

Immaterielle aktiver

Kandidatafhandling
Cand.merc.aud
Aalborg Universitet
Afleveringsdato: 26. oktober 2017
95 normalsider

**Mikkel Hede Olsen
Anders Trier Nielsen**

ET SPECIALE MED FOKUS PÅ
LOVÆNDRINGER TIL
ÅRSREGNSKABSLOVEN FOR
IMMATERIELLE AKTIVER

Indholdsfortegnelse

Forord	4
Executive summary	5
1.0 Indledning	7
1.1 Valg af emne	7
1.1.1 Beskrivelse af problemfelt	8
1.1.2 Problemformulering	8
1.1.3 Spørgsmål anvendt til behandling af problemformuleringen	9
1.2 Afgrænsning	9
1.3 Metode	10
1.3.1 Metode for analyse af kvantitativ data	10
1.3.2 Metode for analyse af kvalitativ data	12
1.3.3 Afsluttende metodiske overvejelser	14
1.4 Disposition	15
2.0 Lovmæssigt og teoretisk grundlag	16
2.1 Definition af immaterielle aktiver	16
2.1.1 Indregning af immaterielle aktiver	17
2.1.2 Måling og præsentation af immaterielle aktiver i henhold til Årsregnskabsloven	19
2.1.3 Måling og præsentation af immaterielle aktiver i henhold til International Financial Reporting Standards	23
2.1.4 Sammenligning af danske og internationale standarder	26
3.0 Kvantitativ analyse af observationer i aflagte årsrapporter	28
3.1 Analyse af årsrapporter	29
4.0 Kvalitativ analyse af regnskabsaflæggere	41
4.1 Interview med Peter Le Fevre	43
4.2 Interview med økonomiledelsen i Sportmaster	47
4.3 Interview med Morten Munk Rasmussen	49
4.4 Interview med Esther Dahlgaard	53
4.5 Interview med Charlotte de Neergaard	56
4.6 Sammenfatning af kvantitativ og kvalitativ analyse af regnskabsaflæggere	59
5.0 Interview af Deloitte's faglige afdeling, repræsenteret ved Kris Eggertsen	66
6.0 Interview af den kontrollerende myndighed, repræsenteret ved Jan- Christian Nilsen	75
7.0 Diskussion og vurdering	81
7.1 Strukturering af lovgivers hensigt	81
7.2 Risikoen relateret til forfatterskabets forforståelse	81
7.3 Hovedteser for opbygning af diskussion og vurdering	82
7.4 Diskussion og vurdering af specialets analyse	83
7.5 Forfatterskabets forslag til ændringstiltag	91

8.0 Konklusion 95

9.0 Perspektivering..... 98

10.0 Litteraturliste 100

11.0 Bilag..... 102

Forord

Nærværende speciale skrives som afslutningen på cand.merc.aud.-studiet på Aalborg Universitet. Specialets tilbliven er sket i efteråret 2017.

Specialet er skrevet med det formål at vurdere, hvorvidt de omfattende lovændringer til Årsregnskabsloven, senest implementeret fra og med 1. januar 2016, er implementeret hensigtsmæssigt. Forfatterskabet har haft stor interesse i at konstatere, om lovændringerne for netop immaterielle aktiver har haft stor betydning for store danske virksomheder. Et mål for specialet har været at forsøge formulering af forslag, der kan forbedre regnskabsaflæggernes forudsætninger for at følge loven, efter lovgivers hensigt. På den baggrund vurderes specialet at demonstrere forfatterskabets evne til at omsætte teori til praksis, samt anvende resultater fra analyser til at foreslå eventuelle ændringstiltag.

Afhandlingen vurderes relevant for mange større danske virksomheder. Interessen for den valgte problemstilling har endda også vist sig gældende hos de interviewede regnskabsaflæggere, som alle ville se frem til at læse vores konklusion, og herunder særligt vores forslag til lovændringer.

Forfatterskabets interesse for specialets problemfelt affødes i høj grad af forfatterskabets daglige virke som henholdsvis financial controller og auditor. Forfatterskabet er, og har været, påkrævet at fortolke lovændringerne for immaterielle aktiver som led i deres daglige virke. På den baggrund har det været yderst udbytterigt at få indblik i øvrige personers fortolkninger, og det har endda på flere områder direkte ændret forfatterskabets opfattelse af lovbestemmelserne.

Afslutningsvis vurderes det relevant at takke en stor andel af personligheder, for deres bidrag til dette speciales tilbliven. Der skal lyde en stor tak til Peter Le Fevre, økonomiledelsen hos Sportmaster, Morten Munk Rasmussen, Esther Dalgaard og Charlotte de Neergaard for deres deltagelse i interviews og besvarelse af fremsendte spørgeskema. Derudover skal der ligeledes lyde en stor tak til Kris Eggertsen og Jan-Christian Nilsen for deres deltagelse i interviews. Der skal ligeledes lyde en stor tak til Eva Olsen for vejledning i forbindelse med særligt metode og afgrænsning. En stor tak skal også sendes til de regnskabsaflæggere, der har besvaret udsendte spørgeskema. Slutteligt skal Peter Thor Kellmer takkes for hans bidrag til problemstillings tilbliven, vejledning omkring metode og afgrænsning samt vejledning i øvrigt.

Forfatterskabet

Mikkel Hede Olsen

Anders Trier Nielsen

Executive summary

The thesis relies on the progressing need for information, which is in line with globalization. The perception of how information should be structured and presented is developing in line with this. As a result hereof information will be the center of current and future financial regulations.

The thesis is treated on a global, European and national level with regards to financial legislation. Changes to the Danish Financial Statement Act have been implemented to keep in line with the perception of which information is needed. This study will focus on the intentions behind the changes done to the legislation and to what extent the premise for a successful implementation is present as the thesis to be answered.

The scope for the study concerns intangible assets. Intangible assets are central for the globalization and can often be hard to understand for the users of the annual report, since it is not physical. Furthermore, large entities will be the center part of the analysis, as they are more likely to have significant intangible assets and their annual report will be subject to the interest of more users, rather than small entities.

The study will start by defining the current legislation concerning intangible assets under the Danish Financial Statement Act, with a focus on the changes implemented, to be taken into consideration for entities with financial year starting 1 January 2016 or later.

In order to determine the intentions behind the changed legislation and to what extent the premise for a successful implementation is present, both the intentions and premise for a successful implementation must be defined. To do this on a well founded basis, multiple parties will be involved in the analysis. This will contribute with more perspectives and prove a more valid conclusion.

A survey including 57 entities is done to underline the concrete result of the amendments. The survey includes relevant observations made in the annual report, without undergoing any subjective treatment. To better comprehend the result of the survey, multiple employees with financial responsibility from entities within the population answered a survey and/or participated in an interview. Their opinions and reflections are used to define the overall perspective from the entities point of view. In order to widen this point of view, additional interviews have been performed with representatives from respectively the department of professional practices at Deloitte Denmark and the Danish Business Authority.

The total data comprising of factual observations along with opinions and reflections from interviewed representatives from specific entities, Deloitte Denmark and the Danish Business Authority are then included in a discussion and assessment. To create a varied and representative picture of the issue at hand with regard to the thesis, all relevant arguments and counter-arguments are included in this chapter for the specific amendment.

Both the intentions and premise for understanding the amendment is discussed and defined in connection to this.

Based on the analysis, discussion and assessment it is concluded, that the premise for a successful implementation have to some extent been present. It is established that the premise for a successful implementation for two of the five amendments is however not present. As a reflection to the conclusion for these two amendments, relevant reflections and potential adjustments are included in the assessment.

1.0 Indledning

1.1 Valg af emne

Globalisering, indre marked, digitalisering og effektivisering er ord der forekommer hyppigt i den offentlige debat. Samfundsudviklingens trends påvirker borgere og virksomheder i stadig stigende grad. I Danmark debatteres der heftigt om "den svækkede konkurrenceevne" og om mulige løsninger på denne svækkelse. En mulig løsning på den svækkede konkurrenceevne er at skabe vækst. Væksten i Danmark er ifølge Erhvervsministeriet blandt andet udfordret af for mange regler og administrative byrder. Derfor er det ministeriets hovedprioritet, at det skal være billigere og nemmere at drive virksomhed i Danmark (Erhvervsministeriet, 2017).

En vigtig spiller i denne kontekst er den stigende handel på tværs af landegrænser. Danske virksomheders indtjening bygger i høj grad på indtægter fra eksport til udlandet. I tilknytning hertil beskriver Erhvervsministeriet i deres rapport om digitalisering i Danmark, at Danmark er et af de mest digitale samfund (Erhvervsministeriet, 2017). Digitalisering og en voksende IT-branche vurderes af Berlingske Business at gå hånd i hånd (Berlingske Business, 2017). Som følge af fokus på øget vækst, er innovation ligeledes blevet en prioritet for den danske regering, som i tillæg hertil har etableret et iværksætterpanel, der skal bidrage med input (Erhvervsministeriet, 2017).

Denne samfundsudvikling stiller krav til mange aspekter af såvel national som international lovgivning, herunder også regnskabslovgivning. Regnskabslovgivningen påvirkes af mange interessenter og skal forsøge at tilgodese så mange parter som muligt. Et nævneværdigt eksempel herpå er EU's vurdering af nødvendigheden for et regnskabsdirektiv. Regnskabsdirektivet 2013/34/EU af 26. juni 2013 beskriver indledningsvist direktivets overordnede formål. Et af disse beskrives i årsagspunkt 55:

"Målene for dette direktiv, nemlig at lette grænseoverskridende investeringer og forbedre sammenligneligheden i hele Unionen samt styrke offentlighedens tillid til regnskaber og beretninger gennem forbedrede og ensartede specifikke oplysninger"

Yderligere pointerer årsagspunkt 21 følgende:

"Af hensyn til sammenligneligheden bør der tilvejebringes en fælles ramme for indregning, måling og præsentation af bl.a. værdireguleringer, goodwill, hensættelser, varebeholdninger og artsbestemte genstande samt indtægter eller udgifter af ekstraordinær størrelse eller beskaffenhed"

Den danske lovgivning for regnskabsregulering er med baggrund i EU's regnskabsdirektiv påkrævet at tilrette dele af dansk lovgivning til direktivet, under hensyntagen til de muligheder Unionens medlemslande har for national tilpasning.

Under hensyntagen til den omskiftelige samfundsudvikling vurderes det, at der stilles øgede krav til kontinuerlig lovændring, med henblik på at skabe symbiose mellem lovgivningen og den virkelighed den skal understøtte.

Erhvervs- og vækstministeriet vedtog pr. 1. juni 2015 lov nr. 738, som ændrede en bred vifte bestemmelser for regnskabsaflæggelsen for danske virksomheder, som anvender Årsregnskabsloven. Vedtagelsen skete i høj grad med ønske om tilpasning til EU's regnskabsdirektiv, samt ønske om tilpasning til internationale regnskabsregler, IFRS (International Financial Reporting Standards) (Deloitte, 2015).

1.1.1 Beskrivelse af problemfelt

Det er forfatterskabets tese, at samfundsudviklingens natur vil resultere i, at virksomheder i en stigende grad vil besidde immaterielle aktiver i kommende år. Et øget antal IT-virksomheder, øget digitalisering, samfundsfokus på innovation samt et øget antal grænseoverskridende investeringer og investeringer generelt, er de væsentligste argumenter for denne tese. Forfatterskabet anser derfor eksempelvis formålene med EU's regnskabsdirektiv som et skridt i en retning, hvor lovgivningen forsøger at foretage en tilpasning til virkeligheden, og det vurderes derfor spændende at anskue regnskabsdirektivets påvirkning på dansk regnskabslovgivning, repræsenteret ved Årsregnskabsloven.

Problemfeltet er centreret omkring, hvorvidt den ændrede lovgivning for Årsregnskabslovens bestemmelser for immaterielle aktiver sker i samspil med lovens formål og hensigt.

1.1.2 Problemformulering

Er regnskabsaflæggerens forudsætninger for implementering af lovændringer til Årsregnskabsloven for immaterielle aktiver, som følge af lov nr. 738, tilstede, således at de implementeres i overensstemmelse med lovgivers hensigt?

1.1.3 Spørgsmål anvendt til behandling af problemformuleringen

1. Hvordan behandler Årsregnskabsloven indregning og måling af immaterielle aktiver?
2. Hvordan behandler IFRS (International Financial Reporting Standards) indregning og måling af immaterielle aktiver?
3. Hvilken effekt har lovændringerne for immaterielle aktiver haft for udvalgte danske virksomheder?
4. Hvilke overvejelser har offentlighedens tillidsrepræsentant gjort sig i forbindelse med implementering af lovændringerne?
5. Hvordan forholder den kontrollerende myndighed sig til lovændringernes effekt?
6. Er der behov for ændringstiltag med henblik på at forbedre regnskabsaflæggernes forudsætninger?

1.2 Afgrænsning

Specialet tager udgangspunkt i den teoretiske gennemgang af kriterierne for indregning, måling og præsentation af immaterielle anlægsaktiver i henhold til Årsregnskabsloven. Dataindsamling til brug for kvantitative analyser, som senere beskrives i afsnit 1.3.1, afgrænses derfor fra danske virksomheder, som aflægger årsrapporten efter de internationale regnskabsstandarder IFRS (International Financial Reporting Standards). Den internationale standard vil dog blive inddraget på et teoretisk plan, med henblik på at sammenligne, diskutere og vurdere forskellene herfra til Årsregnskabsloven. Dette begrundes med lovændringens hensigt om en tilpasning af Årsregnskabsloven til IFRS.

Endvidere vil specialet behandle ændringerne til Årsregnskabsloven for immaterielle anlægsaktiver, implementeret med lov nr. 738. Ændringerne til immaterielle anlægsaktiver forsøges opsummeret, jævnfør nedenstående beskrivelser (EY, 2015):

1. For specifikke immaterielle anlægsaktiver kan der ske måling til dagsværdi
2. Ophævelse af tilladt maksimal afskrivningshorisont på 20 år
3. Krav om løbende revurdering af restværdier for immaterielle anlægsaktiver
4. Ophævelse af krav om indregning af indirekte produktionsomkostninger i kostprisen for immaterielle anlægsaktiver
5. Krav om oplysning af særlige forudsætninger for indregning og måling af udviklingsprojekter og skatteaktiver
6. Krav om etablering af egenkapitalreserve for aktiverede udviklingsomkostninger

I henhold til ovenstående punkter har vi valgt at afgrænse os fra førstnævnte punkt. Muligheden for måling til dagsværdi vurderes at være en fuldstændig tilpasning til IFRS, hvortil der findes yderst velbegrundet vejledning. Derfor vurderes det umiddelbart, at der er tilstrækkelige forudsætninger tilstede for implementering.

For punkt fem afgrænses specialet fra at behandle oplysningskrav specifikt for udskudte skatteaktiver. Specialet søger udelukkende at behandle immaterielle aktiver, hvorfor regnskabsposten skatteaktiver ikke vil medgå.

Lovændringerne er implementeret med effekt for virksomheder med regnskabsperiode begyndende 1. januar 2016 eller senere. Med henblik på at kunne analysere behandlingen heraf afgrænses der fra virksomheder, som frem til 4. september 2017 fortsat ikke har aflagt en årsrapport og derfor ikke har taget stilling til lovændringerne.

De øvrige lovændringer vil blive inkluderet i specialet. Begrundelsen for at inkludere disse bygger på en indledningsvis forventning om, at disse vil få øget betydning for virksomheder med immaterielle anlægsaktiver i al almindelighed.

1.3 Metode

Med udgangspunkt i den anvendte afgrænsning vil specialet indledes med at redegøre for den relevante teori på området for immaterielle anlægsaktiver. Immaterielle anlægsaktiver indeholder mange typer af aktiver - med en stor forskellighed i de enkelte typers kompleksitet. Redegørelsen vil opdeles under hensyntagen til denne diversitet aktivtyperne imellem.

Overordnet vil en metodisk triangulering blive anvendt. Metoden vil således kombinere flere typer af metoder, med henblik på at belyse problemstillingen. Med kombinationen søges det således at begrænse den enkelte metodes svaghed, med henblik på at øge validiteten.

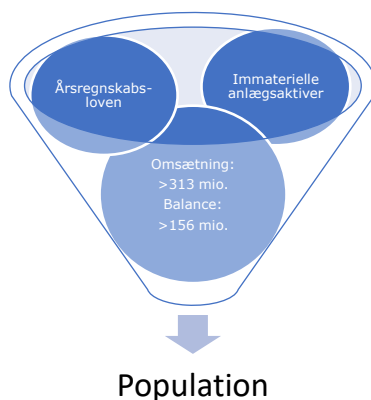
Overordnet vil analysen omfatte indsamling af kvantitativ og kvalitativ data ved at inkludere faktabaserede konstateringer, spørgeskemaer og interviews.

1.3.1 Metode for analyse af kvantitativ data

På baggrund af de konkrete lovændringer, som ønskes behandlet, vil analysen tage udgangspunkt i en kvantitativ analyse. Den kvantitative analyse er udformet således, at den har til formål at præsentere et resultat i talmæssige fakta for den analyserede population. Resultaterne vil være bygget på konkrete observationer foretaget i offentliggjorte årsrapporter for specifikke virksomheder. Observationerne er udformet med henblik på tilblivelse af data, som bidrager til en konkret forståelse af lovændringernes umiddelbare effekt. Modsat kvalitativ metode forventes resultatet af analysen at have en høj pålidelighed. Dette skyldes det faktum, at der tale om objektive observationer, som eksempelvis kan besvares med "ja" eller "nej", under hensyntagen til den valgte afgrænsning.

Populationen er indledningsvist fastlagt på baggrund af ovenstående afgrænsning. Således omfatter populationen kun danske virksomheder, som aflægger årsrapport efter

Årsregnskabsloven, og som har været påvirket af lovændringernes implementering. Udvælgelseskriterierne herefter omfatter størrelsesgrænser for virksomhedernes regnskabstal. På baggrund heraf afgrænses populationen fra virksomheder med en nettoomsætning under 313 millioner kroner og en balancesum under 156 millioner kroner. Kriterier er fastlagt med udgangspunkt i to af de tre minimumskrav, som er gældende for virksomheder, der aflægger årsrapport efter bestemmelserne for regnskabsklasse C (stor). Udvælgelsen kunne grafisk illustreres således:

Figur 1: Egen tilvirkning. Figuren illustrerer specialets afgrænsning.

Datagrundlaget er baseret på udtræk af selskabsinformationer og regnskabstal hos en af Danmarks største udbydere heraf, BiQ ApS (BiQ, 2017).

I henhold til byggeklodsmodellen (EY, 2016) er der for regnskabsklasse C (mellem og stor) flest obligatoriske krav i forhold til indregning, måling og præsentation af immaterielle anlægsaktiver, sammenlignet med virksomheder i regnskabsklasse A og B. Samtidig formodes det, at ledelsen og bestyrelsen i større virksomheder er underlagt øget bevågenhed grundet et forholdsmæssigt højere antal regnskabsbrugere. Grundet kompleksiteten af disse virksomheder vil kravene til en kompetent og professionel ledelse og bestyrelse derfor ofte være tilstede. Med de indsatte udvælgelseskriterier vil resultaterne af den kvantitative analyse således ikke præsentere data for virksomheder, der er omfattet af bestemmelser for regnskabsklasse A, B og C (mellem).

Efter definition af den samlede testpopulation foretages der yderligere afgrænsning baseret på nedenstående kriterier:

- Anlægsaktiver skal udgøre mere end 40 % af virksomhedens balancesum
- Immaterielle aktiver skal udgøre mere end 10 % af virksomhedens balancesum

Begrundelsen for de udvalgte kriterier bunder i et ønske om at udvælge virksomheder, der har fokus på anlægsaktiver i regnskabsaflæggelsesprocessen, og derved vurderes at have interesse for de lovændringer, som specialet søger at behandle. Det er tilsigtet, at

immaterielle aktiver skal være et fokuspunkt for virksomhedens økonomiledelse. Ligeledes har kravene for udvælgelsen til hensigt at omfatte en population, hvori ændringer til indregning og måling af immaterielle aktiver potentielt kan have en væsentlig påvirkning på virksomhedens finansielle resultater. Denne sandsynlighed vurderes at være proportionelt forbundet med immaterielle aktivers andel af balancesummen.

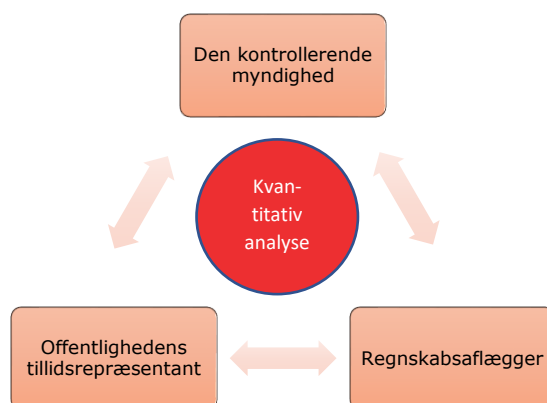
Virksomheder inkluderet i den resterende population vil alle blive inkluderet i analysen. Denne er bygget op som en kontrol af konkret data, tilgængelig i aflagte årsrapporter efter ændringernes ikrafttrædelse. De anvendte data er offentligt tilgængelige og tillægges ingen subjektiv tolkning. Dette vurderes at bidrage positivt til analysens evidens. Testkriterierne omfatter:

- Har virksomheden foretaget ændringer til afskrivningshorisonter for immaterielle anlægsaktiver?
- Anvender virksomheden en afskrivningshorisont overstigende 20 år?
- Indeholder årsrapporten oplysninger om årlig revurdering og anvendelse af restværdier for immaterielle aktiver?
- Hvis relevant, indeholder årsrapporten oplysninger om indirekte produktionsomkostninger, herunder hvorvidt de indregnes?
- Hvis relevant, indeholder årsrapporten oplysninger om særlige forudsætninger anvendt til indregning og måling af udviklingsprojekter?
- Har virksomheder med aktiverede udviklingsomkostninger for regnskabsåret foretaget etablering af reserve for udviklingsomkostninger?

Ovenstående observationer vurderes at kunne besvares med "ja" eller "nej", og uden der medgår subjektive holdninger heri. Den indsamlede kvantitative data vil efterfølgende blive analyseret. Formålet hermed er at fremhæve tendenser og anomalier inden for den analyserede population. Til dette formål vil specifikke årsrapporter blive fremhævet, med henblik på at underbygge og konkretisere specifikke elementer af forfatterskabets antagelser.

1.3.2 Metode for analyse af kvalitativ data

Udarbejdelsen, aflæggelsen og godkendelsen af en given årsrapport i henhold til gældende lovgivning inkluderer mange aktører. Med henblik på at besvare problemformuleringen er følgende aktører udvalgt som de væsentlige, der i treenighed individuelt bistår hinanden, før den endelige årsrapport aflægges:

Figur 2, egen tilvirkning. Figuren illustrerer hensigten med den metodiske behandling, med udgangspunkt i den gennemførte kvantitative analyse.

I forlængelse af Erhvervsministeriet som den lovgivende magt, agerer Erhvervsstyrelsen som kontrollerende myndighed og har til formål at håndhæve loven. Ledelsen og eventuelt bestyrelsen er ansvarlige for at udarbejde, aflægge og godkende årsrapporten i henhold til gældende lovgivning. Revisor er som offentlighedens tillidsrepræsentant ansvarlig for at afgive sin erklæring på årsregnskabet med udgangspunkt i selvsamme lovgivning.

Ved at inkludere disse tre parter vurderes det, at problembehandlingen i høj grad bliver nuanceret. Metodevalget er sket med udgangspunkt i ønsket om at opnå en helhedsbetonet forståelse af problemstillingen. I forhold til dette vil en problem- og handlingsorienteret metode blive anvendt, som beskrevet af Fuglsang (Fuglsang, 2007). Formålet med metodikken er at kombinere den tidligere beskrevne kvantitative metode med forfatterskabets subjektive opfattelser. Herigennem søges at opnå en bred forståelse og betragtning af overvejelser, som lægger til grund for den konkrete data.

Den daglige ledelse i udvalgte virksomheder vil blive adspurgt til forhold omkring lovændringerne. Data fra denne analyse vil udelukkende bestå af den subjektive forståelse og opfattelse fra de adspurgte respondenter. Analysen omfatter både anvendelsen af spørgeskemaer og interviews. Brugen af spørgeskemaer er foretaget med henblik på at opnå svar fra flest mulige respondenter indenfor populationen. Endvidere er strukturen heri anvendt til at udlede generelle holdninger, under hensyntagen til at disse er begrundet med underliggende subjektive holdninger for den enkelte respondent. Spørgsmålene er udformet som lukkede spørgsmål, med henblik på at opnå en mulighed for sammenlignelighed respondenterne imellem. En mulig negativ effekt ved anvendelsen af lukkede spørgsmål er en manglende forståelse for årsagen bag respondentens besvarelse. Dette søges kompenseret ved en opfordring i spørgeskemaet til, at respondenterne skriftligt begrundet sine svar. Omvendt kan lukkede spørgsmål være medvirkende til reduktion af mulige fejlfortolkninger hos forfatterskabet.

Denne metodik danner præcedens for anvendelsen af interviews i analysen. De enkelte interviews vil tage udgangspunkt i en kort præsentation af specialets problemfelt, samt resultater af tidligere foretagne analyser. Interviews omfatter henholdsvis regnskabsaflæggeren, offentlighedens tillidsrepræsentant og den kontrollerende myndighed. Da interviews afspejler den subjektive holdning hos respondenterne, vil uddybende spørgsmål, stillet af forfatterskabet, ske som åbne spørgsmål, hvilket skal sikre respondentens egen holdning kommer til udtryk. Resultaterne herfra vil ikke blive anvendt til at uddrage konklusioner, som kan anvendes til at beskrive generelle forhold og tendenser. Det vurderes fordelagtigt at anvende åbne spørgsmål i forbindelse med planlagte interviews, eftersom disse vurderes at bidrage yderst positivt til en konkretisering af respondentens holdninger og værdier. Eksempelvis vil forfatterskabet opfordre respondenterne til at anvende forklarende eksempler i deres argumentation, med henblik på at reducere risikoen for fejlfortolkninger. Korte opsummeringer af respondentens udsagn forventes foretaget af forfatterskabet, med henblik på at få respondenterne til at bekræfte, hvorvidt forfatterskabets fortolkning er i overensstemmelse med respondentens udsagn.

1.3.3 Afsluttende metodiske overvejelser

Dataindsamlingen kan opsummeres, som vist i nedenstående oversigt.

Metode for dataindsamling	Kilde
1. Kvantitativ analyse af årsrapporter	Offentliggjorte årsrapporter
2. Spørgeskema udsendes til afgrænset population	Økonomiledelse hos udvalgte virksomheder i populationen
3. Interviews med uddybende spørgsmål til spørgeskemaer	Økonomiledelse hos udvalgte virksomheder i populationen
4. Interview med offentlighedens tillidsrepræsentant	Kris Eggertsen, revisor med tilknytning til faglig afdeling i Deloitte
5. Interview med kontrollerende myndighed	Jan-Christian Nilsen, Chefkonsulent hos Erhvervsstyrelsen

På baggrund af dataindsamlingen vil der foretages en analyse, som udleder væsentlige resultater i form af faktuelle oplysninger og specifikke fortolkninger og holdninger af emnet. Denne data vil efterfølgende lægge til grund for diskussion og vurdering af aspekterne i det valgte emne, med henblik på afslutningsvis at besvare problemformuleringen.

1.4 Disposition

I figuren nedenfor er specialets struktur skitseret i de inddelte kapitler. For at skabe indblik i specialets opbygning er indholdet kort beskrevet for de enkelte kapitler.

2.0 Lovmæssigt og teoretisk grundlag

2.1 Definition af immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver defineres i henhold til IAS 38 som et identificerbart, ikke monetært aktiv uden fysisk substans. I henhold til bilag 2 til Årsregnskabsloven præsenteres en virksomheds immaterielle aktiver i en eller flere af følgende kategorier (Retsinformation, 2017):

1. Færdiggjorte udviklingsprojekter, herunder patenter og lignende rettigheder, der stammer fra udviklingsprojekter
2. Erhvervede koncessioner, patenter, licenser, varemærker samt lignende rettigheder
3. Goodwill
4. Udviklingsprojekter under udførelse og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver

Fortolkningen, af hvad der kan defineres som et immaterielt aktiv, er defineret i såvel Årsregnskabsloven som Internationale regnskabsstandarder (IFRS). Immaterielle aktiver kan derfor ved første antagelse være en besværlig størrelse at begive sig i kast med, idet der er tale om et aktiv uden fysisk substans.

Indregningskriterier for immaterielle aktiver er følgende:

- Aktivet skal være under virksomhedens kontrol
- Det skal være sandsynligt at fremtidige økonomiske fordele vil tilgå virksomheden
- Kostprisen skal kunne måles pålideligt

Som supplement til ovenstående indregningskriterier skal aktivet ligeledes være klart identificerbart. Til trods for det faktum, at aktivet ingen fysisk substans besidder, skal det alligevel kunne "stå alene". Konkret skal aktivet kunne udskilles fra virksomheden og eventuelt sælges alene eller sammen med øvrige af virksomhedens aktiver. I praktiske sammenhænge kunne dette anvendes for udviklingsprojekter. Hvis en virksomheds udviklingsafdeling fremstiller et aktiv, skal dette aktiv selvstændigt kunne indgå i virksomhedens forretningsgrundlag og bidrage til, at fremtidige økonomiske fordele tilgår virksomheden.

I nedenstående afsnit søges det beskrevet, hvilke aktiver der kan klassificeres som immaterielle aktiver, efterfulgt af en gennemgang af principperne for indregning, måling og præsentation af immaterielle aktiver i henhold til ovenstående skemakrav, efter henholdsvis Årsregnskabsloven samt IFRS.

2.1.1 Indregning af immaterielle aktiver

Ved første betragtning af hvorvidt der er tale om et immaterielt aktiv, søger IAS 38 at fastlægge rammerne for, hvilke ressourcer der kan klassificeres som aktiver. Definitionen af et aktiv er angivet, når to følgende betingelser er opfyldt:

- En ressource der kontrolleres af en virksomhed som følge af tidligere begivenheder
- En ressource hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilgå virksomheden

Årsregnskabslovens definition, af hvorvidt immaterielle aktiver reelt kan anses som immaterielle aktiver, samt hvorvidt disse er genstand for indregning, er i høj grad baseret på bestemmelserne i henhold til IAS 38, hvorfor disse gennemgås i efterfølgende. Forskellene mellem IFRS og Årsregnskabsloven opstår i højere grad ved første og efterfølgende måling.

Eksempler på ressourcer der ikke kan klassificeres som immaterielle aktiver kunne være:

- Uddannelse og oplæring af personale involveret i et udviklingsprojekt
- Internt oparbejdede varemærker, rettigheder eller lignende
- Forskningsaktivitet

Ovenstående liste er ikke udtømmende, men er medtaget med det formål at konkretisere og eksemplificere hvilke aktiver, der ikke kan indregnes.

I henhold til definition af immaterielle aktiver behandler IAS 38 grundlæggende tre følgende typer af immaterielle aktiver:

1. Aktiver der er erhvervet separat fra tredjepart
2. Aktiver der er erhvervet som led i en virksomhedssammenslutning
3. Internt oparbejdede aktiver

Af ovenstående er særligt de to sidstnævnte genstand for fortolkning. Fortolkningen opstår ikke ved klassifikation af, hvorvidt aktivet opstår, men hvorledes indregning heraf bør ske med henblik på at aflægge et retvisende regnskab.

Aktiver der er erhvervet separat fra tredjepart

Aktiver erhvervet separat fra tredjepart kan eksempelvis være køb af en rettighed til at sælge et bestemt produkt. Der er således sket en erhvervelse mod et vederlag til køber. Indregningen af sådanne aktiver vil ske med udgangspunkt i det betalte vederlag.

Aktiver erhvervet som led i en virksomhedssammenslutning

I det tilfælde, hvor der er tale om en virksomhedssammenslutning, kan det være, at indregning af immaterielle aktiver opstår som følge af virksomhedssammenslutningen,

underforstået at de derfor ikke tidligere har været indregnet i den overtagede virksomheds balance. I denne situation kunne en allokering af købesummen, betalt af den overtagende part, således illustreres på følgende måde:

Samlet betaling for køb af virksomhed	10.000.000
Værdi af bogførte aktiver pr. overtagelsesdag	6.000.000
Goodwill	4.000.000
Sum til indregning i regnskab for overtagende part	10.000.000

Figur 3: Egen tilvirkning

Ovenstående merpris i eksemplet, benævnt goodwill, svarende til 4.000.000 kr. kan indeholde identificerbare, ikke monetære aktiver uden fysisk substans, som derfor bør indregnes som øvrige immaterielle aktiver, og ikke goodwill. Denne goodwill skal i forbindelse med sammenslutning fordeles så vidt muligt på de aktiver, den omhandler. Ovenstående goodwill kunne eksempelvis opdeles som nedenstående:

Goodwill	4.000.000
Erhvervede immaterielle rettigheder	2.000.000
Udviklingsprojekter	1.000.000
Omvurdering af materielle anlægsaktiver	500.000
Goodwill	500.000

Figur 4: Egen tilvirkning

Ovenstående er medtaget som et simplificeret eksempel på, hvorledes immaterielle aktiver opstår ved en virksomhedssammenslutning.

Årsagen, til at denne allokering af merprisen er afgørende, er primært, at bestemmelserne for indregning, måling og præsentation af ovenstående aktiver er forskellig, og en manglende allokering vil derfor ikke resultere i et retvisende billede. Derudover kan ovenstående goodwill benævnes som en ej allokerbar merpris, man har betalt i forbindelse med virksomhedssammenslutningen, som skal indregnes ved overtagelsen, og som ikke indeholder værdien af de øvrige identificerede aktiver i forbindelse med sammenslutningen. Goodwill kunne eksempelvis være et udtryk for værdien af en kundebase, know-how osv.

Internt oparbejdede aktiver

Internt oparbejdede aktiver er et emne, der har været genstand for megen fortolkning. På samme tid er det ligeledes et emne, der har været debatteret vidt og bredt i forbindelse Erhvervsstyrelsens gennemgang af kvaliteten af danske årsrapporter.

Grundlæggende tillader hverken IFRS eller Årsregnskabsloven, at en lang række internt oparbejdede aktiver indregnes. I henhold til IAS 38 er det angivet, at kun internt oparbejdede udviklingsprojekter og rettigheder tilknyttet disse projekter kan indregnes i balancen. Det er således ikke tilladt at indregne eksempelvis intern oplæring af medarbejdere, varemærker eller lignende. Umiddelbart vurderes det, at årsagen hertil er, at virksomheden sjældent vil have den nødvendige kontrol over disse aktiver. Oplæring og træning af personale vil reelt kunne klassificeres som et aktiv, men idet medarbejderne

har mulighed for at opsig deres stilling, vurderes det ikke at virksomheden har tilstrækkelig kontrol over aktivet. Med denne begrundelse vil dette ikke accepteres som et immaterielt aktiv. På samme vis er internt oparbejdede markedsføringsaktiviteter, der kan have til formål at tjene virksomhedens aktivitet i fremtidige regnskabsår, ikke klassificeret som et aktiv, da virksomheden ikke har en reel kontrol over det omtalte aktiv.

Virksomheder, der i henhold til Årsregnskabslovens definitioner tilhører regnskabsklasse C (stor) og D, skal indregne udviklingsprojekter i balancen, mens det er valgfrit for C (mellem) og B.

Særligt forskningsaktivitet har været genstand til megen dialog, idet sondringen mellem hvorvidt der er tale om forskning, og hvorvidt der er tale om udvikling, i flere tilfælde kan være svær at opdele korrekt. Problemstillingen er således den konkrete opdeling af, hvornår udviklingsafdelingen foretager henholdsvis forskning eller udvikling.

IAS 38 angiver fem kriterier, som er afgørende for, hvorvidt der kan ske indregning af et internt oparbejdet immaterielt aktiv, herunder udviklingsprojekt:

- Virksomheden skal have kompetencer og ressourcer til at færdiggøre og udnytte projektet
- Projektet skal være igangsat med det formål blive anvendt i indenfor virksomhedens aktiviteter
- Virksomheden skal have evnerne til at kunne sælge projektet
- Der skal kunne fremlægges budget herfor, hvor det forventede fremtidige indtjeningspotentiale fremgår
- Kostprisen for projektet skal kunne opgøres pålideligt

Rent praktisk kan udviklingsprojekter være foranlediget af personaleomkostninger realiseret i en udviklingsafdeling. I relation til sidstnævnte betingelse om pålidelig opgørelse af kostprisen, vil det derfor ofte anses for et krav, at der til brug for opgørelse af kostprisen foreligger tilstrækkelig tidsregistrering for timer anvendt på udviklingsprojektet.

Det kan således sammenfattes, at bestemmelserne i IAS 38 søger at konkretisere, hvilke aktiver der kan være genstand for indregning, og hvilke der ikke kan.

Nedenstående afsnit søger at redegøre for principperne for måling og præsentation af immaterielle aktiver, efter henholdsvis bestemmelserne i Årsregnskabsloven og IFRS.

2.1.2 Måling og præsentation af immaterielle aktiver i henhold til Årsregnskabsloven

Nærværende afsnit har til formål at beskrive det regelsæt, der gør sig gældende ved måling og præsentation af immaterielle aktiver i henhold til Årsregnskabsloven. Afsnittet søger ligeledes at beskrive de konsekvenser ændringen af Årsregnskabsloven nr. 738 vedtaget

1. juni 2015 vil skabe for danske virksomheder. Efter vedtagelse af ændringen følger bestemmelserne i Årsregnskabsloven i vid udstrækning bestemmelserne i IFRS.

Første måling

Ved første indregning måles immaterielle aktiver i henhold til bestemmelserne i Årsregnskabsloven § 36 og § 40 til kostpris. I henhold til bestemmelserne i Årsregnskabsloven er det valgfrit, hvorvidt indirekte produktionsomkostninger tillægges kostprisen. I praksis kan en typisk indirekte produktionsomkostning være den huslejeomkostning til specifikt udviklingsmedarbejdere, som i mange tilfælde vil udgøre den væsentligste del af kostprisen for udviklingsprojektet.

Efterfølgende måling

Efterfølgende måling sker som udgangspunkt til kostpris fratrasket akkumulerede afskrivninger. Afskrivningshorisonten fastsættes med baggrund i den forventede brugstid for aktivet. Den forventede brugstid, herunder aktivets restværdi ved endt brugstid, skal revurderes årligt, og det skal således vurderes, hvorvidt den hidtil anvendte afskrivningshorisont fortsat er retvisende.

Fastsættelse af brugstid

Ved fastsættelse af afskrivningshorisonten for indregnet goodwill anvendes den forventede brugstid for den konkrete goodwill. Afskrivningen sker lineært under hensyntagen til den vurderede restværdi. Der skal således afskrives på goodwill.

Forinden vedtagelse af ændringen til Årsregnskabsloven vedtaget 1. juni 2015 kunne goodwill afskrives over maksimalt 20 år. Skulle goodwill afskrives over en længere horisont end 20 år, skulle dette være med reference til § 11 omkring det retvisende billede. Endvidere skulle restværdien udelukkende vurderes ved indregningstidspunktet, og ikke løbende revurderes. Hvis det ikke var muligt at fastsætte en brugstid, skulle der anvendes 5 år som afskrivningshorisont.

Efter vedtagelsen af ændringen til Årsregnskabsloven skal goodwill afskrives over den forventede brugstid. Maksimalgrænsen på 20 år ophæves således. Endvidere skal restværdien løbende revurderes. Kan afskrivningshorisonten ikke opgøres pålideligt, skal der anvendes 10 år som afskrivningshorisont, mod tidligere 5 år.

I praksis vurderes det at kunne være svært at fastsætte en afskrivningshorisont for goodwill, da goodwill som tidligere nævnt eksempelvis kan betegnes som en ej allokerbar merpris, som derfor ikke kan tilknyttes andre konkrete bogførte aktiver.

Øvrige aktiver som udviklingsprojekter, rettigheder mv. skal ligesom goodwill afskrives lineært over afskrivningshorisonten, der fastsættes på baggrund af den forventede brugstid. Afskrivningen tager ligeledes hensyn til den løbende revurderede restværdi.

Såfremt der i løbet af brugstiden indtræder forhold, der påvirker aktivets forventede genindvindingsværdi, skal der nedskrives til denne lavere værdi i henhold til bestemmelserne i Årsregnskabsloven § 42. Såfremt der sker nedskrivning af eksempelvis goodwill til genindvindingsværdi, indeholder § 42 ligeledes bestemmelse om, at tidligere foretaget nedskrivning af goodwill ikke kan tilbageføres.

I praksis vurderes det at være lettere at fastsætte afskrivningshorisonten for immaterielle aktiver, der ikke er goodwill, da disse er vurderet allokerbare til de specifikke aktivkategorier.

Særlig ændring vedrørende indregning af udviklingsprojekter

Som led i ændringen af Årsregnskabsloven vedtaget 1. juni 2015 har indregning og måling af udviklingsprojekter været genstand for implementering af ændringer, der distancerer bestemmelserne i Årsregnskabsloven fra IFRS. For en lang række øvrige bestemmelser har formålet modsat været at tilpasse Årsregnskabsloven til IFRS. Ændringens substans er, at der ved indregning af internt oparbejdede udviklingsprojekter skal ske binding af de indregnede udviklingsomkostninger på en bunden reserve, som benævnes "Reserve for udviklingsprojekter" og fremgår under virksomhedens egenkapital. Ræsonnementerne for ændringen vurderes blandt andet at have været begrænsning af mulighederne for at udlodde udbytte af udviklingsprojekter under opførelse.

EU rettens påvirkning på efterfølgende måling

Siden implementering af Årsregnskabsloven i 2001 har den løbende været ændret og præciseret på en række områder. Mange af disse ændringer har været tilpasninger til de internationale regnskabsstandarde. Imidlertid påvirkes den danske regnskabslovgivning også af den europæiske regnskabslovgivning.

I "Europa-Parlamentet og Rådets direktiv af 2013-06-26 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer" beskrives de overordnede hensigtsformål i de indledende betragtninger. Unionen har et generelt ønske om at udarbejde en lovgivning, der sikrer den bedst mulige kvalitet i regnskabsaflæggelsen, og hvor de administrative byrder tilpasses de enkelte virksomheders størrelse og kompleksitet. Unionen kalder projektet "Tænk småt først" – en Small Business Act for Europa".

Et af formålene med direktivet har været ensretning af den regnskabsmæssige behandling af udvalgte aktiver, samt præsentationskravene i tilknytning hertil. Generelt er de enkelte artikler i direktivet udformet således, at der vedtages generelle bestemmelser, hvori medlemslandene herefter har mulighed for at tillægge bestemmelser nationale præg. Herudover kan det påpeges, at direktivet ligeledes udstikker retningslinjer for, hvornår en virksomhed eksempelvis kaldes en mikrovirksomhed. Dette måles på balancesum, omsætning og antal ansatte i lighed med kravene til Årsregnskabsloven. Disse er

ufravigelige størrelsesgrænser, og er således toneangivende for størrelsesgrænserne for, hvornår der er tale om en virksomhed i regnskabsklasse C (stor), som anvendes i nærværende projekt.

I direktivets artikel 12 stk. 11 beskrives de vedtagne europæiske bestemmelser for immaterielle aktiver, der skal tages i betragtning, når der udformes national lovgivning for medlemslandene. Stk. 11 definerer blandt andet følgende:

- Immaterielle aktiver afskrives over aktivernes brugstid
- Kan brugstiden ikke skønnes pålideligt for goodwill og udviklingsprojekter, afskrives disse over en maksimumperiode fastsat af medlemsstaten, som ikke må være længere end 10 år og ikke kortere end 5 år
- Såfremt national lovgivning tillader indregning af udviklingsprojekter, og bogført værdi overstiger nul, kræver medlemsstaterne, at der ikke må udloddes udbytte, såfremt virksomhedens frie reserver ikke overstiger værdien af de aktiverede udviklingsprojekter

Af ovenstående kan det udledes, at man fra dansk side har anvendt ovenstående retningslinjer som grundlag for blandt andet fastlæggelse af afskrivningshorisonten på 10 år for immaterielle aktiver med en ubestemmelig brugstid, og for implementering af krav om binding af bogført værdi af udviklingsprojekter som reserve på egenkapitalen.

Præsentationskrav

Præsentationskravene i relation til immaterielle aktiver omfatter blandt andet for regnskabsklasse C og D, en anlægsnote samt forklarende noter hertil i henhold til Årsregnskabsloven § 88. Virksomheden i regnskabsklasse B er ikke forpligtet til at udarbejde anlægsnoter.

Gennem de senere års tilpasning af Årsregnskabsloven til IFRS er der generelt kommet øgede oplysningskrav i relation til immaterielle aktiver, for regnskabsklasse C og D.

Goodwill

For goodwill skal der oplyses begrundelse for den valgte afskrivningshorisont, uanset anvendt afskrivningshorisont.

Udviklingsprojekter

Årsregnskabsloven § 88 a angiver, at virksomheder i regnskabsklasse C og D skal oplyse om særlige forudsætninger, der ligger til grund for indregning og måling af udviklingsprojekter. Dette omfatter også virksomheder i regnskabsklasse B, såfremt de tilvælger muligheden for at indregne udviklingsprojekter. Konsulenthuset EY har i en årsrapportmodel for regnskabsklasse C (mellem) angivet følgende eksempel herpå (EY, 2016):

Færdiggjorte udviklingsprojekter

Færdiggjorte udviklingsprojekter omfatter udvikling og test af særligt sammensætningssystem til trægulve. Systemet blev færdiggjort og taget i brug i juni 2014 og afskrives over 5 år.

Dækningsbidraget ved salg af systemet udgjorde 1.728 t.kr. i 2016 (2015: 1.365 t.kr.).

Ledelsen har store forventninger til systemets anvendelse og har ikke konstateret indikation på nedskrivningsbehov i forhold til den regnskabsmæssige værdi.

Ændringen stiller således øgede krav til oplysning om de forudsætninger, regnskabsaflægger har lagt til grund for målingen af udviklingsprojekter. Derudover skal der for udviklingsprojekter under udførelse oplyses om de centrale forudsætninger, der ligger til grund for indregning og måling, samt ledelsens kommentar til værdiansættelsen af udviklingsprojekterne. Dette kunne eksempelvis være den forventede fremdrift for projektet.

Øvrige immaterielle aktiver

Der er ikke for øvrige immaterielle aktiver særlige yderligere oplysningskrav i relation til noterne i årsregnskabet.

2.1.3 Måling og præsentation af immaterielle aktiver i henhold til International Financial Reporting Standards

Nærværende afsnit har til formål at beskrive det regelsæt, der gør sig gældende ved måling og præsentation af immaterielle aktiver i henhold til IFRS. Som afslutning på afsnittet vil der redegøres for forskelle mellem den regnskabsmæssige behandling af immaterielle aktiver i henhold til Årsregnskabsloven og IFRS, til brug for den videre behandling af problemstillingen i nærværende opgave.

I relation til immaterielle aktiver anvendes "IAS 38 – Immaterielle aktiver" som regulerende forskrift for, hvorledes den regnskabsmæssige behandling af immaterielle aktiver i henhold til IFRS skal ske (Karnov Group, 2017). Som defineret i standarden er forskriften ikke gældende for:

- Immaterielle aktiver der ejes med henblik på salg
- Udskudte skatteaktiver
- Leasingkontrakter
- Goodwill, der er erhvervet ved en virksomhedssammenslutning
- Mfl.

Goodwill erhvervet ved virksomhedssammenslutning er behandlet i "IFRS 3 – Virksomhedssammenslutninger" og vil anvendes i de tilfælde, hvor det bidrager positivt til forståelsen for tilblivelsen af goodwillen, dets natur mv.

Første måling

Første måling af immaterielle aktiver i henhold til IFRS omhandler, hvilke elementer der kan indgå i den i regnskabet anførte anskaffelsessum. Nedenstående behandler regelsættet for følgende tre typer immaterielle aktiver, som angivet i indledningen til dette afsnit:

- Aktiver der er erhvervet separat fra tredjemand
- Aktiver der er erhvervet i forbindelse med en virksomhedssammenslutning
- Internt oparbejdede aktiver

Aktiver der er erhvervet separat fra tredjemand

Kostprisen for denne type af immaterielle aktiver vil typisk være relativt ukompliceret at opgøre, da udgangspunktet er det betalte vederlag, tillagt eventuelle omkostninger direkte henførbare og nødvendige for, at aktivet kan anvendes, og derved bidrage til at fremtidige positive pengestrømme vil tilgå virksomheden.

Aktiver der er erhvervet i forbindelse med en virksomhedssammenslutning

I henhold til ovenstående eksempel er det angivet, hvorledes goodwill opstår i forbindelse med en virksomhedssammenslutning. Alle øvrige aktiver udover goodwill skal indregnes til dagsværdi på tidspunkt for virksomhedssammenslutningen. Dagsværdien tager sit udgangspunkt i selve transaktionen. IFRS tillader imidlertid, at der foretages særskilt indregning af udviklings- og forskningsprojekter i forbindelse med en virksomhedssammenslutning.

Internt oparbejdede aktiver

I definitionen af internt oparbejdede aktiver, indgår goodwill ikke i henhold til punkt 48 i IAS 38. Der er imidlertid primært tale om forsknings- og udviklingsaktiver. Ved første indregning skal kostprisen helt lavpraktisk opgøres ved at dele processen op i henholdsvis en forsknings- og en udviklingsfase. Alle omkostninger tilgået projektet i forskningsfasen skal udgiftsføres, når de afholdes. De må således ikke indgå i kostprisen for aktivet.

Omkostninger der efter IAS 38 skal indgå i kostprisen, er omkostninger der direkte kan henføres til fremstillingen af det pågældende aktiv. I praksis udgør personaleomkostninger og materialekøb ofte en relativ stor del af kostprisen for disse immaterielle aktiver.

Efterfølgende måling

Ligesom for materielle aktiver skal immaterielle aktiver måles til kostprisen, som redegjort for jf. ovenstående afsnit om første måling, fratrukket akkumulerede af- og nedskrivninger. Afskrivningerne er en fast løbende lineær indregnet værdiforringelse, der omkostningsføres, mens nedskrivninger skal foretages i henhold til regelsættet i "IAS 36 - Værdiforringelse af aktiver". I lighed med Årsregnskabsloven kan immaterielle aktiver

måles til dagsværdi, såfremt der eksisterer et aktivt marked med tilstrækkelige data til brug for dagsværdibetragtning.

I nærværende gennemgang vil der ikke fokuseres på nedskrivning af immaterielle aktiver, ligesom der ikke vil fokuseres på måling til dagsværdi.

Afskrivningerne fastlægges på baggrund af en fastsat brugstid for aktivet og en estimeret restværdi. Grundlæggende kan brugstiden for immaterielle aktiver være bestemmelig eller ubestemmelig. En bestemmelig brugstid kunne også defineres som en begrænset brugstid, underforstået at virksomheden således vurderer, at denne har mulighed for at fastlægge og dokumentere en begrænset brugstid for aktivet. Omvendt kan en ubestemmelig brugstid defineres som en ubegrænset brugstid.

I relation til reglerne omkring brugstider gælder følgende:

- Aktiver med begrænset og dermed bestemmelig brugstid, skal afskrives over brugstiden, under hensyntagen til den forventede restværdi
- Aktiver med ubegrænset og dermed ubestemmelig brugstid skal ikke afskrives, men være genstand for løbende nedskrivningstest

Det skal i tillæg hertil løbende vurderes, om den ubestemmelige brugstid kunne gå hen at blive bestemmelig, hvorfor der således skal påbegyndes afskrivning af de pågældende aktiver.

For aktiver med en bestemmelig brugstid skal restværdien af immaterielle aktiver medtages i fastlæggelse af afskrivningens størrelse. Restværdien vil i henhold til IAS 38 i langt de fleste tilfælde være nul for immaterielle aktiver. I tilfælde, hvor restværdien overstiger nul, kan det være, at man har en aftale med en ekstern part om salg af det pågældende aktiv efter en periode. Eksempelvis kunne det være aftale om salg af immateriel rettighed efter 10 år.

Ny præcisering af acceptable metoder for fastlæggelse af afskrivningshorisonter for immaterielle aktiver

I maj 2014 er det i henhold til IAS 38 præciseret, hvorledes acceptable afskrivninger for immaterielle aktiver skal estimeres. Grundlaget for fastlæggelsen af afskrivningshorisonten skal tages med udgangspunkt i den forventede levetid for aktivet. Præciseringen fra maj 2014 er gældende for regnskabsår, der starter 1. januar 2016 og senere, og indeholder grundlæggende en præcisering af, at fastlæggelsen ikke må bero på forventning til fremtidig salg og indtjening. Lavpraktisk må der således ikke anvendes omsætning som primær indikator for fastlæggelsen af afskrivningshorisonten for immaterielle aktiver (Deloitte, 2016).

Et praktisk eksempel herpå kunne være, at ledelsen har en forventning om, at deres for nyligt færdiggjorte udviklingsprojekt vil kunne sælges i 10 år, men aktivets levetid

fastsættes udelukkende til 5 år, idet man ikke forventer at produktets levetid udgør mere end 5 år.

Præsentationskrav

IAS 38 indeholder ligeledes en række oplysningskrav for henholdsvis internt oparbejdede immaterielle aktiver og aktiver erhvervet ved tredjemand. Oplysningskravene er som følger her forsøgt simplificeret i forhold til lovteksten:

- Hvorvidt brugstiden er begrænset eller ubegrænset, og hvilken afskrivningshorisont der er anvendt
- Anlægsnote
- Poster i totalindkomstopgørelsen hvori af- og nedskrivninger indgår
- Samlede forsknings- og udviklingsomkostninger der er ført i resultatopgørelsen i regnskabsåret

Ovenstående kan udelukkende anses som et uddrag af oplysningskravene i relation til IAS 38, og IFRS generelt. Disse er valgt fremhævet, da disse er vurderet relevante i relation til problembehandlingen.

2.1.4 Sammenligning af danske og internationale standarder

Nærværende afsnit er medtaget med henblik på at fremhæve identificerede væsentlige forskelle imellem den regnskabsmæssige behandling af immaterielle aktiver ifølge dansk regnskabsregulering og IFRS, til brug for den videre problembehandling. Der fremhæves således ikke samtlige forskelle.

Afskrivningsperioden for aktiver med ubestemmelig brugstid

Ifølge Årsregnskabsloven skal immaterielle aktiver med en ubestemmelig brugstid afskrives over 10 år, hvorimod de i henhold til præciseringerne i IAS 38 skal udsættes for årlig nedskrivningstest, og nedskrives såfremt denne giver anledning hertil.

Indregning af IPO i kostprisen

Ifølge Årsregnskabsloven er det en mulighed at indregne indirekte produktionsomkostning ved første indregning, og derved opgørelse af kostprisen. I henhold til IAS 38 må kostprisen for immaterielle aktiver udelukkende indeholde direkte henførbare omkostninger, og således ikke indirekte produktionsomkostninger.

Præsentation af omkostninger til udvikling og forskning

I henhold til bestemmelserne i IAS 38 er det et krav, at der i noterne til årsregnskabet præsenteres mængden af forsknings- og udviklingsomkostninger, der er udgiftsført i regnskabsåret. Dette oplysningskrav forefindes ikke i henhold til Årsregnskabsloven.

Oplysning om særlige forudsætninger for indregning og måling af udviklingsprojekter

Som følge af implementering af tidligere nævnte ændringer til Årsregnskabsloven, er der indført et krav om oplysning om virksomhedens særlige forudsætninger for indregning og måling af udviklingsprojekter. Dette krav er udelukkende at finde i Årsregnskabsloven.

Binding af reserve vedr. udviklingsprojekter fra og med 1. januar 2016

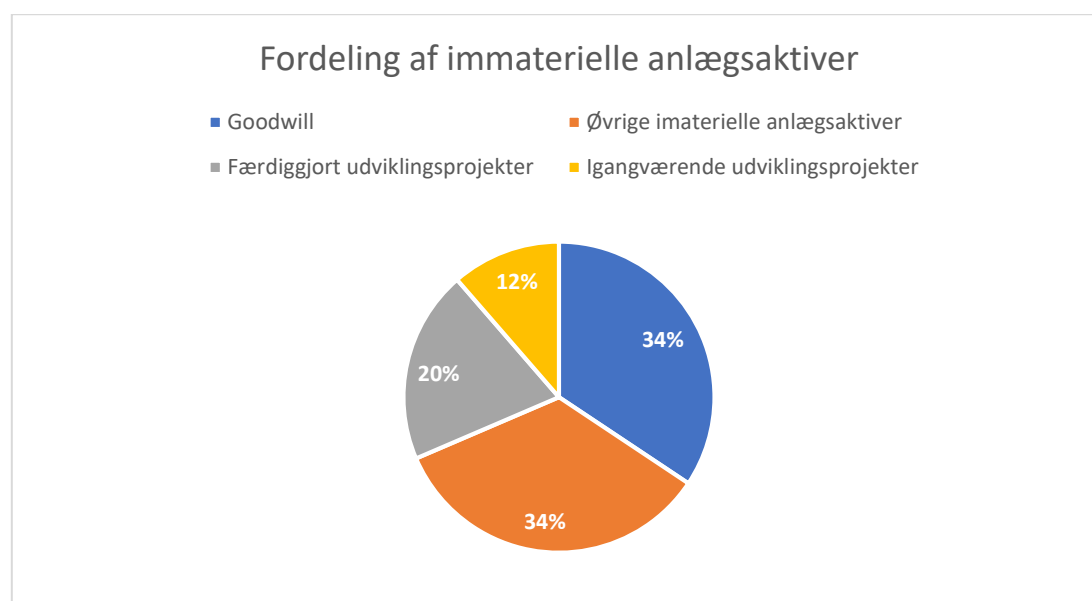
Som følge af implementering af tidligere nævnte ændringer til Årsregnskabsloven for årsregnskaber, hvis regnskabsperiode starter 1. januar 2016 eller senere, var et meget omdiskuteret krav om binding af nettoværdien for udviklingsprojekter aktiveret efter 1. januar 2016. Modsat IFRS skal værdien af udviklingsprojekter således bindes som en bunden reserve på selskabets egenkapital ved første indregning, og herefter reguleres i takt med at aktivet afskrives.

3.0 Kvantitativ analyse af observationer i aflagte årsrapporter

Med henblik på at behandle problemstillingen er der taget udgangspunkt i udvalgte danske virksomheder, som opfylder nedenstående krav¹:

- Omsætning over 313 mio. kroner
- Balancesum over 156 mio. kroner

Formålet med de fastsatte beløbsgrænser er at analysere danske virksomheder, som aflægger årsrapport efter Årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C stor. Analysen har til formål at skønne effekten af implementeringen af lovændring nummer 738, med fokus på immaterielle anlægsaktiver. I henhold til den fastlagte afgrænsning resulterede populationen i 906 virksomheder. Af den fulde population blev 206 virksomheder udvalgt, som følge af de i afgrænsningen opsatte kriterier. Med ønsket om at foretage en risikobetonet analyse blev 57 virksomheder udvalgt til stikprøve af den samlede population på 206 virksomheder. For de 57 virksomheder er det gældende, at immaterielle anlægsaktiver udgør over 10 procent af den samlede balancesum. Fordelingen af immaterielle anlægsaktiver i forhold til den samlede balancesum i de 57 udvalgte virksomheder er som vist i grafen nedenfor.

Figur 5: Egen tilvirkning.

Ud fra denne analyse kan det således fastlægges, at cirka en tredjedel af den samlede værdi fordeles mellem henholdsvis goodwill, udviklingsprojekter i alt og øvrige immaterielle

¹ Se bilag 1, 2 og 3 for specifikation af udvalgte virksomheder

anlægsaktiver. De tre grupper har således alle en ligevægtig relevans vurderet på den indregnede regnskabsmæssige værdi.

I de efterfølgende afsnit vil årsrapporter for populationen efter lovændringens ikrafttrædelse blive analyseret. Analysen vil bero på, hvordan den nyimplementerede lovgivning er tolket fra det teoretiske grundlag til praksis. Den testede population omfatter de førnævnte 57 virksomheder.

3.1 Analyse af årsrapporter

Virksomhedernes anvendelse af brugstider over 20 år efter maksimumsgrænsens ophævelse

I forbindelse med lovændringen blev der konkret implementeret en lempelse, hvor maksimumgrænsen for brugstider på immaterielle anlægsaktiver blev ophævet. I den følgende analyse er der for den testede population analyseret, i hvor høj grad denne lempelse har haft betydning for de anvendte brugstider og afledt virksomhedernes udgiftsførte afskrivninger. Bevæggrunden for at udføre denne test er at undersøge, i hvor høj grad ændringen har haft relevans for aflagte årsrapporter.

I forbindelse med gennemgangen af de udvalgte virksomheders årsrapporter blev følgende konstateret:

	Ændret afskrivningshorisont?	Afskrivning over 20 år?
Antal virksomheder	3 ud af 57	3 ud af 57

En vigtig pointe fra ovenstående er således, at 95 procent af de analyserede virksomheder ikke har ændret afskrivningshorisonten for virksomhedens immaterielle aktiver. Indledningsvist kan det således konstateres, at den ændrede lovgivning ikke har påvirket størstedelen af de analyserede virksomheder, når der fokuseres på beløbsmæssig betydning.

De 3 virksomheder i vores stikprøve, der har valgt at afskrive deres immaterielle aktiver over mere end 20 år er:

- Rynkeby Foods A/S
- Securitas A/S
- Elopak Danmark A/S

Der vil nu blive foretaget en analyse af, hvorledes ændringen har påvirket årsrapporten for de 3 ovenstående virksomheder, samt en kommentering af hvilke mulige oplysninger, der kunne supplere virksomhedernes behandling af ændringen. Forslag til eventuelle

supplerende oplysninger i årsrapporterne skal ansues som "bonus-pater" eksempler, og kan derfor ikke anvendes til at påpege fejl og mangler.

Rynkeby Foods A/S

Rynkeby Foods A/S har som immaterielle aktiver henholdsvis erhvervede immaterielle aktiver i form af rettigheder til deres brand samt goodwill. Virksomhedens immaterielle aktiver er opstået som led i en virksomhedssammenslutning i form af en fusion. Virksomhedens samlede immaterielle aktiver udgør 822 mio. kr. svarende til 56 procent af den samlede balancesum.

Rynkeby Foods A/S har valgt at afskrive rettighederne under hensyntagen til en vurderet brugstid på 50 år. I forlængelse heraf begrundes afskrivningshorisonten i noterne til årsregnskabet med "... strategisk erhvervede trademarks, en stærk markedsposition og en historisk realiseret god indtjening".

Begrundelsen kunne kritiseres for ikke at være tilstrækkelig konkret, for at give regnskabsbruger den nødvendige indsigt. Sammenholdt med den øvrige testede population, hvoraf 54 af virksomhederne afskriver deres immaterielle aktiver over en horisont på 20 år eller derunder, vurderes den anvendte afskrivning over 50 år at være relativ lang. Når der er tale om en relativt lang afskrivningshorisont, vurderes der at være en større usikkerhed forbundet med den skønnede horisont. Som udgangspunkt vurderes det, at øget usikkerhed stiller større krav til oplysningspligt af de forudsætninger, ledelsen har lagt til grund for skønnet. På baggrund af dette, kunne Rynkeby Foods A/S have suppleret med følgende oplysninger:

- Omtale af de konkrete varemærker
- Omtale af hvorvidt varemærkerne og rettighederne i relation hertil, vedrører virksomhedens hovedaktivitet eller øvrige aktiviteter. Konkret kunne det kommenteres, om rettigheden påhviler salg af eksisterende velkendte produkter, eller helt nye produkter.
- Omtale af vurdering af restværdien efter endt afskrivning i 50 år

Det skal påpeges, at ovenstående ikke kan anses som fejl og mangler i årsrapporten.

Rynkeby Foods A/S har valgt at afskrive goodwill over 25 år, med begrundelsen "... den strategiske vigtighed af den erhvervede virksomhed gennem fusionen, virksomhedens stærke markedsposition, medarbejderomsætningshastighed samt langsigtet indtjening".

I lighed med afskrivningshorisonten for virksomhedens immaterielle rettigheder kunne det ud fra en risikobetonet tilgang vurderes, at yderligere oplysninger om forudsætningerne for den valgte afskrivningshorisont er nødvendige for at give regnskabsbruger tilstrækkelig indsigt. Der kunne eksempelvis oplyses:

- Hvilke elementer i den bogførte værdi, der kan relateres til eksempelvis know-how, kundedatabaser mv., herunder hvilke elementer der har været toneangivne for den valgte afskrivningshorisont
- Hvilke afgørende argumenter der har lagt til grund for at gøre det muligt at bestemme en brugstid for virksomhedens goodwill

Det skal påpeges, at ovenstående ikke kan anses som fejl og mangler i årsrapporten.

Securitas A/S

Securitas A/S har som immaterielle aktiver udelukkende goodwill. En andel af den bogførte goodwill kan relateres til en fusion, gennemført med regnskabsmæssig effekt 1. januar 2015. Virksomhedens samlede immaterielle aktiver udgør 44 mio. kr. svarende til 18 procent af den samlede balancesum.

Securitas A/S har vurderet, at den retvisende brugstid for virksomhedens goodwill er i niveauet 5-25 år. Det kan således ikke direkte udledes, hvor stor en andel af virksomhedens goodwill der afskrives over 25 år. Det påpeges, at virksomheden i årsrapporten for 2015 oplyste, at den anvendte afskrivningshorisont udgjorde maksimalt 20 år. Det antages således i analysen, at virksomheden har ændret afskrivningshorisonten for goodwill i årsrapporten for 2016, idet den maksimale afskrivningshorisont er øget til 25 år.

I anvendt regnskabspraksis angives de metoder, virksomhedens ledelse har anvendt til at fastlægge brugstiden for immaterielle aktiver. Det beskrives at: "Afskrivningsperioden er fastsat med udgangspunkt i forventet tilbagebetalingsperiode, og er længst for strategisk erhvervede virksomheder, med en stærk markedsposition og forventet lang indtjeningsprofil". Da metoderne til fastlæggelse af brugstiden i relation til Årsregnskabsloven er styret af definitioner og fortolkninger i IFRS, skal IAS 38 anvendes som grundlag for vurdering af brugstiden. I præciseringerne til IAS 38 (Deloitte, 2016) der er trådt i kraft pr. 1. januar 2016, angives det direkte at: "Anvendelse af indtægtsbaserede metoder for afskrivning af immaterielle anlægsaktiver, ikke er i overensstemmelse med IAS 38". Medmindre Securitas A/S kan argumentere og dokumentere, at der for det pågældende goodwill er et fastlagt mål for omsætning over en periode, eller at der kan påpeges en direkte sammenhæng mellem forbruget af goodwill og generering af indtægter som følge heraf, vurderes det, at ledelsen ikke anvender foreskrevne metoder til fastlæggelse af brugstiden.

En mulig kritik af oplysningerne i det aflagte årsregnskab for Securitas A/S kunne være det angivne tidsinterval for afskrivning af immaterielle aktiver. Der angives 5-25 år, hvilket vurderes at være et relativt bredt interval, idet regnskabsbruger reelt ikke kan bestemme, hvorvidt der afskrives over eksempelvis 10 eller 25 år. Da intervallet spænder over 20 år, kunne det være relevant at opdele den præsenterede goodwill i værdien af goodwill der afskrives over 5 år, og værdien af goodwill der afskrives over 25 år, suppleret med

yderligere relevante oplysninger, for den andel af goodwillen der afskrives over den lange horisont.

Elopak Denmark A/S

Elopak Denmark A/S har som immaterielle aktiver henholdsvis goodwill og erhvervede immaterielle rettigheder. Pr. 1. januar 2012 fusionerede Elopak Denmark A/S med Elopak Nordic A/S, og i den forbindelse opstod en væsentlig andel af virksomhedens immaterielle aktiver, der indgår i årsrapporten for 2016. Virksomhedens samlede immaterielle aktiver udgør 141 mio. kr. svarende til 19 procent af den samlede balancesum.

I årsrapporten for 2016 præciseres det, at de erhvervede immaterielle anlægsaktiver omfatter salgsrettigheder. Rettighederne afskrives over 20 år i lighed med året før. Der gives ikke yderligere begrundelser for, hvorfor ledelsen har vurderet brugstiden til at udgøre 20 år. Dette kunne eksempelvis ske igennem konkretisering af, hvad rettigheden er knyttet til. Ved fastlæggelse af brugstiden i henhold til præciseringerne til IAS 38 kunne det være relevant at oplyse, om den fastsatte brugstid er bestemt under hensyntagen til specifikke omsætningsmål for salgsrettighederne. Alternativt kunne brugstiden for salgsrettigheden være knyttet til tidshorisonten for virksomhedens råderet over aktivet.

Elopak Denmark A/S har valgt at afskrive goodwill over 25 år. For den generelle population er der kun to virksomheder, som udover Elopak Denmark A/S anvender en afskrivningshorisont overstigende 20 år for goodwill. Ved gennemførsel af analysen er det konstateret, at virksomheden for årsrapporten aflagt i 2015 ligeledes har anvendt en afskrivningshorisont på 25 år. Før implementeringen af lovændringen var det kun tilladt at anvende afskrivningshorisonter overstigende 20 år under helt særlige omstændigheder, som derved også stillede krav om særskilt oplysning i årsrapporten (EY, 2015).

Oplysningerne, som lægger til grund for den fastlagte afskrivningshorisont i 2015 årsrapporten, er identiske med oplysningerne præsenteret i årsrapporten for 2016. Det kunne vurderes, at oplysningerne præsenteret i årsrapporten for 2015 derfor ikke har været tilstrækkelige. Ud fra en risikobetragtning af den indregnede regnskabsmæssige værdi kunne det endvidere antages, at den anvendte relativt lange afskrivningshorisont, kunne aflede et øget informationsbehov hos regnskabsbrugeren. Virksomhedens oplyste begrundelser for den fastlagte afskrivningshorisont afviger ikke i væsentlig grad til sammenligning med øvrige virksomheder i populationen, der har anvendt en afskrivningshorisont på eksempelvis 10 år. Med andre ord har en lang afskrivningshorisont ikke givet anledning til øgede oplysninger.

Sammenfatning af analyserede afskrivningshorisonter

Med henblik på at fastlægge den regnskabsmæssige effekt af lovændringen er den beløbsmæssige effekt af lovændringen nu søgt forklaret. Med udgangspunkt i tilgængelig

information fra årsrapporterne er der nedenfor opstillet model til forklaring af den beløbsmæssige effekt, hvis virksomhederne anvendte en afskrivningshorisont på 20 år.

mDKK	Rynkeby Foods A/S	Securitas A/S*	Elopak Denmark A/S
Nuværende afskrivninger	17	10	14
Afskrivninger, 20 år	24	13	16
Nuværende resultat efter skat	-6	17	-3
Resultat efter skat, 20 år**	-11	15	-4
Nuværende egenkapital	1.072	82	270
Egenkapital, 20 år	1.067	80	269
*For Securitas A/S antages det, at årets afskrivning på immaterielle anlægsaktiver er sket ved en afskrivningshorisont på 25 år.			
** For at tage højde for den skattemæssige effekt reguleres der for udskudt skat med en skattesats på 22 procent, svarende til den gældende danske selskabsskat.			

Ved gennemgangen af ovenstående model kan det sammenfattes, at de ændrede afskrivningshorisonter har haft en talmæssig effekt for de tre ovenstående konkret virksomheder. Det er uvist i hvor høj grad ændringen til resultatet efter skat vil påvirke en eventuelt regnskabsbrugers opfattelse af virksomheden. Omvendt kan det understreges, at der henset til virksomhedernes egenkapital ikke vil ske væsentlige ændringer, som vurderes at påvirke regnskabsbrugers beslutningsproces relateret til virksomhedernes soliditetsforhold.

Sammenfattende vil der i forhold til den efterfølgende subjektive analyse kort fremhæves væsentlige forhold, som vil blive inkluderet heri. I forhold til analysen, som er foretaget, ønskes det at undersøge, hvorfor ledelsen i størstedelen af virksomhederne ikke har gjort brug af lempelsen omkring den maksimale afskrivningshorisont. I tillæg hertil vil det undersøges, om ledelsen reelt vurderer, at virksomheden kunne begrunde en brugstid overstigende 20 år.

I analysen er det endvidere konstateret, at der i meget få tilfælde oplyses om immaterielle anlægsaktiver med en ubestemmelig brugstid, hvorfor 10 års afskrivningshorisont er dikteret i henhold til Årsregnskabsloven. I fortolkningsgrundlaget til IAS 38 angives det, at brugstiden for goodwill og udviklingsprojekter som udgangspunkt er ubestemmelig, hvilket ligeledes vurderes at være årsagen til den fastlagte afskrivningshorisont for aktiver med en ubestemmelig brugstid i Årsregnskabsloven, hvorimod der under IFRS skal ske en årlig nedskrivningstest (Deloitte, 2013). Ud fra en beløbsmæssig betragtning udgør

goodwill og udviklingsprojekter to tredjedele af den regnskabsmæssige værdi i den testede population. Udledt heraf tegnes et generelt billede af, at virksomhederne reelt har mulighed for at fastsætte brugstiden for de forskellige typer af immaterielle anlægsaktiver, herunder særligt goodwill og udviklingsprojekter. Forskellen mellem den teoretiske og praktiske betragtning vil i efterfølgende subjektive analyser blive medtaget. Dette inkluderer eksempelvis de parametre, som anvendes til at udarbejde tilstrækkelig dokumentation for den fastlagte bestemmelige brugstid.

I analysen blev det konstateret, at den tilgængelige information vedrørende begrundelse for anvendt brugstid i høj grad er identisk og indeholder i høj grad samme detaljeniveau. Dette skal ses i kontrast til diversiteten i de anvendte afskrivningshorisonter, som i nogle af de analyserede virksomheder er 3 år, og andre 20 år. Forudsættes det, at længden på afskrivningshorisonten proportionelt kan sammenholdes med risikoen for det foretagne skøn, kan der ikke for den testede population konstateres en korrelation mellem mængden og detaljegraden af oplysninger og afskrivningshorisonten. Regnskabsbrugers holdning til denne tese søges nærmere undersøgt.

Krav om virksomheders pligt til løbende revurdering af restværdier

Med implementeringen af lovændringen er der indsat krav om, at virksomheder har pligt til løbende at foretage en revurdering af immaterielle anlægsaktiver. I henhold til fortolkningsgrundlaget, der bygger på kravene i IAS 38, vil en restværdi kun være tilstede, såfremt en tredjemand har forpligtet sig til at erhverve aktivet efter virksomhedens brug heraf. Endvidere er der en bestemmelse, som fastslår, at immaterielle anlægsaktiver handlet på et aktivt marked, hvor en dagsværdi kan fastsættes, vil denne værdi kunne anvendes som restværdi.

Denne undersøgelse er udført med henblik på at teste, i hvor høj grad populationen har oplyst om opgjorte restværdier. Endvidere vil der for disse blive konstateret, hvorvidt denne værdi overstiger nul kroner. For den specifikt gennemførte lovændring vedrørende restværdierne vil den regnskabsmæssige effekt for regnskabsbrugeren søges belyst.

	Oplyst om revurderet restværdi for immaterielle anlægsaktiver?	Oplyst regnskabsmæssige værdi af restværdi for immaterielle anlægsaktiver?
Antal virksomheder	7 ud af 57	0 kr.

Ved at anskue den første del af analysen kan det konstateres, at 88 procent af den samlede population har oplyst, at der er foretaget vurdering af restværdier. I forlængelse heraf udgør den samlede regnskabsmæssige værdi af oplyste restværdier for immaterielle anlægsaktiver nul kroner. Igennem analysen kan det udledes, at lovændringen om

revurdering af restværdier for virksomhedernes immaterielle anlægsaktiver har haft en minimal regnskabsmæssig effekt. Det må forudsættes, at de manglende oplysninger om revurderinger skyldes, at dette ikke har været relevant for de enkelte virksomheder eller i alt sin enkelthed har været uvæsentlige. Det underbygges af det andet aspekt af analysen. Ingen af virksomhederne i populationen har oplyst om indregnede regnskabsmæssige restværdier overstigende nul kroner. Det kan derfor kort sammenfattes, at tilpasningen til den internationale regnskabsstandard ikke har medført ændringer til tidligere praksis.

Lempelse om indregning af indirekte produktionsomkostninger for udviklingsprojekter

I tråd med formålet for EU-direktivet er der for indregning af indirekte produktionsomkostninger på udviklingsprojekter lavet en tilpasning til den internationale standard, IAS 38. I Årsregnskabsloven er der foretaget ændring til § 82, således at der ikke længere er krav om at indregne indirekte produktionsomkostninger. Dette er gjort med henblik på indsætte muligheden for at opløse den regnskabsmæssige forskelsbehandling af indirekte produktionsomkostninger mellem IFRS og Årsregnskabsloven.

Denne analyse har til hensigt at belyse, i hvor høj grad lempelsen er blevet anvendt. Bevæggrunden for at udføre analysen er ønsket om at opnå forståelse for ændringens effekt og relevans set fra den generelle regnskabsbrugers perspektiv. Af den oprindelige population på 57 virksomheder resterer 34, som alle har det til fælles, at de har indregnet udviklingsprojekter.

	Oplyst om indregning af indirekte produktionsomkostninger i anvendt regnskabspraksis?
Antal virksomheder	20 ud af 38

Udledt af ovenstående analyse kan det konstateres, at lovændringen i høj grad har medført en forskel i behandlingen om indregning af indirekte produktionsomkostninger. Resultatet viser således, at 53 procent af virksomhederne fortsat anvender det tidligere krav, hvorimod de resterende 47 procent er overgået til den nye lempelse og dermed har en sammenlignelig behandling på området, som ved anvendelsen af den internationale regnskabsstandard.

I det efterfølgende vil resultatet af denne forskellige behandling blive analyseret nærmere. Således ønskes det at udlede, hvilke argumenter regnskabsaflæggeren har lagt til grund for sit princip, samt hvilken hensigt den lovgivende instans har haft med netop denne lovændring.

Skærpelse om noteoplysninger til brug for værdiansættelsen af indregnede udviklingsprojekter

Som et led i implementeringen af ændringerne til Årsregnskabsloven blev der stillet yderligere krav til oplysning om særlige forudsætninger ved indregning og måling af blandt andet udviklingsprojekter. Ændringen af Årsregnskabsloven skal ses i forlængelse af EU-direktivet, hvori udviklingsprojekter, herunder værdiansættelsen, er et fokusområde. På baggrund af det er det analyseret, i hvor høj grad virksomhederne i den udvalgte population lever op til de nye oplysningskrav. Der er på nuværende tidspunkt ikke udarbejdet en specifik vejledning til, hvilke konkrete oplysninger der typisk er nødvendige for at beskrive disse særlige forudsætninger. Analysen er udarbejdet med henblik på at udlede detaljeringsgraden af de påkrævede oplysninger.

Ud af den samlede population på 57 virksomheder har henholdsvis 30 og 25 virksomheder færdiggjorte udviklingsprojekter og udviklingsprojekter under udvikling. Analysen er opdelt i to dele, hvor det først konstateres, hvorvidt der gives oplysninger om særlige forudsætninger og dernæst detaljegraden af disse oplysninger. For virksomhederne med færdiggjorte udviklingsprojekter er det konkret testet, hvorvidt der er afgivet oplysninger om ledelsens vurdering af de færdiggjorte udviklingsprojekters værdiansættelse. Med henblik på at undersøge detaljegraden er det testet, i hvor mange tilfælde virksomheder med udviklingsprojekter under udvikling har oplyst om forventet færdiggørelsestidspunkt og forventede påløbne omkostninger frem til projektets færdiggørelse.

Testen har resulteret i nedenstående:

	Oplysninger afgivet om værdiansættelsen af færdiggjorte udviklingsprojekter?	Oplysninger afgivet om forventet færdiggørelsestidspunkt og/eller estimerede omkostninger til færdiggørelse?
Antal virksomheder	10 ud af 30	5 ud af 25

Fra analysen kan det uddrages, at det kun er 33 procent af alle de analyserede virksomheder, som har givet oplysninger om værdiansættelsen af færdiggjorte udviklingsprojekter i noten hertil. Omvendt har de resterende 67 procent ikke givet oplysninger herom, og for størstedelen er der ikke inkluderet oplysninger til færdiggjorte udviklingsprojekter i noten. Med henblik på at illustrere den væsentlige forskel i den tilgængelige information er der nedenfor indsat noteoplysninger for to virksomheder. Den første er SDC A/S, som i noten til udviklingsprojekter oplyser om den regnskabsmæssige måling heraf. I den efterfølgende note fra årsrapporten for SDK Sport II ApS er der til gengæld ikke afgivet oplysninger i tillæg til anlægsnoten for udviklingsprojekter.

SDC A/S:

Udviklingsomkostninger aktiveres i balancen, når de er medgået til nyudvikling af produkter eller forbedring af eksisterende produkter, der giver en reel øget brugsværdi for brugeren.

Selskabets aktiverede udviklingsprojekter gennemgås løbende for indikationer på værdiforringelse. Såfremt dette er tilfældet, foretages der nedskrivning til lavere genindvindingsværdi. Den løbende måling af genindvindingsværdien af selskabets udviklingsprojekter er i sagens natur behæftet med skøn.

SDK Sport II ApS:

6 Intangible assets

DKK'000	Goodwill	Other intangible assets	Other intangible assets in progress	Total
Cost at 1 January 2016	404,015	6,419	0	410,434
Additions related to merger	9,074	1,000	0	10,074
Additions	0	4,000	208	4,208
Cost at 31 December 2016	413,089	11,419	208	424,716
Impairment losses and amortisation at 1 January 2016	92,763	3,131	0	95,894
Additions related to merger	329	292	0	621
Amortisation	27,977	3,455	0	31,432
Impairment losses and amortisation at 31 December 2016	121,069	6,878	0	127,947
Carrying amount at 31 December 2016	292,020	4,541	208	296,769
Amortised over	15 years	3 years		

I den anden del af analysen blev det konstateret, at 5 ud af 25 virksomheder med udviklingsprojekter under udvikling har givet oplysninger om det forventede færdiggørelsestidspunkt. Omvendt er der ikke identificeret virksomheder, som oplyser om de forventede omkostninger til færdiggørelsen af udviklingsprojektet. I forhold til kriterierne om indregning af udviklingsprojekter som blandt andet kræver, at virksomheden har tilstrækkelige tekniske kompetencer og ressourcer til at færdiggøre projektet, vurderes det, at netop disse to oplysninger bidrager til forståelsen herom.

Et eksempel herpå er Marel A/S, som har givet nedenstående beskrivelse om udviklingsprojekter under udvikling. I tillæg til at beskrive det forventede færdiggørelsestidspunkt for størstedelen af projekterne, gives der også oplysninger om, hvilken type aktiver virksomheden er ved at udvikle og den forventede fremtidige økonomisk effekt herfra.

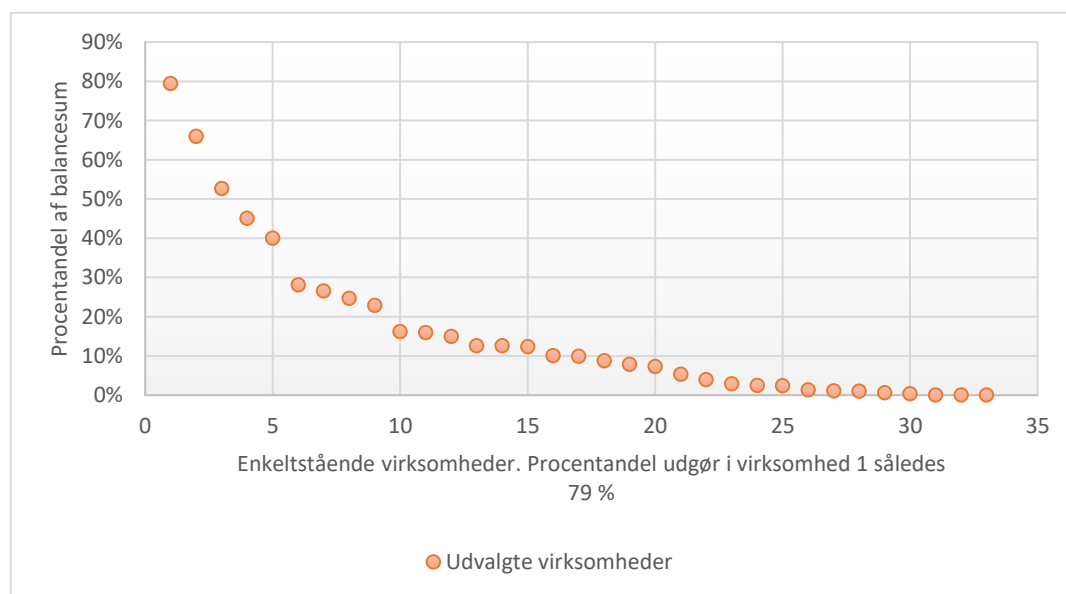
Marel A/S:

Ongoing development projects relate to the development and test of machines for the food processing industry and the majority of the projects are expected to be completed in 2017 where considerable economic benefits are expected

Information afgivet i forbindelse med udviklingsprojekter kan lig eksemplet ovenfor inkludere projektets fremdrift og forventede marked. Herunder kan det præciseres, at der kun skal informeres om særlige forudsætninger for udviklingsprojekter, der enten enkeltstående eller for en gruppe af ensartede projekter er væsentlige (Steffensen, Skødt, Nilsen, & Fedders, 2016). Informationen skal dog være konkret og beskrivelse skal ikke blot medgå som en generel og overordnet beskrivelse. Et eksempel herpå er givet i forbindelse med behandlingen af det teoretiske grundlag.

Sammenfatning af analyserede noteoplysninger for udviklingsprojekter

Med udgangspunkt i den foreskrevne teori og fortolkningsbidrag til Årsregnskabsloven, skal der således ske oplysning om særlige forudsætninger vedrørende udviklingsprojekter i et konkret format, som dækker enkeltstående eller grupperede væsentlige projekter. I den foretagne analyse er der behandlet data fra i alt 34 virksomheder. Fastsættes et overordnet væsentlighedsniveau i tråd med metodevalget på 10 procent kan det konstateres, at udviklingsprojekter i halvdelen af populationen udgør en væsentlig regnskabspost, svarende til 17 virksomheder.

Figur 6: Egen tilvirkning.

Ved anvendelsen af denne metodik kan det konstateres, at i mange tilfælde ikke afgives oplysninger om særlige forudsætninger, uanfægtet af at regnskabsposten udgør et væsentligt beløb for regnskabsbrugere. Metodikken tager ikke højde for den konkrete

risikovurdering af regnskabsposten hos de enkelte virksomheder. Resultatet heraf skal derfor medgå under forudsætningen om denne mangel.

På baggrund af de udførte handlinger og opstillede forudsætninger er det konstateret, at lovændringen ikke er overholdt i alle tilfælde. Da skærpsen har til hensigt at bidrage til øget forståelse og indsigt i regnskabsposten, kan det derfor vurderes, at denne effekt tillige ikke kan være sket i den tilsigtede grad. Det skal dog påpeges, at effekten af de givne oplysninger vil bero på en subjektiv forståelse og opfattelse hos den enkelte regnskabsbruger. Denne kan således ikke udledes. Dog kan det faktisk konstateres, at der for størstedelen af de behandlede virksomheder ikke er afgivet særskilte noteoplysninger om udviklingsprojekter. Set i lyset af den konkrete skærpelse i § 88 a til Årsregnskabsloven vil den begrænsede effekt af lovændringen hos populationen søges nærmere undersøgt, ved senere at inddrage subjektive holdninger fra forskellige regnskabsbrugere.

Skærpelse om binding af reserve for udviklingsprojekter

Med lovændringen blev § 83, stk. 2 indsat. Heraf fremgår kravet om, at virksomheder, som aktiverer udviklingsprojekter, har pligt til at binde en reserve direkte under egenkapitalen. Posten betegnes "Reserve for udviklingsomkostninger". Lovændringen omfatter aktiverede omkostninger på udviklingsprojekter med regnskabsperiode begyndende fra den 1. januar 2016 eller senere. Den foretagne analyse er foretaget med henblik på at identificere, hvorvidt den testede population har overholdt den skærpede lovgivning og indregnet en reserve på egenkapitalen. Endvidere vil den bidrage til en belysning af, hvorvidt der opnås en ensartet behandling heraf.

Da princippet er implementeret med effekt fra paragraffens indtrædelse, er der for populationen testet, hvorvidt virksomheden har haft tilgange i regnskabsåret med henblik på at sikre, at skærpsen er gældende. Endvidere er det testet, at der i regnskabsperioden ikke er foretaget nedskrivninger på udviklingsprojekter i øvrigt, hvori denne regnskabsmæssige værdi kunne være indregnet. I overensstemmelse med det foregående afsnit er der kombineret 34 virksomheder, som har indregnet udviklingsprojekter, der er henholdsvis færdiggjorte eller under udvikling. Af disse er det konstateret, at tre ikke har haft tilgange efter lovændringens implementering. Restpopulationen udgør herefter 31 virksomheder.

	Virksomheden har foretaget lovpligtig binding af reserve for udviklingsprojekter på egenkapitalen?
Antal virksomheder	30 ud af 31

Af ovenstående resultat kan det udledes, at 97 procent af populationen har overholdt skærpelsen i implementeringen af § 83 stk. 2. I et enkelt tilfælde er det konstateret, at virksomheden ikke har medtaget reserve for udviklingsprojekter. PenSam A/S er en del af PenSam-gruppen, hvor virksomhedens formål er at varetage udviklingsopgaver og drift på vegne af andre selskaber i gruppen. Årsrapporten er aflagt efter Årsregnskabsloven for kalenderåret 2016, hvor selskabet per balancedagen har indregnet udviklingsprojekter svarende til 53 procent af den samlede balancesum på i alt 520,8 mio. kroner. I henhold til virksomhedens anvendte regnskabspraksis omfatter udviklingsprojekterne udviklingen af systemer til styring af administrative opgaver. Relevante uddrag fra årsrapporten er vedlagt i bilag 4.

I afhandlingen vil regnskabsaflæggerens subjektive holdning til denne lovændring senere blive inkluderet. Her vil regnskabsaflæggerens holdning til ændringen søges undersøgt, under hensyntagen til formålet med EU-direktivet.

4.0 Kvalitativ analyse af regnskabsaflæggere

I analysen af den udvalgte population af 57 danske virksomheder, der aflægger årsrapport efter reglerne i Årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (stor), blev der konstateret, hvorledes de implementerede ændringer til Årsregnskabsloven har påvirket senest aflagte årsrapporter. Nedenstående analyse søger at klarlægge årsagerne til de konstaterede ændringer. Denne del af analysen er forsøgt gennemført i følgende trin:

- Udsendelse af spørgeskema til ledelsen med ansvar for regnskabsaflæggelsen
- Opfølgning på spørgeskema ved hjælp af interview

Af udsendte 57 spørgeskema blev 9 spørgeskema modtaget retur svarende til en svarprocent på 16 procent. De 9 virksomheder, der har sendt udfyldt spørgeskema retur, er:

- SDK Sport II ApS (I daglig tale Sportmaster)
- Louis Poulsen A/S
- Rejsekort A/S
- Marel A/S
- HH Ferries Helsingør ApS
- Pensam A/S
- SDC A/S
- Sjællandske Medier A/S
- Leo Pharma A/S

Resultatet af spørgeskemaundersøgelserne er opsummeret i nedenstående oversigt. Svarene og spørgeskemaets øvrige indhold vil blive behandlet i forbindelse med sammenfatning af analyse af regnskabsaflæggernes begrundelse for valgt regnskabspraksis efter lovændringen.

Resultat af spørgeskemaundersøgelse

	Lav Grad	Nogen Grad	Høj Grad
I hvor høj grad tror du virksomhedens regnskabsbrugere har interessere for den regnskabsmæssige behandling af de indregnede immaterielle anlægsaktiver	3	2	4
	Ja	Nej	I/R
Har lovændringer til Årsregnskabsloven haft betydning for dine overvejelser i forhold til fastlæggelse af afskrivningshorisonten for immaterielle aktiver?	0	9	0
Overvejer I at ændre afskrivningshorisonten fremadrettet, som følge af den nye lovgivning?	0	9	0
Hvis I havde muligheden for at undlade afskrivning af immaterielle aktiver (ligesom det er muligt under IFRS), ville I så gøre brug af denne?	3	6	0
Råder I over nogle immaterielle aktiver, som I vurderer burde afskrives over en længere periode end 20 år?	1	8	0
Er det muligt for jer at fastsætte levetiden for alle jeres immaterielle aktiver?	6	2	1
Vil I kunne begrunde en scrapværdi større end nul for jeres immaterielle aktiver?	3	6	0
Anvender I primært indtjeningsbaserede modeller til fastsættelsen af brugstiden for immaterielle aktiver?	4	4	1
Vurderer I, at det er retvisende og aktivere indirekte produktionsomkostninger (IPO) på immaterielle aktiver, eksempelvis udviklingsprojekter?	5	2	2
Vurderer I, at immaterielle anlægsaktiver medgår som en væsentlig regnskabspost for jeres virksomhed?	9	0	0
Syntes I det er positivt, at værdien af udviklingsprojekter nu skal indregnes som en bunden reserve under egenkapitalen?	1	8	0

Figur 7: Egen tilvirkning. Opsamling af modtagne svar fra spørgeskemaer.

Af ovenstående virksomheder er der gennemført opfølgning på spørgeskemaet ved hjælp af interview for:

- Louis Poulsen A/S, Peter Le Fevre
- SDK Sport II ApS, økonomiledelsen
- Marel A/S, Morten Munk Rasmussen
- Leo Pharma A/S, Esther Dahlgaard
- Rejsekort A/S, Charlotte de Neergaard

I nedenstående uddrag af de afholdte interviews, kan de enkelte udtalelser ikke anses som værende på vegne af virksomheden, hvori de pågældende personer er ansat, og udtalelser skal derfor tolkes som personernes professionelle, private holdninger.

4.1 Interview med Peter Le Fevre

Peter Le Fevre er på nuværende tidspunkt CFO i Louis Poulsen A/S. Peter har ifølge egne udsagn erfaring med international regnskabslovgivning, herunder IFRS, Dansk, Svensk, Norsk og Fransk regnskabsregulering. Peter har ageret som underviser og censor på flere danske universiteter i fag relateret til ekstern rapportering, herunder Årsregnskabsloven.

Transskription af interviewet fremgår af bilag 5.

Peter svarede følgende på fremsendte spørgsmål:

Spørgeskema				
Spørgsmål:	Ja el. nej:	Begrundelse:		
	(Sæt kryds)	Lav grad:	Nogen grad:	Høj grad:
I hvor høj grad tror du virksomhedens regnskabsbrugere har interesse for den regnskabsmæssige behandling af de indregnede immaterielle anlægsaktiver			X	
Har førnævnte lovændringer til Årsregnskabsloven haft betydning for dine overvejelser i forhold til fastlæggelse af afskrivningshorisonten for immaterielle aktiver?	Nej			
Overvejer I at ændre afskrivningshorisonten fremadrettet, som følge af den nye lovgivning?	Nej			
Hvis I havde muligheden for at undlade afskrivning af immaterielle aktiver (ligesom det er muligt under IFRS), ville I så gøre brug af denne?	Nej			

Råder I over nogle immaterielle aktiver, som I vurderer burde afskrives over en længere periode end 20 år?	Nej	
Er det muligt for jer at fastsætte levetiden for alle jeres immaterielle aktiver?	Ja	Til en hvis grad
Vil I kunne begrunde en scrapværdi større end nul for jeres immaterielle aktiver?	Ja	
Anvender I primært indtjeningsbaserede modeller til fastsættelsen af brugstiden for immaterielle aktiver?	Nej	Vi nedskriver dog hvis indtjening fra aktiver falder under et vist niveau
Vurderer I, at det er retvisende og aktivere indirekte produktionsomkostninger (IPO) på immaterielle aktiver, eksempelvis udviklingsprojekter?	Ja	Med forsigtighed!
Vurderer I, at immaterielle anlægsaktiver medgår som en væsentlig regnskabspost for jeres virksomhed?	Ja	
Syntes I det er positivt, at værdien af udviklingsprojekter nu skal indregnes som en bunden reserve under egenkapitalen?	Nej	Det er fuldstændig tåbeligt, og muligvis starten på en ny tendens som ultimativt vil forvirre regnskabslæser.

Som uddybning af ovenstående første spørgsmål vedrørende regnskabsbrugers interesse for den regnskabsmæssige behandling af immaterielle aktiver svarer Peter, at det efter hans vurdering er en meget stor andel af regnskabsbrugere, der ikke forstår, hvilke elementer immaterielle aktiver består af. Her refereres ikke til opdeling af immaterielle aktiver i henhold til skemakravene i Årsregnskabsloven (EY, 2016) men snarere til et manglende indblik i, hvilke komponenter der samlet giver de indregnede immaterielle aktiver.

I interviewet pointeredes det, at der for indregning af immaterielle aktiver, efter respondentens holdning, hersker en tidsmæssig inkonsistens årsrapporter imellem. Som eksempel på denne inkonsistens fremhæves markedsføringsudgifter. Da markedsføringsudgifter i nutiden kan være i form af investering i software, kan disse således indregnes som immaterielle aktiver, hvorimod omkostninger til trykte medier skal udgiftsføres som markedsføringsomkostninger. Respondenten mener, at samfundsudviklingen har øget omfanget af investering i software, og derfor omfanget af

dets indregning som immaterielle aktiver, hvilket skaber inkonsistens mellem en virksomheds tidligere aflagte årsrapporter og nyligt aflagte årsrapporter.

Til spørgsmål omhandlende lovændringernes betydning for ændring af vurderet brugstid, og derved afskrivningshorisont, underbygges ovenstående svar blandt andet med omfanget af administrative byrder ved en sådan ændring. Konkret argumenteres der med, at diskussionen med revisor samt de interne og eksterne rapporteringsforpligtelser gør, at det ikke er umagen værd, mener respondenterne. Respondenten vurderer således ikke, at lovforslaget har en betydning, for immaterielle aktiver man besidder på nuværende tidspunkt, og ej heller for fremtidig erhvervelse af immaterielle aktiver.

I tillæg til respondentens fortolkning af bestemmelserne omkring afskrivningshorisonter argumenteres der ligeledes for, at vurdering af brugstider i høj grad kompliceres af modsigende strategier og ønsker. Respondenten argumenterer med, at en kapitalfondsejet virksomhed formentligt vil have et ønske om at reducere udgiftsførte afskrivninger, eftersom kapitalfondens ejerskab er tidsbegrænset, og derved ønsker man den højeste mulige egenkapital ved et ejerskifte. Modsat vurderer respondenterne, at ovenstående betragtning kan øge omfanget af diskussioner med revisor og krav til dokumentation til et niveau, hvor "den nemmeste" løsning vælges, fremfor "den retvisende".

Respondenten supplerer med en reference til fastlæggelse af restværdier, som ligeledes er omfattet af spørgeskemaet. Her vurderes det, at rammen for, hvornår der må fastlægges restværdier for immaterielle aktiver, medvirker til at svække det retvisende billede. Som eksempel gives rettighederne, som virksomheden råder over. Disse er indregnet med en restværdi svarende til 0 kr., idet ingen eksterne tredjemand har forpligtet sig til at erhverve rettighederne. En stor andel af virksomhedens rettigheder er anskaffet for over 70 år siden, og er, ifølge respondenterne, på nuværende tidspunkt det vigtigste aktiv, set i forhold til virksomhedens indtjeningsevne. Respondenten mener således, at restværdien af virksomhedens rettigheder i væsentlig grad overstiger den bogførte værdi af disse. Derfor vurderer respondenterne, at reglerne i mange tilfælde ikke har nogen værdi.

Helt overordnet mener respondenterne ikke, at den høje grad af skiftende principper for indregning og måling bidrager positivt til offentlighedens forståelse af det retvisende billede. Respondenten pointerer i relation hertil, at hyppige ændringer i lovgivning for indregning og måling i høj grad komplicerer sammenligneligheden af en virksomheds aflagte årsrapporter. Omfanget af lovændringerne vurderes således at være i direkte strid med EU's formål om at lette administrative byrder for mindre virksomheder. Til trods for at flere lempelser implementeres, har hyppigheden af implementering af ny lovgivning den modsatte effekt, og øger således administrative byrder.

Set i et historisk perspektiv, drager respondenterne en sammenligning af nuværende balanceorienterede tilgang til regnskabsaflæggelsen til den tidligere resultatorienterede tilgang. Respondentens holdning er, at den balanceorienterede tilgang, som indeholder en

høj grad af diversitet regnskabsposterne imellem, i nogen grad gør resultatopgørelsen overflødig, såfremt en regnskabsbruger ønsker at forstå en virksomheds udvikling i det pågældende regnskabsår. Respondenten mener derfor, at pengestrømsopgørelsen indeholder den nødvendige information for at forstå en virksomheds udvikling, og påpeger at hyppigheden af lovændringer kun øger vigtigheden af pengestrømsopgørelsen.

I henhold til Årsregnskabslovens § 83, stk. 2 omhandlende reserve for udviklingsomkostninger mener respondenten, at denne lovændring på ingen måde er positiv, hvilket ligeledes fremgår af begrundelse til spørgsmål herom, i ovenstående spørgeskema. Et argument for respondentens holdning er, at regnskabslovgivning ikke skal anvendes til at forebygge økonomisk kriminalitet. Såfremt lovændringens formål er at forhindre udbytteudlodning af værdien af aktiver, der burde nedskrives, reguleres dette i henholdsvis selskabsloven samt konkursloven. I selskabslovens § 118, stk. 2 beskrives det, at direktionen har pligt til at sikre, at selskabet til enhver tid har et tilstrækkeligt kapitalberedskab til at opfylde virksomhedens nuværende og fremtidige forpligtelser. Med baggrund i denne bestemmelse vurderer respondenten, at virksomheder, der vil forsøge at udlodde værdien af fejlagtigt værdiansatte udviklingsprojekter, i langt de fleste tilfælde vil overtræde denne bestemmelse.

I konkurslovens § 74 behandles det, at der kan ske omstødelse af dispositioner, der på utilbørlig måde begunstiger en fordringshaver på andres bekostning. Respondenten vurderer, at såfremt denne bestemmelse sættes i sammenligning til Årsregnskabsloven § 83, stk. 2, vil risikoen for at der sker udbytteudlodning af værdien af udviklingsaktiver i en konkursramt virksomhed til skade for kreditorerne, skulle reguleres af konkursloven og således ikke Årsregnskabsloven.

Med henblik på at underbygge respondentens negative holdning til Årsregnskabsloven § 83, stk. 2, perspektiveres reserven for udviklingsprojekter til virksomhedens øvrige aktiver. En stor andel af virksomhedens øvrige aktiver indregnes og måles efter ensartet måde, mener respondenten, og derfor er det uhensigtsmæssigt at udviklingsprojekter behandles på en særlig måde, i relation til udbyttemuligheder. Reserven vurderes at skabe en generel mistillid til udviklingsprojekter, mener respondenten.

Afslutningsvist supplerer respondenten med en generel perspektivering af den danske regnskabslovgivning og vurderer ikke, at denne er mere kompliceret end i sammenlignelig lande.

4.2 Interview med økonomiledelsen i Sportmaster

Transskription af interviewet fremgår af bilag 6.

Økonomiledelsen svarede følgende på fremsendte spørgsmål:

Spørgeskema				
Spørgsmål:	Ja el. nej:	Begrundelse:		
I hvor høj grad tror du virksomhedens regnskabsbrugere har interesse for den regnskabsmæssige behandling af de indregnede immaterielle anlægsaktiver	(Sæt kryds)	Lav grad:	Nogen grad:	Høj grad:
		X		
Har førnævnte lovændringer til Årsregnskabsloven haft betydning for dine overvejelser i forhold til fastlæggelse af afskrivningshorisonten for immaterielle aktiver?	NEJ	Vores afskrivningshorisonter ligger indenfor den nye regulerings grænser.		
Overvejer I at ændre afskrivningshorisonten fremadrettet, som følge af den nye lovgivning?	NEJ	Vi vurderer at den nuværende afskrivningshorisont er retvisende		
Hvis I havde muligheden for at undlade afskrivning af immaterielle aktiver (ligesom det er muligt under IFRS), ville I så gøre brug af denne?	NEJ	Ja, for goodwill ville vi absolut. Det er vores vurdering, at virksomhedens goodwill hele tiden udvikles.		
Råder I over nogle immaterielle aktiver, som I vurderer burde afskrives over en længere periode end 20 år?	NEJ	Udover goodwill er der ikke relevante emner i vores virksomhed.		
Er det muligt for jer at fastsætte levetiden for alle jeres immaterielle aktiver?	NEJ			
Vil I kunne begrunde en scrapværdi større end nul for jeres immaterielle aktiver?	JA	For mange immaterielle rettigheder er der eller kan der være en tidsubegrænset værdi, såfremt man blot iagttager nogle formelle krav til anvendelse/fornyelse.		
Anvender I primært indtjeningsbaserede modeller til fastsættelsen af brugstiden for immaterielle aktiver?	NEJ			
Vurderer I, at det er retvisende og aktivere indirekte produktionsomkostninger (IPO) på	IKKE RELEVANT			

immaterielle aktiver, eksempelvis udviklingsprojekter?		
Vurderer I, at immaterielle anlægsaktiver medgår som en væsentlig regnskabspost for jeres virksomhed?	JA	
Syntes I det er positivt, at værdien af udviklingsprojekter nu skal indregnes som en bunden reserve under egenkapitalen?	NEJ	Jeg kan ikke se nogen begrundelse for at der skal være strammere regler for egenudvikling end for udviklingsprojekter købt eksternt.

Som uddybning til første spørgsmål i spørgeskemaet besvarer respondenterne, at der hersker en problematik omkring goodwill, idet regnskabsbruger ikke sonderer mellem goodwill man køber, og goodwill man selv oparbejder. Yderligere argumenterer respondenterne med, at goodwill ikke er likvid, og derfor vil investorer efter respondentens mening aldrig medtage goodwill som et aktiv i en valuation-proces af en pågældende virksomhed. I relation hertil vurderer respondenterne, at tidligere regnskabspraksis, hvor goodwill afskrives direkte over egenkapitalen, gav et mere retvisende billede af virksomhedens årlige resultat.

Spørgsmålene omkring fastlæggelse af brugstider kommenterer respondenterne med en vurdering af, at en fastlæggelse af afskrivningshorisonter, og dokumentationen herfor, er et rent teoretisk begreb, og at afskrivningshorisonter i højere grad fastlægges under hensyntagen til virksomhedernes resultater. Omvendt kommenterer respondenterne, at offentligt fastlagte afskrivningshorisonter ikke vil bidrage positivt til det retvisende billede, idet de manglende nuancer blandt forskellige typer af virksomheder, og deres aktiver, ikke vil komme hensigtsmæssigt til udtryk.

Respondenten pointerer i interviewet, at årligt krav om at revurdere restværdien af immaterielle aktiver resulterer i u hensigtsmæssigt mange skøn, som endeligt vurderes at reducere sammenligneligheden, regnskabsårene imellem. Tidligere var der udelukkende krav om vurdering af restværdier ved påbegyndelse af afskrivning, hvilket ifølge respondenterne bidragede positivt til sammenligneligheden.

Interviewet med respondenterne gav anledning til kritik af hele den balanceorienterede tilgang til regnskabsaflæggelsen. Den balanceorienterede tilgang til regnskabsaflæggelsen bidrager, ifølge respondenterne, kun til at reducere værdien af resultatopgørelsen, idet virksomhedens reelle driftsresultater bliver "forstyrret" af for mange regnskabsmæssige reguleringer af balanceposter. Helt grundlæggende mener respondenterne, at den resultatorienterede tilgang til regnskabsaflæggelsen gav regnskabslæsere et bedre indblik i virksomhedens resultater og aktiviteter.

Som supplement hertil foreslog respondenterne at flytte resultatopgørelsen over i noter til årsregnskabet, og erstatte resultatopgørelsens placering med en pengestrømsopgørelse.

Det implementerede krav om binding af reserve for udviklingsprojekter vurderede respondenterne for uhensigtsmæssigt. Dette begrundede respondenterne blandt andet med, at han ikke kunne se værdien for regnskabslæser, og vurderede i tillæg hertil at regnskabslæser ikke ville forstå reserven. I tillæg hertil argumenterer respondenterne med, at han ikke kan se, hvorfor udbytte mulighederne i en virksomhed skal begrænses, afhængigt af om virksomheden erhverver udviklingsprojekter hos ekstern tredjepart, eller selv skaber udviklingsprojektet.

I relation til binding af nettoværdien af aktiver mener respondenterne, i sammenhæng med ovenstående kommentering af at goodwill ikke er likvid, at nettoværdien af goodwill med fordel kunne anføres som en bunden reserve på egenkapitalen. Respondenterne argumenterer for dette med det faktum, at goodwill som aktiv ikke er likvid og derfor ikke salgbar, i modsætning til øvrige immaterielle aktiver. Ved denne konstellation vil diskussionen omhandle forskellen mellem efterfølgende måling i henhold til ÅRL og IFRS også få mindre betydning, vurderer respondenterne.

4.3 Interview med Morten Munk Rasmussen

Morten Munk Rasmussen er på nuværende tidspunkt CFO i Marel A/S. Morten har ifølge egne udsagn erfaring med international regnskabslovgivning, herunder IFRS samt dansk regnskabsregulering. Morten har forinden sin ansættelse i Marel A/S ageret direktør i Hotel Royal og Royal Casino A/S, samt været revisor hos PriceWaterhouseCoopers (PWC) i 20 år.

Transskription af interviewet fremgår af bilag 7.

Morten svarede følgende på fremsendte spørgsmål:

Spørgeskema				
Spørgsmål:	Ja el. nej:	Begrundelse:		
I hvor høj grad tror du virksomhedens regnskabsbrugere har interesse for den regnskabsmæssige behandling af de indregnede immaterielle anlægsaktiver	(Sæt kryds)	Lav grad:	Nogen grad:	Høj grad:
		X		
Har førnævnte lovændringer til Årsregnskabsloven haft betydning for dine overvejelser i forhold til fastlæggelse af afskrivningshorisonten for immaterielle aktiver?	Nej	Vi er en del af en international koncern der aflægger regnskab efter IFRS. Som udgangspunkt definere vores Corporate afdeling afskrivningsprincipper		

		mv., og vi tilpasser så vidt det er muligt det danske årsregnskab efter disse retningslinier.
Overvejer I at ændre afskrivningshorisonten fremadrettet, som følge af den nye lovgivning?	Nej	Nej – med samme begrundelse som ovenfor
Hvis I havde muligheden for at undlade afskrivning af immaterielle aktiver (ligesom det er muligt under IFRS), ville I så gøre brug af denne?	Ja	Vi har aktiveret goodwill i forbindelse med virksomhedsovertagelser for 8,3 mio. EUR. I vores moderselskabsrapportering afskrives der ikke på dette beløb, og det ville være hensigtsmæssigt at have ens retningslinier på dette område.
Råder I over nogle immaterielle aktiver, som I vurderer burde afskrives over en længere periode end 20 år?	Ja	Goodwill ved virksomhedsovertagelser jf. ovenfor.
Er det muligt for jer at fastsætte levetiden for alle jeres immaterielle aktiver?	Nej	Men en impairment vil kunne bekræfte tilstedeværelsen af det pågældende aktiv.
Vil I kunne begrunde en scrapværdi større end nul for jeres immaterielle aktiver?	Nej	Efter min vurdering vil det være yderst vanskeligt at fastsætte en scrapværdi for vores immaterielle anlægsaktiver (goodwill og udviklingsprojekter)
Anvender I primært indtjeningsbaserede modeller til fastsættelsen af brugstiden for immaterielle aktiver?	Ja	Vi anvender årligt en impairment test på vores udviklingsaktiver med henblik på at sikre, at der er dækning for den bogførte værdi i den fremtidige indtjening.
Vurderer I, at det er retvisende og aktivere indirekte produktionsomkostninger (IPO) på immaterielle aktiver, eksempelvis udviklingsprojekter?	Ja	
Vurderer I, at immaterielle anlægsaktiver medgår som en	Ja	Immaterielle anlægsaktiver udgør ca. 13% af vores balancesum.

væsentlig regnskabspost for jeres virksomhed?		
Syntes I det er positivt, at værdien af udviklingsprojekter nu skal indregnes som en bunden reserve under egenkapitalen?	Ja	Der er naturligvis en iboende risiko i forhold til værdiansættelsen af immaterielle aktiver, og derfor er det fint at disse ikke kan anvendes til udlodning af udbytte mv.

Til første spørgsmål svarede respondenterne, at det ikke er hans forventning, at regnskabsbrugerne har fokus på virksomhedens immaterielle aktiver, hvilket primært forklares med det faktum, at virksomheden er en del af en international koncern. Derudover supplerer respondenterne med det faktum, at virksomheden ingen ekstern finansiering har, som underbyggende argument for regnskabsbrugers lave interesse for den regnskabsmæssige behandling af virksomhedens immaterielle aktiver.

Til spørgsmål angående fastlæggelsen af brugstiden for virksomhedens immaterielle aktiver, og derved ligeledes virksomhedens afskrivningshorisont herfor, uddyber respondenterne ovenstående svar med det faktum, at fastlæggelsen af brugstiden for den danske virksomheds aktiver ikke sker på baggrund af en konkret vurdering af brugstiden, men at de følger den internationale koncerns fastlagte principper. Værdiansættelsen og derved også afskrivningshorisonten vurderes årligt ved brug af en impairment test, baseret på forventede fremtidige pengestrømme (udgangspunktet er en DCF-model).

Herudover supplerer respondenterne med det faktum, at et immaterielt aktiv som udviklingsprojekter altid bør afskrives, idet der ifølge respondenterne hersker en objektiv fast værdiforringelse for disse aktiver.

Respondenten ligger ikke skjul på, at muligheden for at tilvælge den regnskabsmæssige begrebsramme for indregning og måling af goodwill, ifølge IFRS, ville være yderst fordelagtig for mange virksomheder. Goodwill erhvervet i en virksomhedssammenslutning bør altid undergå årlig impairment test, mener respondenterne, og såfremt den erhvervede virksomhed genererer positive resultater og indtjening, kan respondenterne ikke se logikken i at indarbejde en værdiforringelse af denne goodwill.

Som supplement til ovenstående holdning påpeger respondenterne, at muligheden for undlade årlig lineær afskrivning af goodwill ligeledes vil være fordelagtigt for danske dattervirksomheder, ejet af udenlandske koncerner. Årsagen til dette argument er, at den danske virksomhed, ifølge respondenterne, i mange tilfælde skal udarbejde en koncernintern IFRS-rapportering til udenlandsk moderselskab, hvor forskellen i den regnskabsmæssige

behandling af goodwill imellem ÅRL og IFRS typisk har en væsentlig effekt på virksomhedens resultat og egenkapital.

Respondenten mener således, ikke at de grundlæggende principperne for indregning og måling af goodwill ifølge Årsregnskabsloven bør ændres, men blot at der indføres tilvalgsmulighed for at benytte principperne ifølge IFRS. Respondenten pointerer i tillæg hertil, at han vil se det uhensigtsmæssigt at skifte hele virksomhedens regnskabspraksis til IFRS, idet han særligt oplever, at oplysningskravene ville være for omfattende for mange danske virksomheder.

Med hensyn til bestemmelserne omkring virksomheders krav om etablering af reserve for udviklingsomkostninger mener respondenten som udgangspunkt, at krav om binding af nettoværdien af udviklingsprojekter er formålstjenesteligt. Dette begrundes med det forhold, at respondenten mener, at der altid vil være en objektiv risiko i relation til en virksomheds egenoparbejdede udviklingsprojekter, idet en ledelse som udgangspunkt vil være optimistisk omkring egenudviklede aktiver.

Respondenten underbygger sin holdning til reserven med, at den burde være mere nuanceret og baseret på en objektiv risiko. På den måde vil de virksomheder, hvori det kan have væsentlige konsekvenser at udlodde værdien af udviklingsprojekter, der burde nedskrives, blive undladt udbytte muligheden, idet de virksomheder således vil blive omfattet af den objektive risiko grundet udviklingsprojekternes væsentlighed.

Afsluttende i relation til reserven for udviklingsomkostninger mener respondenten ikke, at bestemmelsen vil have en væsentlig effekt i virksomheder, der har en soliditet, der kan "bære" det, og derfor vurderer respondenten ikke bestemmelsen relevant i disse tilfælde.

I relation til Årsregnskabslovens § 88 a hvori det angives, at der i noterne til årsregnskabet skal beskrives de særlige forudsætninger, der ligger til grund for indregning og måling af udviklingsprojekter, mener respondenten, at denne bestemmelse ikke i tilstrækkelig grad konkretiserer omfanget og dybden af krævede oplysninger. Som følge af at der ikke konkretiseres, hvad særlige forudsætninger omfatter, kan man ifølge respondenten skrive noget "...relativt intetsigende". Den manglende konkretisering gør således, at bestemmelsen ikke opfylder dens påtænkte formål, nemlig at give regnskabsbruger et bedre grundlag for at kunne vurdere værdiansættelsen af den pågældende virksomheds udviklingsprojekter.

Overordnet for regnskabsaflæggelse efter en balanceorienteret metode mener respondenten ikke, i tillæg til ovenstående uddybning vedrørende immaterielle aktiver, at resultatopgørelsen giver et retvisende billede af virksomhedens indtjeningssevne. Respondenten mener i tillæg hertil, at pengestrømsopgørelsen vil være afgørende for en virksomhed, såfremt den eksempelvis havde likviditetsproblemer og skulle rejse ny kapital. Dette argument forstærkes ifølge respondenten af de skiftende bestemmelser for

indregning og måling, og den som følge heraf manglende sammenlignelighed årsregnskaberne imellem.

4.4 Interview med Esther Dahlgaard

Esther Dahlgaard er på nuværende tidspunkt Manager Financial Controlling i Leo Pharma A/S. Esther har ifølge egne udsagn erfaring med international regnskabslovgivning, herunder IFRS samt dansk regnskabsregulering. Esther har forinden sin ansættelse i Leo Pharma A/S ageret Senior Financial Controller i DONG Energy A/S, samt været audit manager hos KPMG.

Transskription af interviewet fremgår af bilag 8.

Esther svarede følgende på fremsendte spørgsmål:

Spørgeskema				
Spørgsmål:	Ja el. nej:	Begrundelse:		
I hvor høj grad tror du virksomhedens regnskabsbrugere har interesse for den regnskabsmæssige behandling af de indregnede immaterielle anlægsaktiver	(Sæt kryds)	Lav grad:	Nogen grad:	Høj grad: X
Har førnævnte lovændringer til Årsregnskabsloven haft betydning for dine overvejelser i forhold til fastlæggelse af afskrivningshorisonten for immaterielle aktiver?		Nej		
Overvejer I at ændre afskrivningshorisonten fremadrettet, som følge af den nye lovgivning?		Nej – aflægger årsregnskab efter IFRS med virkning fra 1. januar 2017		
Hvis I havde muligheden for at undlade afskrivning af immaterielle aktiver (ligesom det er muligt under IFRS), ville I så gøre brug af denne?		Ja, hvis det giver en mere retvisende værdi af aktivet.		
Råder I over nogle immaterielle aktiver, som I vurderer burde afskrives over en længere periode end 20 år?		Nej (bemærk at vi ikke har aktiveret goodwill)		
Er det muligt for jer at fastsætte levetiden for alle jeres immaterielle aktiver?		Ja		

Vil I kunne begrunde en scrapværdi større end nul for jeres immaterielle aktiver?	Det vil være vanskeligt for os at fastsætte/værdiansætte en eventuel scrapværdi. Der er ikke et aktivet marked for vores type immaterielle aktiver – så sandsynligvis nej.
Anvender I primært indtjeningsbaserede modeller til fastsættelsen af brugstiden for immaterielle aktiver?	Ja, især i de senere år
Vurderer I, at det er retvisende og aktivere indirekte produktionsomkostninger (IPO) på immaterielle aktiver, eksempelvis udviklingsprojekter?	Historisk under Årsregnskabsloven har vi indregnet en mindre andel af indirekte omkostninger til udviklingsprojekter. Og ja, der kan godt være udviklingsprojekter, hvor det kan være retvisende at medtage visse typer af indirekte omkostninger. Efter IFRS er det ikke tilladt.
Vurderer I, at immaterielle anlægsaktiver medgår som en væsentlig regnskabspost for jeres virksomhed?	Ja. I 2016 udgjorde de immaterielle anlægsaktiver 16% af den samlede balancesum.
Syntes I det er positivt, at værdien af udviklingsprojekter nu skal indregnes som en bunden reserve under egenkapitalen?	Jeg forstår godt baggrunden med loven, men jeg synes det er administrativt besværligt at styre denne reserve ift. hvad risikoen er.

Til førstnævnte spørgsmål vurderer respondenterne, at regnskabsbrugernes høje grad af interesse for virksomhedens immaterielle aktiver i høj grad skyldes den branche, Leo Pharma agerer i, samt det faktum at virksomhedens immaterielle aktiver udgør en væsentlig andel af virksomhedens balancesum. Derudover supplerer respondenterne med argumentation om, at virksomheden vælger at skifte regnskabspraksis fra ÅRL til IFRS, hvilket primært skyldes en vurderet øget sammenlignelighed imellem virksomheder, der anvender IFRS. Respondenten mener således, at ÅRL i en vis udstrækning giver anledning til mere fortolkning og diversitet, end IFRS.

I relation til virksomhedens procedure for fastlæggelse af afskrivningshorisonten for immaterielle aktiver kommenterer respondenter i forhold til svar angivet i spørgeskemaet, at virksomheden historisk har haft et ønske om at forkorte afskrivningsperioden, hvilket i nogen grad skyldes forsigtighed, og det faktum at virksomheden ikke er børsnoteret og derfor ikke har særlig fokus på sine nøgletal.

Lovændringen, der ophæver den maksimale afskrivningsperiode fra 20 år, anser respondenter ikke som et problem. Umiddelbart ser respondenter, at en ændring af loven bidrager til et øget retvisende billede for nogle virksomheder, eftersom respondenter godt kunne forestille sig immaterielle aktiver med en længere brugstid, end 20 år. Respondenter understreger dog, at det vil være i relativt få tilfælde. Grundlæggende mener respondenter, at lovændringen bidrager til at øge nuancerne for de aflagte årsrapporter og giver regnskabsaflæggerne mulighed for at understøtte det retvisende billede.

En lovændring respondenter imidlertid ikke finder relevant, er ÅRL § 88 a, som respondenter ikke vurderer øger informationsniveauet i årsregnskabet til gavn for regnskabsbruger. Dette begrundes respondenter med, at regnskabsaflægger aldrig vil risikere at eksponere fortrolige oplysninger og derfor i høj grad vil formulere en note, der ikke bidrager med beløbsmæssig argumentation i forhold til de særlige forudsætninger, der er lagt til grund for indregning og måling. Som supplement til ovenstående kommentarer, mener respondenter omvendt heller ikke, at regnskabsbruger vil opnå øget indsigt, såfremt regnskabsaflægger præsenterede al internt dokumentation for en eventuel nedskrivningstest, blandt andet grundet kompleksiteten i beregningerne, samt indlagte forudsætninger. Yderligere argumenterer respondenter med det faktum, at hun vurderer, at revisors påtegning samt ledelsens godkendelse af årsrapporten agerer indirekte bevis på, at aktiver og forpligtelser er indregnet i henhold til anvendt regnskabspraksis, og kan således ikke se hvorfor immaterielle aktiver indeholder en højere iboende risiko end en virksomheds øvrige aktiver.

Til bestemmelsen i § 83, stk. 2 omhandlende krav om etablering af reserve for udviklingsprojekter mener respondenter, at denne bestemmelse er forsigtig og nødvendig. Respondenter underbygger denne udtalelse med det faktum, at selskabslovens kapitaltabsregler er vedtaget netop med det formål at forbyde udlodning af udbytte, hvorefter virksomheden ikke har tilstrækkelig kapital til at servicere sine kreditorer. Respondenter ser således bestemmelsen som en uhensigtsmæssig administrativ byrde, særligt for veldrevne og velkonsoliderede virksomheder. Derudover supplerer respondenter med det faktum, at en virksomhed som Leo Pharma ikke har mulighed for at aktivere en stor andel af omkostninger i relation til udvikling af virksomhedens produkter. Dette skyldes, at bestemmelserne i Årsregnskabsloven og IAS 38 ikke tillader aktivering af en række omkostninger, idet disse anses for forskning eller goodwill, hvilket virksomheden ikke kan aktivere. Respondenter forklarer, at det udelukkende er "de afsluttende omkostninger på et projekt", de har mulighed for at

aktivere, hvorved størstedelen af projektkomkostninger udgiftsføres, hvorfor etablering af reserven udelukkende er en beløbsmæssig uvæsentlig administrativ byrde.

4.5 Interview med Charlotte de Neergaard

Charlotte de Neergaard er på nuværende tidspunkt regnskabsansvarlig i Rejsekort A/S. Charlotte har ifølge egne udsagn erfaring med dansk regnskabsregulering. Charlotte har tidligere været ansat som Senior Consultant hos Deloitte.

Transskription af interviewet fremgår af bilag 9.

Charlotte svarede følgende på fremsendte spørgsmål:

Spørgeskema				
Spørgsmål:	Ja el. nej:	Begrundelse:		
I hvor høj grad tror du virksomhedens regnskabsbrugere har interesse for den regnskabsmæssige behandling af de indregnede immaterielle anlægsaktiver	(Sæt kryds)	Lav grad:	Nogen grad:	Høj grad: X
Har førnævnte lovændringer til Årsregnskabsloven haft betydning for dine overvejelser i forhold til fastlæggelse af afskrivningshorisonten for immaterielle aktiver?	Nej	Immaterielle aktiver afskrives lineært frem til 2028. Der blev fastsat en levetid på 15 år i 2014, som revurderes årligt.		
Overvejer I at ændre afskrivningshorisonten fremadrettet, som følge af den nye lovgivning?	Nej	Ikke som følge af den nye lovgivning, restlevetiden revurderes årligt.		
Hvis I havde muligheden for at undlade afskrivning af immaterielle aktiver (ligesom det er muligt under IFRS), ville I så gøre brug af denne?	Nej			
Råder I over nogle immaterielle aktiver, som I vurderer burde afskrives over en længere periode end 20 år?	Nej	Immaterielle aktiver afskrives lineært frem til 2028. Der blev fastsat en levetid på 15 år i 2014, som revurderes årligt.		
Er det muligt for jer at fastsætte levetiden for alle jeres immaterielle aktiver?	Ja	Immaterielle aktiver afskrives lineært frem til 2028. Der blev fastsat en levetid på 15		

		år i 2014, som revurderes årligt.
Vil I kunne begrunde en scrapværdi større end nul for jeres immaterielle aktiver?	Nej	Ikke pt.
Anvender I primært indtjeningsbaserede modeller til fastsættelsen af brugstiden for immaterielle aktiver?	Nej	Immaterielle aktiver afskrives lineært frem til 2028.
Vurderer I, at det er retvisende og aktivere indirekte produktionsomkostninger (IPO) på immaterielle aktiver, eksempelvis udviklingsprojekter?	Nej	Da de udgør et uvæsentligt beløb.
Vurderer I, at immaterielle anlægsaktiver medgår som en væsentlig regnskabspost for jeres virksomhed?	Ja	Immaterielle anlægsaktiver udgør 79,4% af de samlede aktiver.
Syntes I det er positivt, at værdien af udviklingsprojekter nu skal indregnes som en bunden reserve under egenkapitalen?	Nej	Det er et forhold som vi er meget opmærksom på, og som på sigt vil kunne give problemer ift. udbetaling af udbytte.

I forlængelse af det første spørgsmål uddyber respondenterne, at hun forventer regnskabsbrugere vil have stor fokus på udviklingsprojekter, da dette udgør over 79 procent af den samlede balancesum. Endvidere pointeres det, at virksomhedens primære regnskabsbrugere vurderes at være dets ejere. Virksomheden har ingen ekstern finansiering og er først inden for de senere år overgået til decideret drift, hvilket til dels øger blandt andet fokus fra brugerne af rejsekortet.

Til de efterfølgende spørgsmål svarer respondenterne, at ophævelse af den maksimale afskrivningshorisont ikke forventes at påvirke Rejsekort A/S. På baggrund af konkrete vurderinger og afgivne tilsagn om brug af virksomhedens produkt er brugstiden fastlagt til 15 år. I den forbindelse tilføjer respondenterne, at rejsekortet erstatter klippekortet, efter at det i 2003 blev besluttet at klippekortet var udtjent og skulle udskiftes af nyere teknologi, en udvikling som tog yderligere ca. 10 år at færdiggøre. Da klippekortet blev indført i 1975, var der formentligt ikke en forventning om, at aktivet ville få en levetid på næsten 40 år inden endelig udfasning i 2015. Imidlertid går den teknologiske udvikling hurtigere og hurtigere, så kan det være svært at finde saglige argumenter for at anvende en brugstid overstigende 20 år. Drages en parallel til tidligere års aktiver, blev det forældede aktiv relateret til klippekortsystemet afskrevet over 30 år, men respondenterne mener, at nutidens teknologiske udvikling i høj grad udfordrer valg af en sådan relativt lang afskrivningshorisont.

I forlængelse heraf understreger respondenterne vigtigheden af den anvendte afskrivningshorisont med, at virksomhedens evne til at opnå sine resultatbudgetter er afgørende for den kapital, virksomheden har mulighed for at opnå til videre udvikling af primære aktiviteter. Derved bliver størrelsen af virksomhedens resultatførte afskrivninger afgørende for virksomhedens investeringsramme det pågældende år. Afskrivningernes størrelse bliver således reguleret i kommende års abonnementsindtægter.

I forhold til det implementerede krav om årlig revurdering af restværdier for immaterielle aktiver vurderer respondenterne, at dette krav er med til at afspejle den dynamiske samfundsudvikling. Kravet om årlig revurdering giver mulighed for at tilpasse regnskabsaflæggelsen løbende til eksempelvis et planlagt salg, et opstået aktivt marked mv. Dette kan medvirke til en positiv nuancering af anvendelse af restværdier, og endeligt medvirke til at understøtte det retvisende billede.

I relation til bestemmelserne omkring IPO vurderer respondenterne, at den foretagne lovtilpasning giver den nødvendige fleksibilitet for at understøtte det retvisende billede. Tidligere bestemmelse, om at IPO blev krævet indregnet for regnskabsklasse C (stor), kunne resultere i en administrativ byrde, der ikke ændrede værdien af immaterielle aktiver væsentligt. Derfor mener respondenterne nu, at Årsregnskabslovens bestemmelser giver den nødvendige fleksibilitet, henset til virksomhedstype, væsentlighed mv. Som perspektivering til IFRS-bestemmelserne, der ikke tillader indregning af IPO, mener respondenterne således, at Årsregnskabsloven understøtter det retvisende billede, i højere grad end IFRS.

Formuleringen i lovteksten til Årsregnskabslovens § 88 a, vurderer respondenterne, giver anledning til forvirring. Kravet til mængden og dybden af oplysninger kan fortolkes af ledelsen på en måde, hvor respondenterne ikke vurderer, det vil give nytteværdi for regnskabslæser. Respondenterne mener i øvrigt ikke, at der i henhold til årsrapportens øvrige bestanddele er behov for yderligere kommentering af særligt værdiansættelsen af udviklingsprojekterne. De krævede oplysninger bliver kun besværliggjort af diversiteten af virksomhedens udviklingsprojekter, mener respondenterne. På baggrund heraf mener respondenterne ikke, at den nuværende formulering i lovteksten sætter en standard for oplysningens dybde og omfang, der øger informationsniveauet for regnskabsbrugere. Respondenterne mener endvidere, at virksomheder med mange forskelligartede projekter kunne risikere at skulle uddybe særlige forudsætninger, i et u hensigtsmæssigt stort omfang.

Krav om etablering af reserve for udviklingsomkostninger vurderer respondenterne ikke at være et positivt tiltag. Respondenterne begrundes dette med, at der ikke burde ske en objektiv miskreditering af virksomhedens indregnede udviklingsprojekter, og afledt heraf, ledelsens evne til at aflægge årsrapporter. Det vurderes, at ejerne af en virksomhed har primær interesse i udbytte muligheder, og grundet denne interesse kunne reserven potentielt påvirke fastlæggelsen af virksomhedens afskrivningshorisont. Øvrige

regnskabsbrugere vurderes ikke at have særlig interesse i netop denne reserve, men vurderes i højere grad at have interesse i virksomhedens samlede egenkapital.

Som tillæg til ovenstående vedrørende reserve for udviklingsomkostninger tilføjes det, at reserven pålægger virksomheder en administrativ byrde. Dette begrundes med, at der som følge heraf er behov for at udarbejde yderligere oversigter over virksomhedens immaterielle aktiver. Dette vurderes fremtidigt, at medføre væsentlig øget administration.

4.6 Sammenfatning af kvantitativ og kvalitativ analyse af regnskabsaflæggere

I den følgende analyse vil de analyserede aspekter af analysen af årsrapporter, spørgeskemaundersøgelser og personlige interviews blive behandlet. Formålet med sammenfatningen er at klarlægge mulige årsager til lovændringernes konstaterede effekt. Derudover har foretagne interviews givet anledning til yderligere fortolkninger, som vurderes relevante for den videre behandling af problemstillingen.

Strukturen i analysen er som tidligere nævnt centreret omkring følgende lovændringer:

- § 43, stk. 3: Ophævelse af 20-års grænsen som maksimal afskrivningshorisont for immaterielle aktiver
- § 43, stk. 2: Krav om årlig revurdering af restværdier for immaterielle aktiver
- § 40, 2. pkt.: Indregning af indirekte produktionsomkostninger er modsat tidligere nu en valgmulighed for alle regnskabsklasser
- § 88 a: Krav om noteoplysning af særlige forudsætninger, som ligger til grund for indregning og måling for blandt andet udviklingsprojekter
- § 83, stk. 2: Krav om etablering af reserve for udviklingsomkostninger på egenkapitalen

§ 43 stk. 3 – vurdering af brugstid, og muligheden for at anvende brugstid overstigende 20 år

Fra den faktuelle analyse af årsrapporter for den behandlede population blev det konstateret, at kun 3 ud af 57 virksomheder har foretaget ændringer til deres anvendte afskrivningshorisonter. De pågældende 3 virksomheder har endvidere anvendt en afskrivningshorisont, som overstiger den tidligere grænse på 20 år.

Resultatet af spørgeskemaundersøgelsens spørgsmål nummer 2, 3 og 5 er en entydig holdning om, at lovændringen ikke har haft betydning, og ej heller forventes at vil have det fremadrettet.

Med baggrund i den foretagne analyse responderes der overordnet med følgende to årsager:

- Den administrative byrde ved argumentation for relativ lang horisont er for stor, i forhold til ændringens betydning
- Fastlæggelsen af afskrivningshorisonten sker med udgangspunkt i strategiske overvejelser

Respondenterne har begrundet førstnævnte punkt med et ønske om at undgå endeløse diskussioner omkring tilstrækkelig dokumentation med blandt andet revisor, kreditgiver med videre. Denne begrundelse har en stor del af respondenterne perspektiveret til et af formålene med EU's regnskabsdirektiv, herunder formålet om at lette administrative byrder, som på ingen måde underbygges ved denne lovændring.

Fastlæggelsen af afskrivningshorisonterne bliver i høj grad influeret af strategiske overvejelser med baggrund i eksempelvis ejerforhold samt eksterne interessenters krav til nøgletal og finansielle præstationer.

Et eksempel på ejerforholdets påvirkning på afskrivningshorisonten kunne være ved anvendelsen af faste koncernprincipper, som ikke behandler forventningen til brugstiden for de enkelte aktiver. I forlængelse af anvendelse af et koncernprincip opnås formålet om sammenlignelighed og kontinuitet.

Et øvrigt eksempel på ejerforholdets påvirkning kunne ligeledes være et planlagt fremtidigt ejerskifte, hvilket vurderes at påvirke den nuværende ejerkreds' ønske til indtjening, soliditet og muligt ønske om at "slanke" virksomhedens balance. Den afledte effekt af disse ønsker vurderes således at være direkte influerende på vurdering af afskrivningshorisonten for eksempelvis immaterielle aktiver.

Modsvarende ovenstående argumenterer enkelte respondenter med, at fastlæggelsen af afskrivningshorisonten er et rent teoretisk begreb, som udvalgte regnskabsbrugere ikke vil tillægge reel værdi. Det konkrete argument herfor er, at en investor ikke vil medtage virksomhedens afskrivninger i en eventuel værdiansættelse. Et hyppigt anvendt nøgletal i relation til en værdiansættelse er EBITDA (Resultat før renter, skat og afskrivninger), og denne påvirkes således ikke af størrelsen på virksomhedens afskrivninger. Uddybende for dette argument er, at goodwill ikke anses for at være et aktiv, der vil indgå i en værdiansættelse, idet vurderingen er, at aktivet ikke er salgbart.

De 3 virksomheder, som har ændret afskrivningshorisont, har alle gennemført en omstrukturering indenfor en kortere årrække, og har i forbindelse hermed primært anskaffet goodwill, se afsnit 3.1.

Udover ovenstående betragtninger fortolker respondenterne yderligere over den nuværende lovgivning, og bidrager blandt andet med et generelt ønske om at kunne tilvælge bestemmelserne for efterfølgende måling i henhold til IFRS, hvor goodwill med

ubestemmelig brugstid ikke afskrives, men derimod årligt testes for nedskrivningsbehov. Dette begrundes med, at testen for nedskrivningsbehov alligevel udarbejdes for at dokumentere overvejelser i relation til værdiansættelse. Derfor ville det lette de administrative byrder, og i nogle tilfælde gøre regnskabet mere retvisende, hvis Årsregnskabsloven tillod tilvalg af IFRS-bestemmelser for måling af goodwill.

Et af formålene med lovændringen har været at øge muligheden for at aflægge årsrapporten med en højere grad af individuel nuancering. Der kan således argumenteres for, at de mere frie tøjler kan være med til at bidrage til en forbedring af det retvisende billede for virksomheder, som råder over immaterielle aktiver, hvor man kan argumentere for en brugstid overstigende 20 år. En andel af de adspurgte respondenter mener således, det er positivt, at loven giver friere rammer for fastlæggelse af afskrivningshorisonten.

§ 43 stk. 2 – krav om årlig revurdering af restværdier

Fra den faktuelle analyse af årsrapporter for den behandlede population blev det konstateret, at kun 7 ud af 57 virksomheder har beskrevet anvendelsen af restværdier. Disse 7 virksomheder har alle beskrevet, at restværdierne udgør 0 kr. Ved sammenligning med næstsidste aflagte årsrapporter er det konstateret, at virksomhederne således ikke har ændret anvendte restværdier.

Resultatet af spørgeskemaundersøgelsens spørgsmål nummer 7 er, at 3 ud af 9 respondenter godt ville kunne argumentere for en restværdi for immaterielle aktiver overstigende 0 kr. Størstedelen mener således ikke, at der eksisterer restværdier for immaterielle aktiver.

De foretagne interviews har omfattet 2 ud af de 3 virksomheder, der godt mener at kunne fastsætte restværdier overstigende 0 kr. Deres holdninger vil således være indarbejdet i nedenstående.

Med baggrund i den foretagne analyse responderes der overordnet med følgende to årsager til, hvorfor restværdier ikke er anvendt:

- En årlig revurdering er en unødvendig administrativ byrde, eftersom rammen for i hvilke situationer, det er tilladt at indarbejde restværdier, er så begrænset, at det kun yderst sjældent finder anvendelse

Alle interviewede personer mener, at vurdering af restværdier for immaterielle aktiver udelukkende bør ske ved anskaffelsestidspunktet, og således ikke kræves revurderet. Alternativt skulle det være en mulighed enten at vælge årlig revurdering som princip, eller udelukkende vurdering ved anskaffelsestidspunktet.

En generel holdning blandt respondenterne har således været, at da restværdier for immaterielle aktiver i stort set alle tilfælde vil udgøre 0 kr., er nytteværdien af en årlig revurdering, som yderst sjældent vil resultere i ændring af fastlagt restværdi, yderst lav.

Respondenterne mener, at rammen for i hvilke situationer, der kan fastsættes restværdier, er for stramme og argumenterer herfor med hensigten for det retvisende billede og refererer til Årsregnskabslovens general-bestemmelse; § 11. Virksomheder som har erhvervet rettigheder til et produkt, hvor anskudelse af en dato for forældelse er yderst besværlig, burde kunne indregne en restværdi for disse aktiver, til trods for at der ikke eksisterer et aktivt marked for aktivet, og at der ikke foreligger en aftale om fremtidig realisation af aktivet. Det vurderes således muligt at udarbejde en objektiv argumentation for en restværdi overstigende 0 kr. De interviewede personer mener i begge tilfælde, at restværdierne for deres aktiver overstiger den bogførte værdi, hvorfor de kunne undlade afskrivning, såfremt restværdier tillades ansat over 0 kr.

§ 40, 2. pkt. – valgfrihed for indregning af indirekte produktionsomkostninger for alle regnskabsklasser

Opslag i årsrapporter for den behandlede population har afledt et resultat, som tegner billedet af stor forskelsbehandling af valgfriheden om indregning af indirekte produktionsomkostninger. Således anvender 20 ud af 34 virksomheder fortsat det tidligere krav om indregning heraf.

Fra de modtagne svar på spørgeskemaer kan det udledes, at til trods for forskellige opfattelser på området mener størstedelen af populationen, at det fortsat er retvisende at foretage indregning af indirekte produktionsomkostninger. Begrundelserne givet i tillæg til spørgeskemaerne er i overensstemmelse med den overordnede besvarelse. Overvejelserne omkring besvarelsesne beror i høj grad på, at de indirekte produktionsomkostninger udgør et uvæsentligt beløb og kun bør medtages, såfremt de er væsentlige.

På baggrund af interviews med relevante medarbejdere i økonomiledelsen er ovenstående begrundelser bekræftet. Fra deres perspektiv anskues lovændringen fra to vinkler. Først og fremmest vurderes det, at posten i størstedelen af alle tilfælde vil udgøre et uvæsentligt beløb, hvorfor behandlingen heraf ikke vil medføre ændringer til regnskabsbrugers opfattelse af regnskabet i sin helhed. Det andet perspektiv er, at valgfrihed på området positivt bidrager til den enkelte virksomheds mulighed for at vælge en praksis, som passer til virksomhedens aktivitet. Den positive holdning til valgfriheden begrundes endvidere med, at virksomheder ligeledes har mulighed for at tilpasse sin praksis, således at effekten ved indregning af indirekte produktionsomkostninger står mål med arbejdsbyrden.

I et konkret tilfælde er det påpeget, at muligheden for tilpasningen til IFRS på området forventes at vil kunne bidrage positivt til sammenligning på tværs af landegrænser. Såfremt der indenfor specifikke brancher er en general praksis på området, kan denne nu anvendes, hvilket vil medføre ensretning på området og øge sammenlignelighed til trods for anvendelsen af forskellig regnskabsregulering.

§ 88 a – krav om oplysning om særlige forudsætninger der ligger til grund for indregning og måling af udviklingsomkostninger

Fra den faktuelle analyse af årsrapporter for den behandlede population blev det konstateret, at 14 ud af 34 virksomheder ikke har medtaget oplysning om særlige forudsætninger for indregning og måling af immaterielle aktiver. Af de resterende 20 virksomheder, der har medtaget oplysningen, har 11 af disse konkret begrundet metode til evaluering af værdiansættelsen. 5 af virksomhederne har omtalt forventet fremtidigt marked, tidspunkt for lancering af igangværende projekter mv.

Det kan således konkluderes, at der i den udvalgte stikprøve dels er stor forskel på det beskrevne, og dels at der er en relativ stor andel, der ikke afgiver den lovpligtige oplysning.

Resultatet af spørgeskemaundersøgelsens spørgsmål nummer 10 er, at alle respondenter mener, at udviklingsprojekterne er væsentlige, og derfor har disse pligt til medtage oplysningen.

Med baggrund i den foretagne analyse responderes der overordnet med følgende årsager til de konstaterede effekter:

- Noteoplysningen kan medføre uhensigtsmæssig deling af følsomme oplysninger
- Regnskabsaflæggers manglende forståelse af hvad "særlige forudsætninger" konkret omfatter
- Konkrete og fuldstændig oplysninger vil ikke give regnskabsbruger tilstrækkeligt indblik, grundet kompleksiteten i eksempelvis en impairment-test

Førstnævnte punkt omfatter en potentiel risiko for uønsket kommunikation af konkurrencerelevante oplysninger. Der kunne eksempelvis være tale om indtjening, omsætning, lanceringstidspunkt, forventede markedsandele mv. for virksomhedens udviklingsprojekter. Den nævnte risiko, vurderer respondenterne, medvirker til et generelt ønske om ikke at medtage oplysninger, eller medtage oplysninger der er så overordnede, at regnskabsbruger ikke får tilstrækkelig information til at kunne forstå væsentlige elementer i argumentation for de særlige forudsætninger.

I forlængelse heraf vurderer enkelte respondenter ligeledes ikke, at afgivelse af fuldstændige og konkrete oplysninger, eksempelvis i form af en impairment-test, vil bidrage til øget indsigt, idet regnskabsbruger med stor sandsynlighed ikke vil forstå kompleksiteten i argumentationen.

Flere respondenter har givet tilbagemelding om, at lovtekstens "særlige forudsætninger" ikke i tilstrækkelig grad konkretiserer forventningen til regnskabsbrugers behov. Flere respondenter vurderer det således formålstjenesteligt, hvis lovgiver udarbejdede en vejledning til minimumskrav til oplysningens omfang og dybde.

En entydig holdning fra de interviewede personer er, at noteoplysningen er medvirkende til at foruddefinere en særlig øget risiko for udviklingsprojekter, som respondenterne ikke mener er hensigtsmæssig. Dette argument underbygges med, at flere poster indeholder subjektive ledelsesestimater, og at der for disse ikke er krævet noteoplysning. Et eksempel er ledelsens estimat relateret til værdiansættelse af varebeholdninger, tilgodehavender mv.

§ 83, stk. 2 – krav om etablering af egenkapitalreserve for aktiverede udviklingsomkostninger, erhvervet efter 1. januar 2016

Fra den faktuelle analyse af årsrapporter for den behandlede population blev det konstateret, at 30 ud af 31 virksomheder har indregnet reserven for udviklingsomkostninger. Den objektive effekt af lovændringen har således været, at virksomhederne har etableret en bunden reserve for udviklingsprojekter erhvervet efter 1. januar 2016.

Resultatet af spørgeskemaundersøgelsens spørgsmål nummer 11 er, at 8 ud af 9 respondenter mener, at kravet om etablering af reserven ikke er positivt.

Med baggrund i den foretagne analyse responderes der overordnet med følgende årsager til dels kravet om etablering af reserven, samt begrundelse for resultatet af spørgeskemaundersøgelsen og de foretagne interviews:

- Reserven forvirrer regnskabslæser unødvendigt
- Etablering af reserven er en administrativ byrde, hvor risikoen, som lovændringen søger at reducere, allerede behandles af eksempelvis selskabslovens bestemmelser om kapitaltabssituationer
- Årsagen til, at så mange har overholdt den nye lovgivning er, at der er tale om en lovgivning, der ikke giver plads til fortolkning
- Det er uhensigtsmæssigt at eksternt erhvervede udviklingsprojekter fordelagtiggøres i forhold til internt oparbejdede udviklingsprojekter, i relation til udbyttemuligheder
- Idet indregning og måling af regnskabsposten understøtter det retvisende billede, vurderes det uhensigtsmæssigt at miskreditere regnskabsposten

Af ovenstående kan der udledes en generel negativ holdning til lovændringen blandt respondenterne. Lovændringens formål, og omfanget af den risiko der søges afdækket, vurderes ikke at retfærdiggøre den administrative byrde, der pålægges virksomhederne.

Som uddybning til førstnævnte punkt vurderer respondenterne ikke, at regnskabsbruger vil ændre sin beslutningsproces baseret på reserven, men derimod fortsat ansue virksomhedens samlede egenkapital.

En fortolkning identificeret i forbindelse med interview af regnskabsledelsen i de pågældende virksomheder har været, at krav om etablering af reserve for udviklingsomkostninger i højere grad burde være risikobestemt. Årsagen hertil er, at det for veldrevne virksomheder, hvor reserven udgør en uvæsentlig andel af virksomhedens samlede egenkapital, vil være uhensigtsmæssigt at kræve yderligere administration.

5.0 Interview af Deloitte's faglige afdeling, repræsenteret ved Kris Eggertsen

Med henblik på underbygge og anskue de analyserede sammenhænge og forskelle mellem den teoretiske og praktiske behandling af lovændringerne for immaterielle anlægsaktiver fra flere perspektiver, er der foretaget interview af medarbejder tilknyttet den faglige afdeling hos Deloitte. Medarbejderen, Kris Eggertsen, deltager og har deltaget i relevante diskussioner med den øvrige faglige afdeling omhandlende de lovændringer, nærværende speciale fokuserer på.

Deloitte er på nuværende tidspunkt Danmarks største revisionshus målt på omsætning. Den faglige afdeling hos Deloitte er organisatorisk struktureret med henblik på at tolke relevant lovregulering, rådgive og opdatere virksomhedens medarbejdere herom, samt udarbejde interne vejledninger til brug herfor.

Kris Eggertsen ("Respondenten") er i interviewet præsenteret for de faktisk udledte konsekvenser af lovændringerne, samt de overordnede holdninger og fortolkninger udledt af spørgeskemaer og interviews med regnskabsaflæggere. Interviewet er struktureret således, det omhandler de lovændringer, nærværende speciale søger at analysere, hvorfor nedenstående holdninger og svar er struktureret ligeså.

Transskription af interviewet fremgår af bilag 10.

§ 43 stk. 3 – vurdering af brugstid, og muligheden for at anvende brugstid overstigende 20 år

Da respondenten bliver forelagt, at 3 af de 57 virksomheder har ændret afskrivningshorisont, svarer han, at en mulig årsag hertil kunne være, at kontinuitet vægtes højt for regnskabsaflæggerne. Derfor vurderer respondenten, at effekten af den implementerede ændring vil have større effekt på fremtidige regnskabsaflæggelser. Respondenten påpeger i øvrigt, at det faktum at de 3 virksomheder, der har vurderet og anvendt en brugstid overstigende 20 år, indenfor relativt kort tid op til regnskabsaflæggelsen, kan anses som et argument for tesen om, at lovændringens effekt i højere grad vil komme til udtryk ved fremtidige erhvervelser, og derved "førstegangsvurderinger" af brugstider.

Som tillæg til udsagnet om kontinuitet vurderer respondenten ligeledes, at regnskabsaflæggerne har sammenholdt den administrative byrde ved en ændring af vurderet brugstid med, hvorvidt en eventuel ønsket ændring i væsentlig grad vil kunne påvirke regnskabsbrugernes beslutningsproces. Respondenten vurderer, at en væsentlighedsbetragtning har været styrende for ønske om ændring af anvendt brugstid.

Det understreges, at man som led i drøftelser i faglig afdeling har vurderet, at der imidlertid kun vil være få immaterielle aktiver, hvorfor det vil være muligt at udarbejde tilstrækkelig

og egnet dokumentation for en brugstid overstigende 20 år. Dette er i overensstemmelse med respondentens personlige opfattelse. Argumentationen for denne vurdering er blandt andet, at anvendelsen af en cash-flow, baseret tilgang for de pågældende aktiver, vil resultere i en meget lav nutidsværdi af forventede fremtidige indtægter for den andel af brugstiden, der ligger over 20 år. Derudover vurderer respondenterne som tillæg hertil, at virksomhedens ledelse vil være udfordret i forhold til at indarbejde fremtidige usikkerheder i vurderingen, såfremt brugstiden overstiger 20 år.

Respondenten har på baggrund af egen viden endvidere skønnet, at vurderede brugstider, der overstiger 20 år, primært vil gøre sig gældende for goodwill. Dette begrundes med, at tidshorisonten for eksempelvis en investeringscase ved en virksomhedssammenslutning i særlige tilfælde vil kunne overstige 20 år, og derved være styrende for ledelsens vurdering af brugstid.

I relation til fastlæggelse af brugstiden har respondenterne vurderet, at sondringen mellem, hvorvidt en brugstid klassificeres som bestemt og ubestemt (med reference til formuleringerne i IAS 38), er relativt entydig. Respondenten pointerer, at anvendelsen af 10 års brugstid ved en vurderet ubestemt brugstid vil forekomme i relativt få tilfælde. Dette begrundes med vurdering af ubestemt brugstid som "sidste udvej", hvis ikke der kan argumenteres for andet, hvilket respondenterne på baggrund af diskussioner i faglig afdeling vurderer usandsynligt for flertallet af danske virksomheder. For goodwill påpeger respondenterne, at en erhvervelse af goodwill som udgangspunkt vil ske med baggrund i et strategisk forarbejde. Dette forarbejde vurderer respondenterne afgørende for ledelsens vurdering af anskaffelsessummen. Dette strategiske forarbejde vil således agere rettesnor for den vurderede brugstid. Argumentet, vurderer respondenterne endvidere, vil kunne gøre sig gældende for en bred vifte af eksternt erhvervede immaterielle aktiver.

Det påpeges i forlængelse af ovenstående, at det vurderes positivt, at bestemmelserne for indregning og måling i endnu højere grad tvinger regnskabsaflægger til en konkret stillingtagen af de immaterielle aktivers brugstid. Der perspektiveres til tidligere års bestemmelser, som dikterede en afskrivningsperiode på 5 år ved en vurderet ubestemt brugstid, samt undtagelsen om at skulle begrunde brugstiden, såfremt den var 5 år eller derunder.

§ 43 stk. 2 – krav om årlig revurdering af restværdier

Respondenten pointerer indledningsvist, at det er Deloitte's faglige vurdering, at restværdier for immaterielle aktiver sjældent vil forekomme. Den primære årsag hertil, er regnskabsaflæggerens evne til at kunne udarbejde tilstrækkelig dokumentation for en vurderet restværdi overstigende 0 kr. Endvidere har den faglige afdeling i Deloitte drøftet, at udgangspunktet er, at en opskrivning af restværdien alt andet lige vil være sværere at dokumentere, end en nedskrivning. Dette vurderes at være et understøttende element til afdelingens vurdering.

Respondenten pointerer ligeledes, at samfundsudviklingen, herunder særligt den teknologiske udvikling, er med til at underbygge risikoen relateret til anvendelse af restværdier overstigende 0 kr. De senere års hastighed i udvikling og lancering af nye produkter, eksempelvis telefoner, har dokumenteret, at levetiden for denne type af aktiver er relativ kort, og at de derfor bør afskrives over en relativt kort periode. På baggrund heraf vil der for en stor del af disse aktiver ikke kunne begrundes en restværdi overstigende 0 kr. Respondenten underbygger denne udtalelse med en relativ høj usikkerhed relateret til forventet fremtidige indtægter.

Det påpeges, at der i faglig afdeling har været diskuteret, at erhvervede immaterielle aktiver formentligt vil være de immaterielle aktiver, hvortil der oftest kan knyttes en restværdi. Årsagen til denne vurdering begrundes med en eventuel højere grad af indtjeningshistorik, branchesammenligning, køb og salg mv. Derudover vurderer respondenterne det mere sandsynligt, at en virksomhed sælger rettigheder snarere end eksempelvis goodwill. Ved aftale om fremtidigt salg til ekstern part vil den aftalte fremtidige salgspris kunne anvendes som restværdi.

Med det formål at præcisere respondentens stillingtagen til konkrete eksempler fremlægges følgende eksempel:

"Som led i vores analyse, har vi med økonomiledelsen i eksempelvis Louis Poulsen A/S drøftet anvendelsen af restværdier for deres patenterede rettigheder til at sælge designklassikere fra Poul Henningsen, Arne Jacobsen mv. I den forbindelse vurderer økonomiledelsen det besværligt at estimere en nøjagtig værdi af disse rettigheder men kan med sikkerhed dokumentere, at den overstiger den bogførte værdi i virksomhedens balance. Hvad er din holdning hertil?"

Respondenten kommenterer ovenstående eksempel med en vurdering om, at det vil være besværligt at dokumentere dagsværdien af rettighederne, og derved dokumentere at den væsentligt overstiger den bogførte værdi, sammensat af kostpris fratrukket akkumulerede af- og nedskrivninger. Han pointerer, at det for dette eksempel ligeledes vil være nemmest at dokumentere en værdi på 0 kr., hvorfor et forsigtighedsprincip, efter hans vurdering, vil resultere i en fastholdelse af restværdien på 0 kr.

§ 40, 2. pkt. – valgfrihed for indregning af indirekte produktionsomkostninger for alle regnskabsklasser

Indledningsvist pointeres det, at aktivering af indirekte produktionsomkostninger, kun i begrænset omfang har været drøftet i faglig afdeling. Respondenten vurderer, at årsagen til dette er bestemmelsens beløbsmæssige påvirkning på årsregnskaber. Det vurderes ikke, at indirekte produktionsomkostninger vil kunne påvirke årsregnskabet i væsentlig grad.

I forlængelse af ovenstående perspektiveres der til relevante IFRS-bestemmelser, som udelukkende tillader indregning af henførbare omkostninger, hvorved respondenterne

vurderer, at udgangspunktet er undladelse af indregning af indirekte produktionsomkostninger. Respondenten vurderer, at Årsregnskabslovens bestemmelser på sigt vil bevæge sig i retning mod IFRS-bestemmelserne. Endvidere har respondenten en forventning til, at området ikke har særlig fokus hos Erhvervsstyrelsen. Dette begrundes ligeledes med den vurderede væsentlighedsbetragtning.

Anskues større danske virksomheder samlet reflekterer respondenten over, hvorvidt størstedelen på nuværende tidspunkt anvender IFRS som begrebsramme. Han vurderer, at en større andel af de virksomheder, der indregner eksempelvis væsentlige udviklingsprojekter, over en årrække vil have incitament til i højere grad at anvende IFRS-bestemmelser for den samlede årsregnskabsaflæggelse.

§ 88 a – krav om oplysning om særlige forudsætninger der ligger til grund for indregning og måling af udviklingsomkostninger

Indledningsvist kommenteres det, at implementering af netop denne lovparagraf har givet anledning til mange fortolkninger, og som følge heraf oplyser respondenten, at den faglige afdeling har modtaget mange spørgsmål i relation til denne paragraf. Spørgsmålene har i høj grad omfattet forskellige fortolkning af, hvad "særlige forudsætninger" omfatter. Respondenten indleder endvidere med sin personlige holdning, som er, at kravet er yderst positivt for regnskabsbrugers forståelse af virksomhedens udviklingsprojekter.

Med afsæt i den konstaterede tvivl omhandlende "særlige forudsætninger" præsenteres følgende eksempel fra årsrapporten for en af de udvalgt virksomheder:

NOTE 6

Immaterielle anlægsaktiver	31.12.2016	31.12.2015
Kostpris primo	947.332	906.552
Tilgang	22.120	51.386
Afgang	-978	-10.606
Kostpris ultimo	968.474	947.332
Af- og nedskrivninger primo	-596.606	-531.207
Årets af- og nedskrivninger	-97.564	-66.987
Afskrivninger på afhændede aktiver	0	1.588
Af- og nedskrivninger ultimo	-694.170	-596.606
Saldo, ultimo	274.304	350.726

Note	2016	2015
Nettoomsætning	525.764	547.340
2 Administrationsomkostninger	-582.970	-547.340
Resultat af ordinær drift	-57.206	0
3 Finansielle indtægter	2.585	851
4 Finansielle omkostninger	-473	-221
Resultat før skat	-55.094	630
5 Skat af årets resultat	11.078	19.416
Årets resultat	-44.016	20.046
Disponeret		
Overført til næste år	-44.016	20.046
Disponeret, i alt	-44.016	20.046

Præsentationen omfatter den pågældende virksomheds note tilknyttet regnskabsposten "Immaterielle anlægsaktiver", hvilken omfatter udviklingsprojekter. Med henblik på at forklare virksomhedens finansielle situation medtages kort beskrivelse heraf, underbygget af resultatopgørelsen.

Respondenten bedes herefter tage stilling til, om de indarbejdede oplysninger vurderes fuldstændige, hvilket respondenter tydeligt afkræfter. Afledt heraf oplyses det, at såfremt noteoplysningen udelukkende indeholder en anlægsnote og ingen supplerende tekstafsnit, vil det ikke være tilstrækkeligt i henhold til lovens § 88 a, og vurderes af respondenter at være en lovovertrædelse.

Udover ovenstående drøftes eksemplets objektive risiko relateret til den konkrete virksomheds indregnede udviklingsomkostninger. Eftersom det umiddelbart kan anskues, at underskuddet for regnskabsåret 2016 er forårsaget af en forkortet afskrivningshorisont, vurderes behovet for oplysninger øget. For det konkrete eksempel vurderer respondenter, at risikoen relateret til denne virksomheds udviklingsprojekter kræver oplysninger.

Som modspil til ovenstående eksempel, præsenteres respondenter for følgende eksempel:

7 Intangible assets	Completed development projects	Ongoing development projects	Total development projects
Cost at 1 January	15.942	3.895	19.837
Additions	0	1.859	1.859
Transferred	2.588	-2.588	0
Disposals	0	0	0
Cost at 31 December	18.530	3.166	21.696
Impairment loss and amortisation at 1 January	11.461	0	11.461
Amortisation and impairment for the year	2.226	0	2.226
Impairment loss and amortisation at 31 December	13.687	0	13.687
Carrying amount at 31 December	4.843	3.166	8.009

Completed development projects relate to the development and test of machines for the food processing industry and are usually amortised over five years.

Ongoing development projects relate to the development and test of machines for the food processing industry and the majority of the projects are expected to be completed in 2017 where considerable economic benefits are expected

Respondenten bedes tage stilling til, hvorvidt han vurderer eksemplets tekstafsnit tilstrækkeligt i henhold til lovens § 88 a. Respondenten vurderer beskrivelsen tilstrækkelig, under hensyntagen til at der ikke hersker en særlig objektiv risiko relateret til denne virksomheds indregning og måling af udviklingsprojekter. Det pointeres, at tekstafsnittet, efter respondentens vurdering, øger regnskabslæseres forståelse for de forudsætninger, regnskabsaflæggeren har lagt til grund for indregning og måling, og dermed opfylder formålet med lovens § 88 a.

Generelt for begge ovenstående eksempler informerer respondenterne om, at der i faglig afdeling anvendes intern klassifikation af udviklingsprojekter. Klassifikationen foretages med henblik på forskelligartet forståelse af projekterne, og udformes således:

- "Interne udviklingsprojekter" – udviklingsprojekter hvis formål er at bidrage til effektivisering, omkostningsreduktion eller lignende af virksomhedens interne organisation.
- "Eksterne udviklingsprojekter" – udviklingsprojekter hvis formål er at bidrage til vækst i virksomhedens aktiviteter, herunder primært omsætning. Disse kunne betegnes som salgsfremmende udviklingsprojekter, ifølge respondenterne.

Denne klassifikation har i den faglige afdeling været anvendt til at fortolke, hvad rammen for "særlige forudsætninger for indregning og måling" kunne omfatte, afhængigt af typen af udviklingsprojekt. Respondentens vurdering er, at virksomheder med interne udviklingsprojekter kan have svært ved at argumentere for det forventede marked for disse projekter, og derfor med fordel kan oplyse om fremdriften i denne type udviklingsprojekter. For eksterne udviklingsprojekter vurderer respondenterne, at det vil være formålstjenesteligt at tage udgangspunkt i væsentlige pointer i den interne projektbeskrivelse, eksempelvis projektets formål.

I relation til ovenstående klassifikation er det i øvrigt respondentens vurdering, at Erhvervsstyrelsen har sit primære fokus på eksterne udviklingsprojekter. Dette begrundes i en vurderet højere grad af kompleksitet i estimat af fremtidige forventede økonomiske fordele.

Diskussioner i den faglige afdeling har ligeledes omfattet § 88 a's samspil med årsrapportens øvrige oplysninger i relation til udviklingsprojekter. Afdelingens holdning er, at § 88 a er et tillæg til tidligere års lovgivning. Konkret vurderes det, at indregning og måling generelt beskrives i afsnittet for anvendt regnskabspraksis, mens § 88 a søger at belyse virksomhedens vurdering af fremtidige økonomiske fordele. Supplerende pointeres det, at lovpligtig beskrivelse i ledelsesberetningen omhandlende udviklingsaktiviteter kunne medvirke til at understøtte oplysninger i henhold til § 88 a.

Hvorvidt fokus med lovens § 88 a er at oplyse forudsætninger i relation til måling, snarere end indregning, er ligeledes drøftet i faglig afdeling. Respondentens vurdering er, at der i

høj grad er fokus på oplysning i relation til måling. Dette begrundes med en vurdering af, at den iboende risiko er størst for måling.

Tidligere i specialet har regnskabsaflæggere efterspurgt en konkret vejledning, der kunne bidrage til øget ensretning af oplysninger i henhold til lovens § 88 a. Respondenten oplyser, at afdelingen ikke har igangsat udarbejdelse af en egentlig vejledning, men har inkluderet eksempler på beskrivelser i forbindelse med intern undervisning. Det oplyses, at formålet med dette har været at konkretisere omfanget af oplysninger, og deres tilpasning til den objektive risiko, der umiddelbart eksisterer for de enkelte selskaber. Med andre ord pointeres det, at oplysningens omfang i høj grad skal vurderes i forhold til en vurderet objektiv risiko.

En mulig effekt af lovens § 88 a er, at denne kunne begrænse regnskabsaflæggernes lyst til at aktivere udviklingsomkostninger. Dette begrundes med et stigende krav om oplysning, og stillingtagen til indregning og måling, mener respondenterne. Det pointeres, at respondenterne vurderer denne effekt mest udbredt for virksomheder, der aflægger årsrapport efter regnskabsklasse B, men også i nogen grad for større virksomheder.

Respondenten bedes nu om at estimere den fremtidige effekt af lovens § 88 a. Han vurderer, at praksis vil danne grundlag for fremtidig ensretning. Umiddelbart vurderer respondenterne, at der vil gå nogle år, forinden Erhvervsstyrelsen kan definere, hvad en utilstrækkelig beskrivelse af særlige forudsætninger er. I tillæg hertil vurderes det, at de virksomheder, der endnu ikke har medtaget oplysningen, bør indarbejde den i kommende års årsrapporter. Årsagen til denne anbefaling er, at respondenterne forventer et fremtidigt øget fokus på oplysningen.

Afsluttende for denne lovparagraf mener respondenterne, at oplysningen særligt skal uddybe ledelsens begrundelser for indregning og måling af igangværende udviklingsprojekter. Årsagen hertil er, at de ikke er igangsat, og derved har ledelsen yderst begrænset historik til at kunne vurdere projekternes evne til at generere fremtidige økonomiske fordele. Respondenterne mener, at den objektive risici for igangværende projekter som udgangspunkt er højere end ved færdiggjorte. Med baggrund i dette postulat vurderes oplysningen generelt positiv, idet respondenterne vurderer, den bidrager til det retvisende billede. Respondenterne ser i øvrigt lovparagraffen som medvirkende til offentliggørelse af dokumentation for regnskabsaflæggernes vurdering og forudsætninger, hvilket respondenterne anser som yderst positivt.

§ 83, stk. 2 – krav om etablering af egenkapitalreserve for aktiverede udviklingsomkostninger, erhvervet efter 1. januar 2016

Indledningsvist vurderer respondenterne denne lovtilføjelse positiv. Det vurderes således positivt, at egenoparbejdede immaterielle aktiver ikke påvirker ejernes udbyttmuligheder, uanset om de aktiveres eller udgiftsføres. Respondenten oplyser, at der i faglig afdeling har været drøftet lovændringens positive effekt på regnskabsaflæggernes aktive stillingtagen

til indregning og måling af udviklingsprojekterne. Respondenten pointerer, at lovændringen stiller krav om at regnskabsaflægger skal være "skarpere".

Som led i analysen af regnskabsaflæggerne vurderede et udpluk af respondenterne, at selskabslovens bestemmelser om kapitalberedskab håndterer risikoen for uhensigtsmæssig udlodning af udbytte. På den baggrund blev det vurderet, at § 83, stk. 2 var unødvendig. Denne tankegang er respondenterne imidlertid i høj grad uenig i. Respondenten anser ikke lovændringens formål for at være "konkurrerende" med selskabslovens bestemmelser, men blot et forsøg på at stille øget krav til præcision, indregning og måling af udviklingsprojekter. Respondenten peger konkret:

"Reserven skal ses som en venlig påmindelse om, at man skal tage stilling til særligt værdiansættelsen af udviklingsprojekterne"

I interviewet bliver respondenterne præsenteret for uddrag af EU's regnskabsdirektiv, der har dannet præcedens for lovens implementering i Årsregnskabsloven. Forfatterskabet af specialet fortolker regnskabsdirektivets bestemmelse på en måde, der indikerer, at lovimplementering i Danmark er gjort mere restriktiv end påkrævet af regnskabsdirektivet. § 83, stk. 2 stiller imidlertid altid krav om binding af nettoværdien af aktiverede udviklingsomkostninger, hvorimod regnskabsdirektivet beskriver, at der ikke må ske udbytteudlodning i et omfang, der resulterer i, at nettoværdien af udviklingsprojekter overstiger virksomhedens frie reserver. Respondentens kommentar til denne nuance er, at årsagen hertil bunder i et ønske om at begrænse muligheden for fejlfortolkning. Respondenten peger i forlængelse heraf fejlfortolknings uensigtsmæssige effekt på administrative byrder.

Lovens enkle formulering har imidlertid ikke "befriet" Deloitte's faglige afdeling for en lang række spørgsmål i relation hertil. Konkret oplyser respondenterne, at der har været omfangsrige diskussioner, særligt omhandlende korrekt klassifikation af immaterielle aktiver. En stor mængde af de spørgsmål, der har været behandlet, har været med baggrund i et ønske om at kunne definere et aktiv som noget andet end et udviklingsprojekt, med det formål at undgå egenkapitalbinding. Henset til mængden af diskussioner lovens nuværende formulering har givet anledning til, understreges fordelen ved en relativt ukompleks kravsdefinition fra lovgivers side.

Fortolkningen af hvorvidt der er tale om et udviklingsprojekt eller et andet immaterielt aktiv, definerer respondenterne, ud fra diskussioner i faglig afdeling, på følgende måde:

"Graden af egentilpasning/udvikling vurderer vi styrende for, hvorvidt der er tale om eksempelvis software som øvrige immaterielle aktiver, eller udviklingsprojekter"

Det oplyses, at afdelingens grundlæggende holdning hertil er, at graden af egentilpasning for software skal være yderst lav, såfremt der ikke skal være tale om et udviklingsprojekt.

I vid udstrækning pointeres det, at der skal være tale om en "plug-and-play-løsning", før definitionen er krystallklar.

En stor andel af de interviewede regnskabsaflæggere vurderer, at kravet om etablering af reserven burde være risikobetonet. Dette forslag er respondenterne uenige i. Han refererer til sin tidligere udtalelse om, at lovens formål ikke er forhindre udbytteudlodning, men snarere at øge regnskabsaflæggeres fokus på korrekt indregning og måling af udviklingsprojekter. I forlængelse heraf vurderer respondenterne således ikke, at krav om etablering af reserven vil være adfærdsregulerende for virksomhederne, der indgår i nærværende analyse. Det pointeres endvidere, at lovændringen ikke vurderes at ville have effekt på fastsættelse af brugstider.

Spørgsmål til generelle forhold omhandlende Årsregnskabsloven

Respondenten adspørges, hvorvidt han forventer generelt øget oplysningskrav for regnskabsklasse C (stor), hvilket han responderer positivt på. Grundlæggende anskuer han tidligere års løbende tilpasning til IFRS-bestemmelserne som et udtryk for et ønske om øgede oplysningskrav for større virksomheder. Omvendt pointeres lovgivers prioritering af graden af administrative byrder, som vurderes at komme til udtryk ved implementering af yderst lempelig lovgivning for mindre virksomheder.

I forlængelse af ovenstående adspørges respondenterne til vigtigheden af sammenlignelighed virksomheder imellem, nationalt, europæiske og globalt. Her vurderer respondenterne den globale sammenlignelighed højt prioriteret, idet samfundsudviklingen udviser en øget globalisering, navnlig for større virksomheder.

Respondenten adspørges til, hvorvidt de behandlede lovparagraffer i nærværende speciale vurderes at tilgodese den professionelle regnskabsbruger, i højere grad end den mindre professionelle regnskabsbruger. Hertil svarer respondenterne, at han umiddelbart anser den professionelle regnskabsbruger prioriteret. Som eksempel på denne påstand vurderer respondenterne, at oplysninger tilvejebragt grundet § 88 a, i langt de fleste tilfælde, vil indeholde en kompleksitet, der kræver en vis regnskabsforståelse.

Opsummering af interview med Kris Eggertsen

Baseret på den foretagne analyse vurderes det, at respondenterne i høj grad anskuer lovændringerne fra et andet perspektiv end regnskabsaflæggerne. Respondenterne er i flere tilfælde mere positivt stemt i forhold til lovændringerne og kan, til trods for en vurdering om øgede administrative byrder, anse ændringerne for nødvendige. Dette begrundes blandt andet med samfundsudviklingens påvirkning på krav til oplysning om, samt indregning og måling af IT-baserede aktiver.

6.0 Interview af den kontrollerende myndighed, repræsenteret ved Jan-Christian Nilsen

Med henblik på at opnå en bred og velfunderet betragtning af de lovændringer som behandles, er der foretaget interview af medarbejder hos Erhvervsstyrelsen. Den interviewede, Jan-Christian Nilsen, er ansat som chefkonsulent hos Erhvervsstyrelsen, hvor han blandt andet arbejder med erhvervsvilkår og regulering. Jan-Christian deltager i faglige diskussioner hos Revisortilsynet, som foretages med henblik på at fastlægge relevante fokusområder i forbindelse med den årlige kvalitetskontrol.

Jan-Christian ("Respondenten") er interviewet med henblik på at opnå en forståelse af relevante foretagne overvejelser, fortolkning og eventuelle holdninger til de gennemførte lovændringer. Udgangspunktet for interviewet bygger på fremsendte spørgsmål, som omfatter overordnede resultater af den faktuelle analyse, uddybninger opnået igennem spørgeskemaer og interviews af medarbejdere fra regnskabsaflæggerens perspektiv, samt deslige fra Deloitte's faglige afdeling. Fremsendte spørgsmål fremgår af bilag 11.

Nedenstående referering fra interviewet med respondenterne er udelukkende baseret på forfatterskabets fortolkning, af interviewets indhold. Det kan således ikke anses som direkte repræsenterende respondenterne's holdning og kommentarer til det adspurgte. Respondenten har ikke haft ledige ressourcer til at foretage gennemgang af nedenstående afsnit, forinden specialets afleveringsdato, hvorfor det vurderes væsentligt at understrege ovenstående. Det er således vigtigt at understrege, at nedenstående er respondenterne's fortolkning.

§ 43 stk. 3 – vurdering af brugstid, og muligheden for at anvende brugstid overstigende 20 år

Lovændringen har medført en lempelse, hvor virksomheder nu har mulighed for at anvende afskrivningsperioder overstigende 20 år. Regnskabsaflæggerne ser generelt implementeringen som en mulighed for øget nuancering hos den enkelte virksomhed, men som sjældent vil blive anvendt grundet krav til dokumentation.

Med henblik på overordnet at besvare hvorfor der er foretaget tilpasning af § 43 stk. 3, uddyber respondenterne, at dette bygger på en tilpasning til bestemmelserne i EU's regnskabsdirektiv. Respondenten har på baggrund af sin position i Erhvervsstyrelsen således ingen holdning til, hvorvidt lovændringen er hensigtsmæssig eller ej. Hans holdning omfatter derimod kun fortolkning heraf.

I forlængelse heraf bliver respondenterne adspurgte til hans holdning om, i hvilket omfang lempelsen omkring fastsættelsen af den maksimale brugstid vil finde anvendelse. Dette sker med udgangspunkt i den faktuelle analyse, som har påvist, at 3 ud af 57 virksomheder efterfølgende har anvendt en brugstid overstigende 20 år. Til spørgsmålet svarer respondenterne, at Erhvervsstyrelsen ikke har en holdning til det omfang tilpasningen vil

blive anvendt. Dog har respondenterne en forventning om, at det kun er i få tilfælde, at virksomheder kan argumentere tilstrækkeligt for en brugstid overstigende 20 år. Endvidere konkretiseres det med, at der ved afvigelser til normen på området vil være behov for specifikke og saglige argumenter til at underbygge denne brugstid.

Respondenten vurderer, at forventningen til den fremtidige brug af en rettighed til eksempelvis at udvinde vand, vil være egnet dokumentation for brugstiden. I modsætning til rettigheder, som konkret kan begrundes med løbetid, forventes det i mindre grad, at ændringen vil blive anvendt ved beregningen af brugstid for goodwill. Holdningen er således, at goodwill undergår en værdiforringelse fra erhvervelsestidspunktet. Goodwill vil således gennemgå en kontinuerlig opretholdelse og fornyelse, på baggrund af de initiativer ledelsen gennemfører. Omkostningen hertil vil løbende være afspejlet i udgiftsførte poster.

Den tidligere bestemmelse om en fast afskrivningshorisont på fem år for immaterielle aktiver er sidenhen ændret til ti år. EU's regnskabsdirektiv tillader, at medlemslandene kan tillade afskrivning ved ubestemmelig brugstid mellem fem og ti år. Folketinget har vedtaget ti år. Begrundelsen for dette valg skyldes ifølge respondenterne et kompromis i forhold til ensretning mod IFRS, som udelukkende kræver årlige nedskrivningstest ved ubestemmelig brugstid.

På baggrund af de foretagne undersøgelser hos regnskabsaflæggeren er det konstateret, at den fastsatte brugstid ofte influeres af strategiske overvejelser. De strategiske overvejelser kan henføres til ledelsens eller ejerens ønske til udviklingen for regnskabsposten, og andelen som afskrives over resultatopgørelsen. Foranlediget af førnævnte påstand konstaterer respondenterne, at vurderingen og fastlæggelsen af brugstiden skal ske på et neutralt grundlag og således ikke reflektere strategiske ønsker. Den omtalte lovændring er således ikke udformet med henblik på at imødekomme risikoen for denne uhensigtsmæssige måde at fastsætte brugstiden på. Respondenten tilføjer hertil, at Revisortilsynet har fokus på, at fastlæggelsen af brugstid beror på skøn, som de accepterer til en hvis grad. For brugstider, som i væsentlig grad ikke afspejler realiteten, vil denne blive påpeget ved kontrol. Et eksempel herpå er en virksomhed, som har været udtrukket til kontrol. Virksomhedens forretningsområde omfatter drift af tankstation. For den specifikke tankstation er den fastlagte brugstid fastsat til 200 år, som respondenterne understreger er en væsentlig afvigelse til den normale forventning hertil. Kontrolarbejdet vil således tilsigte at imødekomme fejlfortolkning af lovgivningen, som præsenteret i eksemplet.

Afslutningsvis adspørges respondenterne til, i hvilket omfang det forventes, at ændringen og behandlingen heraf vil være et specifikt fokusområde i kommende kontroller. Ifølge respondenterne er det et område, som efter ophævelsen af den maksimale afskrivningsperiode vil få mere fokus. I første omgang forventes det, at fokus primært vil være rettet mod virksomheder, som afviger fra normen.

§ 43 stk. 2 – krav om årlig revurdering af restværdier

På baggrund af den faktuelle analyse af udvalgte årsrapporter er det konstateret, at der i vidt omfang ikke oplyses om løbende revurdering af restværdier for immaterielle anlægsaktiver. For virksomheder, som inkluderer oplysningen, er der ikke foretaget indregning af restværdier overstigende nul kroner. Respondenten er præsenteret for resultatet af denne analyse og vurderer, at dette er i tråd med forventningen hertil. Dette uddybes med, at restværdier for immaterielle anlægsaktiver som udgangspunkt altid er nul kroner. Endvidere tilføjes det, at bestemmelserne i IAS 38 vil begrænse den generelle anvendelse heraf. I modsætning til materielle anlægsaktiver hvor eksempelvis dagsværdier er nemmere at dokumentere på grund af antallet af transaktioner.

Respondenten vurderer således, at der aldrig vil kunne indregnes en restværdi for goodwill. Dette sker med henvisning til det grundlæggende princip om, at der er tale om en ej allokerbar merpris, som ikke kan knyttes til konkrete aktiver. Endvidere vurderes det, at der for patenter og rettigheder vil være tilknyttet en løbetid. Efter denne periodes udløb vil aktivet derfor ikke have nogen potentiel salgsværdi, da rettigheden eller patentet ikke længere beskytter brugsretten. I praksis vil det ofte ske, at et immaterielt aktiv har en markedsværdi, som væsentligt overstiger den bogførte værdi. Henset til de foregående eksempler, kan denne betragtning ikke lægges til grund for indregningen af en restværdi.

Implementeringen er ifølge respondenten gennemført med hensigt om at foretage yderligere tilpasning til IFRS. Overordnet forventes den primært at berøre materielle anlægsaktiver i forhold til måling af ejendomme og fly. I den forbindelse præciseres det, at revurderingen sjældent vil have en væsentlig effekt på de beregnede afskrivninger. Effekten af revurderingen bør som hovedregel kun foretages, såfremt dette vil have en væsentlig effekt på resultatopgørelsen og balancen. Derfor forventes det ikke, at virksomheder i høj grad vil gøre brug af en revurderet værdi.

For Erhvervsstyrelsen og indirekte Revisortilsynet forventes det på baggrund af ovenstående informationer ikke, at den løbende revurdering af restværdier for immaterielle anlægsaktiver vil blive et vigtigt fokusområde fremadrettet.

§ 40, 2. pkt. – valgfrihed for indregning af indirekte produktionsomkostninger for alle regnskabsklasser

Ændringen til § 40, 2. pkt. har overordnet lempet for muligheden omkring indregningen af indirekte produktionsomkostninger, således at det er valgfrit, hvorvidt virksomheden foretager indregning heraf. Med udgangspunkt i analysen af årsrapporter er det konstateret, at der på baggrund af den beskrevne anvendt regnskabspraksis er stor forskel i, hvorvidt disse indregnes eller ej. Fra analysen af den subjektive holdning hos regnskabsaflæggere kunne det udledes, at størstedelen fandt lempelsen positiv. Begrundelsen herfor skyldes muligheden for øget nuancering for den individuelle virksomhed. Samtidig muliggør fravalgsmuligheden, at virksomheder kan fravælge den i

tilfælde, hvor omkostningen ved at foretage beregningen ikke står mål med det uvæsentlige beløb, som indregnes.

Med udgangspunkt i respondentens viden oplyses det, at implementeringen er sket som en yderligere tilpasning til IFRS. Herigennem forventes det, at lempelsen kan medføre øget sammenlignelighed på tværs af landegrænser. Begrundelsen for ikke at foretage en fuld implementering skyldes ifølge respondenterne usikkerhed om de generelle bestemmelser omkring rækkevidden for indirekte produktionsomkostninger i henhold til IFRS. Med dette henvises der til diskussion om, hvornår omkostningen er henførbart eller indirekte. Ved at indsætte den valgfrie bestemmelse vurderer respondenterne, at risikoen for diskussioner herom i nogen grad er reduceret.

Endvidere vurderes det, at valgfriheden ikke bør medføre et u hensigtsmæssigt grundlag for sammenligning af virksomheder, som anvender Årsregnskabsloven. Begrundelsen herfor beror i høj grad på, at indirekte produktionsomkostninger ofte forventes at udgøre en uvæsentlig andel af de samlede aktiverede udviklingsomkostninger. Med samme argument forventes det ikke, at ændringen vil give anledning til stort fokus fremadrettet fra Erhvervsstyrelsen.

§ 88 a – krav om oplysning om særlige forudsætninger der ligger til grund for indregning og måling af udviklingsomkostninger

Skærpelsen om notekrav til udviklingsprojekter er indsat med § 88 a, hvor virksomheder med disse aktiver har pligt til at oplyse om særlige forudsætninger, som ligger til grund for indregning og måling. Respondenterne er gjort opmærksom på resultatet af analysen, hvori flere virksomheder blandt andet kun inkluderer en anlægsnote til regnskabsposten for udviklingsprojekter. Flere regnskabsaflæggere føler, at de har en utilstrækkelig viden om den forventede dybde og omfang af oplysningskravet. Lovteksten anses derfor ikke som tilstrækkelig vejledning.

Indledningsvis påpeger respondenterne, at notekravet er indført på baggrund af blandt andet dialog med revisorhuse og virksomheder. Her er det i fællesskab vurderet, at regnskabsbrugere ofte vil have behov for yderligere oplysninger i relation til regnskabsposten. Skærpelsen er sket på baggrund af en vurdering, som indikerer at udviklingsprojekter er forbundet med særlige regnskabsmæssige skøn. I den henseende er det risikoen for, at der ofte vil kunne anlægges forskellige betragtninger, som er i fokus. Ændringen er endvidere sket på baggrund af konkrete sager, hvor der er identificeret fejl og mangler omhandlende manglende dokumentation for indregning og måling af udviklingsprojekter og udskudte skatteaktiver, som også behandles af paragraffen.

Respondenterne præsenteres for resultatet af analyse af årsrapporter, hvor det er konstateret, at 14 ud af 34 virksomheder kun har medtaget anlægsnote i noten til regnskabsposten. Under hensyntagen til at den indregnede regnskabsmæssige værdi ikke udgør et uvæsentligt beløb, vurderer respondenterne, at der er tale om en konkret

overtrædelse af bestemmelsen i § 88 a. Uanfægtet den mulige diversitet i fortolkningsgrundlaget, burde alle virksomheder, hvor udviklingsprojekter udgør et væsentligt beløb, alt andet lige inkludere en note indeholdende en form for beskrivelse af særlige forudsætninger.

Fra de foretagne interviews af regnskabsaflæggeren udledes det generelt, at der er et ønske om ikke at dele konkurrencefølsomme oplysninger. Som svar hertil uddyber respondenterne, at virksomheder bør inkludere information i det omfang, man vurderer, det ikke er til skade for virksomheden. Yderligere har respondenterne en forventning om, at praksis på området vil udvikle sig med tiden, så det ikke vil være nødvendigt at inkludere dette.

I forlængelse af ovenstående reflekterer respondenterne til lignende ændringer omkring øget oplysningskrav for andre regnskabsposter. I en overgangsperiode er der således en forventning om, at regnskabsbrugeren har risiko for at opleve en stor diversitet i den anvendte praksis omkring præsenterede særlige forudsætninger. I takt med at kravet over nogle år bliver anvendt flere og flere gange forventes det, at der vil ske en automatisk ensretning af oplysninger. Erhvervsstyrelsen vil have fokus på ændringen i forbindelse med overgangsperioden. Skulle udviklingen i den generelle praksis bevæge sig væsentligt væk fra den ønskede retning, vil man gribe ind. Indtil da vil man afvente udviklingen. Udgangspunktet vil indledningsvis være at have fokus på de virksomheder, som slet ikke inkluderer oplysninger i noten. Såfremt der opstår et behov for at foretage et indgreb på området, er der ifølge respondenterne ikke taget stilling til, om det skal ske ved ændring af paragraffen, udarbejdelse af regnskabsvejledning eller lignende.

§ 83, stk. 2 – krav om etablering af egenkapitalreserve for aktiverede udviklingsomkostninger, erhvervet efter 1. januar 2016

Med tilføjelsen af § 83, stk. 2 til Årsregnskabsloven er der indsat krav om binding af den bogførte værdi af udviklingsprojekter på en egenkapitalreserve. I foregående analyser er det konstateret, at størstedelen af den analyserede population har foretaget binding af reserven. Responsen fra regnskabsaflæggerne er generelt negativ. Deres opfattelse er, at skærpsen øger arbejdsbyrden betydeligt, og at den som hovedregel vil være uvæsentlig for regnskabsbruger og miskrediterer ledelsens evne til at foretage professionelle regnskabsmæssige skøn.

Indledningsvis begrundes implementeringen med, at det er en direkte præcisering til kravene i EU's regnskabsdirektiv. Ændringen er gengivet og gennemført i henhold til de præcise krav fra EU's regnskabsdirektiv, og kan efter respondenterne opfattelse, derfor ikke lempes yderligere i forhold til mindstekravene. Hensigten med reserven er at sikre ensartet behandling for udviklingsomkostninger, uanset om disse aktiveres eller ej. Erhvervsstyrelsen har som udgangspunkt ikke en holdning til formålet med skærpsen, men fokuserer blot på at den overholdes.

Fra tidligere analyse af regnskabsaflæggere er der fremsat påstand om, at implementeringen af den omtalte reserve risikerer at kunne influere fastsættelsen af brugstiden for udviklingsprojekter. Henledt til afsnittet om § 43, stk. 3 vedrørende strategiske overvejelser ved fastlæggelse af brugstiden vurderer respondenterne, at ledelsen skal foretage dette på et neutralt grundlag.

Spørgsmål til generelle forhold omhandlende Årsregnskabsloven

Afslutningsvis er generelle betragtninger drøftet med respondenterne. EU's regnskabsdirektiv er blandt andet opbygget om at foretage tilpasninger, som skal bidrage til at mindske de administrative byrder, virksomheder pålægges i forhold til regnskabsmæssig regulering. Ifølge respondenterne er dette et af de primære fokusområder helt generelt, når der skal gennemføres lovændringer. Byrden vurderes således fra lovforslag til lovforslag. I relation til de behandlede paragrafændringer er flere implementeret som et direkte krav fra EU's regnskabsdirektiv. Som følge heraf vil muligheden for at begrænse denne byrde være begrænset. For krav med brede fortolkningsmuligheder vil byrden således blive inkluderet i overvejelserne.

Afslutningsvis bliver respondenterne bedt om at vurdere, hvilken type regnskabsbrugere lovændringerne vil tilgodese. Det vurderes, at lovgrundlaget kræver en hvis indsigt med henblik på at forstå lovændringernes effekt. Den generelle regnskabsbruger uden bred regnskabsmæssig forståelse forventes derfor ikke at have den fornødne forståelse for de foretagne ændringer.

7.0 Diskussion og vurdering

Nærværende afsnit har til formål, at vurdere de forudsætninger regnskabsaflæggerne for de analyserede virksomheder har haft for at implementere lovændringerne, således de efterlever lovgivers ønsker. Vurderingen søger at præcisere, hvorvidt der er overensstemmelse mellem de interviewede parter fortolkninger af lovændringer. Afslutningsvist vil forfatterskabet vurdere, om der er behov for ændringstiltag, med henblik på at søge ensretning af lovfortolkning blandt alle parter, der influeres. Der vil i forbindelse hermed blive fremsat konkrete ændringsforslag, som vil blive diskuteret.

7.1 Strukturering af lovgivers hensigt

I specialets indledning er EU's regnskabsdirektiv selektivt direkte citeret fra lovgivers publikation. Alle regnskabsdirektivets 58 formålsforklaringer gennemlæst. Størstedelen af formålsforklaringerne vurderes relevante som grundlag for nærværende diskussion. Af væsentlige formål fremhæves (Den Europæiske Unions Tidende, 2013):

- Hensigt om øget sammenlignelighed blandt alle virksomheder i Unionen (Den europæiske union, hvori Danmark deltager)
- Hensigt om øget kvalitet af aflagte årsrapporter, med henblik på regnskabsbrugere
- Hensigt om færre administrative byrder for virksomheder i alle størrelsesgrupper

Specialets diskussion og vurdering tager sit udgangspunkt i de tre ovennævnte formål, og deres samspil med de konkret valgte lovændringer.

7.2 Risikoen relateret til forfatterskabets forforståelse

Forfatterskabet har som beskrevet, erhvervsfaring som revisorer for danske virksomheder. Forfatterskabet har med andre ord draget egne erfaringer med lovfortolkning gennem virke som rådgiver for virksomheder. Da nærværende afsnit indeholder diskussioner og subjektive vurderinger foretaget af forfatterskabet, er risikoen relateret til forfatterskabets forforståelse for specialets emne overvejet, og forsøgt reduceret i videst muligt omfang. Tiltag for at reducere risikoen omfatter gennemlæsning af personer uden tilknytning til specialet, med såvel relevant erhvervsfaring som ingen relevant erhvervsfaring.

7.3 Hovedteser for opbygning af diskussion og vurdering

Eftersom afsnittets formål er at vurdere forudsætninger, og derigennem fortolkninger, er graden af regnskabsaflæggerens fortolkning vurderet for hvert enkelt lovforslag. Årsagen til denne fremgangsmåde bunder i forfatterskabets antagelse om, at der er korrelation imellem graden af regnskabsaflæggerens fortolkning, og sværhedsgraden ved implementering af lovændringer efter lovgivers hensigt. Antagelsen søges herunder illustreret og logisk eksemplificeret:

Antagelse	Eksempler
En lav grad af fortolkning = simpel at implementere hensigtsmæssigt	Den talmæssige tekniske opgørelse foranlediget af en lovændring bliver simplificeret, jo mere konkret lovteksten er
	Et helt konkret forbud mod at undlade eksempelvis afskrivning af anlægsaktiver
En høj grad af fortolkning = kompliceret at implementere hensigtsmæssigt	Øgede oplysninger for regnskabsmæssige skøn, giver relativt store muligheder for subjektiv vurdering af omfang og dybde, og øger risikoen for at oplysningen ikke udformes i overensstemmelse med lovgivers hensigt

Figur 8: Egen tilvirkning. Illustration for tese til brug for diskussion.

Indledningsvist vil graden af fortolkning således vurderes for hver enkelt lovændring.

Som led forfatterskabets strukturering af diskussionselementet er der anvendt følgende fortolkningsmønster for regnskabsaflæggerens udsagn og tilkendegivelser:

- 1) Hvad har hensigten med loven været?
- 2) Hvordan skal jeg efterleve og implementere lovændringen?
 - a) Hvilke tekniske kompetencer har jeg behov for?
 - b) Hvilke konsekvenser vil til- og fravalg af delelementer have for regnskabsbrugere?

I tillæg til ovenstående søges samspillet og diversiteten mellem regnskabsaflæggerens og offentlighedens fortolkning diskuteret for hver enkelt lovændring. Formålet hermed er at identificere, hvorvidt der kan anskues en uhensigtsmæssig fortolkningskløft parterne imellem. Det vurderes således interessant at vurdere, hvorvidt fortolkningsforskelle kan skade hensigtsmæssig implementering af lovændringerne.

7.4 Diskussion og vurdering af specialets analyse

§ 43 stk. 3 – vurdering af brugstid, og muligheden for at anvende brugstid overstigende 20 år

Lovændringens hensigt er en tilpasning af Årsregnskabsloven til bestemmelserne i EU's regnskabsdirektiv. Denne konklusion er opnået ved interview af Jan-Christian Nilsen, se afsnit 6.0), samt i øvrige af specialets bestanddele. Forfatterskabet vurderer, at lovgivers umiddelbare primære hensigt er, at lovændringen skal bidrage til øget sammenlignelighed på tværs af landegrænser. Det vurderes, at sekundære hensigter er et ønske om øget kvalitet af aflagte årsrapporter, grundet lovændringens muliggørelse af nuancering i et videre omfang.

Det vurderes, at lovændringen stiller krav om lav grad af fortolkning hos regnskabsaflæggere og derved er relativt simpel at implementere, således den understøtter formålet. Denne vurdering underbygges med argumentation om, at loven generelt forventes at få relativt minimal udbredelse, samt det faktum at lovændringen er en ophævelse af en tidligere restriktiv bestemmelse. Derudover vurderes det ikke, at lovændringens indhold er komplekst, og derved er let forståelig i bred forstand. Et modargument til denne vurdering er, at lovændringen understøtter decentralisering af skøn fra myndighederne til regnskabsaflæggerne, såfremt lovændringen ansues som en opfordring til øget stillingtagen hos regnskabsaflæggeren. En decentralisering vurderes derved at give anledning til øget fortolkning hos regnskabsaflæggerne.

Analyse af regnskabsaflægernes fortolkningsmønster i forhold til lovændringen vurderes at tegne et billede af, at de ikke har haft fokus på lovændringens hensigt, men snarere dens konsekvenser, udbredelse og relevans. Gennemgribende vurderes det, at regnskabsaflæggerne ikke forventer stor udbredelse af muligheden for at afskrive over mere end 20 år, og i tillæg hertil beror argumentationen blandt andet på kravet til virksomhedens tekniske kompetencer og ressourceprioritering. Et højt krav til tekniske kompetencer begrundes med krav om udarbejdelse af omfattende dokumentation, mens ressourceprioritering fortolkes som et ønske om at undgå unødvendige diskussioner med myndigheder.

Det vurderes, at et væsentligt argument for fravalg af lovændringen bygger på et ønske om kontinuitet overfor visse regnskabsbrugere. Der ønskes således intet ændret. Eksempelvis påpeger analysen, at en virksomheds ejerforhold i specifikke tilfælde vil prioritere kontinuitet, eftersom sammenligning af finansielle resultater over en årrække, er et vigtigt element. Dette vurderes at være argumenterende for vurderingen.

Det vurderes omvendt, at et væsentligt argument for tilvalg af lovændringens muligheder, vil bidrage positivt til at kunne afspejle realia i virksomhedens årsrapport. Analysen påpeger, at lovændringen kunne anses yderst positivt, idet den giver mulighed for yderligere nuancering. Såfremt en virksomhed råder over aktiver med en brugstid

overstigende 20 år, vurderes det således positivt, at en mere virkelighedstro brugstid kan afspejles.

Samspillet mellem henholdsvis regnskabslæggeren og offentlighedens tillidsrepræsentant samt den kontrollerende myndigheds fortolkning vurderes i høj grad at være tilstede. Analysen viser således, at parterne i vid udstrækning fortolker lovændringens elementer sammenligneligt. Dette vurderes at bidrage positivt til regnskabslæggerens forudsætninger for hensigtsmæssig anvendelse af lovændringen. Væsentlige argumenter i relation hertil bygger på parternes entydige fortolkninger om lovændringens minimale udbredelse, samt omfanget af byrden ved udarbejdelse af tilstrækkelig dokumentation for anvendt brugstid overstigende 20 år.

Hvorvidt forudsætninger for hensigtsmæssig implementering af netop denne lovændring er tilstede, kan anskues fra flere vinkler. Et argument, for at forudsætningerne ikke er tilstede, er det relativt uklare krav til dybden og omfanget af dokumentation for en vurderet brugstid overstigende 20 år, vurderet af regnskabsaflæggerne. Modsat vurderer Kris Eggertsen, at virksomheden som udgangspunkt har mulighed for at udarbejde tilstrækkelig dokumentation. I denne situation vurderes der at være en fortolkningsforskel, som resulterer i en vurdering af, at forudsætninger for hensigtsmæssig implementering af lovændringen umiddelbart ikke er tilstede.

Modsat ovenstående er et argument, for at forudsætningerne i høj grad er tilstede for en hensigtsmæssig implementering, lovens forventede minimale udbredelse. Den vurderes således ikke at skabe megen "støj", men giver blot mulighed for øget kvalitet i regnskabsaflæggelsen. Den konstaterede entydighed i henholdsvis regnskabsaflæggernes og lovgivers fortolkning af lovændringens positive bidrag til øget nuancering, vurderes i høj grad at argumentere for forudsætningernes tilstedeværelse.

Sammenfattende vurderer forfatterskabet, at forudsætningerne for en hensigtsmæssig implementering af nærværende lovændring er tilstede, i langt de fleste tilfælde. Forudsætningerne vurderes ikke i væsentlig grad at udfordres af regnskabsaflæggernes spekulationer omkring tilstrækkelig dokumentation, primært grundet vurdering om at bestemmelsen vil få minimal udbredelse.

Det vurderes i forlængelse heraf, at kommende års praksis vil danne præcedens for øget konkretisering af krav til egnet dokumentation for en vurderet brugstid overstigende 20 år.

§ 43 stk. 2 – krav om årlig revurdering af restværdier

Lovændringens primære hensigt vurderes at bero på ønske om en IFRS-tilpasning til Årsregnskabsloven. Lovændringen har betydning for såvel immaterielle som materielle aktiver. Ændringens samspil med EU's regnskabsdirektiv vurderes primært at være tilknyttet lovgivers ønske om øget kvalitet i regnskabsaflæggelsen, med fokus på regnskabsaflæggeren. Denne vurdering begrundes med lovændringens betydning for at

tilpasse årsrapporten til faktiske forhold. I tilfælde, hvor faktiske forhold ændres, og tillader opskrivning af restværdier, muliggør lovændringen en tilpasning hertil. Sekundært giver lovændringen mulighed for at danske virksomheder, der anvender Årsregnskabsloven, i højere grad kan sammenlignes med sammenlignelige virksomheder, der anvender IFRS-bestemmelserne. Det vurderes således, at loven giver øget sammenlignelighed.

Lovændringen vurderes at give anledning til lav grad af fortolkning. Argumenterne herfor er mange. Eftersom loven ikke stiller krav om udførelse af nye handlinger, men blot hyppigere udførelse af allerede kendte handlinger, vurderes dette at være primært argument for lav grad af fortolkning. Derudover vurderer forfatterskabet, i overensstemmelse med de i analysen adspurgte parter, at restværdier overstigende nul kroner sjældent vil finde anvendelse. Det element i lovændringen, der kunne tale for en stigende grad af fortolkning, er definition af, hvornår der eksisterer et aktivt marked.

Anskues regnskabsaflæggernes fortolkningsmønster, vurderes det på baggrund af analysen, at fortolkning af lovens hensigt ikke har været i fokus. Fortolkningsmønstret har i højere grad været centreret omkring en vurdering af, hvorvidt lovændringen er en unødvendig byrde, som påkræver årlig revurdering af en værdi, der i langt de fleste tilfælde vil udgøre nul kroner.

Samspeilet mellem regnskabsaflæggernes fortolkninger og offentlighedens fortolkninger, vurderes at være tilstede. Analysen har givet anledning til den vurdering, at de tre aktører har entydig opfattelse af lovændringens hensigt om IFRS-tilpasning. De tre aktører oplyser enstemmigt, at lovændringen ikke vurderes at være et fokusområde.

Sammenfattende vurderes regnskabsaflæggernes forudsætninger for hensigtsmæssig implementering af lovændringen, i høj grad at være tilstede. Lovændringen vurderes ikke at stille store krav til fortolkning for regnskabsaflæggeren, og vurderes primært at være muliggørelse for tilpasning af årsrapporten til faktiske forhold. Det vurderes i tilknytning hertil, at betingelserne for, hvornår restværdier overstigende nul kroner finder anvendelse, er meget snævre grundet ønske om anvendelse af et forsigtighedsprincip.

§ 40, 2. pkt. – valgfrihed for indregning af indirekte produktionsomkostninger for alle regnskabsklasser

Lovændringens konkrete hensigt vurderes at bero på ønske om gradvis IFRS-tilpasning. IFRS-bestemmelserne tillader ikke indregning af indirekte produktionsomkostninger, hvorfor ændringen anskues som en gradvis tilpasning. I relation til EU's regnskabsdirektiv vurderes lovændringen at være i samspil med hensigt om færre administrative byrder. Sekundært vurderes lovændringen at tilgodese en øget sammenlignelighed. Et eksempel fra analysen var Leo Pharma A/S, som ønskede anvendelse af IFRS-bestemmelserne, primært grundet ønske om mulighed for sammenligning af virksomhedens finansielle resultater til branchen i øvrigt. I globale brancher, hvor størstedelen af virksomheder

anvender IFRS-bestemmelserne, understøtter lovændringen danske virksomheders mulighed for tilpasning til branchens globale praksis, hvilket vurderes positivt.

Som udgangspunkt vurderes det ikke, at ændringen giver anledning til megen fortolkning. Ændringen anses som en mulighed for at undlade udførelse af en tidligere påkrævet handling, hvilket ikke vurderes komplekst at forstå for regnskabsaflæggerne.

Analysen af udvalgte danske regnskabsaflæggere har udvist, at de fortolker lovændringens hensigt som en IFRS-tilpasning, og mulighed for at lette administrative byrder. Aflæggernes fokus på lovændringens hensigt vurderes at bidrage positivt til de forudsætninger, regnskabsaflæggerne har for hensigtsmæssig implementering af ændringen. I forlængelse heraf udviser analysen ligeledes, at aflæggerne ikke har haft behov for særlige tekniske kompetencer for anvendelse af lovændringen, men pointerer at væsentlighed er et nøgleord i relation hertil. Ændres praksis fra at indregne IPO til ikke at gøre det, vurderes det vigtigt at vurdere ændringens beløbsmæssige væsentlighed for tidligere, indeværende og kommende regnskabsår, således kontinuitet for regnskabet ikke beskadiges.

Det vurderes, at der er samspil for fortolkning af lovændring for både regnskabsaflæggere og offentligheden. Begge fortolker ændringens hensigt som værende en IFRS-tilpasning, hvilket vurderes at understøtte hensigtsmæssig implementering af lovændringen. Sammenfattende vurderes det, at regnskabsaflæggernes forudsætning for hensigtsmæssig implementering af lovændringen har været tilstede, og at samspillet i fortolkningen hos kontrolmyndigheden og regnskabsaflægger, tilvejebringer forudsætninger for en potentiel reduktion af administrative byrder. Det faktum, at ændringen tillader undladelse af tidligere påkrævet indregning, vurderes helt konkret at bidrage til reduktion af administrative byrder.

§ 88 a – krav om oplysning om særlige forudsætninger der ligger til grund for indregning og måling af udviklingsomkostninger

Lovændringens konkrete hensigt vurderes at være lovgivers krav til regnskabsaflæggeren om at offentliggøre oplysninger, der giver regnskabslæser bedre indsigt i den pågældende virksomhed. Fundamentet for lovændringen er udelukkende et dansk fænomen, og lovændringen er således ikke sket på grund af EU's regnskabsdirektiv eller internationale regnskabsstandarder (Steffensen, Skødt, Nilsen, & Fedders, 2016). Lovændringen vurderes i høj grad at sammenspile med regnskabsdirektivets ønske om øget kvalitet for regnskabsbrugere.

Lovændringen implementerer et ikke før set notekrav. Et notekrav, som vurderes at give anledning til høj grad af fortolkning. Denne høje grad af fortolkning vurderes at forekomme som følge af, at der endnu ikke findes praksis på området. I analysen vurderede både Jan-Christian (Erhvervsstyrelsen) og Kris Eggertsen (Deloitte), at kommende års praksis vil

kunne danne præcedens for en præcisering af notekravet. I forlængelse heraf vurderes det ligeledes, at der forefindes en uklar lovdefinition, som er med at øge fortolkningsmængden.

Perspektiveres kort til øvrige behandlede lovændringer, har disse ændringer i højere grad talmæssig betydning for regnskabsaflæggerne. Denne lovændrings betydning er af oplysningsmæssig karakter, og beror kun i begrænset grad på talmæssige opgørelser, der således enten kan være korrekte eller forkerte. Interviewet af Jan-Christian resulterede i en konstatering af, at Erhvervsstyrelsen, som kontrollerende myndighed, ville være udfordret i at skulle udarbejde en konkret vejledning til notekravets omfang og dybde. Styrelsen oplyser dog, at ingen noteoplysninger for virksomhederne i den analyserede population vurderes at være en umiddelbar lovovertrædelse.

Som uddrag fra analysen oplyste Kris Eggertsen, at notekravet har resulteret i mange spørgsmål til den faglige afdeling. Spørgsmålene har typisk omhandlet den faglige afdelings vurdering af, hvornår konkrete oplysninger er tilstrækkelige, således regnskabsbruger får den tilsigtede indsigt. Antallet af spørgsmål til faglig afdeling vurderes at være argumentation for, at lovændringen har givet anledning til høj grad af fortolkning.

Umiddelbart udviser den samlede analyse, at regnskabsaflæggerne har fortolket lovændringens hensigt meget forskelligt. Dette kommer blandt til udtryk i analysens indledende del, hvor der blev konstateret stor diversitet blandt virksomhedernes noteoplysning. Ved interview af regnskabsaflæggerne blev der ligeledes konstateret en meget forskelligartet fortolkning af lovændringens hensigt. Som følge af konstaterede uklare fortolkninger af lovens hensigter iblandt regnskabsaflæggerne, vurderes loven umiddelbart kompliceret at implementere efter lovgivers hensigt.

Aflæggernes fortolkninger vurderes grundlæggende at tage sit udgangspunkt i følgende:

1. Hvornår kan udviklingsprojekter vurderes væsentlige, og derfor kræve oplysning om særlige forudsætninger for indregning og måling?
2. Hvad menes med særlige forudsætninger?
3. Hvilken betydning kan konkrete oplysninger have for konkurrenceeksponering?

I forlængelse heraf udtrykte flere interviewede virksomheder, at de konkret manglede forståelse for, hvorvidt lovændringens hensigt var målrettet oplysning om indregning eller måling. Flere af regnskabsaflæggerne har imidlertid forsøgt at fortolke konsekvenser ved medtagelse af noteoplysningen, kontra at undlade noteoplysningen. Den umiddelbare positive konsekvens er, at virksomhederne overholder lovgivningen. Dernæst er en negativ konsekvens, at noteoplysningerne sjældent vil blive så konkrete, at regnskabsbruger opnår øget indsigt. Dette begrundes blandt andet med et ønske om at give konkurrenter så få oplysninger som muligt, samt kompleksiteten i de oplyste særlige forudsætninger.

Regnskabsaflæggernes fortolkning af lovgivningen bevidner om en forventningskløft i forhold til lovgiver. En stor andel af de interviewede regnskabsaflæggere anså

lovændringen som en objektiv miskreditering af udviklingsprojekter. Dette står i direkte kontrast til lovgivers hensigt med loven. Et andet eksempel herpå er lovgivers fortolkning af regnskabsmæssige skøn og det faktum, at regnskabsmæssige skøn i relation til udviklingsprojekter som udgangspunkt vurderes mere risikofyldte, end øvrige regnskabsmæssige skøn. Dette begrundes med en højere kompleksitet. Modsat vurderer regnskabsaflæggerne ikke, at der eksisterer en særlige risiko i forbindelse med regnskabsmæssige skøn for udviklingsprojekter. Denne forskel i parternes fortolkninger, vurderes at reducere regnskabsbrugers forudsætninger for hensigtsmæssig implementering.

Sammenfattende vurderes det vanskeligt at komme med et direkte svar på, hvorvidt regnskabsaflæggerne har haft tilstrækkelige forudsætninger for hensigtsmæssig implementering af lovændringen. Den vurderede høje grad af fortolkning hos regnskabsaflæggerne samt manglende forståelse af lovens hensigt, vurderes at skabe en tilstand af forvirring. Denne forvirring vurderes i nogen grad at være et udtryk for manglende forudsætninger for hensigtsmæssig implementering.

Det vurderes uhensigtsmæssigt, at Erhvervsstyrelsen meddeler at kommende års praksis vil danne præcedens for dybden og omfanget af noteoplysningen. Det vurderes således, at så længe Erhvervsstyrelsen har svært ved at vurdere en korrekt dybde og et korrekt omfang, så har regnskabsaflæggerne dårlige forudsætninger for hensigtsmæssig implementering.

Det vurderes positivt, at loven stiller krav om, at ledelsen skal være mere konkrete i dokumentation for indregning og måling, eftersom denne nu i en vis grad skal offentliggøres. Det vurderes ligeledes positivt, at lovændringen tilgodeser regnskabsbrugeren, og giver øget indsigt for poster med væsentlige regnskabsmæssige skøn.

Et argument for at forudsætningerne for hensigtsmæssig implementering er tilstede er, at regnskabsaflæggeren blot skal offentliggøre dokumentation og overvejelser, som regnskabsaflæggeren alligevel skal udarbejde. Derfor kan oplysningskravet anskues som blot værende en offentliggørelse af allerede foretagne overvejelser.

Regnskabsaflæggerne i den analyserede population vurderes alle at være personer med en høj grad af professionalisme. Baseret herpå vurderes det, at aflæggernes faglige indsigt og generelle forståelse for årsrapportens formål er en tilstrækkelig forudsætning for at give regnskabsbruger den nødvendige indsigt i væsentlige regnskabsmæssige skøn. De vurderes således kompetente til selv at kunne vurdere den nødvendige dybde og omfang af noteoplysningen. Forudsætningen for denne lovændring vurderes imidlertid ikke at være tilstede i mindre professionelle økonomifunktioner i mindre virksomheder.

Enkelte af de interviewede regnskabsaflæggere har oplyst, at de er påkrævet udarbejdelse af IFRS-rapportering af finansielle resultater, til et udenlandsk moderselskab. I

fortolkningsgrundlaget til IAS 12 defineres særlige forudsætninger i relation til væsentlige regnskabsmæssige skøn for skatteaktiver. Såfremt disse virksomheder er påkrævet oplysninger i henhold til IAS 12, vurderes de at have bedre forudsætninger for hensigtsmæssig implementering af § 88 a.

En udfordring ved lovteksten er, at "særlige forudsætninger" ikke er klart defineret. Endvidere forklares lovændringens hensigt i kommentarerne til årsregnskabsloven, som værende begrundet med Erhvervsstyrelsens konstateringer af fejlagtig indregning og måling af skatteaktiver. Derfor vurderes af regnskabsaflæggerne endnu uklart, hvorfor særligt udviklingsprojekter og skatteaktiver indeholder en særlig risiko. Grundet denne manglende indsigt i lovændringens hensigt vurderes dette at være et argument for, hvorfor regnskabsaflæggers forudsætninger for hensigtsmæssig implementering ikke har været tilstede.

Flere af ovenstående argumenter, for hvorvidt forudsætninger for hensigtsmæssig implementering har været tilstede, giver ikke anledning til en entydig konklusion herom. Dog vurderer forfatterskabet, at den grundlæggende manglende forståelse af hensigten med ændringen er det væsentligste argument for en konklusion om, at forudsætningerne generelt ikke har været tilstede. For denne konklusion tillægges det ligeledes stor betydning, at en relativ stor andel af virksomhederne i populationen ikke har medtaget nogen oplysning, hvilket bevidner om en manglende forudsætning hos regnskabsaflæggerne.

§ 83, stk. 2 – krav om etablering af egenkapitalreserve for aktiverede udviklingsomkostninger, erhvervet efter 1. januar 2016

Lovændringens konkrete hensigt er af Jan-Christian, repræsenterende Erhvervsstyrelsen, oplyst at være en tilpasning til EU's regnskabsdirektiv, artikel 12. Af forfatterskabet vurderes lovændringens hensigt, i relation til EU's regnskabsdirektiv, primært at være øget kvalitet for regnskabsbrugere. Indirekte oplyser Erhvervsstyrelsen, at den restriktive lovændring opfordrer regnskabsaflæggerne til at have fokus på aktivering af udviklingsprojekterne.

Lovændringen vurderes at give anledning til lav grad af fortolkning hos regnskabsaflæggerne. Grundlæggende er der tale om 100 procent talmæssig konsekvens af lovændringen. Implementering af ændringen vurderes således at være relativt simpel, og vurderes af forfatterskabet ikke umiddelbart at stille høje krav til tekniske kompetencer². Den lave grad af fortolkning vurderes at komme til udtryk i den simple korrelation mellem aktivering af udviklingsomkostninger efter 1. januar 2016, og konsekvens heraf for egenkapitalreserver.

² Med tekniske kompetencer i denne henseende, menes regnskabsaflæggers tekniske kompetencer i relation til matematiske færdigheder, regnskabsmæssig forståelse, erfaringer mv.

Regnskabsaflæggernes fortolkninger af lovændringen har i flere tilfælde tilvejebragt frustrationer og en fornemmelse af indførelse af et unødvendigt forbud. Aflæggerne har blandt andet fortolket lovens formål som udelukkende værende en begrænsning af ret til udlodning af udbytte for aktiverede udviklingsomkostninger. Andre aflæggere fortolker lovens hensigt til at være et ønske om at henlede regnskabslæseres generelle fokus på udviklingsprojekter. Det vurderes derfor, at aflæggernes fortolkningsmønster centrerer omkring en manglende forståelse for hensigten med lovændringen.

De regnskabsaflæggere, der har opfattet loven som en begrænsning af ejernes udbyttmuligheder, vurderes at have øget interesse i at klassificere immaterielle investeringer som andet end udviklingsprojekter, for derved at undgå bindingskrav. Analyse af Kris Eggertsen konkretiserede, at faglig afdeling i Deloitte har modtaget mange spørgsmål omhandlende argumentation for klassifikation af immaterielle investering, med det formål at kunne klassificere den størst mulige andel af investeringen som andet end udviklingsprojekter. Kris Eggertsen vurderede, at disse drøftelser var yderst "sunde" for regnskabsaflæggerne, idet deres kendskab til gældende lovgivning og lovfortolkninger udvides.

Ovenstående manglende forståelse for hensigten med lovændringen, vurderes at være bevis på en fortolkningskløft imellem særligt regnskabsaflæggerne og Erhvervsstyrelsen. Denne fortolkningskløft vurderes i høj grad at påvirke regnskabsaflæggernes forudsætninger for hensigtsmæssig lovimplementering, i negativ retning. Har regnskabsaflæggerne ikke tilstrækkelig indsigt, kan de i dette specifikke tilfælde have svært ved at anskue fordele, og derimod udelukkende ulemper.

Forskellen mellem Erhvervsstyrelsen og aflæggernes fortolkninger vurderes at være unødvendig komplikation af implementering af en vurderet relativ simpel lovændring. Havde regnskabsaflæggerne fået tilstrækkelig indsigt i lovændringens hensigter, havde de kunne bruge lovændringen mere konstruktivt, og derved som en opfordring til øget fokus på dekomponering og klassifikation af immaterielle investeringer. En vurderet afledt effekt heraf, vurderer forfatterskabet at være en bred opfattelse af en unødvendig administrativ byrde. En forøgelse der ikke umiddelbart vurderes at tjene regnskabsdirektivets ønske om færre administrative byrder.

Sammenfattende vurderes forudsætningerne for hensigtsmæssig implementering af krav om egenkapitalreserve for udviklingsomkostninger, ikke at være tilstede. Det primære argument herfor vurderer forfatterskabet er regnskabsaflæggernes fejlfortolkning af lovens hensigt, og derved fortolkningskløften i forhold til Erhvervsstyrelsen. Præmissen om øget kvalitet vurderes således at blive overskygget af opfattelsen af en øget administrativ byrde.

Lovændringens faktuelle formål om etablering af en reserve for udviklingsomkostninger, vurderes generelt opnået, med reference til specialets analyse af andelen af relevante virksomheder, der har etableret reserven. Derved vurderes lovændringens talmæssige

effekt at være i overensstemmelse med lovgivers forventning hertil. Dog vurderes lovens primære hensigt om øget kvalitet, som følge af mere korrekt klassifikation og dekomponering af immaterielle investeringer, ikke at være udbredt i en, for lovgiver, tilfredsstillende grad. Forfatterskabet vurderer i relation hertil, at lovændringen er yderst positiv men er implementeret på en måde, der ikke tjener lovgivers hensigt.

7.5 Forfatterskabets forslag til ændringstiltag

Er der behov for ændringstiltag på baggrund af ovenstående?

Ovenstående behandlingsspørgsmål kan både besvares med "ja" og "nej". Årsagen hertil er, at der for nogle af de analyserede lovparagraffer er et behov for ændringstiltag, men ikke for alle. Med hensyn til forfatterskabets vurdering om manglende forudsætninger, er der for særligt § 88 a og § 83 stk. 2 identificeret manglende forudsætninger. Manglen af forudsætninger vurderes ikke at være gældende for alle interviewede aktører, men skal anses i sammenhæng med aflæggernes tilkendegivne holdninger.

Nedenstående afsnit er udarbejdet for at tydeliggøre forfatterskabets vurdering af regnskabsaflæggernes forudsætninger for hensigtsmæssig implementering af lovændringer. Herudover skal nedenstående anses som forfatterskabets forslag til en generel forbedring af aflæggernes forudsætninger for ændringernes implementering.

Forslag til vejledning i relation til § 88 a - krav om oplysning om særlige forudsætninger, der ligger til grund for indregning og måling af udviklingsprojekter

Nedenstående vejledning er lavet med henblik på at give forfatterskabets bud på en mulig vejledning, med det formål at give regnskabsaflæggerne bedre forudsætninger for at implementere ÅRL § 88 a hensigtsmæssigt:

Vejledning til årsregnskabslovens (ÅRL) notekrav for udviklingsprojekter, i henhold til § 88 a.

Vejledningen er udarbejdet med formål om at give virksomhederne indsigt i lovgivers hensigt med implementering af ÅRL § 88 a. Hensigten er at give regnskabsbrugere oplysninger om de særlige forudsætninger, der ligges til grund for indregning og måling af udviklingsprojekter, således disse opnår bedre grundlag for beslutninger. Hvorvidt noteoplysningen finder anvendelse, defineres af risikoen relateret til udviklingsprojekterne. Hvorvidt virksomhedens udviklingsprojekter er væsentlige, kan nedenstående spørgsmål bidrage til konklusion om:

- *Udgør aktiverede udviklingsprojekter pr. balancedagen mere end 10 % af balancesummen?*
- *Udgør årets anskaffelser mere end 10 % af samlet bogført værdi pr. balancedagen?*
- *Er der væsentlige skøn forbundet med indregning og måling af udviklingsprojekter?*
- *Er det virksomhedens professionelle vurdering, at regnskabsbruger ikke vil konstatere en objektiv risiko relateret til udviklingsprojekter?*

Hvis der kan svares "Ja" på et af ovenstående spørgsmål skal du ofte medtage noteoplysning i henhold til ÅRL § 88 a. HUSK at hvorvidt oplysninger skal medtages eller ej, beror på en individuel vurdering, hvorfor ovenstående spørgsmål ikke kan anses for udtømmende.

Nedenstående skal anses som forslag til noteoplysningens indhold, opdelt på henholdsvis igangværende og færdiggjorte udviklingsprojekter:

Igangværende udviklingsprojekter

- Oplysning om forventet tidspunkt for ibrugtagning
- Oplysning om forventede omkostninger til færdiggørelse
- Begrundelse for tekniske kompetencer for at kunne færdiggøre projektet
- Begrundelse for tilstrækkelige ressourcer til færdiggørelse af projektet
- Overordnet beskrivelse om fremtidigt potentiale
- Argumentation for foretagne tiltag for at kunne opgøre kostprisen pålideligt
- Oplysning om projektets fremdrift
- Oplysning om forventet brugstid ved ibrugtagning
- Oplysning om hvorvidt der er tale om et internt eller eksternt udviklingsprojekt

Færdiggjorte udviklingsprojekter

- Oplysning om forholdet mellem dagsværdi og bogført værdi
- Beskrivelse af særlige forudsætninger for værdiansættelse
- Oplysning om planlagt fremtidig afhændelse af projekterne
- Oplysning om projekternes værdi for selskabets indtjeningsgrundlag
- Oplysning om hvorvidt der er tale om et internt eller eksternt udviklingsprojekt

Ovenstående vejledning til noteoplysning i henhold til ÅRL § 88 a skal anses som en inspirationsliste, og kan ikke anses for udtømmende. Bemærk at forslagene ikke har til hensigt at eksponere eventuelle konkurrencefølsomme oplysninger. Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at noteoplysningen kan medtages uden at eksponere konkurrencefølsomme oplysninger.

Eftersom at noteoplysningen udelukkende er et dansk fænomen, er der ikke udarbejdet en engelsk udgave heraf.

Den åbenlyse fordel ved ovenstående forslag til vejledning er, at lovgiver opnår en bedre kommunikation af hensigten, der ligger til grund for implementering af § 88 a, og derved giver regnskabsaflæggerne bedre forudsætninger for at implementere loven hensigtsmæssigt. Som afledt effekt heraf vurderes det, at bedre forudsætning vil give anledning til en lavere grad af frustration hos regnskabsaflæggerne, og derved også en lavere administrativ byrde. Det vurderes, at vejledningen således vil kunne reducere regnskabsaflægernes tidsforbrug ved formulering af noteoplysningen.

Udover kommunikation af lovens hensigt kan vejledningen være med til at kommunikere lovgivers opfattelse af, hvad regnskabsbruger behøver som tilstrækkeligt beslutningsgrundlag.

EU's regnskabsdirektiv har et ønske om højere grad af sammenlignelighed. Det vurderes, at ovenstående vejledning vil kunne bidrage positivt hertil, grundet ensretning af virksomhedernes afgivne oplysninger.

Slutteligt kan vejledningen ligeledes anses som en fordel for Erhvervsstyrelsen, som kontrollerende myndighed. Vejledningen giver styrelsen mulighed for at kunne påpege konkrete mangler i forhold til virksomheder, der ikke overholder lovkravet i § 88 a. Endvidere kan styrelsen, ved konstatering af mangler, blive bedre rustet til at kunne levere løsningsforslag til virksomheder, der ikke overholder lovkravet, og derved generelt højne kvaliteten af aflagte årsrapporter.

Et negativt aspekt i relation til vejledningen er, at der imidlertid er begrænset praksis på området. Dette besværliggør udarbejdelsen af en udtømmende vejledning. Erhvervsstyrelsen har således en udfordring med at kunne udarbejde en vejledning, der tilgodeser mange forskellige typer af virksomheder, udviklingsprojekter mv.

Sammenfattende vurderes vejledningen, til trods for ovenstående, at være en effektiv mulighed for at imødekomme de identificerede manglende forudsætninger for hensigtsmæssig implementering af lovændringen.

Forslag til ændring af ÅRL § 83, stk. 2 - krav om etablering af egenkapitalreserve for aktiverede udviklingsomkostninger, erhvervet efter 1. januar 2016

På baggrund af vurderingen blev det konstateret, at flere regnskabsaflæggere havde fortolket hensigten med lovforslaget på en måde, der ikke er i overensstemmelse med lovgivers. Lovgiver anser loven som en opfordring til mere fokus på klassifikation og dekomponering af udviklingsprojekter, mens regnskabsaflæggerne tolker loven som en nødvendig administrativ byrde, med det formål at begrænse udbytte muligheder.

Med baggrund i ovenstående vurderer forfatterskabet, at en mulig løsning til at imødekomme denne konflikt kunne være en ændring af lovkravet, således det kun omfatter igangværende udviklingsprojekter.

Forfatterskabet vurderer denne lovændring positiv, eftersom den ikke ødelægger lovgivers hensigt om at fjerne den umiddelbare fordel ved aktivering af udviklingsomkostninger, i forhold til at udgiftsføre disse. Derudover vurderes det ligeledes at være fordelagtigt, at virksomhederne udelukkende begrænses i udbyttemuligheden for udviklingsprojekter hvorfra der ikke er konstateret økonomiske fordele. Forfatterskabet mener ikke, at lovens hensigt beskadiges ved at give virksomhederne mulighed for udlodning af udbytte for færdiggjorte udviklingsprojekter, som bidrager til fremtidige økonomiske fordele for virksomheden. Det nuværende krav om binding af nettoværdien af udviklingsprojekter vurderes at være for begrænsende for udbyttemuligheder, særligt for udviklingsprojekter med en lang brugstid. I de tilfælde, hvor udviklingsprojekter efter ibrugtagningen viser sig at være særligt lønsomme i eksempelvis år 5 og 6, vurderes det for begrænsende, at ejerkredsen udbyttebegrænses i perioden, indtil projekterne leverer de primære indtægter i projektets levetid. Denne problematik vurderes elimineret med nærværende forslag om ændring af lovgivningen.

Ændringsforslaget vurderes ligeledes at imødekomme regnskabsaflæggernes opfattelse af en "offentlig miskreditering" af aktiverede udviklingsprojekter. Årsagen til denne vurdering er en forventet forståelse hos regnskabsaflæggerne for, at værdien af udviklingsprojekter ikke kan udloddes som udbytte før, projekterne har realiseret sit potentiale og tilvejebragt en indtjeningshistorik, der kan understøtte værdiansættelsen af disse projekter.

En ulempe ved ændringsforslaget kan være et øget ønske om uhensigtsmæssig fremrykning af tidspunkt for ibrugtagningen af udviklingsprojekter. I særlige situationer vurderes det, at ændringsforslaget vil kunne opfordre til regnskabsmanipulation. I afsnittet for vurdering af regnskabsaflæggernes forudsætninger blev det konstateret, at graden af fortolkning for, hvornår der er tale om et udviklingsprojekt, blev højere som følge af lovændringen. Umiddelbart vurderes nærværende ændringsforslag ikke at reducere dette forhold.

Sammenfattende vurderes ændringsforslaget at være et skridt i den rigtige retning, og anses som en god kombination mellem ønske om øget kvalitet for regnskabsbrugere og forholdsmæssig reduktion af administrative byrder for regnskabsaflæggerne.

8.0 Konklusion

Der kan ikke udarbejdes en entydig konklusion for specialets problemstilling. Eftersom specialet har behandlet fem forskellige lovændringer, er konklusionen udarbejdet for hver enkelt lovændring. Konklusionerne sammenfattes slutteligt i nærværende afsnit.

Konklusionen er foretaget med udgangspunkt i den udførte analyse samt efterfølgende diskussion og vurdering, af den behandlede problemstillingen. Konklusionen baseres på en kombination af empiriske data, analyseret med afsæt i subjektive udtalelser.

Årsregnskabsloven (ÅRL) definerer, at immaterielle anlægsaktiver er en ressource, som er under virksomhedens kontrol, og som forventes at bidrage til virksomheden med fremtidige økonomiske fordele. Immaterielle aktiver vil typisk fremkomme i form af goodwill, erhvervede koncessioner, patenter, licenser, varemærker, øvrige rettigheder og udviklingsprojekter. De implementerede lovændringer har været af omfattende karakter.

Lovændringerne, der har været tillagt fokus igennem hele specialet, bygger i nogen grad på et ønske om at tilpasse dansk regnskabspraksis til henholdsvis IFRS og bestemmelserne i EU's regnskabsdirektiv. Det kan konkluderes, at lovændringerne set i et bredt perspektiv har elimineret de fleste væsentlige forskelle imellem ÅRL og IFRS' behandling af immaterielle aktiver. Den umiddelbare væsentligste forskel vurderes at være centreret omkring IFRS bestemmelserne for aktiver med ubestemmelig brugstid. IFRS kræver imidlertid ikke indregning af årlig afskrivning for disse aktiver, men kræver derimod årlig nedskrivningstest.

Implementeringen af lovændringerne til immaterielle anlægsaktiver har i vid udstrækning haft forskellige konsekvenser for de analyserede danske virksomheder. Ophævelsen af den maksimale afskrivningshorisont på 20 år i henhold til ÅRL § 43, stk. 3 har indledningsvist ikke medført store ændringer til de analyserede virksomheders indregning og måling. Hensigten med lovændringen beror på et ønske om øget sammenlignelighed og kvalitet for aflagte årsrapporter. I forbindelse hermed er der fra offentlighedens repræsentanter en forventning om, at ændringen i højere grad vil få fremtidig effekt. Begrundelserne herfor bygger i høj grad på evnen til at kunne dokumentere brugstider overstigende 20 år. På baggrund af den foretagne analyse vurderes det således, at forudsætningerne har været tilstede, således at en hensigtsmæssig implementering er gennemført, og der vurderes ikke for den testede population af danske virksomheder at være umiddelbare behov for ændringstiltag.

Kravet om årlig revurdering af restværdier er indsat i § 43, stk. 2 med hensigt om en øget sammenlignelighed, samt et ønske om at højne kvaliteten af aflagte årsrapporter. Hensigten har været en tilpasning til IFRS. For immaterielle anlægsaktiver er restværdien som udgangspunkt nul kroner. En restværdi overstigende nul kroner vil kun accepteres, såfremt der forefindes en aftale om fremtidigt salg til 3. part, eller at der eksisterer et aktivt marked for det pågældende aktiv. På baggrund af den udførte analyse er det konstateret,

at effekten af denne lovændring har været yderst begrænset for de analyserede virksomheder. Det er ligeledes konstateret, at denne effekt umiddelbart har været forudsigelig for henholdsvis offentlighedens tillidsrepræsentant og den kontrollerende myndighed i skikkelse af Erhvervsstyrelsen. Forudsætningerne, for at regnskabsaflæggere har tilstrækkelige kompetencer til at implementere lovændringen, vurderes således at være tilstede. I forlængelse heraf vurderes der således ikke at være behov ændringstiltag for dette lovområde.

Indførsel af valgfriheden for indregning af indirekte produktionsomkostninger i anskaffessummen har ikke haft væsentlig regnskabsmæssig effekt, baseret på den foretagne analyse. Få af de analyserede virksomheder har ændret regnskabspraksis som følge af lovændringen, og flere begrundet dette med beløbsmæssig væsentlighed, af virksomhedens indregnede indirekte produktionsomkostninger. Tankegangen, om at væsentlighed er den primære årsag til lovens minimale effekt, kan de interviewede parter tilslutte sig. Det vurderes her forsvarligt at konkludere, at regnskabsaflæggernes forudsætninger for hensigtsmæssig implementering af lovændringen har været tilstede, og at der derfor ikke konkluderes at eksistere umiddelbare behov for ændringstiltag.

Med et ønske om at bringe øget fokus på virksomheders indregning og måling af udviklingsprojekter er § 88 a indført, med formål om at tilvejebringe flere oplysninger til regnskabsbrugere. Regnskabsbrugerne skal med andre ord opnå en bedre forståelse for forudsætninger for netop indregning og måling. Lovændringens effekt har i den empiriske kvantitative analyse af danske virksomheder givet anledning til en konklusion om meget forskellige opfattelser og fortolkninger. Konkret har nogle virksomheder givet flere oplysninger, mens andre ikke har. Derudover er der konstateret en høj forskellighed i de afgivne noteoplysninger. Det kan konkluderes, at fortolkning af lovændringens hensigt har givet anledning til konstatering af en fortolkningskløft imellem regnskabsaflæggerne og dels den offentlige tillidsrepræsentant samt den kontrollerende myndighed. Konkret vurderes det her at være en manglende forståelse blandt regnskabsaflæggerne for krav til noteoplysningens indhold. Denne manglende forståelse, kombineret med den konstaterede forventningskløft, giver anledning til konklusion om manglende tilstedeværelse af regnskabsaflæggernes forudsætninger for hensigtsmæssig implementering af lovændringen. Forfatterskabet har på baggrund heraf forsøgt udarbejdelse af en konkret vejledning til at forbedre regnskabsaflæggernes forudsætninger.

Hensigten med at etablere ÅRL § 83, stk. 2 beror på et ønske om ensretning til EU's regnskabsdirektiv. Krav om etablering af reserve for udviklingsomkostninger er tilføjet, med formålet om at skabe øget fokus på både indregning og klassifikation af virksomhedens udviklingsprojekter. På baggrund af den foretagne analyse, er der konstateret en klar fortolkningskløft mellem regnskabsaflæggerne og de interviewede offentlige aktører, for så vidt angår lovændringens hensigt. Denne kløft har, på baggrund af analysen, ikke resulteret i deciderede lovovertrædelser men vurderes at øge risikoen

for, at regnskabsaflæggerne opfatter lovændringen som en frustrerende administrativ byrde, hvis eneste formål er at begrænse udbytte muligheder og miskreditere udviklingsprojekter. Så længe regnskabsaflæggerne er af denne opfattelse, vurderes deres forudsætninger for hensigtsmæssig implementering af lovændringen imidlertid ikke at være tilstede. Den empiriske kvantitative analyse udviser, at størstedelen af de analyserede virksomheder har implementeret lovændringens beløbsmæssige effekt korrekt. Til trods for dette ændres konklusionen, om manglende tilstedeværelse af tilstrækkelige forudsætninger hos regnskabsaflæggerne, ikke. Derfor vurderes der for denne lovændring at være behov for ændringstiltag. På denne baggrund har forfatterskabet diskuteret effekten af at ændre § 83, stk. 2, således kravet om egenkapitalreserve udelukkende gælder igangværende udviklingsprojekter. Konklusionen herom vurderes at være, at en tilpasning vil forbedre regnskabsaflæggernes forudsætninger for hensigtsmæssig implementering. Forslagets fordele og ulemper er nærmere behandlet i afsnittet herfor.

Sammenfattende vurderes regnskabsaflæggernes forudsætninger for hensigtsmæssig implementering at være tilstede for de tre første behandlede lovændringer, omhandlende brugstider, restværdier og indirekte produktionsomkostninger. For de to sidste behandlede lovændringer vurderes forudsætninger imidlertid ikke at være tilstede, hvorfor forfatterskabet har udarbejdet forslag til ændringstiltag, der kan imødekomme problemstillingen.

9.0 Perspektivering

Specialets indledning behandler den stigende teknologiske udvikling. En udvikling hvor levetiden for IT-baserede løsninger forkortes, og behovet for reinvestering intensiveres. Alt sammen for at kunne stå stærkt overfor et globalt marked med, til tider, eksplosiv vækst, og høj konkurrenceintensitet. Denne omskiftelige verden vurderes i høj grad at stille krav til lovbestemmelserne, der redegør for, hvorledes årsrapporter skal udarbejdes.

Danmarks Statistik (DST) har analyseret omsætningen i danske IT-servicevirksomheder, og har på baggrund heraf kunne rapportere følgende tal for omsætning i 1.000 kroner (Danmarks Statistik, 2017):

IT-servicevirksomhed

Omsætning og eksport: **Omsætning** | Enhed: 1.000 kr.

	2013	2014	2015
I alt	77 338 426	81 692 630	88 410 288

Udviklingen fra 2013 til 2015 bevidner om et hastigt voksende marked for IT-servicevirksomheder. Virksomheder som antageligt har mange ensartede kunder, og som leverer en bred vifte af ydelser til disse kunder. Som eksempel kunne nævnes virksomheder, der leverer konsulent- og rådgivningsydelser relateret til ERP-systemer.

Med afsæt i denne konstaterede stigning i markedet for IT-baserede virksomheder, såvel i Danmark som i udlandet, vurderes kravene til regnskabsreguleringen for immaterielle aktiver kun at blive endnu vigtigere. Fortolkning af det retvisende billede flytter sig hastigt, i takt med en ændret branche og skiftende efterspørgsel.

Det er på denne baggrund at nærværende speciales behandling af området ønskes perspektiveret til udviklingen i relevante brancher. Tankegangen om hyppigere reinvestering kan have mange konsekvenser for den fremtidige regnskabsaflæggelse. Én af disse konsekvenser kunne være, at flere aktive markeder vil opstå. Konsekvensen heraf vil være en øget mulighed for at opskrive immaterielle aktiver til dagsværdi. For denne tankegang kunne der i fremtiden opstå et potentielt ønske om mulighed for dagsværdiurudvurdering af immaterielle aktiver udover de gældende bestemmelser.

Tankegangen kan perspektiveres til udviklingen indenfor begrebet om investeringsejendomme. Her forefindes et regelsæt, der muliggør løbende måling af investeringsejendomme til dagsværdi i henhold til Årsregnskabslovens § 38. For investeringsejendomme findes et højt antal transaktioner og gode muligheder for sammenligning af typen af disse transaktioner. Det antages, at markedet for køb af eksempelvis kundekartoteker i IT-baserede virksomheder potentielt kan bevæge sig i samme retning. Under denne forudsætning kunne muligheden for opskrivning af immaterielle rettigheder finde hyppigere anvendelse. I forlængelse heraf vurderes det, at aftaler om fremtidige erhvervelser potentielt vil finde sted i hyppigere grad, hvilket kunne

påvirke nuværende lovgivning i en retning mod flere tilfælde, hvor restværdier overstiger nul kroner.

Et andet aspekt af ovenstående fortolkning er et øget antal af abonnementsbaserede IT-servicevirksomheder. Antages det, at et abonnementsbaseret indtægtsgrundlag giver bedre mulighed for at værdiansætte virksomhedens kundebase, herunder fremtidige forventede indtægter, kunne dette bidrage til at gøre værdiansættelse af goodwill mere tilgængeligt. Et eksempel herpå kunne være hosting-virksomheder, der på abonnementsbasis levere ensartede ydelser til deres kunder. For disse virksomheder kunne samfundsudviklingen potentielt bidrage til et mere aktivt marked for køb og salg af disse virksomheder, og derved mulighed for opskrivning af eksempelvis kunderettigheder til dagsværdi.

Muligheden for øget indregning af investeringsejendomme har imidlertid en relativ uheldig historik. I 2008 så Erhvervsstyrelsen sig nødsaget til at udsende et vejledningsnotat omhandlende metoder til værdiansættelse af investeringsejendomme. En stigende mulighed for måling af immaterielle aktiver til dagsværdi kunne, med nuværende regelsæt, potentielt resultere i svækket kvalitet i aflagte årsrapporter, som følge af en generel overvurdering af disse aktiver. I denne situation stilles derfor nye krav til lovgiver om at udforme lovgivningen, således denne risiko reduceres.

10.0 Litteraturliste

Litterære værker, herunder fagartikler, bogudgivelser mv.:

- Deloitte – "IFRS – introduktion til de internationale regnskabsstandarder", Regnskab 2013
- Deloitte – "Oversigt over nye og ændrede fortolkningsbidrag og standarder – 2016 eller senere", december 2016
- Deloitte – "IFRS – eksempelregnskab 2016", december 2016
- EY – "Indsigt i årsregnskabsloven 2016/17 – EY's praktiske guide til forståelse af loven 3. udgave 2016/17", november 2016
- EY – "Årsrapportmodel efter årsregnskabsloven for et selskab i regnskabsklasse c (stor) inkl. koncernregnskab", november 2016
- EY – "Indsigt i årsregnskabsloven 2015/16 – EY's praktiske guide til forståelse af loven 2. udgave 2015/16", november 2015
- EY – "Indsigt i årsregnskabsloven. Væsentlige ændringer på vej. Special edition", maj 2015
- Berlingske Business, "IT-branchen tror på nyt rekordår", <https://www.business.dk/digital/it-branchen-tror-paa-nyt-rekordaar>
- BiQ, "Hvad er BiQ?" <http://www.biq.dk/info/about>
- Erhvervsministeriet, Pressemeddelelse "Regeringen nedsætter et iværksætterpanel", <http://em.dk/nyheder/2017/04-07-ivaeksaetterpanel>
- Erhvervsministeriet, artikel "Regulering og konkurrence", <https://em.dk/arbejdsomraader/regulering-og-konkurrence#enklere-regler>
- Erhvervsministeriet, publikation "Redegørelse for Danmarks digitale vækst 2016", <http://em.dk/arbejdsomraader/vaekst-og-konkurrenceevne/digital-vaekst/redegorelse-for-danmarks-digitale-vaekst#>
- Deloitte, publikation "Ændring af årsregnskabsloven – betyder det noget for mit årsregnskab" maj 2015
- EY, Temaartikel 3, "Ændring til regnskabsmæssig behandling af immaterielle aktiver", november 2015
- Lars Fuglsang, litterært værk, "Teknikker i Samfundsvidenskaberne", februar 2007
- Retsinformation.dk, årsregnskabslovens bilag 2, "Skemaer for balancer og resultatopgørelser"
- Henrik Steffensen, Lykke Skødt, Jan Christian Nilsen og Jan Fedders, litterært værk, "Kommentarer til årsregnskabsloven, 7. udgave", Karnov Group, juni 2016
- Den Europæiske Unions Tidende, "Europa-Parlamentets og rådets direktiv 2013/34/EU", juni 2013

- Danmark Statistik, "Statistik for IT-servicevirksomhed 2013-2015, SERV1403"

Danske love:

- Erhvervs- og vækstministeriet, lovbekendtgørelse nummer 1580 af 10. december 2015, "Bekendtgørelse af årsregnskabsloven"
- Erhvervs- og vækstministeriet, lovbekendtgørelse nummer 1089 af 14. september 2015, "Bekendtgørelse af lov om aktie- og anpartsselskaber (selskabsloven)"
- Justitsministeriet, lovbekendtgørelse nummer 11 af 6. januar 2014, "Bekendtgørelse af konkursloven"

Internationale regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag

- IAS 38 – "Intangible Assets", tilgået via Karnov Group
- IAS 12 – "Income taxes", tilgået via Karnov Group

11.0 Bilag

Bilag 1 – Dokumentation for udtræk fra BIQ.dk

Bilag 2 – Oversigt over samlet antal virksomheder med anlægsaktiver > 40 % af balancesum

Bilag 3 – Oversigt over de virksomheder som har modtaget spørgeskema

Bilag 4 – Uddrag af årsrapport for Pensam A/S

Bilag 5 – Transskription af interview med Peter Le Fevre

Bilag 6 – Transskription af interview med økonomiledelsen i Sportmaster

Bilag 7 – Transskription af interview med Morten Munk Rasmussen

Bilag 8 – Transskription af interview med Esther Dahlgaard

Bilag 9 – Transskription af interview med Charlotte De Neergaard

Bilag 10 – Transskription af interview med Kris Eggertsen

Bilag 11 – Spørgsmål sendt forud for interview med Jan-Christian Nilsen

Bilag 1 - Dokumentation for udtræk fra BIQ.dk

Avanceret søgning: firmaer | BiQ Erhvervsinformation

Page 1 of 12

BiQ - indblik og overblik

Avanceret søgning: firmaer

**Find
firmaer**Firmanavn Vejnavn Nummer Post nummer

skriv f.eks. "5260" eller "1250,1260,1220" eller "6000-6900"

Kommune Land Telefon Email **Firma
oplysninger**Selskabs-status Selskabs-form Kun aktive selskaber ja ☐ nej ☐Kun børsnoterede selskaber ja ☐ nej ☐Medtag produktionsenheder ☐Selskabs-status fra til
ændret Stiftet i perioden fra til Vedtægtsændring i fra til
perioden Branche BiQ Branchekode Bank https://data.biq.dk/search/advanced/company?utf8=%E2%9C%93&selskabs_form%5... 23-09-2017

Kommentarer fra revisor

Medtag kun virksomheder uden tilknyttet revisor ☐

Regnskabsafslutning

Regnskab afleveret i fra til
perioden

Beskrivelse/formål

Ledelse & Relationer

Direktør tiltrådt fra til

Administrerende direktør tiltrådt fra til

Bestyrelsesmedlem tiltrådt fra til

Formand for bestyrelsen tiltrådt fra til

Revisor skiftet fra til

Ejer-relation ændret fra til

Nøgletal

Omsætning min. max.
 kr.

Bruttofortjeneste min. max.
 kr.

Personaleomkostninger min. max.
 kr.

Afskrivninger min. max.
 kr.

Finansieringsindtægter min. max.
 kr.

Finansielle udgifter min. max.
 kr.

Andre finansielle indtægter min. max.
 kr.

	Resultat før skat	min.	kr.	max.
			kr.	
	Nettoresultat	min.	kr.	max.
			kr.	
	Udbytte (disponibelt)	min.	kr.	max.
			kr.	
	Anlægsaktiver	min.	kr.	max.
			kr.	
	Likvide midler	min.	kr.	max.
			kr.	
	Omsætningsaktiver	min.	kr.	max.
			kr.	
	Balancesum	min.	156.000.000	max.
			kr.	
	Forventet udbytte	min.	kr.	max.
			kr.	
	Egenkapital	min.	kr.	max.
			kr.	
	Kortfristet gæld	min.	kr.	max.
			kr.	
	Langfristet gæld	min.	kr.	max.
			kr.	
	Passiver ialt	min.	kr.	max.
			kr.	
	Antal ansatte	min.	personer	max. personer
Vækst	Vækst i omsætning	min.	vækst i % >	max.
			vækst i % <	
	Vækst i bruttofortjeneste	min.	vækst i % >	max.
			vækst i % <	
	Vækst i personaleomkostninger	min.	vækst i % >	max.
			vækst i % <	
	Vækst i afskrivninger	min.	vækst i % >	max.
			vækst i % <	

Vækst i finansieringsindtægter	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i finansielle udgifter	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i andre finansielle indtægter	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i resultat før skat	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i nettoresultat	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i udbytte (disponibelt)	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i anlægsaktiver	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i likvide midler	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i omsætningsaktiver	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i balancesum	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i forventet udbytte	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i egenkapital	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i kortfristet gæld	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i langfristet gæld	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Vækst i passiver ialt	min. vækst i % >	max.
	vækst i % <	
Kapital		
Ansvarlig Kapital	min. kr.	max.
Kurs	min.	max.

https://data.biq.dk/search/advanced/company?utf8=%E2%9C%93&selskabs_form%5... 23-09-2017

Avanceret søgning: firmaer | BiQ Erhvervsinformation

Page 5 of 12

Ændring min. kr. max.
 kr.
Dato for ændring fra til
 [eller nulstil søgning](#)

Din søgning gav 945 resultater - [rediger kriterier](#)[Hent til Excel](#)[2CARE4 ApS](#)[Se resultaterne på et stort kort](#)

CVR: 28964080, adm. dir: Henrik Vestergaard Knudsen.

[3C RETAIL A/S](#)

CVR: 21478008, direktør: Peter Schou Jørgensen.

[3M A/S](#)

CVR: 43335316, adm. dir.: Maurizio Botta.

[A. ENGGAARD A/S, ENTREPRENØR- OG BYGGEFIRMA](#)

CVR: 18795507, administrerende direktør: Lars Asger Enggaard.

[A. ESPERSEN A/S](#)

CVR: 38389912, adm. dir.: Klaus Beyer Nielsen.

[A.P. MØLLER - MÆRSK A/S](#)

CVR: 22756214, direktør: Claus Michael Valentin Hemmingsen.

[A/S BOLIGBETON](#)

CVR: 31345928, adm. dir: Carsten Sandberg Varneskov.

[A/S DAN-BUNKERING LTD](#)

CVR: 67226917, adm. dir: Henrik Skov Hansen Zederkof.

[A/S DANSK SHELL](#)

CVR: 10373816, adm. dir.: Andreas Marcus Krobjilowski.

[A/S HENRY KJELDSEN](#)https://data.biq.dk/search/advanced/company?utf8=%E2%9C%93&selskabs_form%5... 23-09-2017

Bilag 2 – Oversigt over samlet antal virksomheder med anlægsaktiver > 40 % af balancesum

CVR nummer	Navn
20653280	PFA EJENDOMME A/S
25020634	FORSIKRINGSSKABET DANICA, SKADEFORSIKRINGSAKTIESELSKAB AF 1999
24919714	DANICA EJENDOMSSKAB ApS
17106589	LÆRERNES PENSION. FORSIKRINGSAKTIESELSKAB
14638903	PENSAM LIV FORSIKRINGSAKTIESELSKAB
16163279	PENSIONDANMARK PENSIONS-FORSIKRINGSAKTIESELSKAB
18530899	AP PENSION LIVSFORSIKRINGSAKTIESELSKAB
25587987	ENERGI FYN NET A/S
24256146	DANICA PENSION, LIVSFORSIKRINGSAKTIESELSKAB
64145711	FORSIKRINGSSKABET ALM. BRAND LIV OG PENSION A/S
16406899	TAKEDA PHARMA A/S
16500836	LB FORSIKRING A/S
16614130	INDUSTRIENS PENSIONS-FORSIKRING A/S
17414003	VANDCENTER SYD A/S
13594376	PFA PENSION, FORSIKRINGSAKTIESELSKAB.
10239702	NORDEA PENSION DANMARK, EJENDOMSSKAB A/S
54399219	ARP-HANSEN HOTEL GROUP A/S
28113285	SEAS-NVE NET A/S
55834911	SAMPENSION KP LIVSFORSIKRING A/S
20952237	SKANDIA LINK LIVSFORSIKRING A/S
16420018	SEB PENSIONS-FORSIKRING A/S
24260577	NORDEA LIV & PENSION, LIVSFORSIKRINGSSKAB A/S
26043182	HOFOR SPILDEVAND KØBENHAVN A/S
31452317	FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET ALKA
21262498	NRGI NET A/S
25599470	FREDERIKSHAVN FORSYNING A/S
31857759	SILKEBORG VARME A/S
36423544	Eniig Fiber A/S
32562361	AARHUS VAND A/S
30278895	FLEGGARD LEASING A/S
16210714	WEST PHARMACEUTICAL SERVICES DANMARK A/S
19625087	TOPDANMARK LIVSFORSIKRING A/S
25942876	BMW FINANCIAL SERVICES DENMARK A/S
A/S67900	POLAR SEAFOOD GREENLAND A/S
19986292	ØSTERGAARD BILER A/S
10526949	ALM. BRAND FORSIKRING A/S
73589118	HESS DENMARK ApS
25707184	NYKREDIT LIVSFORSIKRING A/S
25607988	BIOFOS LYNETTEFÆLLESSKABET A/S
40533516	HERNING SHIPPING A/S
73337712	REZIDOR HOTELS ApS DANMARK

26073979 HOFOR VAND KØBENHAVN A/S
25154150 SYD ENERGI NET A/S
27509185 RADIOMETER MEDICAL ApS
43423010 HARIBO PRODUKTION A/S
13909709 CONTAINER CENTRALEN A/S
59946013 HEMPEL A/S
16227641 LEASEPLAN DANMARK A/S
32673821 MAERSK DRILLING A/S
29185263 NF FLEET A/S
52145015 NORDISK FILM A/S
10529638 CODAN FORSIKRING A/S
28331878 N1 A/S
29915458 Radius Elnet A/S
60698813 ESVAGT A/S
55082715 GN HEARING A/S
25071409 FORSIKRINGSSKABET PRIVATSIKRING A/S
18351331 EUROPEAN ENERGY A/S
28673590 MAERSK TANKERS A/S
22460218 TORM A/S
25781309 DLR KREDIT A/S
13478805 WELLTEC A/S
32662498 ESBJERG VARME A/S
36066296 CARLSBERG SUPPLY COMPANY DANMARK A/S
25121902 MØLHOLM FORSIKRING A/S
25141350 SONION A/S
70451816 DANSKE FRAGTMÆND TRANSPORT A/S
25490339 A2SEA A/S
20213094 LAGKAGEHUSET A/S
33077769 FIBERTEX PERSONAL CARE A/S
26060702 BIOGEN (DENMARK) MANUFACTURING ApS
21832278 TOTALKREDIT A/S
26123445 HI3G DENMARK ApS
78416114 TOPDANMARK FORSIKRING A/S
82776214 VITFOSS A/S
31414377 MAERSK SUPPLY SERVICE A/S
25652991 FITNESS WORLD A/S
25508343 CARLSBERG BREWERIES A/S
29513376 NOBINA DANMARK A/S
16603104 FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET ALKA LIV II
21210285 CP KELCO ApS
42391719 ROCKWOOL A/S
40098216 FIBERTEX NONWOVENS A/S
32563643 LEASING.DK A/S
32345794 MAERSK LINE A/S
26759722 GLOBALCONNECT A/S
27332072 REJSEKORT A/S
75206119 DAN CAKE A/S

16917931 EKSPRES BANK A/S
24214087 MCDONALD'S DANMARK ApS
58145912 BMS A/S
51457528 G.S.V. MATERIELUDLEJNING A/S
26159040 Lokaltog A/S
31858356 GRUNDFOS HOLDING A/S
10161614 ISS WORLD SERVICES A/S
26884640 DANCOPTEK A/S
31849322 DONG ENERGY HORNS REV 2 A/S
37499919 GRUNDFOS A/S
19433692 TELENOR A/S
35486704 GLOBAL CASTINGS HOLDING A/S
52020212 STEMA SHIPPING A/S
16047686 MERCEDES-BENZ FINANS DANMARK A/S
35523294 HOFOR ENERGIPRODUKTION A/S
16064939 UNICON A/S
36069937 SE ENERGI OG KLIMA HOLDING A/S
38570617 BIOMAR GROUP A/S
14244441 Aalborg Portland Holding A/S
36964480 PENSAM A/S
A/S215154 TELE GREENLAND A/S
23343118 BILLUND LUFTHAVN A/S
15084790 RGS Nordic A/S
26267676 ALLER TRYK A/S
41895128 NORDISK WAVIN A/S
62756217 SYNOPTIK A/S
25834844 FERTIN PHARMA A/S
10458048 LOXAM A/S
17741519 REMA 1000 DANMARK A/S
49979517 MARIUS PEDERSEN A/S
45349918 ECCO SKO A/S
30174968 FJERNVARME FYN DISTRIBUTION A/S
34890021 DONG OIL PIPE A/S
11498639 MAN TRUCK & BUS DANMARK A/S
34484414 Fortum Waste Solutions A/S
43239511 RPC SUPERFOS A/S
16988138 SDC A/S
11373933 SAMPENSION ADMINISTRATIONSELSKAB A/S
A/S184991 ROYAL GREENLAND A/S
24257819 ICOPAL DANMARK ApS
A/S209527 ROYAL ARCTIC LINE A/S
25215680 E.ON DANMARK A/S
28527411 Mahia 17 ApS
37189294 Nordjyllandsværket A/S
27339506 BERENDSEN TEXTIL SERVICE A/S
25237994 NIKI INVEST ApS
10157676 JYSKE FINANS A/S

31345928 A/S BOLIGBETON
16181528 DLG SERVICE A/S
27702279 BISCA A/S
20165715 DANFOSS A/S
68435617 SJÆLLANDSKE MEDIER A/S
87552411 HYDRA-GRENE A/S. HANDELS- OG INGENIØRFIRMA. SKJERN
64153315 UNOMEDICAL A/S
28344910 NORDISK FILM BIOGRAFER A/S
11783376 EET GROUP A/S
17010131 TREFOR VARME A/S
29938490 ELOPAK DENMARK A/S
15028882 FLSMIDTH A/S
20247940 SEB ADMINISTRATION A/S
55700117 J. LAURITZEN A/S
30003519 VELUX A/S
18429101 ARRIVA DANMARK A/S
17888749 LØVBJERG SUPERMARKED A/S
31058724 PROFIL OPTIK BUTIKKER A/S
87573613 ALD AUTOMOTIVE A/S
34042462 Eniig Forsyning A/S
70282917 KONGSKILDE INDUSTRIES A/S
33260040 HH FERRIES HELSINGØR ApS
25481984 VERDO PRODUKTION A/S
25384687 GN OTOMETRICS A/S
12596774 SCANDIC HOTEL A/S
33487819 FIBERVISIONS A/S
19883876 DANFOSS POWER ELECTRONICS A/S
A/S30672 AIR GREENLAND A/S
28990790 WAOO A/S
79002011 NORDIC CAMP SUPPLY ApS
84667811 EG A/S
12483589 ATRIA DANMARK A/S
43325612 ALLER MEDIA A/S
32660533 RENONORDEN A/S
31081610 PWT GROUP A/S
26092485 DB Cargo SCANDINAVIA A/S
26911745 KMD A/S
15731176 BK MEDICAL ApS
33211317 DAKO DENMARK A/S
24209709 DAN-FOAM ApS
19982912 RYNKEBY FOODS A/S
11326943 KOHBERG BAKERY GROUP A/S
11765912 PINDSTRUP MOSEBRUG A/S
10549744 GENERAL LOGISTICS SYSTEMS DENMARK A/S
16271241 FALCK DANMARK A/S
33776039 DAKA DENMARK A/S
10157056 FREDERIKSBERG FJERNVARME A/S

36474718 FJERNVARME FYN PRODUKTION A/S
18998696 DYRUP A/S
42405310 STOF A/S
17045210 SCANIA DANMARK A/S
19189511 LINCO FOOD SYSTEMS A/S
19351211 DESMI PUMPING TECHNOLOGY A/S
15798416 DEIF A/S
56990313 JOHS. RASMUSSEN. SVEBØLLE A/S
37537314 A/S IKAST BETONVAREFABRIK
15036117 AIR LIQUIDE DANMARK A/S
26447038 PALSGAARD A/S
25496140 DANSK RETURSYSTEM A/S
17169114 DACHSER DENMARK A/S
71017516 ALERIS HAMLET HOSPITALER A/S
66038319 DANHATCH Denmark A/S
59742817 LOUIS POULSEN A/S
35954716 DANSK SUPERMARKED A/S
37783315 HARALD NYBORG A/S
23256118 DAMSTAHL A/S
41118814 N.C. NIELSEN A/S
69980015 Mammen Mejerierne A/S
24208362 STENA RECYCLING A/S
76945918 HEWLETT-PACKARD ApS
17371444 SCHLUMBERGER DANMARK ApS
15016213 VIKING LIFE-SAVING EQUIPMENT A/S
30501950 DANSKE FÆRGER A/S
19010007 M. LARSEN VOGNMANDSFIRMA A/S
17412612 BASF A/S
27210406 Dansk Gas Distribution A/S
37271616 Aalborg Varme A/S
13405476 SCANDINAVIAN TOBACCO GROUP ASSENS A/S
34479526 SDK SPORT II ApS
20052902 DISCOVERY Networks Denmark ApS
36887613 LEGOLAND ApS
25013719 MAREL A/S
10290511 AGA A/S
29189137 DK BETON A/S
64113119 RM RICH. MÜLLER A/S
26681111 VALD. BIRN A/S
41881828 TERMA A/S
14003606 TULIP FOOD COMPANY A/S
27139280 Carlsberg Global Business Services A/S
37304239 JT3H ApS
26663903 POST DANMARK A/S
56577815 IVECO DANMARK A/S
63450715 SP MOULDING A/S
45557219 A/S ØSTBIRK BYGNINGSINDUSTRI

13131732 TITAN CONTAINERS A/S
81876614 SMURFIT KAPPA DANMARK A/S
59983016 SAINT-GOBAIN Denmark A/S
26572517 IMERCO A/S
11826687 DANSK TRÆEMBALLAGE A/S
25177509 HKSCAN DENMARK A/S
14030573 MÆRSK OLIE. ALGERIET A/S
67287118 GLUD & MARSTRAND A/S
27446469 DONG ENERGY THERMAL POWER A/S
62384514 ARLA FOODS DISTRIBUTION A/S
88663217 SECURITAS A/S
12643047 ALLIANCEPLUS A/S
26230519 TRELLEBORG SEALING SOLUTIONS HELSINGOR A/S
29781834 NORDIC SUGAR A/S
18605600 SCANDLINES DANMARK ApS
21248118 KAMSTRUP A/S
40559817 KOMPAN A/S
19272796 WRIST SHIP SUPPLY A/S
21620998 HJORT KNUDSEN A/S
42155918 STRYHNS A/S
13256438 SVENDBORG BRAKES ApS
21274208 GRAM EQUIPMENT A/S
A/S209716 PISIFFIK A/S
62657014 TOYOTA MATERIAL HANDLING DANMARK A/S
20575786 NOVARTIS HEALTHCARE A/S
32442072 DAVA Foods Denmark A/S
66920216 F. JUNCKERS INDUSTRIER A/S
78878711 LACTOSAN A/S
49655118 MICRO MATIC A/S
89626412 AAGE ØSTERGAARD HORSSENS A/S
54050313 KNAUF A/S
16993409 VIKING MALT A/S
11766110 Kronospan ApS
56759514 LEO PHARMA A/S
18096641 NORDJYSKE MEDIER A/S
78804912 C&D FOODS (DENMARK) A/S
10080991 POLYPRINT A/S
83591528 SUN-AIR OF SCANDINAVIA A/S
16173592 Orkla Care A/S
69120717 LANTMÄNNEN CEREALIA A/S
66683419 ALEX ANDERSEN. ØLUND A/S
31424909 INSPIRATION A/S
89523818 HAARSLEV INDUSTRIES A/S
15134739 JELD-WEN DANMARK A/S
62572213 NILFISK A/S
21503894 DANSK SUPERMARKED EJENDOMME A/S
17030744 AKZO NOBEL SALT A/S

24994589 BRENNTAG NORDIC A/S
10246415 COLAS DANMARK A/S
13399433 KEOLIS DANMARK A/S
39582910 NUNC A/S
63548715 CO-RO A/S
76490511 LM WIND POWER A/S
29818231 UNO-X DANMARK A/S
29189110 OUTLINE VINDUER A/S
41853816 HALDOR TOPSØE A/S
35236252 TERMA AEROSTRUCTURES A/S
26708435 NCC Industry A/S
37754013 PLUS PACK A/S
34081182 MAERSK DRILLING INTERNATIONAL A/S
11517498 FAKTA A/S
A/S206895 PERMAGREEN GRØNLAND A/S
13723540 R. FÆRCH PLAST A/S
75924712 TMK A/S
55930317 BYGMA A/S
37186813 SOPHUS FUGLSANG. EXPORT-MALTFABRIK A/S
11350356 DUPONT NUTRITION BIOSCIENCES ApS
30919246 NOVOZYMES BIOAG A/S
33499639 BMS HEAVY CRANES A/S
18298503 LEMMINKÄINEN A/S
33124228 LINDAB A/S
65724618 THRANE & THRANE A/S
15027800 FREJA TRANSPORT & LOGISTICS A/S
26891280 G4S SECURITY SERVICES A/S
38283715 ULTRABULK A/S
33510365 MAERSK INSURANCE A/S
29219354 LANTMÄNNEN UNIBAKE DENMARK A/S
42559210 NOPA NORDIC A/S
26573645 GEORG JENSEN A/S
16242799 FLENSTED Food Group A/S
85551612 TEKNOS A/S
49677715 NorSea Group DENMARK A/S
20001488 VOLVO ENTREPRENØRMASKINER A/S
17889699 PHASE ONE A/S
10092922 NLMK DANSTEEL A/S
21109304 VESTAS ASIA PACIFIC A/S
89563518 CARLETTI A/S
26786576 TICAN FRESH MEAT A/S
67303016 PHARMA NORD ApS
28118171 VESTAS NORTHERN EUROPE A/S
37032034 Itadel A/S
20810440 EWII ENERGI A/S
32571190 BENTELER Automotive Tønder A/S
20400234 RANDERS TEGL A/S

30488512 NRE DENMARK A/S
89645417 NOBIA DENMARK A/S
66022218 HENRY KJELDSSEN. RINGKØBING TØMMERHANDEL A/S
24167410 AKTIESELSKABET SÆBY FISKE-INDUSTRI
45062813 DANLIND A/S
61082913 Q8 DANMARK A/S
14996613 VALSEMØLLEN AF 1899 A/S
61094628 XELLIA PHARMACEUTICALS ApS
34626073 COLOR PRINT A/S
21840890 KIM JOHANSEN INTERNATIONAL TRANSPORT A/S
27513204 MULTICUT A/S
80149212 NORISOL A/S
20370599 FITNESS DK A/S
27619312 AUTOMOBILFIRMAET IM. STIHOLT A/S
87929116 BURMEISTER & WAIN SCANDINAVIAN CONTRACTOR A/S
63890812 CGI DANMARK A/S
26438810 DANFOSS DISTRIBUTION SERVICES A/S
33260024 SCANDLINES GEDSER-ROSTOCK ApS
16049441 HAMLET PROTEIN A/S
26259495 COOP DANMARK A/S
26753716 K. P. KOMPONENTER A/S
10050715 GEA PROCESS ENGINEERING A/S
16313440 FERRING PHARMACEUTICALS A/S
15690488 ZEBRA A/S
15517085 PHARMACOSMOS A/S
10245613 LANTMÄNNEN SCHULSTAD A/S
31159830 KIRKBI INVEST A/S
19835901 HILDING ANDERS DANMARK A/S
32658393 APM Terminals - Aarhus A/S
13246149 Novo Nordisk Pharmatech A/S
35822720 STIBO GRAPHIC A/S
70539128 AUTOHUSET VESTERGAARD A/S
26998115 GIVE STÅLSPÆR A/S
14815198 MERCEDES-BENZ DANMARK A/S
13613575 LOUIS NIELSEN A/S
11423418 BHJ A/S
10373816 A/S DANSK SHELL
27626904 FOODSERVICE DANMARK A/S
30938011 ALFA LAVAL KOLDING A/S
29243387 HIMMERLANDS GROVVARER A/S
29397481 SKAGERAK PELAGIC A/S
55828415 Stark Group A/S
15070544 ARKIL A/S
18137542 SKANDINAVISK LOGISTIK A/S
56312412 BKI FOODS A/S
21924679 LØGISMOSE MEYERS A/S
88374614 VALMONT SM A/S

13823774 MAERSK CONTAINER INDUSTRY A/S
89866618 BOCONCEPT A/S
26404657 JN DATA A/S
36428112 Aalborg Portland A/S
81822514 SAINT-GOBAIN DISTRIBUTION DENMARK A/S
10467594 BP AVIATION A/S
56548319 ORKLA FOODS DANMARK A/S
27688470 CREMO INGREDIENTS A/S
27918042 MHI VESTAS OFFSHORE WIND A/S
13473498 SYSTEM FRUGT A/S
21148180 Primera Travel A/S

Bilag 3 – Oversigt over de virksomheder som har modtaget spørgeskema

CVR-nr.	Navn
34479526	SDK SPORT II ApS
59742817	LOUIS POULSEN A/S
27332072	REJSEKORT A/S
25013719	MAREL A/S
18298503	LEMMINKÄINEN A/S
33260040	HH FERRIES HELSINGØR ApS
28990790	WAOO A/S
25384687	GN OTOMETRICS A/S
20052902	DISCOVERY Networks Denmark ApS
36964480	PENSAM A/S
12643047	ALLIANCEPLUS A/S
16988138	SDC A/S
16173592	Orkla Care A/S
16406899	TAKEDA PHARMA A/S
65724618	THRANE & THRANE A/S
26911745	KMD A/S
27918042	MHI VESTAS OFFSHORE WIND A/S
27509185	RADIOMETER MEDICAL ApS
71017516	ALERIS HAMLET HOSPITALER A/S
68435617	SJÆLLANDSKE MEDIER A/S
25652991	FITNESS WORLD A/S
42155918	STRYHNS A/S
19982912	RYNKEBY FOODS A/S
13405476	SCANDINAVIAN TOBACCO GROUP ASSENS A/S
19189511	LINCO FOOD SYSTEMS A/S
15084790	RGS Nordic A/S
21274208	GRAM EQUIPMENT A/S
16049441	HAMLET PROTEIN A/S
27688470	CREMO INGREDIENTS A/S

15798416 DEIF A/S
 12483589 ATRIA DANMARK A/S
 69980015 Mammen Mejerierne A/S
 15517085 PHARMACOSMOS A/S
 16313440 FERRING PHARMACEUTICALS A/S
 16064939 UNICON A/S
 26573645 GEORG JENSEN A/S
 25834844 FERTIN PHARMA A/S
 41881828 TERMA A/S
 88663217 SECURITAS A/S
 27139280 Carlsberg Global Business Services A/S
 75924712 TMK A/S
 56759514 LEO PHARMA A/S
 20213094 LAGKAGEHUSET A/S
 35236252 TERMA AEROSTRUCTURES A/S
 31058724 PROFIL OPTIK BUTIKKER A/S
 11373933 SAMPENSION ADMINISTRATIONSSKAB A/S
 29938490 ELOPAK DENMARK A/S
 26708435 NCC Industry A/S
 52145015 NORDISK FILM A/S
 85551612 TEKNOS A/S
 17889699 PHASE ONE A/S
 30919246 NOVOZYMES BIOAG A/S
 15028882 FLSMIDTH A/S
 61094628 XELLIA PHARMACEUTICALS ApS
 25237994 NIKI INVEST ApS
 49677715 NorSea Group DENMARK A/S
 26123445 HI3G DENMARK ApS

Bilag 4 – Uddrag af årsrapport for Pensam A/S

Nedenstående er uddrag af note til immaterielle aktiver og resultatopgørelsen fra årsrapporten for 2016.

NOTE 6

Immaterielle anlægsaktiver	31.12.2016	31.12.2015
Kostpris primo	947.332	906.552
Tilgang	22.120	51.386
Afgang	-978	-10.606
Kostpris ultimo	968.474	947.332
Af- og nedskrivninger primo	-596.606	-531.207
Årets af- og nedskrivninger	-97.564	-66.987
Afskrivninger på afhændede aktiver	0	1.588
Af- og nedskrivninger ultimo	-694.170	-596.606
Saldo, ultimo	274.304	350.726

Note	2016	2015
Nettoomsætning	525.764	547.340
2 Administrationsomkostninger	-582.970	-547.340
Resultat af ordinær drift	-57.206	0
3 Finansielle indtægter	2.585	851
4 Finansielle omkostninger	-473	-221
Resultat før skat	-55.094	630
5 Skat af årets resultat	11.078	19.416
Årets resultat	-44.016	20.046
Disponeret		
Overført til næste år	-44.016	20.046
Disponeret, i alt	-44.016	20.046

Bilag 5 – Transskription af interview med Peter Le Fevre

Med fed = Interviewer

Uden fed = Respondenten

Respondenten er direkte citeret, hvilket kan gøre nogle sætninger besværlige at læse. Den direkte transskription er begrundet med et ønske om at undgå fejlfortolkning.

--oOo--

"Det er Peter Le Fevre.

Hej Peter. Det er Mikkel og Anders, som du har mailet med.

Ja, hej.

Hej Peter.

Mikkel og Anders fra?

Hhv. Fra – du starter Anders. Cembrit Holding A/S, der ligger her i Aalborg og laver fibercementprodukter, primært tag.

Du skal lige hjælpe mig lidt på vej her.

Det er os, du har mailet med omkring kandidatafhandlingen vedr. immaterielle anlægsaktiver.

Så fes den ind! Undskyld! Yes! Jeg har rigtig mange mails, nemlig, så jeg skulle lige placere det.

Yes. Pænt goddag, Peter.

Pænt goddag.

Og jeg er hos Deloitte – så har vi formalia på plads.

Ja, ja, ja.

Peter, det som vi skrev i mailen også, det er en kort uddybning, og det her er et miniinterview af det, du har svaret i spørgeskemaet, så vi forventer ikke at det tager flere timer.

Nej, nej, nej, det spiller ingen rolle, fyr løs.

Vi har skrevet nogle spørgsmål ned her, Peter, og det vi lægger ud med, det er... Vi har skrevet ned, om du kan uddybe lidt, hvorfor du siger, at regnskabsbrugere vil have interesse for jeres immaterielle aktiver, sådan i nogen grad. Hvad tænkte du, da du svarede det?

Du skal lige huske mig på... Regnskabsbrugere vil have interesse i nogen grad i immaterielle.... Er det der, vi er?

Ja, præcis. Det vi spurgte om, det var: "I hvor høj grad tror du, at virksomhedens regnskabsbrugere har interesse for en regnskabsmæssig behandling af jeres immaterielle aktiver.

Okay, nu fes den ind. Jeg skulle lige huske tilbage. Grunden til at jeg kun siger i nogen grad, det er, at en meget stor del af regnskabsbrugere slet ikke forstår det.

Okay. Spændende.

Det er det korte svar. Det er ikke alle, der forstår immaterielle, og dem, der forstår det, vil næppe være klar over de regnskabsmæssige regler for fx aktivering og hvilken indflydelse det har, og de vil heller ikke altid forstå, at det der ikke havner på et aktiv jo nok skal ud af resultatopgørelsen, og der kunne det måske være en fordel, at det havnede der i stedet for immaterielle. Lad mig lige give dig et enkelt eksempel.

Ja.

Digitalisering – og her er lige et guldkorn til jeres rapport hehe – digitalisering er det nye buzzword for mange virksomhedsejere og chefer osv. Det ved I godt, ikke?

Jo.

Og digitalisering i sin grundform er jo – hvis jeg skal tage det fra det kendskab jeg har til det selv, hvor det er blevet meget stort – det er jo noget, hvor man investerer nogle penge i dybest set software, der har til formål at lede forbrugeren til at købe nogle produkter, altså det man med andre ord vil kalde markedsføring. Så begynder vi så pludseligt at aktivere, så de penge vi i øjeblikket anvender på konsulenter, der laver forskellige nye SoMe-platforme og hvad de ellers hedder, det aktiverer jeg faktisk efter reglerne.

Ja.

Inkl. en del egentid. Hvis vi så skruer tiden 10 år tilbage, så fandtes der selvfølgelig ikke noget digitalisering, men man ville jo stadigvæk gerne have nogle kunder og derfor udgiftsfører man markedsplansomkostninger. Nu angiver vi markedsføringsomkostninger over i automatik og Google search og "kan jeg aktivere det". Det er faktisk inkonsistent, og det er lidt et eksempel på, at nye tider nogle gange kan få en formentlig utilsigtet regnskabsmæssig effekt, nemlig at her har vi altså med noget automatik, der overtager nogle ting på et klassisk område, nemlig markedsføring, og hovsa! – nu kan vi pludselig aktivere det. Det tror jeg ikke lige at regnskabslæser Sådan lige overskuer, at det kan godt være, at virksomhedens marketingsbudgetter falder lidt og så stiger investeringerne i stedet for, men man får det samme ud af det. Det er lidt inkonsistent.

Ja.

Et andet eksempel er de nye regler for reservering af immateriel på egenkapitalen.

Ja, den har vi også spurgt ind til.

Det er fuldstændigt volapyk for menig mand, og det gør i virkeligheden, at dem der før troede de kunne forstå regnskabet nu pludselig ikke kan forstå det, og der er ikke nogen grund til den inkonsekvens i min optik. Regnskabsbrugerne er forvirrede nok over afskrivningsregler på fx Google, som har ændret sig 3 gange i min levetid som revisor. Jeg er ikke revisor længere, det har jeg været hos Deloitte. Jeg er ret forbitret, når jeg ser sådan noget der, fordi jeg ved godt, at I revisorer, I er formentlig klar over, at det er forskellige revisororganisationer, der faktisk kæmper lidt mod hinanden, der står bag de her regelændringer. I kender IFRS.

Ja.

Og I ved, at der er forskel på amerikansk og europæisk tankegang osv.

Præcis.

Det er jo nogle af de her clashes, som – det er så min tolkning – som ender i skiftende regnskabregion, og det er der altså ikke nogen regnskablæsere, der har godt af. Jeg mister lidt respekten for investorer, men det er jo fordi jeg forstår baggrunden. Det gør regnskabslæsere sgu nok ikke, men en eller anden bliver jo nok lidt irriteret over, at tingene ændrer sig.

Ja.

Og det regnskab, der i går skulle læses på en måde, skal læses på en ny måde i morgen. Så vil I sige, måske, eller nogle vil sige: Det er jo ikke så tit, vi ændrer de her regler inden for det her område, det er jo aldrig sket før. Nej, men det skal inden for så mange områder, at man ændrer regler måske hvert 20. år, men hvis det er på 50 områder, så har vi altså 2,5 ændringer om året.

Præcis.

Og hvis jeg skal udvide den endnu mere, bare lige kort, så i de nye regler, hvor man skal balanceføre uanset om der er tale om finansiel eller operationel leasing, jeg ved ikke, om I er klar over den regelændring, der kommer nu?

Jo.

Så skal regnskabslæsere for det første forstå den problematik som i min optik er fuldstændig åndssvag, men det er jo sådan set lige meget, det eneste regnskabslæseren skal forstå, det er, hvad er det for et regnskab, han læser, og hvordan mon den type virksomhed skal behandle lige præcis det her emne, og det er jo også inkonsistent.

Ja, præcis.

Man kan jo prøve at sammenligne det med andelsboligforeningen med selskaber der investerer i ejendomme, så har I det i en nøddeskal

Ja.

Ingen konsistens. Ingen fornuft.

Peter, som supplement og for at få dig til at sætte endnu flere ord på, så har vi undersøgt årsagen til, at man nu, en af årsagerne til den rent juridiske baggrund for de ændringer, der er lavet i årsregnskabsloven, og de kommer jo nede fra et EU-direktiv, hvor overskriften i det EU-direktiv det jo er at lette den administrative byrde for virksomheder.

Ja.

Hvad synes du om det?

Og det gør den jo så ikke.

Nej.

Altså, der er ikke noget... Det er lidt komisk, at du siger det der, fordi lige i dag har jeg haft afdelingsmøde for mine folk hos Louis Poulsen, det er så IT og økonomi, og der har jeg forklaret dem, hvad EU's nye regelsæt, der hedder persondataforordningen betyder for os. Har I hørt om det?

Ja. Ork, vi laver nærmest ikke andet.

Det er kronede dage at være revisor, og hvis jeg ellers synes det var spændende, hvilket jeg bestemt ikke gør, så kunne jeg da tjene masser af penge på at belære folk om persondataforordningen, men hvis I tror, det er noget, der letter virksomhederne, så er I galt på den.

Præcis.

Det ved I jo godt, at det ikke er. Og når det så er sagt, så skal det da siges, at det er da et okay direktiv, altså tankegangen bag det er helt i orden, men timingen den er faktisk ikke særligt god, fordi jeg synes faktisk, at de fleste virksomheder har nok at slås med i øjeblikket. Jeg ville nok have ventet til, at digitaliseringen var lidt mere veludviklet, for så bliver det lettere at implementere det direktiv, men tilbage til dit spørgsmål: Nej, selvfølgelig gør det her ikke noget lettere.

Præcis.

Og når EU implementerer nye regler, fx persondataforordningen, så kan det godt være fornuftigt, og der kan være en sund baggrund, og det er der jo, men så skal de jo bare sige hvorfor, og de skal ikke på mine vegne sige, at det bliver lettere, når jeg nu ved, at det ikke passer. Det passer selvfølgelig ikke.

Jamen, jeg er personligt helt enig, Peter.

Jeg er jo ikke modstander af EU på nogen måde. Jeg synes bare ikke, at de forvalter den viden og kompetencer, de burde have, særligt godt. Hvis I nogensinde får lejlighed til at møde Margrethe Vestager – hun holder foredrag en gang imellem, hist og pist, næste gang hos PFA i København – Hun er en blændende taler, og hun kan faktisk fortælle hvad EU-projektet går ud på, så selv den dumme i lokalet kan forstå det og egentlig synes om det. Problemet er, at hun er en af mange kommisærer og en del af dem, de bruger altså ressourcer på at komplicere ting, som de skulle forenkle, og det er skide ærgerligt, altså.

Det er hamrende ærgerligt. Meget enig.

Helt konkret, det her forenkler ingenting for hverken mig eller andre økonomifolk. Det vil komplicere ting. Det vil betyde, at vi lige skal bruge en time ekstra eller to, det ryger i protokollaterne, styrelsen skal forstå det og bruge tid på det. Bliver det lettere at læse et regnskab? Nej, det gør det ikke. Bliver det lettere at forstå et regnskab? Nej, det gør det ikke. At serverer immaterielle under egenkapitalen som det eneste aktiv bortset fra opskrivningshenlæggelser, det sætter jo den type aktiver i et odiøst skær. Så skulle man hellere, hvis man synes, de aktiver er så luftige, kræve ekstra oplysninger om dem. Det ville være helt okay og måske mere på sin plads mht. regnskabslæsere. Hvad er det dog for nogle immaterielle man aktiverer? Man skulle have krævet – det her er bare sådan lige fra højrebenet – man kunne måske godt have krævet nogle oplysninger om hvilke typer, altså opstillet i: er der noget software der er aktiveret, er det programmer, er det V6'ere, er det rettigheder osv. Der er jo en opsplitning allerede i gonso-opstillingen, i årsregnskabsloven.

Ja, skemakravet, ja.

Men regnskabslæsere, både den kyndige og ukyndige bliver jo ikke klogere af, at man highlighter immaterielle under egenkapitalen, der er nok et problem der. Det er jo

fuldstændig skide dumt. Hvorfor highlighter man så ikke, hvis virksomheden har en politik om at udgiftsføre immaterielle i resultatopgørelsen, hvorfor highlighter man så ikke, at så burde man da i resultatet reserve et beløb der nemlig en fiktiv opskrivningshenlæggelse af egenkapitalen på det man har udgiftsført? Jeg ved godt, at det er omvendt argumentation, men det er jo faktisk det, man kunne overveje, ikke? Sådan rent akademisk. Hvis vi udgiftsfører to millioner immaterielle om året, som vi kunne have aktiveret, burde vi så ikke opskrive vores egenkapital med en henlæggelse til det vi så ikke aktiverede?

Hvis vi skal sætte den lidt i perspektiv, Peter, så har vi drøftet den i forhold til eksempelvis investeringsejendomme. Og som du netop siger, så sætter det lidt udviklingsprojekter i et dårligt lys i forhold til investeringsejendomme, som vi vurderer er væsentligt mere berørte af regnskabsmæssige skøn.

Man kan sige, hvis man nu tager regnskabsteorihatten på, er i cand.merc.aud.?

Det er cand.merc.aud.

Ja. Kan I huske i HD i eksternt regnskabsvæsen, at der havde man nogle diskussioner om, hvor regnskabsteorien har bevæget sig hen igennem de sidste 50 år, hvor man oprindeligt havde nogle meget faste principper om, hvordan man skulle opstille regnskab, til at man bevægede sig mere og mere hen imod balanceregnskab, der langsomt skulle afspejle markedsværdier frem for teoretiske værdier. Man havde sådan nogle bevægelser der, kan I huske noget om det?

Ja, ja.

Hvis I prøver at sætte det her i det perspektiv. Jeg har engang undervist i det der. Jeg synes det er interessant nok, fordi det her er en helt ny strømning.

Ja.

For et par år siden, hvis man var i tvivl, så skulle man se på pengestrømsopgørelsen, og det er endnu mere gældende nu. Resten er i virkeligheden ligegyldigt. Hvis du begynder at reservere nogle ting på egenkapitalen, så kan du ikke bruge den til noget, fordi hvorfor skal det lige være immaterielle. De er til at gennemskue, og der er nogle ret rigide regler for værdiansættelsen, hvor investeringsejendomme, som I nævner, der vil markedet bevæge sig mere op og ned.

Ja.

Dvs: Investeringsejendomme der har vi et værdiansættelsesprincip, der hælder lidt til markedsudviklingen af et aktiv. De immaterielle, dem reserverer vi jo for en sikkerheds skyld, for det kan være, de ikke er en bønne værd. Det er nok rimelig usandsynligt ift. Investeringsejendomme, som I nævner, ikke.

Præcis.

Hvad så med varelager? Hvor meget tror I varelager er værd i nedgangstider? Det er jo et regnskabsmæssigt skøn, vil man sige. Jamen, immaterielle er også et regnskabsmæssigt skøn. De skal jo nedskrives til den højeste værdi af det der følger af kostpriser og afskrivninger eller ren handelsværdi på beregningstidspunktet. Det er vel nogenlunde sådan reglen er, ikke?

Jo.

Hvorfor skal man så gøre det anderledes for det ene aktiv frem for det andet? Det må I sgu meget undeskyldte, det giver jo slet ikke nogen mening. Jeg ved ikke, hvad EU har tænkt der, men jeg er også ligeglad. Jeg synes bare, det er drøn besværligt. I skal også vide: I forhold til det med ejendommene, hvor vi nu skal til at beregne en teoretisk værdi

af de ejendomme, vi lejer alt efter lejeperiodens længde, det er da noget af det mest ubegavede jeg nogensinde har været ude for. Det er helt afsporet.

Ja, det er rigtigt. Bare fordi man er revisor er man ikke nødvendigvis forelsket i de nye regler.

Nej, det var jeg sgu heller ikke, da jeg var revisor, det kan jeg da love dig for! Man er ikke nødt til at forsvare dem, men man er nødt til at forklare dem, og så må man jo starte med at forstå dem, ikke? Der er sikkert meget godt at sige om de nye regler, hvis man er i bestemte situationer eller i bestemte virksomheder, men for sådan en virksomhed som vores, der bare kører lige ud af landevejen, der er det da hamrende irriterende, at vi nu skal lave et nyt billede af sandheden.

Personligt, Peter, der tror jeg også, at det lidt er fordi, at det er de få, der ødelægger det for de mange.

Jo, jo.

Det er dem, der har udloddet værdien af udviklingsprojekter, der burde have været nedskrevet. Det er et værn mod det, er jeg sikker på.

Ja, det kan også være fint, men hvad så med dem, der udlodder værdien af et varelager, der ikke kunne sælge.

Ja, præcis.

Der er jo nogle regler for, hvad du må gøre som virksomhedsledelse trods alt.

Præcis.

Og hvis de regler bliver brudt er der jo ingen grund til at lave om på lovgivningen, men det er jo en meget klassisk problemstilling. Det kender I jo også fra kriminalretten, at der er en der får en dom for et eller andet og så råber politikerne: nye regler og hurtigere straffe, strengere straffe osv.

Ja, præcis.

I kan tage en fra jeres egen lille baggård. Er det OB Bunker? Haha.

Det kender jeg ikke noget til.

Politikerne råber strammere regler, men man har jo ikke engang fundet ud af, om der er sket noget kriminelt. Hvis der er sket noget kriminelt, og hvis der er erstatningspligt, så skal man ikke lave om på reglerne. Så var de jo gode nok. Nogen skal dømmes, og der er jo ingen, der synes, det er sjovt at skulle betale en milliard eller to i erstatning. Det samme kender vi fra regnskabsreglerne: der er nogen, der bryder reglerne – så laver vi reglerne om. Det skal vi jo netop ikke gøre.

Præcis.

I stedet for at skærpe straffen for udbytte betalt på hule værdier – så hvis du betaler udbyttet ud og selskabet går ned, så betaler du udbyttet tilbage.

Ja.

Det var da lidt lettere, ikke?

Det var da noget nemmere at gøre op, ikke? Peter, ift. Restværdien på jeres immaterielle aktiver. I kan godt argumentere for, at I har en skrapværdi større end nul for nogle af jeres immaterielle aktiver. Vil du ikke prøve at uddybe det lidt?

Jo, det kommer an på afskrivningsperioden. Det er sådan hos os, at vores største aktiv er designs. Vi producerer PH og Arne Jacobsen. Vi har rettighederne til det i op til 70 år efter designerens død. Sådan er reglerne i EU i dag.

Ja.

Hvis vi afskriver de rettigheder over 20 år som vist nok er max i øjeblikket – man kan argumentere for længere, op til 50 år efter – jeg mener, IFA siger 50 år, men i hvert fald ikke 70 år, så vil jeg jo argumentere for, at de stadigvæk har en værdi, og det skal jeg bevise for jer. Arne Jacobsen og PH er døde for over 50 år siden, og hvis I kigger lidt på vores produktportefølje hos Poulsen, så vil I se næsten ikke andet end Arne Jacobsen og PH-produkter. Det er en væsentlig del af vores omsætning. Hvis de rettigheder var aktiverede ved designerens død, så ville de i hvert fald være nedskrevet for minimum nogle år siden, ikke? Men de har stadig en kæmpe, kæmpe stor værdi for os.

Ja, det er en stor del af jeres forretningsgrundlag.

Ja, vores forretningsgrundlag er jo design og belysning, og med få undtagelser er vores produkter designet af nogle, der får royalties både mens de er i live og til deres arvinger. Nu nævner jeg så nogle berømte, jeg kunne også nævne Verner Panton, som også er død, og som vi også betaler til. Wilhelm Lauritzen... Der er også nogle nulevende, nogle af vores nyeste produkter, som lanceres i øjeblikket La Fonteci, som jeg hilste på for nogle uger siden – han er forhåbentlig stadig i live. Det er et produkt, han har lavet, som er blevet årets design. En lampe. Den kommer til at holde i måske 50 år. Selvfølgelig er der en skrapværdi på det.

De nye regler åbner jo op for at man kan afskrive over 20 år, og det har vi dyrket lidt, og vi skal i forb. med afhandlingen her også have fat i erhvervsstyrelsen, fordi de skriver, at hvis du vil afskrive over 20 år, som var den gamle regel, så stiger kravet til dokumentationen. Så skal man kunne begrunde yderligere. Det er lidt fluffy: hvad er tilstrækkelig dokumentation og tilstrækkelig begrundelse? Hvis man nu kunne beskatte en afskrivning på 70 år eller 50 år.

Jo, den har jeg selv været inde over og også vores bestyrelse, for vi og vores ejer har jo diskuteret, hvad vi skulle gøre der.

Ja.

Typisk når du er ejet af en kapitalfond, så har du en udløbsdato rent ejermæssigt, og så er du ikke interesseret i at udgiftsføre mere end højst nødvendigt. Det er en slet skjult hemmelighed. Der vil generelt være et ønske om, at man ikke forstyrrer resultatopgørelsen af ting og sager, som man kunne have aktiveret.

Ja.

På den anden side orker vi ikke endeløse diskussioner med især Deloitte, der i særklasse er besværlige og henviser til erhvervsstyrelsen. Det område kunne jeg levende forestille mig et eksempel. Hvis vi tager den paragraf, der i gamle dage hedder 115 stk. 2, lovlig selvfinansiering, så er Deloitte jo det mest besværlige i hele revisionsbranchen at komme igennem med noget som helst finansiering i forb. med akquisitioner som ikke er veldokumenterede, og de andre revisionsfirmaer følger stille og roligt trop, og det medfører, at sådan en som mig tænker: Ej, for helvede, det gider jeg ikke! Så lad os gøre det mere enkelt. Dvs. i det her tilfælde at afskrive over en kortere tidsperiode, så vi slipper for at bruge en masse penge på revisionsdiskussioner og endnu vigtigere, tid, fordi man gider simpelthen ikke. Det kan I sikkert godt fornemme.

Jo, det er gode pointer. Det er godt krudt til... Selvfølgelig ked af at høre, at Deloitte er så irriterende.

Men det gør jo så også at Deloitte nogle gange har færre sager. Til gengæld er de nok lidt større når de er der. Men jeg er nu ikke mere sur på Deloitte, end at vi bruger jer som revisor bl.a. på min opfordring. Det er selvfølgelig irriterende, når jeg oplever, at Deloitte er mere regid Det er selvfølgelig fordi, at når der har været en sag i Deloitte, så bliver alle skræmt, og så strammer man internt reglerne. Men det går jo så også ud over de kunder, som ikke har til hensigt at fuske hehe.

Det er igen det der med, at det er de få, der ødelægger det for de mange, ikke?

Ja, vi er fuldstændig tilbage til den, ikke? Der var vist en lillebitte sag i Viborg, som Deloitte blev lidt skræmt af, og det kan jeg da godt forstå, og jeg har også en omgangskreds, der blev sure på alt muligt forskelligt, som ikke siger det samme, der kommer flere og flere regler og man får større og større bøder. Det ærgrer mig. Jeg kan godt se, det der før hed FSR, altså danske revisorer, de uddeler jo bøder for det meste efterhånden, hvor jeg tænker: skyder man ikke hoved og fod af sig selv med bagatelbøder? Det gør jo, at os, der sidder på den anden side af bordet, vi får efterhånden nogle ret store revisorregninger. En større og større andel af revisorregningen skyldes firmaernes egenkontrol og erhvervsstyrelsens kontrol og bødesystemer og jeg skal give jer i stedet for god og grundig rådgivning .

Vi bruger alt for lang tid på regulatoriske forhold. Det er jeg meget enig med dig i.

Det kunne være interessant at skrive en afhandling om, om der var flere kriminelle i gamle dage, end der er nu. Det tror jeg egentlig ikke. Men jeg skal love for, at reglerne er blevet spidset til!

Peter, du har været nogle andre steder også. Hvordan – bare for at brede den lidt ud – du har jo en bred erfaring – hvordan har du oplevet det andre steder? Tegner der sig det samme mønster i forhold til immaterielle aktiver? Hvad tænker du der?

Jeg har været administrerende økonomidirektør i Sverige, Norge, Danmark, Sydafrika og Englang, og så har jeg været revisor for Deloitte i Frankrig, men jeg har sgu også levet i mange år. Uanset hvor man er, så er der rigtig mange regler og rigtig meget bøvl. Vi har 10 datterselskaber i Poulsen i lige så mange lande. I Holland er det fuldstændig vanvittigt fx at oprette en bankkonto, det kan man ikke. Og hvis man skal oprette en Mobile Pay i kanten i Poulsen i Vejen, så skal 3 medlemmer af bestyrelsen i den kapitalfond polaris, der ejer majoriteten af aktierne fremvise pas og sygesikringsbevis. Det lader jeg dem nok ikke gøre. Så det er så Danmark. I de her 10 lande er der nogle fuldstændig skøre administrative tosserier. I USA betaler man med checks. De er gammeldags, amerikanerne. Så du får mig ikke til at sige, at det er værre i Danmark end andre steder, men det er da forbløffende, at de danske politikere ikke får fingeren ud og laver nogle langt enklere regler fx – ikke på årsregnskabsloven, for den skal følge EU – men du kan gøre det på en lang række andre måder: glødepæreafgifter, nøddeafgifter, ATP, AMB og alt muligt på lønsedler. Når man har at gøre med det offentlige, så prøv at lægge mærke til, hvor mange småting der opkræves, som man egentlig bare kunne slå ihjel og så sætte skatten en procent op eller ned, og det er nok der, revisionen er, men på regnskabsregelområdet får man sgu ikke så meget ud af det, for uanset hvad så skal vi jo lave et regnskab. Det kunne selvfølgelig være rart, hvis man forenede afskrivningsreglerne og sagde max 10 år på alt fx Det ville ikke gøre noget, og jeg tror ikke, at regnskaberne vil blive mindre.

Det er interessant.

Jeg tror ikke – lige på regnskabsområdet og det I kigger på der – det er klart, at når man laver om på immaterielle aktiver og binder dem på egenkapitalen, så generer man direkte de virksomheder, der har den slags, det er åbenlyst. Det forenkler ikke noget som helst, og det gør ikke regnskabslæsere klogere, nok bare mere forvirrede. Men kan man

ikke bare bruge regnskabsloven til at gøre det lettere for virksomhederne? Det tror jeg ikke på. Så skal I over i noget i retning af det, man gør i Frankrig, hvor alt er standardiseret.

Ja.

Men så får man ikke nuancerne med.

Hvis man lavede fast afskrivning på alting, så ville man ikke bruge så lang tid på at diskutere.

Nej, netop. Man kunne godt sige, at alle de der småting, der er i regnskabslovgivningen, der ville det være meget rart og ensarte det, men der skal man jo så heller ikke begynde at binde immateriel noget som helst sted. Så kan man selvfølgelig diskutere, hvad så med opskrivningsshenlæggelsen på investeringsejendomme Nej, den er godt nok store beløb, og det er vigtigt. Det har jeg ikke noget imod, men så kunne man omvendt sige: hvorfor ikke bare stille nogle større krav til information omkring ejendomme og så lade regnskabslæsere afgøre om egenkapitalen er tilstrækkelig.

Ja. Man har lavet det der nye regelsæt ift. Udviklingsprojekter, både dem der under opførsel og dem, der er færdiggjorte – at man skal skrive nogle noteoplysninger på dem, men det har vi også dyrket lidt i vores speciale her, og det er svært at finde ud af, hvad der er tilstrækkelige oplysninger. Vi kan se, at nogle af de igangværende oplyser, hvor mange midler, der er behov for for at gøre dem færdige, og hvornår de forventer, at de er færdige. Det tænkte vi kunne være lidt konkurrenceforvridende og har så søgt videre i det inde på styrelsens vejledninger, men der står kun, at det er i forhold til den risiko, der ligger ift. Udviklingsprojekterne, så der er ikke noget konkret på det, så jeg er meget enig med dig i, at der ikke er noget konkret, du skal oplyse – hvad er det, der skal ligge til grund for det, der er udregnet.

I må hellere til at finde ud af det, for vi skal snart aflægge regnskaber, og vi er lige præcis i den situation. Vi har masser af immaterielle. Når vi laver en ny lampe – hvis I går ind på vores hjemmeside, så kan I se her på lørdag lancerer vi et produkt, der hedder PH5 Mini. PH5 er et af vores helt store produkter. Det er en relativt stor lampe, der hænger i....

Vi kender den! Vi kender den!

I kender den godt?

Den hænger i alle hjem nærmest.

Den hænger i mange danske hjem, og engang imellem forfrisker vi farverne for at få jer unge med. Nu har vi så lavet en model, som er en nedskalering af PH5. Den oprindelige er ca. 50 cm, og den anden er så omkring 30 cm., men det er fuldstændig samme lampe. Den er bare mere kompakt og ser rigtig godt ud. For at lave den – det er håndarbejde, det er der ikke så mange, der ved – skal man bruge nogle forme, som er vanvittigt dyre. For at lave sådan et nyt produkt, skal vi investere ca. 5 millioner kr. i værktøjer. Støbeforme, kiler, alt muligt der skal til for at lamperne bliver ens på trods af, at det er håndarbejde. Og det er jo noget, der skal aktiveres. Vi er gået i gang med første batch af PH5, og der har vi aktiveret nogle omkostninger. Nu er vi så gået i gang med nogle andre typer af dem, fordi vi ønsker, at det skal laves i udlandet noget af det, og der skal vi så aktivere nogle omkostninger over årsskiftet. Det er faktisk et produkt, der er i markedet, og de omkostninger, vi skal aktivere pr. 31/12, det er igangværende, fordi de komponenter, vi skal have lavet i udlandet, de er ikke gået i gang endnu. Hvad er det lige, vi skal skrive i noten?

Ja.

For mig at se er det helt sort, hvordan vi skal forklare den, ikke? Vi har altså temmelig mange forskellige produkter. Men det er et typisk problem for os, at vi har immaterielle, og det stiger kraftigt. Det kan I se i næste års regnskab. Der er det altså rigtige masse penge vi bruger i de her år. Vi udvikler en helvedes masse produkter i de her år for at booste omsætningen, og dvs. at over årsskiftet, der vil vi have et tocifret millionbeløb i igangværende, som ikke er helt færdige. Så hvad skal der stå i noten?

Ja, hvad skal I skrive der? Og der er deres vejledning jo pt, at det skal afhænge af risikoen relateret til værdiansættelse. Så jo større risikoen er for, at I ikke kan tjene penge på det, I udvikler, hvilket er usandsynligt, jo mere skal I skrive.

Ja, men det er jo så spørgsmålet, om det er usandsynligt. Vi havde et produkt, vi lancerede sidste år, som solgte i 100 eksemplarer. Det var ikke rigtig så godt. Vi havde regnet med 5000, og der måtte jeg jo så udgiftsføre udviklingsomkostningerne faktisk efter, de var blevet aktiveret, men før salg var jeg ikke klar over, at første regnskab ville blive sådan et flop. Sådan er det jo. Men om vi reserverer noget under egenkapitalen eller ej, det er jo ligegyldigt, og om der står noget 31/12 eller ej, det er også ligegyldigt, fordi hvis jeg 31/12 har nogle igangværende projekter, som skal aktiveres, så er det jo fordi vi endnu ikke har lanceret produktet. Hvordan skulle jeg kunne vide, om det, jeg aktiverer, er pengene værd?

Ja, for uanset hvad, ville I ikke gå i gang med at producere noget, som I ikke tror kan sælges.

Ja, det er relativt sjældent, at vi bruger en masse penge på noget, som ikke kan sælges. Det er sikkert sket et par gange i verdenshistorien, men det er normalt ikke den bedste løsningsmodel.

Vi har da nogle produkter på hylderne, hvor jeg har tænkt: Det kan sgu ikke sælges! Men som regel viser det sig, at jeg tager fejl.

Ja, lad os bare sige det sådan, at de er blevet solgt i mange år, mange af de produkter, I har.

Ja, vi sælger faktisk det hele. Undtagen lige en enkelt nitte, som vi så tog ud.

Jamen, Peter, vi har egentlig været omkring de spørgsmål, som vi har skrevet ned. Er du ikke enig i det, Anders? Jo, det er jeg. Så vi har ikke så meget mere på programmet andet end super mange gange tak for alt det her gode krudt til vores opgave.

Det var så lidt, og held og lykke med den!

Tak for det, Peter!

Det var så lidt. Hej hej.

Hej"

Bilag 6 – Transskription af interview med økonomiledelsen i Sportmaster

Med fed = Interviewer

Uden fed = Respondenten

Respondenten er direkte citeret, hvilket kan gøre nogle sætninger besværlige at læse. Den direkte transskription er begrundet med et ønske om at undgå fejlfortolkning.

--oOo--

Hej xx, du taler med Mikkel og Anders fra Aalborg Universitet. Vi har skrevet et spørgeskema til dig. Vi vil blot høre, passer det nu?

Hvad siger du?

Vi har sendt sådan et spørgeskema til dig omkring immaterielle aktiver.

Ja, det har jeg svaret på, ikke?

Jo. Og i den forbindelse fik vi lov til at ringe til dig. Også for lidt uddybende kommentarer. Kan det passe dig nu?

Hvad er spørgsmålet, tror du det tager lang tid?

Vi kan godt holde os på 5-10 minutter i hvert fald.

Jamen lad os tage det med det samme.

Super. Du skriver I hvor høj grad tror at regnskabsbruger har interesse i de indregnede immaterielle anlægsaktiver. Der svarer du, at jeres regnskabsbrugere har i lav grad. Vil du ikke uddybe det?

Jo, men det er jo den problematik der er omkring goodwill, hvad er goodwill? Når man køber det er det en ting og når man opbygger det er det en anden ting regnskabsmæssigt. Og det er jo goodwill vi har mest af i balancen, så det er den jeg referer til. Så kan man sige, hvad skal man egentligt gøre ved det der? –Skal man gøre som under IFRS, hvor man siger, at man impairment-tester hele tiden, så man indikerer om der er et impairment issue. Så bliver de bare stående. Men virkeligheden er jo den balanceindgangsvinkel som IFRS tager udgangspunkt i. På alle andre punkter der kigger man på dags- eller handelsværdier, men for goodwill kigger man på oprindelig handelsværdi. Og det er jo et udtryk for i min optik, at man ikke er lykkedes med at løse problemstillingen. Hvis er investor i forretningen, hvis man er sådan en, der skal bruge regnskabet til om man f.eks. vil købe aktier i det, så kigger man overhovedet ikke på goodwill. Så er det slet ikke relevant. Så i virkeligheden det der er problemstillingen omkring goodwill er, at den har en helt anden karakter, og det er at den ikke er likvid. Så den gamle model hvor man afskrev goodwill over egenkapitalen, det var den rigtige model. For så har du ikke den egenkapital, som relaterer sig til et ikke-likvid aktiv. Så det begrænser i virkeligheden udlodningsmulighederne. Så jeg mener ikke, det er den rigtige måde at behandle det her på. Og det er jo her hvor regnskabsreglerne og selskabsreglerne har en forskellig behandling. Så i dag kan du udlodde lige så rigeligt du har likviditet til. Selvom du kun kortvarigt eller periodvis har den likviditet. Og det er den reele problemstilling. For regnskabslæser så er de fuldstændig ligeglad.

Ville de blot korrigere for den?

Ja, de korrigerer for den, lige præcis. Uanset hvad man gør, så korrigerer de for den.

Hvordan i forhold til afskrivningshorisonterne, som vi også skriver om - I forlængelse af vores spørgsmål om i overvejer at ændre afskrivningshorisont fremadrettet, hvad synes den ren regel, for at vi gå over 20 år?

Du svarer, selvfølgelig lidt på det her (red: spørgeskema), men vil du ikke prøve at uddybe det igen?

Jamen jeg kan slet ikke se noget argument for, at man skal binde reserve for udviklingsprojekter helt generelt. Enten er der et udviklingsprojekt, som man bruger interne ressourcer på, eller eksterne, eller en kombination af de to. Om man har valgt at ansætte folk eller om man bruger en freelancer, jeg kan ikke se at det skal have en påvirkning på om hvordan man kan udlodde for selskabet. Det synes jeg er helt hen i

vejret. Det er helt skævt. Altså det er en sammenblanding af regler fordi man vil være sikker på at de små virksomheder ikke snyder. Er det så fordi man tager udgangspunkt i at de snyder?

Ja, vores regler bygger selvfølgelig på, at vi ikke må snyde. Og hvis man bliver dømt for noget, så må reglerne jo virke.

Ja, men nu er der jo ikke så mange, som bliver dømt. Men det er der hvor, at det er lidt ligesom at sige, at folk ikke må stjæle, hvad så med at lave en regel så man ikke kan stjæle?

Det er så for afskrivningshorisont på udviklingsprojekter. Men altså afskrivningshorisont det er noget der foregår bag sådan et skrivebord hos Styrelsen (red. Erhvervsstyrelsen) og revisonshusene eller et eller andet universitet. Det er ren teori der er ikke nogen praksis i det overhovedet.

Endnu et spørgsmål i forlængelse af det du nævner omkring afskrivningen. Du siger, at det er ren og skær teori, hvis det stod til dig om Erhvervsstyrelsen anvendte fastlagte afskrivningshorisonter for immaterielle anlægsaktiver, tror du så, at det vil være mindst lige så godt, som det vi har nu?

Hvis jeg nu går i det der lidt mere principielle-mode og så svarer, hvad jeg føler helt inderst inde, så føler jeg, at de regnskabsregler vi havde i gamle dage, som tog udgangspunkt i et retvisende billede er langt bedre end de regler vi har i dag. Inklusiv IFRS. Og et retvisende billede drejer sig i vid udstrækning om, at man ikke havde nogen aktiver på balancen som var værdiansat for høj, fordi der var et forsigtighedsprincip kombineret med det. Og man var sikker på, at man havde alle forpligtelser med, hvilket har den konsekvens, at det giver det bedste billede af hvordan driften i virksomheden er. Det var i realiteten en balancevinkel som sikrede, at du havde den mest rigtige udtryk. Og der vælger man jo også en afskrivningshorisont, f.eks. hvis man køber eksempelvis en kundedatabase eller sådan nogle ting der. Jamen så er der jo en eller anden betingelse på sådan en kundedatabase. Og der kan man jo påvise om den er 2,5 år eller om den er 5 år. Det er meget forskelligt fra branche til branche. Så hvis man skulle fastsætte et eller andet fra regulators side, så vil det være utroligt svært, at ramme noget der rent faktisk giver et retvisende billede. Eller det faktisk være umuligt. Hvis du forestiller dig et forsyningsselskab af el. Selvom man kan spare lidt ved at købe el et andet sted, hvor mange flytter så reelt deres indkøb? Det er virkeligt marginalt. Hvis så forestiller dig en hjemmeside, der handler med de allerdyreste fodboldstøvler du kan få. Jamen de forældre som har råd til at købe fodboldstøvler til 2.000 kr. pr. par, det gør de så i to, tre, fire år mens de spiller fodbold i teenageårene indtil de stopper. Det vil sige, at kundelevetiden er så fire år, hvis vi skal bruge det som eksempel. Men hvis Styrelsen så kommer og siger, at det skal afskrives over fem år. Så bliver det for lang tid for den ene og for kort tid for den anden.

Så hvis man skal tage den over i en tredje retning, så det du siger er, at langt hen af vejen er man nødt til at underbygge en resultatopgørelse med eksempelvis en pengestrømsopgørelse, da den viser den konkrete likvide udvikling?

Nu sidder jeg som XX i Sportmaster, som aflægger efter IFRS på toppen på koncernregnskabet. Nu kommer der så eksempelvis nogle regler om leasing. Vores butiksljemål gør, at vores lejeudgifter på omkring godt 100 mio. kroner om året. De 100 mio. kroner som jo påvirker, det vi kalder renter før renter og afskrivninger, som vi kalder EBITDA, det er grundlaget virksomheder typisk bliver værdiansat på, sammen med cashflowet i virksomheden. Når man så kigger på de nye IFRS regler, de her lejekontrakter skal jeg tage på balancen. Det vil sige, at jeg skal have et aktiv, som skal afskrives. Så har jeg en gæld, som har en rente. Det bliver til en renteomkostning. Og så har jeg en betaling på huslejen, som så bliver et afdrag på gælden.

Ja, det skal indregnes som var det finansielle leasing?

Ja, lige præcis. Men jeg kommer bare aldrig til at eje aktivet. Det betyder i vores regnskab, at vi flytter lad os bare sige 100 mio. kroner for at gøre det nemt, ud af en omsætning på 1,1 mia. kroner, flytter vi fra en driftsomkostning til noget der ligger under EBITDA. Og så er det bare jeg siger, at investor ikke længere kan værdiansætte virksomheden. Og det er der hvor den balancevinkel, som IFRS tager udgangspunkt i. Jeg synes selv, at den giver et billede, som er helt skævt. Jeg har selv svært ved at vurdere min virksomhed. Hvad er godt og hvad er skidt? En ting er at gøre det første gang, men når du så skal aflægge næste årsregnskab, så skal du jo revurdere dit aktiv. Ej, det her er da blevet mere værd, nu forventer jeg det lever i fem i stedet for fire år, selvom det godt nok er gået lidt dårligere, men jeg forventer, at der bliver bedre tider. Okay, så opskrifter vi aktivet. Altså det er jo hat og briller. Og elastik i metermål. Og i den sidste ende betyder det jo, at du som regnskabslæser ikke kan læse regnskabet. Prøv at træk DSV's regnskab og tænk på alle de lastbiler de har kørende rundt, som jo ikke er deres. Hvordan kommer deres regnskab til at se ud?

De får også en anden soliditetsgrad efter det her.

Jo jo og soliditetsgrad er selvfølgelig fint nok når man skal vurdere – kreditvurdere et selskab, men hvordan vil du opgøre værdien af sådan et selskab, når du ikke kan gennemskue det? Det er jo lige før at vi skal føre resultatopgørelsen om bag i noten og så flytte pengestrømsopgørelsen frem som den første opgørelse.

Det har blandt andet været en del af det, som vi har snakket om. Det reelle billede på alle de reguleringer der ligesom kommer. Det er med til at mudre sammenligneligheden, men alt andet end lige, så kan du tage en pengestrømsopgørelse og så har du nogle grupperinger, som du trods alt kan bruge der.

Jamen XX, jeg har lige et spørgsmål til sidst. Du skriver her at IPO ikke er relevant, i forhold til immaterielle aktiver. Vil du ikke prøve kort at uddybe det?

Det er nok bare i forhold til vores virksomhed, at jeg ikke synes den er relevant. Jeg tror ikke vi har taget nogen IPO med. Vi har et udviklingsprojekt lige nu, hvor vi er ved at udvikle et ERP system og der tager vi ikke IPO med. Vi har valgt at sige, at det ikke er relevant fordi beløbet ikke er større.

Til sidst her XX. Vi sidder jo og skriver en opgave, som vi jo selvfølgelig vil offentliggøre også. Andre vi har talt med, har vi fået accept til, at vi må gengive deres holdninger. Så egentligt tage dine svar og sige, at vi har udført interview med økonomiledelsen i Sportmaster.

Ja, det må i gerne. Det er fint, ja.

Nu står uret på 12 minutter, så vi vil ikke forstyrre dig længere, kan du have en god dag.

I må have en god dag og held og lykke med opgaven.

Tak – Hej

Hej"

Bilag 7 – Transskription af interview med Morten Munk Rasmussen

Med fed = Interviewer

Uden fed = Respondenten

Respondenten er direkte citeret, hvilket kan gøre nogle sætninger besværlige at læse. Den direkte transskription er begrundet med et ønske om at undgå fejlfortolkning.

--oOo--

...Morten Munk Rasmussen

Hej Morten du taler med Mikkel og Anders fra Aalborg Universitet. Morten vi har sendt dig det her spørgeskema og så videre. Kan det passe nu?

Ja, det er fint

Super. Morten det vi egentlig har gjort det er at tage dit hvad hedder det, dine svar, og så vil vi egentlig bare gerne have lidt uddybelse af de svar. Så der er ikke noget stort og forkromet i det, kan man sige. Øhm, det første spørgsmål det lød "I hvor høj grad tror du virksomhedens regnskabsbrugere, har interesse for den regnskabsmæssige behandling, af indregnede immaterielle aktiver? Det svarer du at du tror, øh, jeres regnskabsbrugere har lav grad af interesse for. Kan du ikke lige prøve at sætte nogle flere ord på det?

Jo, øh, generelt mener jeg jo at det primært skyldes, at vi er en del af en global koncern, og derfor har jeg ikke indtryk af at de almindelige regnskabsbrugere, leverandører mv. skeler ret meget til, den økonomi... det er mere størrelsen af egenkapitalen, eller størrelsen af vores selvfinansieringsgrad, eller hvad man nu ellers kan tage af nøgletal der har den store betydning. Vi har heller ingen øh, kan man sige, vi har heller ingen, øh fremmedkapital inde, så vi har heller ikke nogle eksterne finansieringskilder der bruger vores regnskab, og derfor tror jeg ikke det har den store effekt om vi har den ene eller den anden form for indregningsregel, i forhold til immaterielle aktiver. Selvfølgelig har vi leverandører der er interesseret i vores soliditetsgrad, men jeg tvivler på at de er så langt nede at de kigger på om vi har reserver for immaterielle aktiver, og om vi afskriver over 5 år eller 10 år på goodwill osv.

Så det skyldes nok i højere grad vores situation som virksomhed, og måske ikke en generel holdning til at det ikke har betydning.

Nej okay, det var godt lige at få præciseret. I forhold til hvis i havde muligheden for at undlade afskrivning af immaterielle aktiver, ligesom under IFRS, så vil i benytte jer af den. Kan du ikke lige prøve at begrunde det?

Min primære begrundelse er at i dag aflægger vi årsregnskab efter ÅRL, og ikke efter IFRS. Det gør vi ikke fordi noteapparatet nok er lidt mere omfattende vil jeg sige, så vi har valgt at holde fast i danske regnskabsregler. Og det betyder selvfølgelig at vi har en forskel mellem vores rapportering til vores corporate funktion og til vores danske årsregnskab. Og det var jo selvfølgelig rart at kunne reducere omfanget af poster hvor vi har denne forskel mellem IFRS og ÅRL.

Ja så det er ud fra en betragtning omg at den administrative byrde vil falde for jer, fordi i ikke skal køre med 2 principper?

Ja for det kræver jo at vi hvert år laver et årsregnskab efter nogle andre principper, og har selvfølgelig styr på hvem og hvor er det vi ser forskellene.. det giver jo også forskelle i udskudte skattepositioner osv. Så det ville være ønskværdigt hvis man blot kunne aflægge efter samme principper.

Morten, sådan helt generelt, vurderer du ud fra din professionelle holdning at den ene metode er mere retvisende end den anden?

Jamen snakker vi om afskrivning på goodwill som eksempel, så i virkeligheden har jeg måske ikke sådan den forkormede holdning til det. Jeg mener der kan være forskellige situationer der gør at goodwill skal afskrives, og jeg mener der kan være situationer der gør at du altid kan opretholde værdien af goodwill. Vores eget eksempel er at vi har købt en serviceforretning, og der er min holdning nok at så længe den drives forsvarligt, jamen så bevares goodwill af den størrelse som vi gav da vi købte virksomheden, så jeg føler måske ikke at der er den her værdiforringelse lige præcis i den her situation. Men man kunne nok finde andre situationer, og jeg mener det må være den individuelle vurdering af aktivet der skal være afgørende.

I forlængelse af det var der et spørgsmål der gik på om det er muligt for jer at fastsætte levetiden for alle jeres immaterielle aktiver. Og det svarer du nej på. Men man kan sige på jeres goodwill, der mener du det skulle være en mulighed for jer at køre ren IFRS og bare lave en nedskrivningstest?

Ja, lige præcis. Og modsat kan du sige hvis du kigger på vores udviklingsaktiver jamen så er de jo knyttet op på specifikke produkter. Og der er det lettere at sige hvilken tidshorisont har sådan en produkt. Så der vil jeg have nemmere ved at sige at for det her nye produkt der er levetiden 7 år, og så kommer der en ny version af det. Så igen jeg syntes bestemt der er forskel på om vi snakker udviklingsaktiver som jeg ved man skal afskrive på, og hvor jeg heller ikke kan forestille mig at man ikke skulle afskrive på, for jeg ved der kommer et eller andet tidspunkt hvor der kommer en ny version. Og så situationen omkring goodwill hvor man kan sige, hvis vi formår at drive en fornuftig forretning, jamen så vil det samme aktiv jo være tilstede hvis man skulle sælge virksomheden.

Så har vi lavet et spørgsmål omkring den her med udviklingsprojekter. Når i aktiverer dem efter 1. januar 2016, så skal i jo binde nettoværdien af dem som en bunden reserve, og den syntes du egentlig er positiv den regel?

Det er jo nok 2 ting. For det første fordi vores egenkapital og balancesammensætning sagtens kan bære det. Vi har et ønske om, også af hensyn til vores kreditorer, ja nu modsiger jeg måske lidt mig selv, men vi har et ønske om en soliditet der gerne skal ligge omkring de 25 %. Og det kan vi sagtens håndtere mens vi hensætter til en reserve for udviklingsaktiver. Sat på spidsen, hvis jeg kan argumentere for at værdien er tilstede, hvorfor så binde en reserve. Men modsat så findes der jo selskaber som har en meget væsentlig del af deres aktiver, som udgøres af udviklingsaktiver, og som du kan på spidsen sige hvad er det de kan indbringe, så derfor har jeg som udgangspunkt ikke noget imod at man skal binde værdien af disse aktiver. Så hvis nu man har en ejerkreds som vil have nedbragt egenkapitalen, så man ikke kan betale, jamen så det betyder det måske også noget for folk.

Jamen jeg tror vi har været omkring det jeg har noteret mig. Du har svaret på spm. Omkring brugstid for immaterielle aktiver, det går nok mest på udviklingsprojekter. Du skriver i bruger indtjeningsbaserede modeller til fastlæggelse af brugstiden. Er det en klassisk DCF-model der bliver brugt her eller hvordan?

Nej det er måske misforstået, det vi bruger er en simpel impairmenttest hvor vi kigger på hvad er det forventede fremtidige salg på det her produkt, og så regner vi tilbage og siger jamen vil den fremtidige indtjening, vil den give dækning for den nedskrevne værdi af investeringen vi har, og hvis ikke den kan dække den bogførte værdi, jamen så nedskrives vi på aktivet. Men jeg bruger den ikke til at fastsætte levetiden på immaterielle aktiver. Der har vi en fast regel på koncernniveau om at vi afskriver alt fast over 5 år. Så jeg er ikke inde og vurdere afskrivningsperioden på udviklingsaktiver, den ligger fast fra corportate. Men vi bruger en indtjeningsmodel til at vurdere om vi kan opretholde aktivet.

Morten, som noget nyt er der jo kommet en paragraf i årsregnskabsloven som egentlig dikterer, at lige nøjagtig den her impairmenttest som i laver, den skal man argumentere for værdiansættelsen i noterne til årsregnskabet. Hvad syntes du om det?

Jeg tror ikke det er en vi har indført endnu. Vi har den ikke med i 2016 regnskabet. Hvor ny er den?

Den skulle nok have været med sidste år. Den har været et krav fra 1. januar 2016. Det er § 88 a i årsregnskabsloven, og det den egentlig siger det er at man skal argumentere for indregning og måling i noterne til årsregnskabet. Så du skal egentlig sige, hvorfor er det du ikke skal nedskrive, og den er selvfølgelig lavet den regel, fordi Erhvervsstyrelsen har fokus på de her udviklingsprojekter, og det kommer dels også fra EU, så vi have noget mere oplysning omkring de her udviklingsprojekter, og vi skal have nogle mere restriktive krav. Altså man skal lave det til en bunden reserve. Hvad vil du syntes om det – vil du føle at i bliver mere eksponeret?

Nej som udgangspunkt ikke. Jeg mener at der i forvejen er en relativt stor gennemskuelighed for vores udviklingsprojekter, og om man skal finde den økonomiske begrundelse for værdien, det vil jeg antage at man kan skrive noget relativt intetsigende omkring. Undskyld mig, så nej det vil jeg ikke føle. Jeg har nok større bekymringer omkring segmentoplysninger, hvor jeg nogle gange føler vi bliver tvunget til at blotte os lidt for meget i forhold til hvad vi gerne ville.

For en god ordens skyld kan jeg oplyse at i har nogle oplysninger med, så du kan sove nogenlunde roligt på det parameter

Jamen det er jeg glad for haha. Jeg kunne ikke lige huske noten i hovedet havde jeg nær sagt.

Vi har snakket lidt med andre omkring, førhen havde vi jo en mere resultatorienteret metode at aflægge regnskabs efter, og mere generelt forsigtighedsprincip. Hvor man i dag jo har lidt mere det her dagsværdi på balancen. Altså man starter egentlig med balancen. Andre har kommenteret at pengestrømsopgørelsen egentlig er det vigtigste i dag. Hvad syntes du om det?

Jamen hvis du har været inde og kigge regnskabet så kan du jo også se at der ikke er en pengestrømsopgørelse. Fordi vi ikke er pligtige til at levere det, og jeg kan da være enig i at det er den likviditetsskabende evne som også er vigtig til at analysere hvordan ser udviklingen i din virksomhed ud, og jeg er også helt sikker på at hvis vi kigger på vores corporate regnskab så er det jo også meget med fokus på likviditetsevne, så det er jeg enig i at det er et vigtigt element. Så kan man selvfølgelig sige, hvorfor laver vi så ikke frivilligt en pengestrømsopgørelse, og det er jo så fordi jeg ikke mener der er mange af vores regnskabsbrugere der vil kigge på den, og i øvrigt bruger vores regnskab. Jeg er helt sikker på at hvis vi var afhængige af en bank og en årlig fornyelse af kreditter, jamen så er jeg også sikker på at de vil kræve en pengestrømsopgørelse.

Morten jeg tror egentlig vi er kommet omkring spørgsmålene. Helt afslutningvist vil vi gerne høre til din fortrolighed omkring besvarelse af spørgsmålene, altså vi vil ikke angive at du udtaler dig på vegne af din virksomhed, men snarere at det er din private professionelle holdning. Må vi gøre brug af dem i opgaven?

Det må i gerne.

Tak for det Morten, det var stor hjælp det her.

Så vil jeg selvfølgelig spørge om i vil sende opgaven når den er færdig, også sådan af ren nysgerrighed.

Det vil vi gerne.

Det vil jeg glæde mig til så.

Tak for din tid.

Ja og held og lykke med den sidste del af det.

Tak for det. Hej hej

Hej

Bilag 8 – Transskription af interview med Esther Dahlgaard

Med fed = Interviewer

Uden fed = Respondenten

Respondenten er direkte citeret, hvilket kan gøre nogle sætninger besværlige at læse. Den direkte transskription er begrundet med et ønske om at undgå fejlfortolkning.

--oOo--

Det er Esther?

Hej Esther, du taler med Mikkel og Anders fra Aalborg Universitet. Hej.

Goddag, goddag

Esther, vi vil gerne lige starte med at sige tak for du øh, gider at tage dig tid til det her, det er vi selvfølgelig rigtig glade for.

Jah, men naturligvis

Smukt. Jamen Esther det som vi har gjort, det er at vi har forberedt dels nogle spørgsmål til øhh, lidt uddybende kan man sige, øhh, i forhold til det du har svaret i spørgeskemaet, og så også lidt mere, hvad skal man sige, lidt mere generelt om regnskabsaflæggelse og øhh, immaterielle aktiver, såh såh, skal vi ikke bare springe ud i det?

Det syntes jeg, i skyder bare.

Super. Esther du har svare at for jeres, øh, du tror at jeres regnskabsbrugere har høj grad af interesse for jeres regnskabsmæssige behandling af immaterielle aktiver. Kan du ikke prøve at uddybe det lidt?

Øh, altså det udgør jo en væsentlig del af vores balance

Ja

Øhm, så derfor i sig selv vil jeg jo sige at det er interessant, øhm, så ja, men udover det, som sådan jo ikke noget

Nej, nej okay, så det er ikke sådan..

Men men men, da det er en pharma virksomhed som den her er, så kigger man på jo normalt lige om, jamen hvad er det, hold da op ud af en balancesum på 36 milliarder, så, hvor 5 milliarder er immaterielle, øhm, det er mere for at få det overblik.

Ja

Tænker jeg at det har interesse

Ja, og så øh...

Og så udviklingen

Ja

Kan man jo også sige. Hvis man følger, nu er vi jo ikke børsnoteret, men hvis vi var, var det jo interessant sådan at følge udviklingen. Så er det jo interessant og se. I hvert fald hvis man aflægger efter IFRS.

Ja

Omkring værdiansættelsen af de her

Ja fordi øh, vi kunne jo se at i, øh, går over til at skal bruge IFRS her fra, er det noget i skal eller er det noget i har valgt?

Øh vi har valgt, det er valgfrit, da vi ikke er børsnoteret, eller fondsejet, så det øh, det er et ønske.

Okay. Og må man spørge om det sådan hænger sammen med noget rapportering til nogen, eller hvordan øh, hvad har begrundelsen været?

Nej ikke andet, øh, sådan helt kort så er det for at, øh, være mere sammenlignelige, med de andre selskaber, det kan blandt andet være andre pharma selskaber, altså det kan være sådan noget omkring afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver, øhm, eller materielle anlægsaktiver for eksempel. Hvis man kører efter årsregnskabsloven så har man lidt videre rammer, end hvis man kører efter IFRS, så når man nu har sammen begrebsramme, jamen så er det en driver for det her omkring at vi skal være mere sammenlignelig mere andre, ja,

Super interessant. Yes. Så, så når vi spørger dig om de her ting Esther sådan helt generelt, så er det selvfølgelig både i forhold til den position du har i Leo Pharma, men også, hvad skal man sige, sådan din generelle professionelle holdning. Og føler du, eller din holdning er den at, hvad skal man sige, at når man taler sådan det retvisende billede helt generelt, føler du så at IFRS understøtter det retvisende billede i højere grad end ÅRL, eller... hvad tænker du der?

Det har jeg faktisk ikke rigtig nogen sådan.. det ved jeg ikke. Jeg syntes bare i og med at IFRS'en er er lidt mere, der er mere guidance og der er mere... det gør måske at de regnskaber der bliver aflagt efter IFRS de er lidt mere sammenlignelige.

Ja

...om de er mere retvisende, det ved jeg såmænd ikke. Altså. Det er lidt svært at sige. Men men de er mere sammenlignelig nok.

Ja. Hvis man tager nogle af de andre, hvad skal man sige, vi kan jo se i jeres årsrapport at afskriver aktiver fra 3-20 år. Øhm vil i kunne argumentere for noget over 20 år, altså den gamle regel var jo 20 år i årsregnskabsloven, øhm, føler i at den nye regel begrænser jer?

Nej det tror jeg ikke men vi har så også haft et historisk ønske om nærmest at gå den anden vej. Altså i og med vi ikke har været børsnoteret så har der ikke været så voldsomt pres på vores nøgletal. Så øhm historisk i hvert fald. Så, så vi har ikke haft nogle intentioner om det, så jeg ved faktisk ikke altså sådan hvordan øhm jeg tror ikke vi har prøvet at dyrke det. Jeg tror ikke at lige nu har vi noget i bøgerne der kunne forsvares at køre dem over 20 år.

Nej. Hvis man ser det sådan helt generelt, altså i forhold til samfundet generelt, vurderer du så at det er uhensigtsmæssigt at man nu har fået muligheden for at gå over 20 år?

Nej, jeg kan da godt se tilfælde hvor det kan være det mest retvisende. Fordi altså, jamen, ja. Nej det kan ikke kategoriseres som et decideret problem at man kan gå udover, det kan jeg ikke se. Hvad tænker du på der?

Jamen det er jo mere fordi vores kan jo sige...

Hvordan skulle det være uhensigtsmæssigt?

Det er jo fordi, hvad kan man sige, hele vores opgave går meget på at man indfører nogle flere restriktioner i regnskaberne, i regnskabsaflæggelsesøjemed, og så på noget lemper man, og på noget begrænser man mulighederne. Man kan sige det her det er jo en stor mulighed for og... hvis man har haft nogle aktiver tidligere hvor man har kunnet argumentere for, lad os sige, 30 eller 70 år, så kan man jo reelt køre det op der, såfremt man kan dokumentere det og argumentere for det. Og der kan man så sige, at det flytter jo værdimæssigt ret meget. Og det giver nogle noget friere rammer for nogle virksomheder. Så man kan sige, noget af det vi gerne vil skrive lidt om det er den her effekt den her lovændring sådan set har haft. Kan man sige. Og hvis jeg lige må tilføje, så skal den nok ikke kun ses fra et talmæssigt perspektiv. Den skal ligeså meget ses fra regnskabsbrugerens perspektiv. Altså hvis man nu bruger den nye regel, får man så tilsvarende mere information, altså for de aktiver man ligesom skal sidde og vurdere på... på et stykke papir.

Ja altså..

Og det er jo nok det der sådan er det sjove at diskutere.

Det er jo det, fordi du er jo... tag situationen med goodwill. Altså der kan man jo også sige at det kan være lodret forkert at afskrive. Altså og afskrive det efter en eller anden kort periode.

Ja

Så, altså det åbner jo nogle muligheder, altså det giver jo mulighed for at flytte nogle ting, men det giver også mulighed for en mere nøjagtig værdiansættelse af de aktiver der er i de forskellige virksomheder. Jeg tror da at det vil give et mere nøjagtigt billede. Altså i stedet for en eller anden regel om maks 7 år, som der er ikke nogen der rigtigt kan argumentere for. Du kan jo sagtens have et aktiv der har en længere levetid.

Hvis vi sådan kobler den lidt videre i forhold til eksempelvis de her nye notekrav der er kommet til øh udviklingsprojekter i forbindelse med at ÅRL er blevet ændret, så står der jo blandt andet at man skal oplyse om de her særlige forudsætninger, som ligeledes har været en del af vurderingen omkring indregning og måling af dem. Hvordan tænker du at at den ligesom, jeg tror egentlig vores spørgsmål er, føler i egentligt at den udstiller eller måske kan udstille jer lidt?

Øhhh jeg skal lige, nu er vi inde i årsregnskabsloven og det er et tillæg til.. øhh... er det når vi aktiverer udvikling eller hvad?

Yes

Er det et tillæg om hvad vi binder på reserven, eller hvad?

Nej det er den her der hedder § 88 a, den kører egentlig på noten, altså under anlægsnoten for immaterielle aktiver der skal man sådan set begrunde hvorfor man ikke altså... en form for impairment test kan man sige, du skal begrunde hvilke særlige forudsætninger du har lagt til grund for indregning og måling af dine udviklingsprojekter, og der findes ikke lige nogen konkret vejledning på det, men hvad tænker du om sådan en oplysning?

Man kan i hvert fald godt, altså tænke mig, altså der kan jo være nogle oplysninger vi ikke ønsker at give, altså blandt andet også fordi noget af det vil jo være op på noget indtjeningsbaseret, som vi måske ikke har så meget lyst til at fortælle om.

Ja, det er det jeg mener

Og øhh jeg kan heller ikke se relevansen i i det fordi uanset om vi nærmest gav den fulde impairmenttest kunne det umuligt for regnskabsbruger at gennemskue den... og det skal vi heller ikke.

Nej så du tænker egentlig, undskyld jeg lige afbryder, så du tænker egentlig at når regnskabsbruger kan se at jeres regnskab er påtegnet af en revisor, man kan se jeres indtjening og man kan se at i tjener nogle penge, jamen så tænker du egentligt at så må det være bevis at værdien af jeres projekter også er tilstede og den generelle tilstedeværelse af jeres aktiver?

Ja, ja, og ja og jeg kan ikke se at der skulle være en særlig risiko på det her i forhold til de andre aktiver, så jeg kan ikke se hvorfor vi skal give det her, det er jo nærmest sværere for regnskabsbruger at gennemskue det her end en anden regnskabspost, altså på vores tilgodehavender for eksempel. Hvor regnskabsbruger måske har nemmere ved at vurdere om det er rigtigt eller forkert. Ja

Ja, så det er jo fordi man kan jo sige at den nye lovgivning her, den ligger jo øh, det man kan sige generelt om udviklingsprojekter det er at der kommet fokus på de her udviklingsprojekter, det tør jeg godt at sige, så øget oplysninger og mere restriktive krav. Hvis vi lige prøver at tage den her, vi havde et spørgsmål der hedder anvender i primært indtjeningsbaserede metoder til opgørelse af brugstiden for immaterielle aktiver? Der svarer du ja på det, og så skriver du især de senere år... hvad mener du med det?

Ja det fordi jeg ved ikke hvad der er blevet brugt tidligere.

Ja okay, og når i fastsætter den her, er det så en almindelig DCF-model i bruger til at understøtte det?

Ja, øhm, ja det har det været indtil nu. Så vi har vi nogle enkelte sådan corporate assets, altså hvad skal jeg sige, altså nogen som bliver brugt af hele virksomheden, altså især inden for udviklingsprojekter. Der er vil det jo ligesom være mere op imod hele virksomhedens indtjening. Det er ikke nødvendigvis en DCF-model.

Øhm, skal det så forstås som eksempelvis udstyr der bliver brugt til at udføre tests?

Det kunne være eksempelvis en SAP-implementering.

Okay, så noget ERP-løsning

Det kunne det også godt være.

Så har vi lidt i forhold til det her nye krav som jo godt nok er et ÅRL krav, og nu går i jo over på IFRS, så det er selvfølgelig nok ikke det du sådan har beskæftiget dig mest med sådan her op til den første regnskabsafslutning, men det her med at man skal binde nettoværdien af udviklingsprojekter som en reserve på egenkapitalen, det skriver du egentlig at du forstår godt baggrund med loven osv., men vil du ikke prøve at uddybe dit svar lidt der?

Jeg syntes det er meget forsigt, og jeg syntes faktisk det er unødvendigt. Jeg kan da godt se hvor det kommer.. jeg ved ikke om vi har haft nogle fortilfælde. Ved i det? Altså hvor der er nogle virksomheder der har udloddet det hele.

Nej altså man kan sige, man har jo nogle kapitaltabsregler i selskabsloven, som egentlig gør at du ikke må udlodde så selskabet ikke er likvid

Ja ja, og du vil jo have nedskrevet alle de her udviklingsprojekter til en væsentlig lavere værdi inden du overhovedet rammer kapitaltabsreglerne, så jeg den egentlig lidt unødvendig.

Det er en god pointe

Jeg forstår den ikke.

Ja, det er en god pointe. Man kan sige andre har også, vi har interviewet flere andre CFO'ere eller finance managers eller hvad man nu kan sige, i forskellige andre virksomheder som er i en hvis størrelse som jeres, og der siger man egentlig også at, man kan sige baggrunden med loven er at fjerne muligheden for at udlodde værdien af aktiver der ikke findes, men det er der bare anden lovgivning der egentlig behandler, og det er der egentlig... og jeg hører det er det samme du egentlig siger?

Enig, jeg kan ikke se hvad det særlige er her. Og endeligt såfremt vi nærmer os kapitaltab, jamen så ville det være nedskrevet.

Ja.

Ellers så har revisor fejlet.

Haha, ja nu er det jo ledelsen der aflægger årsrapporten.

Ja ja

Nå men jeg er selv revisor til daglig, det kan vi ligeså godt få sagt også. Nå, men i forhold til jeres virksomhed som er i den branche, hvad skal man sige, for pharma virksomheder, der sad vi lidt og talte om.. øh.. har i nogle udviklingsprojekter at nogle almindelig produkter som i sælger, som egentlig kan gå fra at være et udviklingsprojekt til egentlig at blive en rettighed, altså hvor det egentlige aktiv skifter klasse?

Det kan godt være, jeg har ikke oplevet det... nu har jeg jo ikke været ansat her i så lang tid, men hvordan kan det blive til en rettighed, hvad tænker du der?

Jeg tænker på hvis man nu udvikler en eller anden pille eller whatever det nu er man udvikler, kunne man så aflejret af det udviklingsprojekt egentlig skabe en rettighed hvis nu man patenterede det produkt?

Altså du kan godt aktivere de omkostninger der er til at patentere det, men du kan jo aldrig køre værdien højere end kost. Så skal du sælge det, eller så skal der være et aktivt marked. Hvor du kunne ansætte sådan noget, så kan du måske snakke om det, den værdiregulering.

Det vi fisker lidt efter, det er om der potentielt kan være en forskel i brugstiden på de to typer? Men typisk så kan må måske have en anden forvnetning til et udviklingsprojekt end man har til en rettighed hvor man har reelt ejerskab, i lad os sige at den er patenteret til eksempelvis 25 år, men det er ikke et eksempel du er stødt på?

Nej øh, jeg vil tro at der bag ved de fleste rettigheder ligger der et udviklingsprojekt. Eller altså hvad man skal sige. Nej jeg kan ikke se at det, det er sådan en enten eller for mig.

Altså det vi tænker lidt over det er jo at typisk så er en rettighed jo noget der er erhvervet, det vil sige der er intet internt oparbejdet, typisk, og det er jo sådan mest skildringen mellem de to... hvorimod udviklingsprojektet jo normalt i hvert fald er en blanding.. og primært er egenudviklet.

Ja, men det er jo ganske få omkostninger det er tilladt at aktivere, som udviklingsomkostninger på de her ting, fordi det er så utrolig svært at adskille fra goodwill. Så det er jo kun lige de aller sidste, altså især i pharma branchen der omkostningsfører vi jo langt de fleste omkostninger, så det er jo næsten ingenting vi må aktivere, det er altså kun de aller sidste præcise omkostninger, eksempelvis til at patentere og til at implementere og lige afslutte det. Det er meget meget lidt. Så når man kigger ned i sådan pharam så er det købt.. altså købte rettigheder det hele. Og meget lidt internt oparbejdet, og det er fordi det er så svært at adskille fra goodwill, og vi må ikke aktivere internt oparbejdet goodwill.

Når i går over på IFRS, vil i så have mulighed for at kunne værdiansætte nogle af jeres immaterielle aktiver til dagsværdi?

Ja altså ja ja, men vi kommer ikke til at opskrive for der er ikke noget aktivt marked for det. Men ja...

Du vurderer ikke at der er et aktivt marked der giver jer det grundlag der skal være?

Nej vi kan ikke sætte en pris, nej. Altså teoretisk kan vi, men realistisk nej. Der er ikke noget marked relevant.

Esther nu er det ikke for at træde nogen over tæerne, men har du været med til at udarbejde årsrapporten for 2016?

Nej jeg er kommet efter

Okay. En af de ting som vi havde med i vores overvejelser da vi læste for 2016, det var netop den her beskrivelse af afskrivningshorisonten som går fra 3-20 år, hvor vi diskuterede regnskabsbrugeres opfattelse når man nu får den her variation i brugstiden? Nu er det selvfølgelig ikke så nemt at svare på når du ikke har været med til at lave årsrapporten for 2016

Jamen nu er det bare en konstatering, men jeg tror ikke det ligger noget for regnskabsbruger her, fordi vi afskriver immaterielle aktiver i det spænd der.

Men det spørgsmålet nok i højere grad gik på var, tror du at en regnskabsbruger i højere grad får en tilstrækkelig information ved at konkretisere det mere i stedet for 3-20 år, her tænker jeg eksempelvis at hvis størstedelen ligger på 15 år, eksempelvis?

Det ved jeg faktisk ikke, for kan de gennemskue det? Så skulle man sige at vi deler det op i at noget var trademark og noget var development, men hvad giver det dem?

Så du tror bare det vil forvirre i højere grad?

Ikke nødvendigvis... det ved jeg faktisk ikke. Jeg ved ikke om det kan give mere værdi.

Nej, okay.

Fordi så skal man jo vide hvad de her IP-retteligheder knytter sig til. Hvis man ved hvad de knytter sig til og at vi udlevere den direkte afskrivningshorisont, så er vi igen ude i at levere ret meget information, og det ønsker vi ikke. Men jeg tror ikke at en decideret afskrivningsprofil giver særlig meget. Det var måske... næ... ja

Noget andet vi har talt med dine branchekolleger om, vi har drøftet lidt... hvis man ser en virksomhed som jeres som eksempel og mange andre store danske virksomheder, så mener nogen at i og med vi har så forskellige regnskabsreligioner og forskellige værdiansættelsesmetoder, og man ønsker at se den udvikling selskabet har haft i det forgange år, så er pengestrømsopgørelse faktisk mere interessant end resultatopgørelsen. Hvad tænker du om den udtalelse?

Ja, det kommer jo an på om du skal vurdere virksomheden, om du skal kunne samarbejde med virksomheden, øhm... det ved jeg faktisk ikke. Ja det kommer an på hvad du skal med virksomheden, vil jeg sige.

Kan du ikke prøve og uddybe de to lidt? Hvis man nu gerne vil ind og investere, hvad for en vil du så finde mest relevant at kigge på?

Inden jeg putter penge ind så vil jeg kigge på, ja cashflowet er selvfølgelig altid interessant, men man bliver ikke så meget klogere, det er jo et øjebliksbillede, hvor du kigger mere ind i værdierne i virksomhederne i resultatopgørelsen... jeg syntes faktisk det

er to lidt forskellige ting. Det er lidt usædvanligt for mig at stille dem op som om den ene er bedre end den anden.

Ja okay, argumentet fra de øvrige har været, at der er så store forskelle på hvordan du værdiansætter, altså indregner og måler de forskellige typer af aktiver, eksempelvis immaterielle, materielle osv. Så derfor bliver resultatopgørelsen mudret af for mange reguleringer i papirpenge i regnskabsmæssig forstand. Så derfor ser de egentlig at hvis man skal have sammenlignelighed over årene, så er pengestrømsopgørelsen egentlig mere relevant end resultatopgørelsen, men det er ikke det jeg hører dig sige?

Nej, der er da også alt muligt mudder i, der ligger mudderet bare nogle andre steder, i eksempelvis "other adjustments"

Jamen det er rigtig godt at få flere vinkler på, så super. Anders har du flere ting du gerne vil spørge om? Nej jeg tror jeg er kommet omkring det jeg havde. Okay

Esther det som vi gerne vil slutte af med, det er, at i vores afhandling der vil vi gerne bruge de svar du er kommet med, og også nævne dig positivt, det har vi egentlig fået accept af fra de øvrige også, er det noget du vil være ok med?

Ja, nu har i både spurgt til hvad vi gør i Leo og hvad min personlige holdning er, har i styr på det? I spurgte sådan hvad min personlige holdning er, så derfor kommer jo en del subjektive ting.

Vi mener at interviewet her kun kan anses som om at du udtaler dig som privatperson ikke på vegne af den virksomhed du er ansat i. Det er din personlige professionelle holdning der er kommet til udtryk.

Nå okay, jamen fint nok. Så må i gerne.

Det skriver vi for alle interviews. Det er ikke en udtalelse af Leo Pharmas holdning, det er en udtalelse af din holdning.

Okay fint nok, jamen så gør i bare det.

Vi skriver selvfølgelig hvor du er ansat, idet det er virksomheden vi har skrevet til?

Det er også fint nok.

Du skal have tak for din tid Esther, tak

Det var så lidt, held og lykke med det. Får man så en kopi af opgaven når nu man har bidraget?

Det sender vi gerne hvis du vil have det?

Det vil jeg gerne.

Okay. Tak for din tid, vi tales ved.

Ja vi gør, hej hej.

Hej.

Bilag 9 – Transskription af interview med Charlotte De Neergaard

Med fed = Interviewer

Uden fed = Respondenten

Respondenten er direkte citeret, hvilket kan gøre nogle sætninger besværlige at læse. Den direkte transskription er begrundet med et ønske om at undgå fejlfortolkning.

--oOo--

Charlotte, det er Mikkel og Anders fra Aalborg universitet

Ja hej.

Vi var kommet til at ringe til dig klokken 9, det beklager vi selvfølgelig.

Nå okay! ja der sad jeg lige i møde, men hvis det er så kan vi godt tage det nu, jeg skal bare lige hoppe ind i et mødelokale.

Yes, det er hvad der passer dig.

Jamen ved du hvad, det kan jeg godt, jeg smider lige en PC under armen og så skal lige se om jeg har noget at skrive med.

Sådan, så stikker jeg lige ind ved siden af, så er jeg klar.

Perfekt.

Du ligger lige under en dobbelthage i øjeblikket men det kan du vel godt finde ud af.

Jo jo, det tænker jeg.

Charlotte, først og fremmest så vil vi jo selvfølgelig gerne sige tak for at du gider tage dig tiden til det her.

Ja velbekomme.

Vi synes jo selv det er et meget spændende emne det her og vi kan jo godt se at jeres virksomhed er yderst relevant. Vi har interviewet andre CFOer og group finance managers rundt omkring i forskellige andre større danske virksomheder, men lige jeres er jo lidt unik for vores problemstilling, fordi at jeres balance er i høj grad udgjort af udviklingsprojekter og immaterielle aktiver.

Det kan man sige.

Ja det kan man sige.

Det er svært at skjule.

Det kan man vist godt sådan helt grundlæggende sige.

Der er jo faktisk ikke andet.

Nej lige præcis.

Vi har jo sendt dig det her spørgeskema Charlotte og vi skal nok lige, når vi refererer til nogle af svarene, så skal vi nok lige genopfriske spørgsmålet.

Ja, fordi det har jeg faktisk ikke lige nået at åbne.

Jamen det er helt fint, vi skal nok lige genopfriske det.

Der var et spørgsmål der hed "i hvor høj grad tror du virksomhedens regnskabsbrugere har interesse for jeres immaterielle aktiver?" og der svarer du at det har de i høj grad. Tænker du udelukkende at det er på grund af den størrelse de har ud af balancesummen eller er der andet du har overvejet da du svarede i høj grad?

I høj grad, det er jo fordi at det er vores ejere som primært gør brug af vores årsrapport og det har helt klart en interesse for dem og vurdere, hvad hedder det, jamen altså for dem er det jo i høj interesse hvordan vi vurderer det her aktiv og at vi afskriver det over den korrekte periode, så det er jo mest i forhold til dem og det er jo dem der er vores primære brugere fordi vi er jo ikke ude i et investeringsmarked, man kan jo ikke investere i os, så man kan sige, der er jo ikke nogen finansanalytikere der går ind og tænker "er rejsekort et godt køb" for vi er jo ikke til salg.

Nej.

Så man kan sige det er jo vores ejere der har interessen i det og det er helt klart.

Ja, i forhold til det Charlotte, så kan vi også se at jeres finansieringskilde ser ud til også at komme fra jeres ejere er det ikke korrekt forstået?

Fuldstændigt ja, vi har jo de der syv ejere og dels er det jo dem der, ja alle syv er med til at eje os, det vil sige der er ikke nogen ekstern ellers, der har aktier i os og dels så er det jo også de langfristede lån, det er jo også de penge de har skudt ind i udviklingsprocessen til at finansiere det. Så vi har nogle langfristet lån på omkring knap sekshundrede millioner og det er jo de penge vores ejere har smidt i os løbende til udviklingsprocessen. Nu har vi jo så nået det vendepunkt, der gør at vi er begyndt at betale tilbage.

Ja.

Men det var en lang proces, fordi det er jo mange penge.

Sådan helt generelt i forhold til regnskabsaflæggelses..., ja den del, er det så den primære regnskabsbruger i prøver at afdække informationsbehovet i forhold til? I og med at i ikke har så mange eksterne der måske kigger på jer?

Ja, det er det, det er vores ejere. Det kan godt være at vi på sigt, man kan sige, at vi er også meget nye i at være driftsselskab, indtil 2015 der betragtede vi os selv som ren udviklingsselskab. Nu er vi begyndt at se os selv også som mere et driftsselskab, selvfølgelig udvikler vi stadigvæk, men driften er det der fylder mest i vores dagligdag og i den sammenhæng, der taler vi også meget om, at vores regnskab skal også skifte karakter af og være mere informativt til andre end vores ejere.

Det var så mit næste spørgsmål, nu begynder i jo at levere en ydelse til nogen personer...

Lige præcis, dig og alle andre som kører og bruger et rejsekort ikke?

Ja, så det er noget i overvejer hvordan den del den ligesom skal inkorporeres fremadrettet?

Vi har talt meget om, hvordan vi ligesom skær' kagen og går over drift og hvilke informationer lægger man ud nu, for eksempel i ledelsesrapporten, hvad skriver vi om fremadrettet, fordi nu er vi jo ikke bare en udviklingsomkostning som vi lige skal redegøre for, men vi har jo også nogle faciliteter vi måske gerne vil fortælle omverden om og det bliver den næste fase, det er at vi skal have sat det lidt bedre op og fortælle lidt mere om hvem er vi og hvad kan vi og hvad har vi gjort i år og hvad gør vi næst år.

Ja.

Så der er faktisk en transformation på vej i det.

Er det meget konkurrencepræget?

Vores marked?

Ja.

Nej, man kan sige vores ejere de er jo tvunget til at være tilknyttet rejsekortet. Vores ejere har selvfølgelig også nogle egne produkter, som så er sådan noget, at der er andre måder at købe billetter på, så på den måde kan du jo kalde det konkurrence, men ellers nej.

Nej

Altså, der er jo ingen andre rejsekort der kan få lov til at komme ind på markedet, på den måde er vi jo monopol.

Ja, godt.

Men det er klart vi ligger i konkurrence med andre måder og handle en billet på, i det omfang vores trafikvirksomheder vil jo holde fast i de løsninger ikke?

Jo, for jeg har tænkt meget på, at nu har vi jo den her voksende app industri og det der generelt ligger der, men det er ikke noget som direkte ..., altså der har i ligesom.. i har stadigvæk monopol, hvis man kan sige det sådan?

På selve det og bruge et rejsekort ja. Altså vores ejere har jo også, nogle af dem i hvert fald, selv nogen app løsninger og dem holder de fast i, fordi der har de nogle kunder til dem, som de ikke vil slippe og vel og mærke kunder der ikke er parat til at slippe det. Så der er et app marked hos flere af vores ejere sideløbende. Vores struktur er sådan, at alle vores ejere, de skal betale efter en fastlagt abonnementsmodel, som er vedtaget i samarbejde med trafikministeriet, så vi er jo et driftsselskab og for at få penge for vores drift, så skal vi finansieres af vores ejere og der har vi i 2015 fået lavet en abonnementsmodel, som fastlægger hvordan de forskellige ejere skal indbetale til vores drift og det er en model som er godkendt af trafikministeriet, så man sikrer sig, at vi altid har en positiv drift. Det vil jo så selvfølgelig kun være forudsat at vi er dygtige nok til at budgettere. Men nøglen i den model er at vores driftsomkostninger og afskrivninger skal være dækket og så skal vi have en egenkapitalforandring på 4,5 %. Det er hovedessensen.

Og det er for at være med til at sikre at brugerne de kan være sikre på at produktet det kører?

Det er for også at være sikker på vi ikke skal bede vores ejere om penge ad hoc ikke? Hver gang vi løber tør. Der har vi ligesom sagt at nu har vi lavet en fast model, som skal skabe både et overskud, fordi vi har en frygtelig masse skattemyndighedsunderskud vi aldrig har udnyttet endnu. Så dels skal vi selvfølgelig have noget overskud, så vi kan begynde at hive de penge hjem, men der skal også være en likviditet i kassen til den løbende drift og til investeringer.

Ja.

Så man har ligesom sagt, at afskrivning ikke er en likviditetsskabende del, men at vi får dækning for vores afskrivninger betyder bare, at afskrivningsdelen, det er det vi kan investere for. Så man kan sige, at hvis vi har 70 millioner i afskrivninger og det får vi jo dækning for i vores abonnementsmodel, så har vi også reelt 70 millioner. Dem kan vi så enten investere for eller vi kan betale dem tilbage på lån til vores ejere. Så når vi har 70 millioner i afskrivninger, så skal vi hvert år beslutte hvor meget skal vi investere og hvor meget skal vi betale tilbage.

Ja, så man kan sige at jeres afskrivninger bliver faktisk likvider for jer?

Det kan man godt sige ja, det er ligesom de åbne likvider vi kan dele mellem enten at investere eller at betale tilbage på de lån som vi nu engang skylder vores ejere for. Sådan er den ligesom bygget op for at man så kan sige, at så er der en nøgle der skaber likviditet hele vejen rundt. Ikke dermed sagt, at den ikke kan have udfordringer, men det er jo ligesom for at sige, at så har vi lavet et grundlag, der bør give et overskud hvert år, sådan så rejsekort udadtil står som en virksomhed, som helst ikke bare skulle akkumulere penge, men i hvert fald give et overskud i løbende drift.

Det leder os lidt videre til det næste spørgsmål. Vi har spurgt ind til om den her ændring der har været til brugen af maksimale afskrivninger, undskyld det var forkert formuleret... Den ophævede lovgivning omkring at man max kunne afskrive over 20 år, den er blevet ophævet og der har du så svaret at levetiden på jeres aktive, den er vurderet til 15 år og i ville derfor ikke gøre brug af den her lovgivning.

Nej...

Konkret i årsrapporten der står der at i afskriver frem til 2028, hvorfor er det at i har fastlagt det her årstal?

2028 det er det årstal, dels som det budget der er lagt i forhold til vores ejere dækker, det vil sige at det er det årstal, hvor man kan sige at vi har, i forhold til den abonnementsmodel der er lavet, har fastlagt og de har ligesom nikkede til... der vil de jo indbetale penge til os i forhold til den model. 28 var også på det tidspunkt, det år, hvor vi ... drifts- og vedligeholdspigten fra vores ejere rakte på det tidspunkt, i 14. den er så blevet forlænget med 2 år i forbindelse med en forhandling, der har vi fået 2 år ekstra på. Så reelt set så er vores.. dem der udvikler systemet, East West, som egentlig er dem der primært har udviklet systemet, de er forpligtet til nu at holde systemet i drift til 30. Vi har så valgt ikke at forlænge afskrivningsperioden fra 28-30 på det nuværende grundlag, men vi holder fast i de 28, der lå ved 14.

Og med hvilken begrundelse er det sådan helt overordnet?

Det er så fordi, du skal jo ligesom at vurdere dit indtægtsgrundlag op mod den forventede levetid og der må vi sige at vores ejere... den budgetmodel der er lagt overfor ejerne, den garanterer indtil 28 og derfor har vi på nuværende tidspunkt valgt ikke og forlænge afskrivningsperioden.

Okay.

Så vi holder fast i 28, men vi har en driftsmæssig garanti til 30.

Til 30 ja. Charlotte det som vi generelt har ...

Og det er så også med et argument for at vi aldrig ville kunne overveje på nuværende tidspunkt, at lave en afskrivningsperiode der er over 20 år, fordi der ville vi skulle lægge nogle meget hårdnakkede argumenter på bordet.

Ja. Generelt i det her interview Charlotte, så det vi egentlig søger det er både dels lidt holdning til rejsekort A/S, men også din holdning som person, altså professionelle holdning, sådan set generelt over mange virksomheder, så hvis man tager den del, så har vi lavet noget analysearbejde af en række virksomheder der aflægges efter C stor, helt konkret 57 virksomheder, slået deres årsrapport op og så behandlet dem. Det vi så kan se, det er at den her maksimal....

Nu skal jeg lige sige, vi er kun mellemstore, det er ikke stor endnu, det er vi først fra 17 af, så i 16 er den aflagt efter mellemstor.

Ja, men hvis vi tager generelt, så kan vi se at kun 3 af de virksomheder vi har udvalgt har ændret afskrivningshorisont, det vil sige relativt få har brugt den her bestemmelse med ophævnning af 20års-grænsen til noget.

Ja.

Hvis du tænker lidt over det, hvorfor tror du så vi kommer frem til det resultat, bare sådan ud fra din generelle professionelle vurdering?

At der kun er få der er gået over de 20?

Ja at der kun er få der egentlig bruger lovgivningen til noget.

Ja, altså jeg går ud fra at det jo er en saglig vurdering af det produkt de har, at levetiden på det gør at der måske ikke er ret mange der i verden, der udvikler sig så hurtigt som den her, der tør bruge en afskrivningsperiode på over 20 år. Man kan sige at for vores vedkommende er det jo også software vi taler om og man kan sige at den gamle klippekortsløsning, den har kørt i nogle og tredive år, men udviklingen går hurtigere og hurtigere, så er det sagligt at sige for eksempel at rejsekortet også ville kunne virke i 30 år? Der er ingen tvivl om at når vi kommer fremad kan det jo godt være... der er jo fortsat videreudvikling på systemet, så vi vil jo nå nogle step, hvor vi indimellem vil sige, at nu har vi faktisk tilført systemet nogle faciliteter, der gør at vi tør godt stole på det holder længere end til 28, lad os sige at så satser vi på 30-32 eller 35 og det er vi jo også forpligtet til. Vi revurderer det jo hvert år, men i og med at det er software vi har med at gøre, så skal man også passe på at man måske ikke lægger så lang en afskrivningsperiode som måske er urealistisk.

Hvilke overvejelser har i så løbende i forhold til den her vurdering af restløbetiden, når man snakker om udvikling inden for teknologien?

Vores overvejelse er jo for det første den kontrastmæssige.. altså vore forpligtelse for leverandøren til at holde systemet kørende, det vil sige at der ved vi jo rent fysisk at det kører til 30. Så skal vi jo også have vores ejere ind over. Så siger vi "jamen én ting er, at vi siger vi kan holde systemet i drift til 30, men vil i bruge os til 30?"

Ja.

Hvis vi lige pludselig når en situation hvor ejerne siger "vi gider ikke rejsekort mere, vi vil lave alt på apps", så er vi jo nødt til at lave en helt anden horisont, hvis det lige pludselig bliver et issue ikke? Vores trafikvirksomheder som er vores ejere siger "jamen vi vil have en anden løsning", så kan man sige at du også kan nå en løsning hvor man kan sige at vi vil have kontaktløst kort og det kan vores system jo godt håndtere, når udviklingen er til det. Det er jo noget vi går og vurderer, vi er jo ikke klar til kontaktløst kort endnu, men hvis du når en situation med kontaktløse kort, så har vi jo en datakerne som opsamler alle rejsedata. Den er jo velfungerende og den kan du sagtens afskrive ude i årene og det forlænger måske levetiden, fordi du går på kontaktløst, som vi tror på lever længere, men så kan det også være vi har noget base, hvor vi kan sige at det er ikke aktuelt mere, fordi nu bruger vi kontaktløse kort og så kan det jo godt være du skal differentiere dit oprindelige anlægsaktiv og så skal vi have noget som skal have en forkortet levetid ikke?

Jo for det er nemlig også et af mine spørgsmål, man kan sige at en dekomponering er vel også vigtig for jer?

Det er helt klart, vi har jo vores hovedsystem, men foruden hovedsystemet har vi også en masse tillægssystemer, som jo efterfølgende blev udviklet og noget bliver lavet hos vores hovedleverandør og noget bliver lavet hos tredjepartsleverandører og det er helt klart, dem vurderer vi også særskilt, for om de egentlig er hægtet op på levetiden på hovedsystemet eller om noget måske forventes at have en kortere levetid og det har vi også, vi har udstyr med en kortere levetid end de lineære til 28.

I forhold til IPO, for lige at genopfriske lovændringen, så er lovændringen jo der, at tidligere for C stor og D, der var det et krav at indberegne IPO, nu er det en valgmulighed for alle, ifølge IFS, der er det forbudt at indregne IPO. Hvad tænker du om den lovændring? Du skriver at det er et uvæsentligt beløb for jer, men også sådan helt generelt, synes du så det er en god ide at man skal have mulighed for at indberegne IPO?

Ja, fordi for nogle organisationer, der er det jo deres hovedaktiv og det er jo en del af det udviklingsarbejde de gør, det er jo for eksempel at have nogle specielle... altså lad os tage Novo og for dem der må IPO dels være et væsentligt punkt ikke? De har jo decideret laboratorier, som hvis de ikke udviklede, så ville de aldrig have dem. Så for nogle virksomheder, der er det da et væsentligt element.

Så der tænker du egentlig at årsregnskabsloven faktisk er bedre end IFS?

Ja det vil jeg mene.

Ja, interessant. Og i de år, det der gjorde at i... i har ikke aktiveret noget IPO vel?

Nej.

Nej. Det der gjorde at i i de år indtil 2015, hvor i var et rent udviklingsselskab, at i ikke aktiverede IPO der, det var stadigvæk en væsentlighedsbetragtning?

Det ved jeg faktisk ikke, for der var jeg her ikke, jeg har kun været her i et par år, så jeg ved ikke hvad der har ligget til grund for den beslutning, så det kan jeg simpelthen ikke sige.

Nej, okay.

Det har jo så også dengang været C mellem, jeg ved sorme ikke om vi også har været nede og være D i et forløb, men C mellem har vi da i hvert fald været, så det ved jeg simpelthen ikke.

Nej, men din personlige holdning er det, at hvis nu man tager Novo og ser at der er nogle virksomheder her, som er rigtig store, nu aflægger de nok måske allerede efter IFS mange af dem, så de må ikke indrette IPO måske, men hvis man ser generelt, tænker du så at IPO for immaterielle aktiver i rigtig mange virksomheder vil være en uvæsentlig faktor?

Det ved jeg faktisk ikke. Jeg har tænkt over det i relation til os selv, men jeg har faktisk ikke sådan tænkt det videre, det vil jeg godt indrømme. I forhold til os selv, der er den aldeles uvæsentlig.

Ja fordi det ville måske være lidt... ja i ville kunne tage lidt lokaleomkostning måske...

Ja lige præcis, det er lidt husleje og lidt el og lidt ja... man kan sige at den væsentlige post, det er jo de timer vi lægger, dem aktiverer jeg.

Ja præcis det er løn ikke.

Derudover så har vi ikke rigtig noget andet end lokaleleje, men det er også der hvor jeg vil sige at det går ind under det uvæsentlige i forhold til det beløb vi jo ellers aktiverer, så jeg vil sige at de kunne næsten gå op i timeløn i stedet for.

Ja, der er jo kommet den her helt nye lov, der hedder paragraf 88 a, som egentlig kører på udviklingsprojekter og på skatteaktiver og forarbejderne til den lov, det er jo at man vurderer at der er en særlig objektiv ledelsesskøn for netop skatteaktiver og udviklingsprojekter og den kræver så at man skal oplyse

om de særlige forudsætninger man har lagt til grund for indregning og måling af udviklingsprojektet og der har i jo en noteoplysning under jeres anlægsnote...

Det har vi ja.

Hvad tænker du om den note? Spørgsmål 1 det er "tænker du det er nemt at formulere hvad du skal formulere?" det er spørgsmål 1, er det nemt at forstå hvad særlige forudsætninger er? og spørgsmål 2 "føler du på nogen måde at den er uhensigtsmæssig for jer, det krav om oplysning?"

Jeg synes jo ikke den er uhensigtsmæssig for os, fordi man kan sige, at vi har data og det er jo de samme ræsonnementer du bruger, så du skal jo vurdere dit anlægsaktiv en gang om året, så det er jo vel egentlig bare og formulere de vurderinger du gør, også eksternt, for vi foretager jo de vurderinger internt, når vi siger "holder vi fast i vores levetid frem til 2028?", så argumenterer vi jo for det og det der ligger i den her det er jo bare at du i komprimeret form får skrevet lidt udadtil til omverdenen om, hvad er det for nogle overvejelser vi har gjort os.

Sådan helt overordnet, hvis jeg må udfordre den lidt, nu har du fortalt os lidt om hvilken model den er bygget op omkring, som jeg husker jeres noteoplysning, så står der ikke direkte afledt at det er den her abonnementsmodel, som jeres ejere...

Der står ikke abonnementsmodel, der står budget i forhold til vores ejere, der står med en henvisning til budget for ejere, der er forlagt ejere og det er budget og abonnementsmodel, det er én og samme ting. Det budget er også bygget op over den abonnementsmodel.

Charlotte hvis du ser det i sådan et bredt samfundsperspektiv, hvis vi prøver det, på den her noteoplysning... nu kan man sige, at i har jo jeres primære regnskabsbrugere, det er jeres ejere...

Som vi har set i historisk lys, men jeg vil også sige, at som vi talte om før, vi kommer til at se anderledes på det fremadrettet.

Ja, hvad tænker du så fremadrettet? Fordi der står i kommentarerne til loven, som erhvervsstyrelsens gode folk har skrevet, at oplysningerne skal være konkrete og velbegrunder, det er ikke nok at give overordnet oplysninger om de her forudsætninger, så de sigter altså mod at give regnskabsbrugere sådan et meget konkret indblik i, hvad man bruger til begrundelsen af værdiansættelsen, hvad tænker du om det krav om den oplysning?

Den er jo lidt fluffy vil jeg sige, fordi hvad vil de have mere end det de får?

Nu tror jeg faktisk Mikkelsen han gengav den meget præcist sådan som den står, så det du tænker ud fra det han lige sagde, der har du brug for noget mere konkret til at kunne vurdere om han har medtaget alle de oplysninger.

Ja, fordi vi hægter vores vurdering op på dels det budget som er forelagt vores ejere. Det vil sige at de nikker til at de vil godt putte penge i os indtil 28, det vil sige at indtil 28, der er vi finansieret, så der ved vi i hvert fald, at vores anlægsaktiv, det er pengene værd og så skriver vi også om i indledningen at vi har også en kontrakt med East West, som garanterer at systemet er i drift indtil 28, men jeg kan ikke se at der er nogen grund til vi uddyber det yderligere.

Prøv lige at uddyb den del.

Der skal jeg lige forstå hvad du gerne vil have.

Jeg tænker, du kan ikke se der er grund til du uddyber det yderligere, hvorfor kan du ikke det?

Jamen hvad skulle jeg fylde mere på? Det er mere det, altså vi redegør jo for at vi er sikker på det er i drift og vi er også sikre på at der er nogen der vil finansiere os.

Lad mig komme med et eksempel. Lad os sige at i for eksempel overvejer at udvikle, altså hvis vi kigger på dekomponering igen, i vælger at udvikle en ny gren af det her rejsekort, som har nogle specielle teknologiske egenskaber og det bliver lige pludselig en større andel af den del som ikke er afskrevet og nedskrevet endnu, så hvis den i sit enkeltstående dekomponeret element udgør en betydelig del af jeres balance, føler du så ikke at der kunne være et konkret behov for at man omtaler den?

Jo, altså det du prøver at sige til mig er at hvis nu vi udvikler et tillægsprodukt til rejsekortsystemet, som lige pludselig udgør, lad os sige 100 millioner, at jeg beskrev det særskilt?

Ja.

Jo, det er da helt klart.

Og i hvilket omfang tror du så i, det her er et meget fluffy spørgsmål, men i hvilket omfang tror du at du vil foretage beskrivelsen af det her projekt, altså hvilke særlige forudsætninger?

Jeg vil sige, at hvis jeg havde to projekter af en hvis størrelsesorden med hver sin afskrivningsprofil, så er det klart der er du jo nødt til at redegøre for dem hver især.

Charlotte jeg prøver lige at læse direkte op fra erhvervsstyrelsens kommentarer til lovændringen, så skriver de her "det skal konkret oplyses om de særlige forudsætninger som virksomheden har anvendt i forbindelse med indregning af måling af udviklingsprojekter. For udviklingsprojekter kan oplysninger omfatte en beskrivelse af den forventede fremdrift i projekterne og det forventet marked for det udviklede produkt. Beskrivelsen skal være konkret i forhold til de enkelte projekter. Generelle og overordnet beskrivelser er således ikke tilstrækkelige. Regnskabsbrugerne skal ved gennemgang af beskrivelsen få en forståelse af, hvad grundlaget er for indregning af måling i de konkrete projekter", det er den vejledning der er givet. Så kommer "one million dollar question", føler du dig i stand til at vide præcis hvor dybt du skal gå ud fra det jeg lige har læst op for dig?

Nej. Det skal jeg bare sige nej til ikke?

Du skal bare sige det du føler der er rigtigt.

Jeg kan kun sige, at der kan jeg selv definere hvad dybt er. Nu sidder jeg jo kun, som det er i dag, men ét immaterielt anlægsaktiv, så derfor føler jeg egentlig det er rimelig nemt at opfylde de krav, men hvis jeg sad med mange, så kan jeg da godt se at det bliver sværere og mere differentieret at redegøre for, så hvis du sidder med mange, så synes jeg ikke den er klart defineret, for du kan jo skrive side op og side ned, hvis du skal udfylde for kravene i den redegørelse... der vil jeg da mene at der bør være en mere klart defineret, for ligesom at afgrænse, hvor meget folk skal gå i dybden.

Du tænker fra styrelsens side, at man skulle give en lidt mere konkret... altså hvis man skulle perspektivere til det der med, hvornår må man indregne et udviklingsprojekt, så er der de der helt simple syv krav, eller hvor meget det nu er, til hvornår må et udviklingsprojekter indgå i balancen, noget i den stil måske?

ja, for det du lægger op her til, altså det er jo en fristil på mange måder, eller det kunne det nemt blive og det er jo et spørgsmål om det er gavnligt for brugerne af et regnskab.

Godt, så fik vi rundet paragraf 88 a af, for lige at være lidt formel. Den sidste del vi godt kunne tænke os at spørge lidt ind til, det er den her kære reserve, som man er tvunget til at binde på egenkapitalen. Du skriver at du ikke synes det er et positivt og værdi skabende element og at i selvfølgelig er opmærksom på det fordi det vil kunne give problemer for jer i forhold til udbyttebetaling på sigt.

Ja.

Hvis man helt konkret tager jeres virksomhed og jeres regnskabsbrugere, både den primære og så dem i forventer der kommer nu her i fremtiden, hvordan tror du de vil forholde sig til den her reserve når de kigger på jeres regnskab, vil den have en effekt for den måde de tolker jeres tal på?

Altså lad os tage udgangspunkt i ejer, for jeg tror at andre brugere ikke vil fokusere så meget på det. Men for vores ejeres vedkommende, der handler det jo om hvordan de penge de putter i os, de kommer ud igen. Jeg ved da ikke om det også vil have indflydelse på når man vurderer levetid. Nu siger jeg det helt hypotetisk for det er ikke noget der har været oppe og vende hvad vi gør fremadrettet endnu, for der går mange år før vi har... altså før det overhovedet er interessant for os. Vi er jo så heldige at vi er kommet på så sent, vi skal jo ikke gøre det historisk, vi skal jo kun gøre det fremadrettet, fordi hvis vi sad med hele den store pulje, så havde vi jo et andet issue ikke.

Det var faktisk anden del af spørgsmålet, det var hvad tror du om det svar du lige har givet, tror du det ville have været anderledes hvis loven den var blevet implementeret for 5 år siden eller fra det tidspunkt hvor i ligesom var begyndt at udvikle på rejsekortet?

Det kan meget vel være at det har betydning for den afskrivningsperiode, som de vælger, fordi hvis man gerne vil have udbytte på sagen så er man jo nødt til at få afskrevet det intakt, så man har noget at udbetale udbytte af.

Ja, så i højere grad sådan at bruge en strategisk...

Det kunne jeg godt forestille mig. Jeg siger ikke det vil ske her, netop fordi der går så lang tid før det overhovedet er interessant og på det tidspunkt der vil vi også udvikle... altså andelen af de udviklingskroner vi investerer i systemet vil jo også være dalende, så det kan godt være det slet ikke bliver et problem for os, når vi når det i 25, hvor det overhovedet første gang er interessant, eller 26, men jeg vil undre mig hvis det ikke bliver tænkt ind i en afskrivningshorisont.

Okay.

det ville undre mig, altså i andre virksomheder ikke. Det er klart fordi hvis du skal udbetale udbytte til dine ejere eller har et ønske om det, så er du jo også nødt til at generere et grundlag, som der kan betales udbytte på og det tror jeg godt kunne få indflydelse på afskrivningshorisonten.

Ja. Hvad tænker du sådan frit fra leveren, om den her nye regel, synes du det er en god regel?

Nej.

Er det specifikt mod den her...

Jeg synes det handler lidt om... altså det er vel egentlig lidt og mistænkeliggøre folks vurdering af deres egne udviklingsomkostninger. Det er jo vel lidt og sige til dem "ja du siger nu godt nok at du udvikler noget det lever i 20 år, men mon ikke bare det er en omkostning du har kørt ud over for mange år, så nu låser vi pengene lidt for dig, for vi

tror ikke helt på dig". Så jeg synes faktisk lidt det er en mistænkeliggørelse af virksomheden.

Jeg kan oplyse at din holdning den er entydig med alle dem vi har snakket med.

Er den det? Nå jeg er ikke den eneste. Jamen altså for det første så synes jeg du mistænkeliggør folk og deres vurderingsevne og de skulle jo gerne sidde og være professionelle i den virksomhed de er i ikke? Og noget andet er, at så sætter du et voldsomt administrativt setup også. Jeg skal jo sidde og få de anlægsaktiver, som er investeret fra 16 og frem, sidde og holde styr på mine afskrivninger, lige præcis på dem, fordi jeg skal sidde hvert år og modregne afskrivninger for det der er aktiveret i de pågældende år, så jeg sidder og skal føre sådan et sub afskrivningssystem til at køre den anden vej.

Okay, så du tænker faktisk at den administrative byrde er væsentlig?

Det vil det også blive ud i årene, for man kan sige, at har du et anlægskartotek, der kan styre det, men altså afhængig af, hvordan du kører dit anlægskartotek, så skal du jo sidde og følge de der anlægsaktiver, som jo er aktiveret fra 16, hvor det trådte i kraft, og fremad, fordi det er jo kun deres andel af afskrivningerne du må nedskrive den der egenkapital eller reserve med. Så der er ingen tvivl om at der sidder også et lille stykke håndarbejde i det.

Altså det er jo basicly bogføre af værdi ikke? Det skal stå på egenkapital kan man sige.

Jo jo, der skal opgøres, så lige pludselig, hvor du bare kunne tage dit anlægskartotek og hælde over, så skal sidde og lave sådan et lille anlægskartotek ved siden af dit anlægskartotek og styre det sideløbende.

Det er allerede noget administrativt byrde du føler der er blevet tillagt?

Ja. Nu kan man sige at første år er ikke slem, men på den anden side når du for eksempel har en meget lang afskrivningsperiode, men når jeg når ud i 25-26, så kan jeg da godt forestille mig jeg har noget at holde styr på.

Charlotte lige et tillægsspørgsmål til den første del jeg spurgte til i forhold til reserven, du troede ikke at de andre regnskabsbrugere, når man så bort fra jeres ejere, de rigtig ville tillægge den her reserve mod noget værdi?

Nej, fordi det skulle være brugerne af rejsekortsystemet, jeg tror ikke at en bruger af et rejsekort ville interessere sig for, hvordan egenkapitalen er delt op. Jeg kunne godt forestille mig han er interesseret i at se egenkapitalen totalt set, men jeg tror ikke de ville... at en almindelig læser ville vurdere de to tal op mod hinanden. Det tror jeg ikke, der er jo ikke ret mange danskere som ville forstå det og da vi ikke har nogle der skal ind og investere i os, som vi er sat op i dag, så er det jo heller ikke nogle der, der ville gå ind og interessere sig for det forhold.

Nej, så de ville bare bruge egenkapitalen total?

Ja, så det vil kun være vores ejere, som har en interesse, fordi indtil 25, der kan vi ikke udbetale udbytte, fordi vores model er sådan at vi skal tilbagebetale alle vores lån, før vi må give udbytte. Så man kan sige at jeg har heller ikke noget akut problem med det, fordi jeg ved at det er tidligst i 26 jeg kan gøre det. Så kan man jo så håbe at reglen er lavet om, eller også er det da helt klart, så er det da noget vi har tænkt ind, inden vi når så langt, plus at vores årlige investeringer de bliver gradvist mindre, så problemet fader jo selv ud for os, fordi vi har taget den udviklingstunge del, inden den her regel kom.

Ja. Charlotte lige en paragraf mere, som egentlig er ændret. Vi har lidt været inde og berøre den, det er det her med den årlige revurdering af restværdier, ikke afskrivningshorisont men restværdien. Der er jo stillet krav om, og det er

en ren IFS tilpasning, der er stillet krav om at man skal årligt revurdere restværdien, altså vurdere om man har en skrap værdi kan vi vist godt kalde det og hvad den så er på de her immaterielle aktiver og det skal man sådan set dokumentere at man gør hvert år. Synes du det er relevant for jeres virksomhed?

Ja, man kan sige det er jo, ja og vi gør det jo også. Vi er jo inde og kigge på den hvert år og vi vurderer jo også om den er reel og vi vurderer den også op mod de forventede indtægter og fremdriften, så det synes jeg er reelt nu.

Arbejder i med en restværdi på jeres immaterielle aktiver? Altså som er under 0?

Altså en decideret skrap værdi i 28? Er det det du mener?

Ja.

Nej det gør vi ikke i dag.

Nej. Det er fordi loven jo definerer sådan rimelig firkantet, hvornår man må have en restværdi på immaterielle aktiver. Det er jo hvis der er en køber der forpligter sig til at købe aktivet til en eller anden pris per en eller anden fremtidig dato og hvis der så er et aktivt marked for aktivet. Det er sådan set de to betingelser der er. Så det vi har hørt andre sige det er, at det er fuldstændig tåbeligt at man skal revurdere den hvert år, fordi den vil være 0. I stort set alle situationer vil den være 0, men det tænker du ikke umiddelbart?

Ja, altså det er jo et spørgsmål om vi vurderer at man ikke på et tidspunkt ville kunne sælge os udadtil, det ved vi jo ikke og det er egentlig også derfor vi forholder os til det, fordi vi ved ikke hvad vores ejere siger i fremtiden og om de siger vi kunne da også.... Ligesom NETS, finde på at sælge os eksternt. Så vi ved det jo ikke og fordi vi ikke ved det, så forholder vi os til det. Så kan man nok sige, er det måske lidt overkill, er det ikke bedre vi gik ind og forholdte os til det når det måske bliver aktivt, for det vil man jo vide nogle år op til, men vi ved jo reelt ikke om nogen synes en dag, når vi er velkørende og sådan noget, at så kan man godt gøre det anderledes.

Så det jeg egentlig hører dig sige Charlotte, det er at du synes faktisk den lov... i den gamle lov der måtte man kun vurdere det ved anskaffelsen, altså der satte man en restværdi og den var låst, så du synes egentlig at for jeres business, der giver det mere mening med den nye lovgivning?

Ja det vil jeg sige, fordi hvis vi havde låst den ved anskaffelsen, så havde den nok været 0, fordi så havde man tænkt... så tror jeg ikke man havde tænkt videre ud over det, men som hverdagen er i dag, så kan vi jo godt nå ud i en situation, hvor vi lige pludselig har en restværdi som ude i 28 måske står og overvejer et salg eksternt, det ved man ikke. Så der vil jeg sige, at det ser jeg som en dynamisk verden.

Og vi foretager vurderingen hvert år, vi taler om det hvert år og det er jo noget af det vores revisionsudvalg også er inde over og vi har det oppe at vende. Vi er jo opbygget med et revisionsudvalg også og det er jo nogle af de ting vi hvert år vender.

Så kom vi egentlig omkring de lovændringer vi har behandlet. Det er de her paragraffer for afskrivningshorisont og restværdier i IPO, oplysning om særlige forudsætninger og den her reserve for udviklingsomkostninger. Når vi har talt med øvrige CFOer og finance managers osv., det vi egentlig gerne vil, det er om vi må bruge nogle af dine svar i vores opgave. Det vi skriver helt konkret, sådan rent juridisk for at få den del på plads, den model vi kører, det er at vi skriver positivt at du udtaler dig som privatperson og det er din professionelle holdning, det er ikke på vegne af rejsekort A/S. Det er det som øvrige har sagt ja til. Må vi bruge dine svar i vores opgave?

Navngivet?

Ja så vi kan se at det er Charlotte der har sagt det her.

Ja, meget gerne. Men får jeg det så til gensyn? For det er jo meget rart lige at vurdere at der også er skrevet det jeg har givet udtryk for.

Det kan vi sagtens aftale.

Det er meget rart lige at få det til gennemsyn, så man kan sige "hov, det var faktisk ikke lige helt sådan jeg mente det", sådan bare at få det justeret til, hvis det er at der er noget meningsforstyrrende i det.

Vi skriver det ned og så tager vi det der referer sig til vores opgave og så sender vi det afsnit til dig, til gennemsyn.

Ja, det må du gerne.

Kan vi gøre det sådan?

Ja.

Og hvis du har lyst til at få den samlede opgave når vi er igennem, så vil vi også hellere end gerne sende den til dig.

Jamen det vil jeg også meget gerne.

Perfekt. Jamen Charlotte så har vi ikke mere.

Nej okay.

Endnu engang mange mange tak.

Så ser jeg frem til at se det i hvert fald.

Det lyder super godt.

Hvornår skal i aflevere?

26. oktober.

Uha, så er i snart færdige jo.

Ja det er den rigtige måde at sige det på.

Ja jeg var lidt i tvivl om det var telefonmøde, for Aalborg universitet har jo også noget i København, så jeg vidste faktisk ikke om i skrev fra Aalborg eller København af.

Nej men du kan nok høre på dialekten at vi ikke er fra København.

Ja, jamen så vil jeg ønske jer god arbejdslyst, så er der også travlt fra nu af.

Og mange tak for hjælpen.

Ja velbekomme.

du får afsnittet på mail og så får du opgaven, når den er færdig.

Det lyder godt, det ser jeg frem til.

Du må have en god uge.

Det er godt, ja tak, hej!

Hej!

Bilag 10 – Transskription af interview med Kris Eggertsen

Med fed = Interviewer

Uden fed = Respondenten

Respondenten er direkte citeret, hvilket kan gøre nogle sætninger besværlige at læse. Den direkte transskription er begrundet med et ønske om at undgå fejlfortolkning.

--oOo--

Kris, tak for din tid.

Velbekomme.

Som vi har sendt til dig forinden, så vil vi spørger lidt ind til de paragraffer, der står på den liste du har foran dig.

Ja.

Og vi vil stille nogle spørgsmål til.. Vi har lavet noget analyse af faktisk. Vi har slået nogle årsrapporter op, 57 årsrapporter har vi slået op, konstateret hvad der har været af effekt ved de her lovændringer i de her 16-årsrapporter. Det er C-stor virksomheder vi har med at gøre.

Ja.

Derefter har vi sendt spørgeskema ud til de 57 virksomheder, hvoraf 9 har svaret og de har så angivet de svar der står på det her fact-sheet hernede.

Ja.

Derudover har vi foretaget interview med 5 på nuværende tidspunkt. 5 virksomheder på nuværende tidspunkt, og egentlig fået deres begrundelse til hvorfor de har svaret som de har gjort i spørgeskemaet.

Ja.

Vi skal så runde opgaven af med, at snakke med erhvervsstyrelsen omkring deres holdning til noget af det her.

Ja.

Så det vi egentlig søger, det er lidt en.. En uddybning af hvad i har drøftet i faglig afdeling i Deloitte omkring de her punkter. Og hvad betydning de har haft for regnskabsforelæggelsen og så kommer vi ind på en masse nuancer, som vi har fået med fra de her interviews med personer og spørgeskemaer og alt muligt.

Ja.

Hvis jeg lige skal tilføje, vi har set hvordan den er blevet behandlet i praksis, men vil gerne lave koblingen over til den teoretiske, det teoretiske aspekt af hele ændringen. Så har vi lidt forskellige forslag med også til hvad man kunne gøre af lovændringer, dem vil vi også gerne lige høre din holdning til.

Ja.

Så det er meget, hvad i har drøftet i de faglige afdelinger og det er klart at grunden til vi spørger dig. Det er fordi, du har et lidt bredere grundlag at udtale dig på end hvis det bare var en almindelig statsautoriseret revisor.

Ja. Fint.

Godt. Jamen, hvis vi springer ud i det. Skal vi ikke tage paragrafferne og så kan vi tage det generelle bagefter.

Jo. Det tænker jeg.

Hvis vi tager paragraf 43 stk. 2 og stk. 3. Så går de egentlig på det her med muligheden for at kunne afskrive ud over 20 år. Hvor tidligere var man låst. Hvad skal man sige.. De her, den paragraf 43 stk. 2 går så på det her med..

3.

Stk. 3. Går så med, det her om årlig revurdering og restværdier.

Ja, det var så stk. 2.

Okay. Hvor tidligere var der jo, kun restværdiurdering ved anskaffelsen.

Ja.

Det vi har konstateret, som der står på det her fact-sheet, hvis vi tager den øverste. Der er 3 ud af 57 virksomheder der har ændret afskrivningshorisont. De 3 virksomheder har alle deltaget, indenfor for nyligt deltaget i en virksomhedssammenslutning og fået goodwill i forbindelse med den. Så det er relativt nyt den goodwill, de har i deres balance. Hvorfor tror du der er så få der har brugt loven til noget kan man sige, den nye lov.

Jamen, man kan sige som du selv siger, hvis der ikke er sket noget ændring i virksomheden, som koncernstrukturen. Jamen, hvorfor skulle man så gå ind og lave den her omvurdering, hvis der ikke sådan er behov for det kan man sige. Så jeg tror, som meget af overgangsbestemmelserne til loven gør at man kan gøre mange ting fremadrettet, men ikke så meget bagudrettet, må man sige. Så de ting der ligesom er låst fast på det tidspunkt hvor den ændrede årsregnskabslov trådte i kraft. Der tror jeg ikke folk vil gå ind og rette bagud medmindre det har haft en eller anden større effekt. Medmindre, at lige nu og her sidder man med en eller anden omstrukturering som nogle så har haft i praksis, at det er der man vil gå ind og lave den her ændring. Fordi i praksis betyder det nok heller ikke så meget, sådan krone og øre. Men muligheden er der.

Når du siger det på den måde, er det så fordi du tænker at den.. Det primære aktiv, som den her lovændring den skal bruges til, det er goodwill?

Ja, det vil jeg egentlig tro. Hvor altså man kan sige, nu det immaterielle vi snakker om her, det er også mulighed for restværdier på de materielle. Hvor man nok har lidt mere fokus på det, fordi det kan jo også.. Det er jo også et aktiv der er svært og værdiansætte, sådan kan man sige. Der er sjældent et aktiv marked for dem her, så derfor kan det være svært og værdiansætte den her restværdi, som man jo nok i mange tilfælde holder fat i den, som man egentlig har taget stilling til.

Så du tænker faktisk, at bare sådan vi forstår det, at kontiunitet er sådan set.. Det er vigtigt eller.. det er sådan set, det vurderer du på baggrund af de drøftelser i har haft, at det er sådan set nok noget af det vigtigste, som måske lige i den her del af lovændringen, måske har overskygget lidt eller været lidt mere centralt.

Ja, lige præcis. Så jeg tror det her er mere en, man ser fremadrettet end bagud.

Tror du den vil have stor effekt om 2-3 år, den her lovændring?

Det er jo altid svært og sige. Men som sagt, så tror jeg mere det er noget, de her restværdier. Jeg tror ikke, det har vi også drøftet. Det er ikke noget som man.. Selvfølgelig står der i loven, at dem skal man revurdere årligt. Men jeg tror der skal være nogle større argumenter for, at man skal revurdere dem. Det gør man ikke bare for at gøre det, også af hensyn til hvilken effekt det for af regnskabet og det dokumentation man også skal lægge frem, for at den her værdi er ændret og de her immaterielle aktiver. Om det så, altså det er nok sværere at få hævet værdien end det er at få den nedsat, kan man sige og så der skal være et eller andet, sådan helt objektivt som gør at restværdien skulle være faldet end jeg tror at virksomheden ville gøre det.

Ja. Hvis man tager selve det her med afskrivelsen. Altså det der med 20-årsgrænsen er ophævet. Hvorfor tror du så der er så få, der har.. Hvad hedder det, jeg prøver lige at gentage den. Hvorfor tror du, der er så få der har gjort brug af den?

Altså i forhold til at gå udover de 20 år?

Ja.

Jamen, som det vi også har drøftet. Det er, jo længere man kommer fra år 0 og så ud til år 50, jo sværere er det at fastsætte den her tidshorisont. Eller hvad kan man sige. Den værdi der er på tidshorisonten, derfor er det nok, dem der har gjort brug af det, har nok været nogle hvor de har handlet indenfor kort tid eller der har været en eller anden sammenslutning eller et eller andet. Hvor man ligesom kan sige i casen, der har vi haft en tidshorisont på det vi har købt en fusion og så videre på mere end 20 år og så dermed har fastsat en afskrivning på 20 år, men det skal så være fordi den aktuelle case er, at det er en investering over 20 år, det er nok så sjældent, at man kan kigge så langt frem i fremtiden. Så jeg tror det er derfor, at der nok ikke er så mange der kommer til at gøre brug af den. Nu ved jeg ikke, om vi kommer ind på det der med 10 år.

Jo, hvis den er ubestemmelig, så 10 år.

Ja, lige præcis. Og der har vores holdning også været, at der.. Man skal flyt alt andet inden man kommer til 10 år, kan man sige.

Det er interessant.

Fordi, som der også står i kommentarerne, jamen så, til årsregnskabsloven. Jamen så, kan man sige, det er ligesom en undtagelse at bruge den her med ikke 10 år, så når man har noget goodwill. Jamen, hvis det er en virksomhed man køber og der opstår noget goodwill i den forbindelse, så har man en eller andet case for at det her er en investering der løber i 5, 7, 15 år. Så er det også det man bør ligge til grund for afskrivningshorisonten. Så man har nok altid et eller andet der kan argumentere for, at det ikke er 10 år. Det kan godt være man rammer 10 år, men så er argumentet ikke at man bruger undtagelsesbestemmelserne.

Må jeg lige udfordrer den lidt, fordi i, som du selvfølgelig er bekendt med. I IFS der behøver man jo ikke afskrive på goodwill eller. Der er reglen jo egentlig, hvis den er ubestemmelig så skal den undergå en nedskrivningstest, hvis den er bestemmelig skal du afskrive i henhold til IFS også. IFS ligger jo eller IAS 38 ligger jo op til, at goodwill som udgangspunkt har en ubestemmelig forbrugstid. Men der siger du egentlig, at i har et andet udgangspunkt i jeres fortolkning.

Nej, så tror jeg du har misforstået det. Det jeg siger, det er at det der med og passe de 10 år uden at argumentere for det, det kan man ikke bare. Man skal prøve alle andre argumenter inden man kommer til, okay der er simpelthen ikke nogle argumenter for ikke at ligge den fast. Så man skal ikke bare, nå det er nemt at tage 10 år, hvor det måske før var nemt at tage 5 år, fordi der havde man, hvis det er under 5 år så skulle man ikke argumentere for det, så der var det måske bare, så er det det vi gør, hvis det ikke havde den store effekt.

Tænker du den lovændring så har været positiv for det retvisende billede?

Ja, jeg synes egentlig sådan og det er også vores drøftelser omkring den. Det, at man ikke ligger fast længere på nogen, hverken nedgrænse, hvor man ikke skal argumentere for det, og den øvre grænse, hvor man skal argumentere for det, gør at så skal man ligesom ind og tage stilling til, hvor er det af perioden man afskriver over. Der er jo, i mange tilfælde har man jo taget stilling til det her goodwill. Det kan selvfølgelig være en eller anden virksomhedssammenslutning, hvor der opstår noget goodwill, en omstrukturering eller et eller andet, der ikke er så meget stilling til. Men er det noget man køber eksternt, så har man jo taget stilling til hvor lang tid er den her returner og investment. Det kan også være andet end goodwill, nu er det lige det jeg nævner. Men det kan også være nogle andre immaterielle anlægsaktiver.

Så jeres vurdering er egentlig, at i rigtig mange tilfælde ville man kunne have en bestemt ibrugstid.

Ja.

Okay. Fint.

Hvis vi kører sådan lidt 5 år ud i fremtiden, tror du så at man vil se reglen blive anvendt i højere grad i forhold til at overstige de 20 år. I og med man vil se det blive anvendt i konkrete eksempler eller hvordan tror du den vil. Den ligesom vil udvikle sig i forhold til den her teknologiske udvikling, vi også har.

Jamen, det er jo svært. Altså man kan sige, hvis nu man har sådan en immaterielle aktiver, som jo kan være meget teknologi osv., man investere i så bliver det jo svært, at komme over 20 år for de er jo forældet den dag de næsten kommer på markedet. Så jeg tror ikke det udvikler sig så meget, som sådan. Altså jeg tror måske mere, hvad kan man sige, man er nødt til at tage en aktiv stillingtagen til det. Så kan jeg så ikke sige om det gør, at vi afskriver over 5 år eller 20 år eller hvor det er henne. Men der bliver nok noget mere nødvendigt, altså i hvert fald tage noget mere aktiv stillingtagen til afskrivningsperioden.

Har i diskuteret internt i den faglige afdeling hvordan man skal dokumentere, brugstiden for eksempel hvis man skal argumentere for at bruge 5 år kontra 25-30 år og hvilken grad af argumentation man ligesom skal underbygge det med?

Jamen, man kan sige det man. Det som loven vel også lidt ligger op til, det er at man skal have et eller andet cash-flow eller man skal kunne vise hvordan det her kan generere cash-flow ud i fremtiden og herunder også hvad for en usikker der er her i, kan man sige. Kommer man ud på 2 og 3 og det er et eller andet. Eller hvad hedder det og 3 og 5, hvor der er mere usikkerhed hvis man har et aktiv. Jamen, et eller andet varemærke man overtager, som man har patent på eller et eller andet med de 20 år, jamen så er det nemmere at argumentere for det end en teknologivirksomhed man køber en iphonedims, man ved der er forældet om 2 år. Så den vej, man skal jo ligesom sige, hvad er det for et aktiv man har med at gøre, det er meget naturligt og så kan man sige, er man nødt til finde dokumentation for hvor man har fundet det her og det kan så være i form af de overvejelser man har gjort sig på det tidspunkt man har investeret i det. Er det vi sådan har drøftet, at er det et patent. Hvis man tager det som man har patenteret noget i 10 år, så er det nok det man skal ligge det til grund med. Er det et land teknologi, som har en meget kort løbetid, så må man ud og se hvad er så som andre, er nogle lignende grupper af samme vare, hvad er det som, hvad er deres løbetid, så er det ligesom det man må ligge til grund til som dokumentation for det.

Hvis vi må prøve lige, bare lige kort at vende tilbage til restværdierne. Der har vi fået en spændende praksis problemstilling, fra vi har interviewet Louis Poulsen, dem der sælger lamper. Og vi talte der omkring deres indregnede rettigheder under immaterielle aktiver og de har jo rettigheder til at sælge Arne Jacobsen's

PH-lamper og ja egentlig også Arne Jacobsen lamper og alle de der som har været kendt og udbredt og vist at de kan sælges nu i over 70 år. Han må ikke, fordi han ikke har et aktivt marked og fordi han ikke har en kontrakt med nogle der skal erhverve hans rettigheder, så må han ikke sætte en restværdi over 0. Det er hans holdning, at det ikke giver et rest visende billede i regnskabet, fordi han jo så skal afskrive. Dels skal afskrive og hvis han skulle vurdere restværdien, så har han svært ved at sige det præcise x antal kroner, men han kan sagtens på nuværende tidspunkt i og med rettighederne har været i deres balance i så mange år, argumentere for at restværdien med meget meget stor sandsynlighed overstiger den bogførte værdi der er nu. Det vil sige hvis han kunne få lov til at vurdere en restværdi, så ville han faktisk ikke skulle afskrive på hans rettigheder. Hvad tænker du om den situation, sådan i forhold til det rest visende billede og regnskabsafliggelse sådan generelt?

Altså i forhold til om han skulle have lov til at have en eller anden restværdi, han har svært ved at argumentere, det er egentlig det som spørgsmålet går på ikke?

Ja.

Jamen, det er klart der bliver noget der. Det bliver hans egen holdning kan man sige, der bliver dokumentation for det her, som jeg lytter mig til i forhold til det rest visende og det er jo så. Det er nok lidt forsigtighedsprincip, som selvom det ikke står direkte i loven, så er det nok den som mange revisorer ligger til grunden til, at man kører det der forsigtighedsprincip. Så derfor, det er en svær situation at skulle dokumentere det her i og skal vise den er højere end 0. Så skal han i hvert fald have et eller andet hvor han kan sige han har prøvet at sælge det på en eller anden måde, det ved jeg ikke om det har været på tale. Eller et eller andet, noget i den sammenhæng. Min egen holdning er, at det bliver svært at få den her restværdi over 0 stadigvæk.

Hvis man sådan skal køre den over i IFS tankegangen igen og så sagde at det reelt har en ubestemmelig brugstid. Så har han, jeg tror det var 50 års historik med generere cash-flow i eksempel.

70 faktisk.

70 i PH, som han kunne ligge til grund og så ud fra det lave en impairmenttest af den værdi der ligesom står tilbage i bøgerne.

Ja, men man kan sige det. Selvfølgelig kan man sige i sådan nogle tilfælde hvor man skal vurdere restværdien er det godt at have noget historik, sådan helt generelt. Det jeg lå på det. Men omvendt, så restværdien, det er. Der er jo ikke rigtig noget marked for det her, formentlig, uden og kende til de her rettigheder.

Men det bidrager stadigvæk til den fremtidige indtjening.

Ja. Det er jeg med på.

Han argument er. Undskyld jeg lige afbryder. Men hans argument er, at de her rettigheder, det egentlig er hele virksomhedens eksistensgrundlag. Det er hans argument. Så han vil selvfølgelig gerne hvis han kunne undlade at afskrive, for han mener ikke det er retledende afskrivning ud fra de argumenter.

Det kan jeg også godt følge ham i, men jeg tror mere det er frembringelse af den her dokumentation der er svær og nu ved jeg jo så ikke hvad der lige har været af overvejelser der, da man ligesom er gået ind i og sige restværdien er 0, det jeg lytter mig til. Han siger ikke, at det er det, det står til i bøgerne, så hvad er ved de revisorer der har kigget på det her og sagt den er 0, det kan jeg jo så ikke lige udtale mig om. Men det jeg kan sige som min egen holdning er, det er at de hjælper at han har noget historik, så hvis jeg skulle komme og vurdere på det her, så ville jeg selvfølgelig kigge på hvad er det for nogen cash-flow der har været genereret bagud i tid. Man er også stadig

nødt til, at kigge på hvad er det fremadrettede. Man kan sige, hvor langt kan vi se ud i fremtiden og det her og så videre. Så bare sådan hurtigt gæt vil jeg stadig komme frem til de 0 som restværdi.

En sjov lille ting i de regnskaber vi har slået op i det er, at for største delen af virksomhederne, det er at der ikke er oplyst om at man foretrækker den her løbende revurdering af restværdier. Det er selvfølgelig en ting og for de enkelte selskaber som har oplyst noget, der har de oplyst 0 kroner. I EY's manual til den her nye implementering, der kommenterer man også på at man forventer det i bund og grund er en lov som, ja man kommer nok ikke rigtig til at se den blive anvendt i praksis. Hvad tænker du lidt om det, uden jeg skal ligge nogen forudbestemte holdning i hovedet på dig.

Som jeg var inde på før, så tror jeg altså sådan lige i forhold til afskrivninger, tror jeg heller ikke bliver ændret så meget. Altså jeg tror igen det er, hvis man kommer i en situation hvor det er nyt, så bliver det brugt fremadrettet. Men sådan bagudrettet tror jeg ikke det giver de store ændringer som vi ser i balancen. Der hvor jeg tror det kan give en ændring, sådan mere generelt. Det er her man skal til at argumentere for, kan man sige, hvorfor er det man afskriver den her periode, hvorfor er det man indregner de her udviklingsprojekter, det kan gøre noget ved folket. For det første så kommer det til at stå i årsrapporter. For det andet kan det måske holde nogle fra og aktivere noget og her snakker vi nok mere regnskabsklasse B, som er lidt uden for jeres flow, hvor man nok nogle gange kan være sådan lidt på vippen med at kan aktivere de her udviklingsprojekter, for der er jo nogle krav til for og nogle dokumentationskrav for ligesom at kunne sige, har vi et udviklingsprojekt. Og hvis man sådan lige er på grænsen til at kunne opfylde dem. Men så også efterfølgende skal kunne dokumentere de her yderligere krav i forhold til og kan, hvad det kan sælges til og hvilket marked man skal gå til og så videre. Kan det nok gøre noget ved de årsrapporter. Men det er så lidt uden for jeres flow, men.

Vi kommer tilbage til den der paragraf 88 a med en oplysning om særlige forudsætninger for indregning og udregning af Skal vi lige parkere afskrivningshorisonter og restværdier og springe videre til det næste. Det er så paragraf 40 andet punkt, som er. Tilpasning går jo på at man tidligere for regnskabsklasse C-stor og D, skulle indregne IK når man havde egen oparbejdet immaterielle aktiver. Nu er det så blevet en valgmulighed for alle regnskabsklasser. Det vi har konstateret, der er som der står i vores fact-sheet her, det er der er 38 virksomheder der har egen oparbejdet aktiver og 20 ud af dem beskriver indregning og 18 af dem beskriver slet ikke indregning. Så ud af de 38 virksomheder har vi konstateret, at cirka halvdelen af dem, altså de 20 har valgt at indregne IPO, eller de har valgt det efter den nye lov, at indregne IPO som en del af regnskabssummen. I IFS er det jo ikke tilladt at indregne IPO, der har man jo helt afgrænset sig fra det, hvis du sådan skulle.. Du kan selvfølgelig ikke udtale dig på vegne af erhvervsstyrelsen, men hvad har i drøftet i forhold til hensigtsmæssigheden i og aktivere IPO på immaterielle aktiver?

Jeg må ærlig indrømme, det er ikke et område vi har beskæftiget os så meget med, specielt ikke de områder i har med lige på det her punkt, så det er nok svært sådan lige at skulle udtale sig i forhold til Deloitte's faglige afdeling på det her. Men nok sådan mere hvad min egen holdning kunne være dertil hvis det kan bruges til noget. Der er nok nogle der sådan helt objektivt der gør det og så ikke skriver det og så nok nogle der gør det omvendt, så det er selvfølgelig lidt svært med de tal i har siddet og kigget på. Men hvorfor man ikke skeler til fuld temesering i IFS det er nok sådan et generelt spørgsmål, fordi det er nok den vej som regnskabsloven den fører hen ad, er i hvert fald min opfattelse af det og det tror jeg også er andres. For det er også der man skeler til, hvis der er noget som er uklart i årsrapporten så kigger man i IFS, så det er nok bare et punkt som måske i praksis, som man i erhvervsstyrelsen nok bare har tænkt, det er nok ikke

noget som har stor praksis erfaring, derfor er det noget vi ikke implementerer nu her. Om det kommer om noget tid, det ved jeg jo ikke.

Tror du årsagerne til i ikke har haft det med i drøftelserne i faglig afdeling er, at i ikke ser det væsentligt særlig mange steder?

Ja, vi har nok bare ikke fået spørgsmålet endnu, kan man sige det sådan. Så, ja det har nok bare ikke været så aktuelt mange steder endnu.

Nu snakkede vi den her fulde IFS tilpasning også i forhold til restværdier, hvor man så har valgt at køre dem ind. Tænker du der kan være en uhensigtsmæssighed, det bliver så nok også din personlige holdning. Men at der kan være en uhensigtsmæssighed i at man nu ikke ensretter, men i bund og grund øger valgmulighederne på det her punkt. Altså hvis man eksempelvis tager en farmaceutisk virksomhed ind i billede, hvor de jo typisk har nogle udviklingscentre og de har trodsalt en fase som man vil kunne aktivere.

Jamen man kan sige, det er jo nok igen et punkt man ikke er kommet til i forhold til den her mere rettelse over mod IFS i forhold til årsregnskabsloven, så kan man jo så sige mange af de helt store virksomheder, nu ved jeg ikke lige hvad for nogle 57 virksomheder det er ramt. Men de helt store er nok allerede ovre i IFS, så der er noget mere arbejde i at skulle lave det her, så det kan være at dem der så gør det der mere arbejde, de så er gået over til IFS. Så det er ikke sikkert det igen vil have den store effekt, det er så nok min egen holdning til det.

Så tænker du, at den administrative byrde ved at skulle indregne er uhensigtsmæssig og derfor kunne det have været en ide og have valgt den her, som en valgmulighed.

Ja, det kunne det være. Men igen hvor meget er det i praksis. Det er så nok, det jeg er lidt uforstående overfor.

Så springer vi ned i første paragraf 88 a, som er det nye krav om særlige forudsætninger for indregning og måling af udviklingsprojekter, og skatteaktiver også, men det har vi så afgrænset os fra. Og så er det paragraf 83 stk. 2, som er krav om etablering af reserver...

Den er spændende.

For udviklingsomkostninger. Bare lige for at opsummere vores fact-sheet, hvad vi har fundet ud af. Noteoplysningen i forhold til paragraf 88 a, den er relevant i 34 af de virksomheder af de 57 virksomheder vi har kigget på, og der er 11 der har noten med og 23 der ikke har noten med.

Det er overraskende.

Det vil sige største delen har ikke noten med. Hvis vi lige starter med den. Så har 11 af de virksomheder som vi snakker om her, de har oplyst om den metode de har anvendt til værdiansættelsen. Og Anders du har et eksempel med.

Altså nu har jeg, for at hjælpe dig og forstå virksomheden sådan helt overordnet. Så på den første side, der kan du se at... vi skal længere hen kan jeg se, det var ikke lige den rækkefølge. Vi skal helt hen til den anden sidste side, side 6. Vi har sådan set to eksempler, vi har på den ene side der konstateret vi, at jeg tror det var 14 ud af de 34 virksomheder, som kun har medtaget en anlægsnote til regnskabet og så selvfølgelig har deres anvendte regnskabspraksis. Helt konkret så har vi en virksomhed her som har immaterielle handlingsaktiver som vedrører udviklingsprojekter, der udgør cirka 53 % af den samlede balancesum og du kan så se selskabets finansielle performance på resultatopgørelsen. Hvad tænker Deloitte's faglige afdeling om

A, eventuel kun at oplyse om en anlægsnote og B, så kommer der så et lidt mere konkret eksempel på den anden side, hvor der er nogle der har foretaget en beskrivelse.

Hvis man skal tage A'eren herover, der opfylder ikke loven, det er sådan set rimelig. Det er ikke nok, at have en anlægsnote med, med de krav der er kommet ind i 88 a, hvor man skal argumentere for det. Jeg ved ikke, er det akubelært, det er måske noget andet ark.

Det er ikke en regnskabspraksis når det står beskrevet som om det er udviklingsprojekt.

Ja, så man kan sige der skal i hvert fald nogle oplysninger ind omkring, hvor langt er man i stadiet og hvad er det man forventer af det her udviklingsprojekt, så om det er intern eller eksternt, der kan også være lidt forskel på. Hvad er det, man kan ikke så godt skrive med et internt projekt, hvad er det for et marked man går til, men så må man ligesom skrive hvad det så er, hvad man forventer det kan medfører af værdi internt.

Det du tænker, må jeg lige.. Det vi har snakket lidt, drøftet lidt om. Det er man kunne dele udviklingseffekt op i 2. Et omkostningsbaseret udviklingsprojekt og et salgsfremmende udviklingsprojekt.

Det er så det jeg kalder internt og eksternt.

Men i har egentlig arbejdet med lidt samme begreber måske.

Det har vi altså. Jeg kan ikke huske, for 14 dage siden måske havde vi lidt et eksempel med noget it, en eller anden applikation man skulle installere og den var så lidt, for at springe lidt til 83, hvor meget man skulle binde sådan et projekt på egen kapitalen. Og det er nok nemmere med de her salgsfremmende i og med det er noget vi gør, for at kunne sælge et eller andet produkt. Og kan forklarer de her projekter, hvor langt er de i stadiet og hvad er det man forventer, man skal få i af det. Hvorimod de andre som du kalder omkostningsbaseret, kan man måske nok godt fortælle hvad er det for et stadie man er i. men det kan være svært at fortælle hvad er det man skal have ud af det. Selvfølgelig er det noget omkostningsbesparende, men hvis man læser årsregnskabsloven. Det virker som om, måske lidt min egen holdning, at de mest har fokus på de eksterne udviklingsprojekter og ikke så meget de interne udviklingsprojekter.

Tænk du, at nu er det sådan helt oppefra. Men i forhold til paragraf 88 a. Har i drøftet. Hvordan skal jeg lige forklarer det. Er det svært for jer, hvis i skulle, lad os sige i skulle rådgive en virksomhed hvad de skulle skrive. Ville i have svært ved det eller ville i have nemt ved det?

Det er lidt afhængigt af hvilke projekter det er. Men lad os sige det er et eksternt projekt, hvor de har en eller anden projekt beskrivelse. Jamen, så er det vel ligesom den der skal frem i regnskabet sådan set. Så spørgsmålet er nok mere, hvor meget man vil have frem og det er jo altid sådan. Man kan jo sige, man kan jo nok godt som regnskabslæser, meget information for at kunne forstå regnskabet og ikke bare nok med en regnskabsnote, for at tage den her. Men omvendt er der jo også noget, hvad skal man sige, noget lovbeskyttelse eller intern beskyttelse i hvor meget man vil oplyse om de her. Og det er jo også noget der går henimod også, jeg ved ikke om børsret er det rigtige ord, men farmaceutvirksomheder, som du nævnte tidligere, hvor de ligesom har krav på at oplyse hvor langt er de i deres stadie og så videre. Det er selvfølgelig noget med aktiekursen og så videre. Det er måske ikke så relevant i den her type virksomhed, men alligevel dem som skal læse sådan et regnskab her, vil få noget ud af og høre virksomhedens argumentation for hvorfor man kan opretholde det her. Og særligt i det eksempel vi har her ikke, hvor man har underskud, og nu står der så også at det er noget

afskrivningshorisont der er ændret, så det kan jo godt være at likviditeten ser væsentlig bedre ud i det her regnskab...

Det kan jeg godt afsløre at den gør

Ja, det kan man da håbe for dem. Men så vil jeg vil i hvert fald sige at så skal man have det præsenteret et eller andet sted, og det kan jo så være at de har gjort i ledelsesberetningen eller et eller andet sted, hvor de redegør for hvorfor det er som det er.

Det var nemlig mit næste spørgsmål. Har i diskuteret hvordan, kan man kombinere det der står i eksempelvis en ledelsesberetning, i anvendt regnskabspraksis og i noterne til årsregnskabet under hensyn til § 88 a, eller skal alt gengives hernede. Er det sådan at i har en faglig holdning til det?

Jamen vores holdning til det er nok egentligt at det er under anlægsnoten man ligesom beskriver, hvilke stadie man er på, og hvordan forventer man at gå til markedet. Under anvendt regnskabspraksis beskriver man hvordan man indregner, hvad er det for en afskrivning osv. Og så i ledelsesberetningen sådan mere generelt, og i det her konkrete tilfælde vil jeg særligt have beskrevet hvorfor det er som det er. Og det er jo selvfølgelig også lidt med at vi reviderer ikke ledelsesberetningen og så videre, men det bør egentlig være under noten man har de her oplysninger som er i § 88 a

Så for de 14 der kun har anlægsnote, der mener du at det er en klar lovovertrædelse?

Det har i hvert fald ikke ramt alt i loven vil jeg sige.

Rent uddybende. Vi har drøftet lidt årsagen til noten. Der står jo særlige forudsætninger ved indregning og måling. Og vi har drøftet lidt om det man er mest bange for det er indregning eller måling. Hvad tænker du sådan er det væsentligste at give af information til regnskabsbruger?

Hvis man tager under noten, så er det måling der jeg syntes er det væsentligste. Indregning skal man jo beskrive i anvendt regnskabspraksis. Men sådan helt objektivt så er det jo typisk måling der er det sværeste, og derved både er følsomt, altså hvorfor er det man har fastsat det til den værdi det har, og hvad er argumentet for at holde det fast. I har ikke noget om udskudt skat med i jeres opgave eller hvordan?

Nej, det er ikke en del af problemstillingen. Har i, i faglig afdeling, en holdning til hvordan man skal foretage afgrænsning af følsomme oplysninger ifrohold til at overholde kravene i § 88 a, jeg tænker om i har en konkret vejledning?

Vi har ikke som sådan en konkret vejledning, men vi har haft det oppe og vende på noget undervisning her i efteråret hvor vi egentlig har haft nogle eksempler med, øhh, på hvad der er oplyst i nogle regnskaber, og så har spørgsmålet til dem der har været på kurset, "er det her egentligt nok?", for ligesom, vi kan godt have en holdning i faglig afdeling, og den kan godt blive sådan nogle gange øhmm...

Teoretisk?

Nej det ord vil jeg helst ikke bruge, men det er jo nok henad mere teoretisk, og hvad skal man sige det er jo fordi vi skal ramme sådan en mere generel gruppe, hvor de enkelte tilfælde kan være noget følsomhed, men det jeg vil sige med det er, at vi nok har et stykke vej endnu inden vi er i mål med det der er tiltænkt. Vores forståelse af hvad der er tiltænkt. Der mangler simpelthen nogle oplysninger, og det er jo også det jeres analyse viser, hvis der kun er 14 ud af 38 der har taget noten med, så der er nok et stykke vej endnu.

Det som vi gerne vil nu er at give et indblik i de holdninger som dem vi har interviewet har haft, og så har vi præsenteret dem for de resultater vores

analyse har vist, og så har vi egentlig spurgt dem til hvad de tænker årsagen er til disse resultater, altså hvorfor tror de folk har ageret som det har. Noget af det som nogen af dem siger kan være at den her oplysninger den offentliggør konkurrencefølsomme oplysninger, de snakker lidt omsætning, indtjening, lanceringstidspunkter mv. Det er egentlig det der vil gøre at de vil begrænse noten. Vi havde en helt konkret der udtalte at man jo bare kan skrive noget relativt intetsigende.

Ja, det er jo også nemt.

Og så har der generelt været en manglende forståelse hvor hvad en særlig forudsætning er, altså er det en forudsætning eller en særlig forudsætning, og hvad er forskellen på det. Man har egentlig også, mange af vores respondenter har sagt, jamen hvis vi lå hele impairmenttesten ind i noten, så ville regnskabsbruger ikke forstå det alligevel. Så vedkommendes holdning var, at uanset hvor meget vi skriver, så vil vi aldrig skrive så meget, at der er noget der kommer til at skade os selv. OG det vil derfor ikke give regnskabsbruger en øget forståelse, bare i forhold til beskrivelsen i anvendt regnskabspraksis og i anlægsnoten. Hvad tænker du om de udsagn?

Jeg kan sagtens følge det fra regnskabsaflæggers synspunkt, at man nok godt vil give så begrænsede oplysninger som muligt i de her tilfælde, men jeg tror det som, uden at sidde i Erhvervsstyrelsen, det som nok har været tiltænkt i den her, som jo både går på udviklingsprojekter og ligeså meget på udskudt skat, jamen det har været at give et indblik i hvorfor har man målt det her til den værdi man nu har gjort. Så det er en afvejning af at skulle have de her følsomme oplysninger i regnskabet, og så også skulle give det her retvisende billede. Og den her vil jo nok være sådan en hvor man vil se lidt praksis ændre sig, og så må vi jo se om lovgivningen også ændrer sig, men det er nok sådan en hvor praksis får lov til at løbe lidt med den her, og så må vi se, men dem der ikke skriver noget, vil nok få det sværere end dem der bare skriver et eller andet. Ja. Jeg ved godt udskudt skat er lidt uden for jeres område, og der er nok nogle konkrete man har været inde og kigge på, og de har så slet ikke dokumenteret det der ligger til grund, og det kunne tilfælde med dem her også, så hvis man er derhenne hvor man slet ikke har dokumentationen bagved det, jamen så er der langt til man er i mål.

Må jeg komme med et konkret eksempel igen? Det vi har set det er jo at en del af dem vi har interviewet de går jo ind og kommenterer på værdiansættelsen og særligt nedskrivningsbehovet, og det afsnit der bliver indsat er typisk også det der bliver angivet som forlængelse af afsnit omkring måling i anvendt regnskabspraksis. Hvis du sådan helt overordnet, nu bliver det måske ikke så konkret, men hvis du helt overordnet syntes det er konkret information nok at inkludere i noten, hvad tænker du så?

Jeg tænker egentlig maner nødt til at skulle kigge på det enkelte projekt, eller hvad skal man sige på de samlede projekter, og der er selvfølgelig altid noget væsentlighed i det her, men som der også står i kommentarerne, at hvis man har mange små projekter som en eller anden samlet betragtning, samlet kan anses for væsentlige, jamen så skal man egentlig også omtale dem, så det der, man skal nok være så specifik som muligt er egentlig sådan min egen holdning også, og det er også det jeg lytter mig til, andre har, men omvendt er der også den generelle hensyntagen til følsomme oplysninger, der kan være trælse at have med i regnskabet.

En yderligere fortolkning er at flere respondenter ser den her note som en oplysning om værdiansættelsen af de her projekter, og det er mange der fortolker den som. Og deres argument er egentlig, jamen ledelsen har aflagt årsrapporten, revisor er enig, jamen hvorfor så egentlig medtage den her oplysning. Hvad tænker du om det?

Jamen, man kan sige, det, lige for at starte et andet sted på det spørgsmål, altså når vi kigger på det her så er det jo både udviklingsprojekter som er i gang og som er afsluttede. Det har der også været lidt tvivl om, men der har Erhvervsstyrelsen at det er egentlig dem begge to, men særligt dem der er i gang. Så man kan sige, dem der er i gang, jo længere tid de har været i gang, jo større sandsynlighed er der for de skal nedskrives, men det er nok ikke noget der er tiltænkt at man skal tage med i regnskabet. Men det der er tiltænkt, som er dem der er i gang, som nok har Erhvervsstyrelsens særlige fokus, jamen så er det jo ligesom at forklare hvor er vi henne i stadiet, har vi taget stilling til om der skal nedskrives, og har vi taget stilling til om det her det nogensinde bliver brugbart i markedet, eller internt for den her omkostningsbesparelse, så der er jo selvfølgelig ikke så langt mellem måling og værdiansættelse, sådan i ordenes forstand, men jeg tænker ikke det primært er en beskrivelse af hvorfor det er værdiansat som det er, men mere hvorfor man har indregnet det, og hvorfor man fortsat mener det kan indregnes til den værdi.

Hvis jeg kan få dig til at slå over på side 7, og så læse de to linjer omkring udviklingsprojekter under udvikling. Her har virksomheden sådan overordnet redegjort for hvad projekterne har til hensigt at udvikle, hvornår de forventes færdige, og den økonomiske effekt uden at sætte konkrete tal på. Hvad tænker du om sådan en relativt kort, men stadigvæk, det indeholder jo stadigvæk en del information?

Jamen jeg syntes den her er jo ved at være sådan tæt på de eksempler vi sådan selv har haft med på vores interne undervisning, altså her er vi nok ved at være i mål. Jeg tror det, hvis vi kan lande her, i praksis på mange, jamen så er vi nok ved at være sådan i mål. Og som jeg sagde tidligere, jamen så lige nu er det nok spændende at følge Erhvervsstyrelsens holdning til hvad der skal skrives her. Så det vi har drøftet, det er at vi skal nok hen og have skrevet det her i hvert fald, som minimum, inden vi kan godtage det.

Nu siger du som minimum. Kan du uddybe den?

Ja det kan du godt, for man kan jo altid skrive mere. Nu er det jo lidt svært at se hvor meget det udgør af balancen det her...

Undskyld jeg afbryder, men allevirksomheder vi har testet her, der udgør immaterielle aktiver over ti procent af balancesummen

Okay, så der er noget værdi i det kan man sige.

Alle respondenter som vi har interviewet her, svarer at immaterielle aktiver er væsentlige for dem

Ja, okay.

Så de ligger mellem 10 procent og op til 70-80 procent, eller sådan noget.

Ja okay, så man kan sige jo mere det udgør og jo mere det er en del af ens virksomheds aktivitet, jo mere bør der oplyses, og det er derfor jeg egentlig siger minimum i den sammenhæng, men sådan lige umiddelbart ud fra at se det her, så syntes jeg det her er meget rammende.

Hvis du tænker, at der skulle have været tilføjet noget, som måske også er et af de punkter I har med i jeres faglige afdeling af input og aspekter, man skal inkludere, hvad ville det så være ?

Jamen jeg tror – igen nu kender jeg ikke den konkrete virksomhed..

Nej, men hvis man siger, at risikoen ikke er ekstraordinær?

Nej jamen så igen, så tror jeg, det her egentlig er rammende for det.

Okay. Super.

Inden vi lige springer ned til §83, stk. 2 omkring krav om etablering af reserve for indregning af udviklingsomkostninger, så har vi også hørt en holdning – det vil jeg egentlig gerne have din kommentar til – fra nogle af respondenterne om, at de kan ikke forstå, hvorfor udviklingsprojekter generelt udgør en objektiv særlig risiko – hvorfor man fra styrelsens side vurderer, at indregnede udviklingsprojekter har en objektiv særlig risiko sammenholdt med øvrige balanceposter. Hvad tænker du om det? Har I drøftet noget om det i faglig afdeling?

Jamen hvis man sådan kigger på kommentarerne til ÅRL, så det, der lægges op til, er, at der ligger nogle skøn i det her, og man kan sige, at det er noget, man har fokus på fra revisortilsynet og dermed også erhvervsstyrelsen, kan man sige. Der er nogle skøn i det, for alternativet til at aktivere de her omkostninger var, at man havde puttet dem i resultatopgørelsen, så der er et eller andet skøn over indregningen af det, at det er muligt at indregne i balancen i stedet for resultatopgørelsen – det kan man sige er det ene skøn. Det andet skøn er måling. Så der er egentlig noget skøn forbundet med det, og jeg tror, at det er derfor, at det har noget fokus. Og igen med udskudt skat, det er også der, hvor der er noget fokus, så det er nok fordi det er et område, som der ikke bare kan sættes et flueben ved, og også det er noget, der ikke bare bliver købt og solgt – igen det er nemmere med en bil og værdiansætte den. Den bliver købt og solgt noget oftere.

Ja. En af respondenterne har responderet i forhold til en påstand, der kom. I forlængelse af det svarede respondenteren, at der jo er skøn mange steder i regnskabet. Der er skøn på en varelagerberegning, nævnte vedkommende, der er skøn på nedskrivning af debitorer, der er skøn på garantihensættelser eksempelvis osv. osv., men de er ikke på samme måde – hans subjektive vurdering – udstillet i regnskabet, lige som udviklingsomkostninger er.

Nej – og det har han nok ret i, kan man sige.

Men har I drøftet, hvad skal man sige, hensigtsmæssigheden i, at man nu sætter fokus på udviklingsomkostninger?

Mmh vi har nok mere drøftet det med det retvisende billede, og det er der også altid nogle holdninger til også internt i vores faglige afdeling, i forhold til hvor meget skal man oplyse, og hvor meget skal man ikke oplyse. Men sådan min egen holdning er jeg nok nødt til at sige, det er – jeg er egentlig for meget den her, fordi jeg synes, at den giver noget mere værdi til det, og at man får nogle flere oplysninger frem i regnskabet som sådan. Og så er man nok nødt til at starte et sted med alle de her skøn, kan man sige, og det her er nok bare et af de steder, hvor der er meget skøn i det. Der er nok noget mere historik – nu siger du selv garantiforpligtelser – der kan være noget mere historik i, hvor meget, når vi tidligere – lad os tage et eksempel – har købt og solgt en bil – jamen der kan man lige som se, hvad er normalt, at man har af garantiomkostninger. Og debitorer også lidt, hvis de ikke har betalt 3 måneder efter eller hvor lang tid efter man aflægger regnskabet, jamen så er der måske en større risiko. Og man kan sige, dem her, der er bare – de er nok sværere at revidere – meget af det er internt materiale til værdiansættelsen af det her, så skønnet er sværere at fastsætte.

Ja. Okay så det er kompleksiteten i skønnet, at du tænker, er afgørende?

Ja det er nok det.

Ja.

Jeg tror, at vi skal videre til §83 stk. 2. Det er jo den sjove – det kan man sige. Kris, det som vi har konstateret, er, at generelt har de virksomheder, som vi har udtaget, der er 31 af dem, som har haft nogle tilgange / anskaffelser efter 1.

januar og derfor er blevet pålagt at etablere den her reserve for de tilgange, de har haft.

Ja.

Og 30 af dem har etableret en reserve, og så er der 1, der ikke har etableret en reserve. Så der tegner sig et billede af, at regnskabsaflæggerne generelt har forstået budskabet. Og de har etableret den her reserve. Den måde, jeg egentlig tænker, at vi skal starte med at drøfte den her reserve, er, at vi har en masse udsagn fra nogle af respondenterne og også lidt vores egne tanker, så hvis jeg lige prøver at liste dem op, så kan vi lige prøve at tage dem en af gangen.

Flere respondenter har tilkendegivet, at den formodede risiko, som har dannet grundlag for lovændringen, allerede er afdækket af selskabslovens bestemmelser om bestyrelsens pligt til at sikre tilstrækkeligt likviditetsberedskab. Du kender bestemmelsen?

Ja.

Hvad er din holdning til det?

Jamen det er nok ikke et helt forkert udsagn. Man kan sige, den her bestemmelser er nok.. – alternativt til at aktivere det, så har man taget det i resultatopgørelsen, og dermed havde det været en omkostning og dermed mindre egenkapital. Og nu tager man dem i balance, og så vil man nok bare sikre, at man ikke udlodder en masse ekstra, og dermed skal binde det på egenkapitalen. Det er sådan min tanke, at lovgivningen, hvad kan man sige, at Erhvervsstyrelsens holdning er til, hvorfor man har lavet den her lov. Så jo, der ligger selvfølgelig også nogle andre bestemmelser, som måske kunne have gjort, at man ikke skulle gøre det, men omvendt her får du, kan man sige, mere sort på hvidt, hvad er det, du må udlodde, og hvad er det, at du ikke må udlodde. Så det er klart, der er også nok nogle andre bestemmelser – det er der nok også i mange andre sammenhænge – der måske nok kunne dække det i forvejen.

Jeg ved, at det, der er blevet sagt, er, at hvis man udlodder for meget og man udlodder så meget, at selskabet går konkurs af det, så er der noget andet lovgivning; selskabsloven, konkursloven, omstødelsesreglerne i konkursloven, som egentlig går ind og varetager den risiko, så ud fra det perspektiv kan man ikke forstå, at ÅRL skal være adfærdskorrigerende.

Nej, men det er nok mere en, hvad skal man sige, sådan en mekanisme, der skal gøre, at man ikke i stedet for at udgiftsføre det aktiverer det, og dermed kommer til at udlodde noget, men det er klart, at hvis man har overtrådt alle de andre bestemmelser, så gør det her nok ikke den store effekt.

Så du ser det mere som en friendly reminder?

Ja det er nok et meget godt udtryk for det.

Hvis jeg lige må læse noget op fra kommentarerne til ÅRL, vi har fra Karnov her, så er det beskrevet af artikel 12, stk. 11, 3. afsnit i regnskabsdirektivet – her menes altså i EU' regnskabsdirektiv – "tillader imidlertid ikke, at der udloddes udbyttet, hvis udlodningen medfører, at de frie reserver efter udlodningen er mindre end de indregnede udviklingsomkostninger". En fortolkning, vi har gjort i forhold til den tekst, der kommer fra EU, som nok er begrundelsen for, at man har implementeret noget i Danmark, det er jo, at man kunne gøre den mere, hvad skal man kalde det, risikobetonet, så hvis den indregnede værdi af udviklingsprojekter oversteg frie reserver, så skulle man binde noget, men i andre situationer, så skal man ikke binde noget. Der har man jo i Danmark ud fra den her lovgivning sagt, at alle der aktivere, skal binde.

Det er altid nemmere, haha.

Altså ikke gøre den risikobetonet. I et tillæg til det – spørgsmålet er sådan set to dele. Hvorfor tror du, at Erhvervsstyrelsen har valgt ikke at anvende den, hvad kan man sige, det mindstekrav, som EU-direktivet lige som udgiver og B) tænker du på vegne af faglig afdeling, at den anden løsning måske have været bedre i forhold til den byrde, man lige som pålægger virksomhederne?

Sådan helt kort svar; jeg tror simpelthen, at det er for at gøre det nemmere, fordi det her er et område, som har givet anledning til mange spørgsmål; hvornår er det et udviklingsprojekt og hvornår er det så også, at man skal binde det. Så hvis man også skal ind og have endnu flere faktorer på det, vil det måske være endnu sværere. Så det er nok en tanke, for lige som at sige, at nu er det sådan her, at vi gør det ifølge ÅRL, og dermed vise, kan man sige, at frie reserver simpelthen er fratrasket alle udviklingsprojekter og dermed er det nemmere at se, hvad de frie reserver er, kan man sige.

Ja.

Og så som du lige havde i spørgsmålet før, det er nok ikke det, der gør, om man går konkurs eller ej. Jeg tror ikke, at det er sådan, at loven er tænkt.

Så du tænker i det hele taget, at den risikoorienterede betragtning, vil ikke have nogen effekt? Hvis man vil snyde, så snyder man – var det sådan den skulle fortolkes den sidste del?

Jaee det må jeg nok hellere lade være med at sige som sådan, men omvendt ja så tror jeg, at der er nogle andre ting, der kommer i spil, inden det her lige som redder det, hvis man kan sige det sådan.

Ja og du tænker faktisk også, at det ville være en større administrativ byrde, hvis den var risikobetonet?

Mmh det kunne den godt gå hen og blive ja, for det har givet anledning til nogle spørgsmål til, hvad er udviklingsprojekter, og hvornår skal det bindes osv. Så hvis der lige som kommer en vurdering mere ind, man skal tage stilling til, så gør det det jo nok endnu mere komplekst.

Ja.

Nu helt konkret for de virksomheder, vi har kigget på – i og med at vi har kigget på de virksomheder i den størrelse, vi har, er vi også ramt nogle virksomheder, som er relativt veldrevne og har en fornuftig balancesammensætning og indtjening. For de her virksomheder, der føler mange af dem, at loven reelt ikke skaber nogen værdi, fordi posten i sig selv kun medfører det ekstraarbejde, at man skal lave den, men beløbet flytter reelt ikke noget i forhold til den opfattelse, man vil have af virksomheden.

Nej.

Hvad tror du, at tankerne har været omkring den her type virksomheden, kontra nu nævnte du selv B-virksomheder tidligere?

Ja, jamen jeg tror igen, at min holdning til B-virksomheder er nok, at det kan være, at der er nogle færre, der aktivere udviklingsprojekter. Som sagt, nu er der lige som et ben mere at både man skal have den her reserve, og så er fordelene ved at gøre det lidt mindre, end den var før, og så også, hvad kan man sige, det med at vi havde §88 ikke, at man skal argumentere endnu mere for, at man har aktiveret de her udviklingsprojekter. Så det kan godt være, at vi ser en praksis for – og det er nok sådan igen lidt min egen holdning og min forventning til det ude i fremtiden – at der er nok færre B-virksomheder, der kommer til at skulle aktivere udviklingsprojekter, men jeg tror

ikke for den klasse, I ser på, at det bliver så meget anderledes. Jeg tror ikke, at det her bliver noget adfærdsregulerende, som sådan.

Men du kunne heller ikke forestille dig, at der kommer en lempelse på området, hvor man eksempelvis ekskluderer en regnskabsklasse? Her tænker jeg lidt modsat byggeklodsmodellen.

Man ekskluderer større virksomheder?

Den tror jeg ikke kommer.

Den tror du ikke kommer?

Nej.

Kan du begrunde det?

Det er nok sådan mere generelt set i forhold til ÅRL, at det er sjældent, at B bliver pålagt større byrder end C. Jo længere du kommer op, jo mere er der af oplysningskrav, så jeg tror ikke, at det vil gå den anden vej. Så vil det i hvert fald være noget helt nyt, kan man sige.

Der er nogle øvrige respondenter, der egentlig har udtalt, at deres vurdering er, at det her krav om etablering af reserven vil have påvirkning på den afskrivningshorisont, man fastsætter. Hvis vi har krav om at indregne udviklingsprojekter, så vil vi afskrive dem – så er der nogen der siger, at det vil påvirke dem til at afskrive dem relativt hurtigt.

Ja.

For ikke dels at skulle administrere reserven og dels for også at få det ud af bøgerne. Synes du så, at den har en hensigtsmæssig effekt – lidt provokerende spurgt den her reserve?

Jamen så kan man sige, hvis det er deres holdning til det, så har den den modsatte effekt, hvis det er det, de vil gøre.

Ja.

Men jeg tvivler stadig lidt på, om det også vil komme til at ske i praksis.

Okay?

Igen, der er nok nogle andre bestemmelser, der kommer i kraft inden, at man måske ville have udloddet den her reserve, som man kunne have kommet til førhen.

Sådan rent i forhold til – jeg tænker, at I har drøftet den her rimelig meget i faglig afdeling?

Vi har i hvert fald fået spørgsmål til, hvornår man skal aktivere. Det er nok mest det, spørgsmålene er gået på.

Okay. Sådan helt bare i helikopterview, hvad er jeres holdning til den her paragraf? Er det et positivt tiltag eller et negativt tiltag? Er det et skridt i den rigtige retning?

Jeg tror sådan, at vores holdning er lidt neutral til det, forstået på den måde, at jeg tror den er nok mere kompleks at forstå på den måde, at der er noget usikkerhed i, hvornår der er tale om et udviklingsprojekt, og hvornår er det en almindelig immateriel rettighed. Det er sådan lidt det spørgsmålene har gået på, og dermed hvornår skal man så binde den her reserve. Men omvendt har den også en eller anden styrende effekt for, at man ikke udlodder mere end egentlig, hvad der er godt for virksomheden. Så det er nok sådan et eller andet sted midt i mellem.

En anden respondent nævnte, at i dag kører verden jo rigtig i en retning, hen mod noget IT-baseret. Tidligere havde man markedsføringsomkostninger. Dem udgiftsførte man, hvis det var almindelig køb af en annonce i en avis. I dag er det sådan noget software, man i høj grad bruger til at markedsføre sig selv, og hvis man erhverver det eksternt, så kan man aktivere det som software under immaterielle aktiver. Og så kan man faktisk undlade at binde det. Så man kan egentlig – hans udsagn – putte markedsføringsomkostninger på balancen i dag. Sådan i relation til det her, altså den risiko det så kunne medføre, hvad tænker du så om det?

Jamen det er også lidt den, at vi har fået i spørgsmål for nylig; hvornår er det et udviklingsprojekt, og hvornår er det et almindeligt immaterielt aktiv. Den tror jeg ikke er så meget anderledes end før den sontring, kan du sige. Fordi det er jo ikke anderledes i forhold til, om du kan aktivere det eller ej, så mere måske i forhold til, hvilken gruppe det skal være i. Det er heller ikke anderledes end før, men nu har det bare fået mere fokus, fordi man nu skal binde den her reserve, så der er ikke lige som ændret på, hvornår man skal indregnet, men på..

Klassifikationen?

Ja fokus på klassifikationen. Ikke så meget, hvordan det skal være, men man har nok ændret på fokus, og det er klart, fordi der er noget mere arbejde i, at man skal binde det.

Og det vurderer du egentligt er positivt?

Mmh jeg ved ikke, om det er sådan positivt, jeg tænker mere bare, at jeg konstaterer nok bare mere, at der er mere, at der er kommet lidt mere fokus på det, da der er forskel på, om det er et eller andet standardsoftware, eller det er et eller andet, man har udviklet helt specifikt og dermed måske bliver klassificeret som udviklingsprojekt.

Jeg tror det, som respondenterne mente, ham der udtalte det, var, at han kunne simpelthen ikke forstå, at det skulle have betydning for udbytte muligheder, om man havde købt et udviklingsprojekt eksternt, eller man havde lavet det selv.

Nej, og det er heller ikke sikkert, at det skal som sådan. Det er nok igen den der hård-fine grænse, hvor ligger vi henne, er det et udviklingsprojekt eller er det ikke. Fordi det er jo ikke kun internt udviklede udviklingsprojekter, men det er måske dem, der sådan er nemmest at klassificere som udviklingsprojekter.

Ja. Okay.

Ved du, et af de ord, som mange af dem de brugte, respondenterne, det var "mistænkeliggøre". Ved du, hvorfor det er, at der er den her særlige fokus på, ja selvfølgelig udskudte skatteaktiver, men også i høj grad udviklingsprojekterne? Om der er nogle konkrete situationer, som har gjort..

Jamen jeg ved i forhold til udskudt skat, at der har været nogle, hvad skal man sige, sager, hvor dokumentationen for at indregne det her udskudte skat ikke har været på plads, og dermed er der så kommet en sag ud af det. Og jeg tror, at det er det, som har været baggrunden for, at man har indført den her §88 a med, at man lige som skal have dokumentationen lidt længere frem for regnskabsbrugeren – det du var inde på tidligere Mikkell, at en respondent havde svaret, at hvis revisor har skrevet under, så har han lige som taget stilling til det, og han har jo lige som sagt god for det, men det har så åbenbart bare ikke været nok i de her sager, hvor man ikke har haft dokumentationen for at kunne indregne i de her tilfælde så udskudt skat, og dermed vil man så fra Erhvervsstyrelsen side sikre, at hvis man har skrevet det i regnskabet, har man nok også taget stilling til det.

I forhold til, hvis vi så reflekterer til både §88 a og 83, hvorfor tror du så, at man har valgt at gennemføre begge to i stedet for måske bare at lave ja én skærpelse?

Ja det kan være svært at sige – det er altid svært, hvad lige baggrunden er for den ene. Jeg har ikke været nede at se lovarbejder for dem her, så det har jeg lidt svært ved lige at udtale mig om.

Hvad respons har I sådan helt generelt fået i jeres firma og hvis også I har været i kontakt med kunder?

Ehm, jamen det er nok det, som jeg har været inde på tidligere, at det har givet lidt.. vi hører det jo oftest, når der er spørgsmål til det, og ikke så meget, når det bare kører. Så hvis man så skal tage det ud fra, hvad er det for nogle spørgsmål, vi har fået til det, jamen så er det, at jeg tror, at mange godt kan forstå, hvorfor man skal oplyse de her udviklingsprojekter og udskudt skat ikke. Der hvor spørgsmålene er, er nok mere, hvad er det så for en kategori..

Dybde?

Ja både dybde, hvis man tager den del med oplysningskrav, men den anden med bindingen, hvornår er det den ene og den anden kategori, det er lidt lige som det spørgsmålene er gået på. Og der har været nogle snakke frem og tilbage med, at virksomheder har argumenteret for, at det her er bare et almindelig software, og andre hvor vi måske har været inde og sige, at vores holdning er mere, at det her er altså et udviklingsprojekt, der er så meget grad af tilpasning, at det ikke bare er et stykke software plug and play, hvis man kan sige det sådan, så..

Må man være lidt flabet og spørge til kompleksiteten af de drøftelser? Altså er det fordi at lovændringen og de kommentarer, der er givet i forbindelse med den har været svære at tolke, eller det mere den konkrete situation?

Det har nok mere været den konkrete situation.

Okay.

Hvis vi hopper ud af paragrafferne..

Det er jo altid spændende.

..så har vi skrevet sådan nogle helt generelle – det er selvfølgelig ud fra dels vores egne betragtninger og dels også ud fra de ting, vi har fået af svar – og generelt så ser vi, at de regnskabsaflæggere, vi har talt med, egentlig har en forståelse for formålet med loven. Det tror de i hvert fald selv. Men de mener, at de pålægger uhensigtsmæssigt mange administrative byrder over en bred kam. Men det, jeg egentlig hører dig sige, hvis jeg har forstået dig rigtigt, det mener du egentlig ikke, fordi det er for the greater good, altså for, hvad skal man sige, for at øge informationsniveauet?

Ja, og det er så lidt som jeg sagde før, det er sådan lidt min egen holdning, for vi er nok også lidt spredt i vores faglige afdeling, og det tror jeg altid, at der vil være, om man skal gøre det til et minimum eller om man skal gøre det til et maksimum. Jeg er nok ikke til et maksimum, jeg er nok sådan lidt over midten, for jeg synes egentlig, at der skal meget information med i regnskabet, det giver mere værdi.

Hvis man tager nogle af dem i faglig afdeling, der har minimumsbetragtningen, hvad er deres argumenter så?

Jamen det er som de andre nok også har sagt, at de her administrative byrder, de bliver højere. Nu har man så også valgt, at man trods alt har skåret klasse B fra. Omvendt hvis klasse B, så vælger at indregne de her udviklingsomkostninger, bliver de så også

omfattet at de her, men det er jo så et tilvalg, de aktivt gør og dermed bliver omfattet af det. Jeg tror sådan helt generelt fra lovgivers side, så vil man gerne minimere de administrative byrder – det kan man også se, at man har lavet den her mikro-regnskabsklasse, som omfatter en rigtig stor procentdel af alle virksomheder, så de kan bruge den, og så de større virksomheder skal man have noget mere information ud af, som man blandt andet har under IFRS, så dem der ikke har valgt at implementere fuld IFRS, der ser vi nok, at de kommer derhen af med den ÅRL, der er blevet opdateret nu.

Så du tænker egentlig, at øgede oplysningskrav og måske mere restriktiv indregning det egentlig bare er en IFRS-tilpasning, hvis man skal se det helt overordnet?

Ja.

Okay.

Så har vi drøftet en opdeling, som ikke står nedfældet nogen steder, mellem en almen regnskabsbruger og en professionel regnskabsbruger. Ser du, at noget af den lovgivning, vi har drøftet nu her, sigter mere mod at servicere den professionelle regnskabsbruger end den lidt mere, hvad skal man kalde det, almene regnskabsbruger?

Ehm ja nu er det svært altid lige, hvad I lægger i de to..

Det vi lidt har defineret som den professionelle regnskabsbruger, det er en regnskabsbruger med en regnskabsforståelse, måske ikke en, der tidligere har aflagt et regnskab, men en der har en økonomisk baggrund af en eller anden art, der gør vedkommende i stand til at forstå det bedre, end en, der ingen har dybest set. Det er nok sådan lidt, vi har defineret det.

Jamen man kan jo sige, jeg tror ikke, at den almindelige regnskabsbruger bliver så meget klogere af det her, forstået på den måde, at så skal man virkelig ud og give en masse oplysninger, og det skal gøres meget, meget konkret i alle tilfælde, og så meget detaljeret tror jeg ikke, at loven er tiltænkt. Så det er nok mere, dem de professionelle, som skal have lidt flere oplysninger for at kunne forstå regnskabet, hvis det kun er ud fra regnskabet, at man skal forstå tallene.

Okay.

Sidst, men ikke mindst, så har vi talt rigtig meget sammenlignelighed også – vigtigheden af sammenlignelighed. Det er selvfølgelig et stort spørgsmål det her, men når vi laver lovgivning generelt, tror du så, at det er vigtigst med en national sammenligning, altså at øge sammenligneligheden blandt virksomheder nationalt eller europæisk eller globalt, eller hvad tænker du, hvad tror du, at fokus er?

Globalt, vil jeg sige. Altså den verden, som man lever i, og hvor man har den retning, vi også går hen mod IFRS, som er en international standard, så er det jo også for, at den her type virksomheder, som bliver omfattet af de her krav, de sidder jo ikke bare længere og handler i Danmark kun, de handler også med andre ude i verden, så det er nok for kan man sige at gøre det lettere for andre at forstå den regnskabspraksis, vi har i Danmark.

Ja.

Jeg ved ikke, om det er noget, der er drøftet, det er også sådan meget overordnet noget, vi har drøftet, det går lidt mere på, hvordan tror du, at prioriteterne ligger hos Erhvervsstyrelsen, når de skal gennemføre lovændringer, og de så skal kigge på nytteværdien i forhold til øget informationsbehov kontra kroner og ører, som man pålægger virksomhederne?

Her tænker jeg f.eks. også inden længe så ender vi jo med, at C (stor) reelt er IFRS, de er kørt over på, og der bliver restriktionerne og kravene til noterne alt andet lige strammere. Tror du, at der ligger en reflektering af det split, eller tror du mere, at man kører efter, at regnskabet og det retvisende billede er det vigtigste?

Eh det tror jeg kunne være mere interessant at spørge om i morgen, når I har møde med Erhvervsstyrelsen. Det tror jeg ikke rigtigt, at jeg kan udtale mig om. Det tror jeg, at I skal spørge Erhvervsstyrelsen om i morgen.

Jamen det kan jeg love dig, at det gør vi også.

Ja det tror jeg så til gengæld kunne være rigtig interessant at høre. Nu er det nok ikke Erhvervsstyrelsen, der laver loven, som jeg er bekendt, men de har nok en finger med i spillet alligevel, så det tror jeg, at jeg vil lade dem svare på.

Super. Jamen jeg har ikke mere.

Det har jeg heller ikke.

Super. Tak for din tid.

Bilag 11 – Spørgsmål sendt forud for interview med Jan-Christian Nilsen

Behandling af lovændringer implementeret som følge af lov nr. 738 – Immaterielle aktiver

Følgende love er behandlet i relation til årsregnskabslovens bestemmelser for indregning og måling af immaterielle aktiver:

- § 43, stk. 3
- § 43, stk. 2
- § 40, 2. pkt.
- § 88 a
- § 83, stk. 2

I relation til disse har vi foretaget en analyse af 57 danske virksomheder, og ved opslag af deres seneste offentliggjorte årsrapporter, analyseret betydningen af ovenstående love. Derudover er der udsendt spørgeskema til de samme 57 virksomheder, hvoraf 9 har svaret. Spørgeskemaerne blev udsendt med det formål at opnå en forståelse for de konstaterede effekter, af ovenstående love.

Herefter er der foretaget interview af økonomiledelsen i 5 af de 9 virksomheder, med henblik på at opnå en uddybning af de i spørgeskemaerne, angivne svar.

Vedlagt er et fact-sheet der overordnet opsummerer resultaterne, af den foretagne analyse.

På baggrund heraf ønsker vi din stillingtagen til nedenstående spørgsmål/konstateringer.

Generelt

1. Vi har konstateret, at der er en forståelse for formålet med ovenstående love. De modtagne svar og uddybninger indikerer at lovene medfører uhensigtsmæssige administrative byrder. Hvad er din holdning hertil?

2. Ved vedtagelse af lovændringer, har i da drøftet hvorvidt lovændringen påvirker henholdsvis den almene regnskabsbruger, og den professionelle regnskabsbruger?
3. Prioriteres lovændringer der sigter mod øget omfang af oplysningskrav højere, end lovændringer der forsøger at forebygge fejlagtig indregning og måling?
4. Hvad er vigtigst ved sammenligning af årsrapporter, national, europæisk eller international sammenlignelighed?

§ 43 stk. 2 + 3

Vi har konstateret at 3 ud af 57 analyserede virksomheder, afskriver immaterielle aktiver over en periode overstigende 25 år, hvoraf 2 virksomheder har ændret afskrivningshorisont i forlængelse af lovændringen.

1. Hvad er din vurdering af årsagen til at lovændringen ikke har haft en større effekt?
2. Hvad anser du for at være tilstrækkelig og egnet dokumentation for fastlæggelse af en brugstid overstigende 20 år, sammenholdt med en horisont på eksempelvis 5 år?

Vi har konstateret at årsrapporterne for de 57 virksomheder enten ikke indeholder konkret oplysning om restværdier, og for de virksomheder der har medtaget oplysningen, angives anvendte restværdier til kr. 0.

1. Er kravet om årlig revurdering, udelukkende en IFRS-tilpasning eller forventes det at denne vil have en betydning for virksomheder der anvender årsregnskabsloven? (angiv gerne eksempler)

§ 40, 2. pkt.

Vi har konstateret at cirka halvdelen af de 38 virksomheder der har egenoparbejdede immaterielle aktiver, har valgt at indregne IPO som en del af anskaffelsessummen.

1. Hvad er årsagen til at der ikke er foretaget en fuld tilpasning til IFRS, og elimineret muligheden for indregning af IPO i anskaffelsessummen?
2. Kan der være en uhensigtsmæssighed i manglende grundlag for sammenligning, som følge af valgmuligheden for indregning af IPO?

§ 88 a

Vi har konstateret at 14 ud af de 34 virksomheder der har aktiveret udviklingsomkostninger, udelukkende har suppleret regnskabsposten med en anlægsnote. 11 af disse 34 virksomheder har oplyst om metode, anvendt til værdiansættelse.

1. Vurderer du at det er tilstrækkeligt udelukkende at medtage anlægsnote, og i hvilke situationer?
2. Hvad er den primære årsag til vedtagelsen af loven?
3. Er det din vurdering at loven særligt søger oplysninger om både indregning og måling, eller er formålet i højere grad, oplysning om måling?
4. Er der konkret for § 88 a igangsat udarbejdelse af, en vejledning til oplysningernes omfang og dybde?
5. Hvilke overvejelser er der gjort omkring den potentielle risiko for offentliggørelse af konkurrencefølsomme oplysninger?

§ 83, stk. 2

Det er konstateret at 30 af de 31 virksomheder der siden 1. januar 2016 har aktiveret udviklingsomkostninger, har etableret reserve for udviklingsomkostninger på egenkapitalen.

1. Flere respondenter har tilkendegivet at den formodede risiko der har dannet grundlag for lovimplementeringen, allerede afdækkes af selskabslovens bestemmelser for bestyrelsens pligt til at sikre tilstrækkeligt likviditetberedskab. Hvad er din holdning til dette?
2. Reserven vurderes af flere respondenter, at medføre en objektiv miskreditering af indregnede udviklingsomkostninger. Hvad er din holdning til dette?
3. Har det været drøftet hvorvidt loven burde være risikobetonet, eksempelvis henset til udviklingsomkostningernes andel af virksomhedernes balancesum?
4. Vurderer du det muligt at gøre lovparagrafen mere lempelig, under hensyn til det styrende EU-direktiv, og så fald hvordan?

Vurderer du, at etablering af reserven, i praksis vil kunne have en effekt på virksomhedernes vurdering af brugstider?